

1

Interviewer

00:00:00.78

Så, då har jag satt igång inspelningen. Och då kommer jag att sätta igång filmen, och detta är då en intervju med försöksperson nummer ett, och då startar jag filmen. Där sätter filmen igång. Det du ser här i början, det är att du leds in i tunneln, så att vi ska börja... Du kan börja beskriva ditt beteende först när du ser dig själv i tunneln. För nu är det mest när du leds in, så att säga... På ett visst ställe i tunneln. Där...

Participant 1

00:00:49.11

Okej... Jag följer direkt efter lamporna på varje sida.

Interviewer

00:00:53.94

Okej... Du...? Ja...

Participant 1

00:00:55.90

Ja... Jag såg ingenting till vänster, utan jag bara går efter utrymningsskyltarna.

Interviewer

00:01:01.61

Ja.

Participant 1

00:01:02.58

Så kollade jag även att det var... Att det var kortare avstånd till... Nödutgång mot rakt fram, och inte bakåt.

Interviewer

00:01:11.52

Okej, ja. Så vad såg du där, om du tittar till höger nu? Kan du beskriva det? Du går... Du går en bit ifrån väggen. Hur långt ifrån ungefär, uppskattar du?

Participant 1

00:01:21.85

Ja, det vet jag faktiskt inte. Tillräckligt så att jag liksom ser vad som står. Alla skyltar såg jag inte, men...

Interviewer

00:01:27.96

Nej.

Participant 1

00:01:28.52

Men någon meter kanske, ifrån.

Interviewer

00:01:30.72

Ja, ja. Och så nämnde du att du såg avstånd också, på dem?

Participant 1

00:01:38.46

Ja, precis, att det var några hundra meter åt det ena hållet, och så var det kortare framåt.

Interviewer

00:01:42.26

Bakåt, ja. Ja. Mmm...

Participant 1

00:01:45.26

Och sedan... Jag vet inte, jag försöker gå faktiskt. För det känns som att det är väldigt, så här ojämnt, så springer jag så kommer jag att snubbla, liksom.

Interviewer

00:01:56.56

Ja, okej. Ja.

Participant 1

00:01:59.01

Så även om jag kunde se... Jag såg inte alla... Alla lampor direkt.

Interviewer

00:02:02.44

Nej.

Participant 1

00:02:03.40

Så att, då fick man... Sakta ner lite, för att se var nästa var.

Interviewer

00:02:07.77

Ja, ja det ser jag. Det gör du där, ja. Hur var känslan i... Här i tunneln, när du gick?

Participant 1

00:02:17.49

Alltså... På sätt och vis kändes det bra, för att... För att jag följde... Jag följde markeringarna, jag visste att det var en nödutgång. Så visste jag att: "Ja, men då kommer jag att komma fram till en nödutgång".

Interviewer

00:02:30.51

Ja.

Participant 1

00:02:31.32

Så då... På så sätt kändes det ju bra. Jag tyckte inte att röken var på något sätt... Som att det sved, eller stack på något sätt. Så jag var inte så uppstressad av själva röken.

Interviewer

00:02:41.41

Hur kändes röken? Om du kan beskriva?

Participant 1

00:02:46.95

Det var väl mest det att man inte såg. Att det blev, såhär, osäkert på det viset. Så det enda jag kunde se var de här lamporna. Men annars...

Interviewer

00:03:02.58

Mmm... Du... Jag ser att du tittar upp med jämna mellanrum. Var det något du sökte efter, eller varför gjorde du...?

Participant 1

00:03:10.22

Det vet jag faktiskt inte... Säkert bara för att få lite... För att inte fastna bara på...

Interviewer

00:03:15.63

Ja.

Participant 1

00:03:16.18

Just lampan, utan försöka greppa själva... Hela tunneln och den andra omgivningen.

Interviewer

00:03:23.06

Mmm... Och här... Ska vi se nu. Vad gör du här?

Participant 1

00:03:28.84

Ja, det är då när jag kommer på något sätt... Lamporna slutar.

Interviewer

00:03:32.23

Ja, okej. Ja.

Participant 1

00:03:33.13

Men jag kommer liksom inte fram till någon dörr, och då förstår jag inte riktigt om det var... Liksom, om det var det som var meningen, eller om

meningen var att jag skulle hitta en dörr och komma ut därifrån.

Interviewer

00:03:44.24

Ja, du har kommit till slutet av tunneln? Ja.

Participant 1

00:03:46.96

Det blev lite såhär... Fundersam, bara, över...

Interviewer

00:03:51.77

Ja. Så det... För att sammanfatta det lite grand, så gick du en bit ifrån väggen, genom hela tunneln. Men du hade hela tiden... Du såg skyltarna och lamporna till höger, men inte till vänster?

Participant 1

00:04:08.47

Nej.

Interviewer

00:04:10.56

Såg du ingenting. Och du såg också markeringar med avstånd till... Och såg då att det var längre bakåt än framåt, ja.

Participant 1

00:04:18.64

Mmm...

Interviewer

00:04:19.62

Mmm... Var det någonting annat... Du har ju nämnt de här skyltarna, var det någonting annat du såg, eller hörde, eller kände, när du var i tunneln, som du kan tänka på?

Participant 1

00:04:32.70

Faktiskt... Faktiskt inte. Alltså, när jag... När jag kom in... Först kom in genom dörren där, så var det... Så reagerade jag på... När jag kom ut också, att det var något slags... Som en lampa man inte tänkte att det inte hade med tunneln att göra, eller experimentet att göra. Att det kanske var något annat.

Interviewer

00:04:48.70

Ja.

Participant 1

00:04:49.51

För jag tror jag blev ledd till ungefär samma avstånd, liksom. Så det kanske inte var meningen att jag skulle se den...

Interviewer

00:04:55.76

Nej.

Participant 1

00:04:56.70

Eller rätt...

Interviewer

00:04:56.98

Nej, försöket börjar ju där du...

Participant 1

00:05:00.62

Men jag såg faktiskt inget annat.

Interviewer

00:05:04.96

Mmm... Ja, nej, men det var det... Så att, nu har vi tittat på filmen och gått igenom, och jag har ju sammanfattat det som vi såg att du gick i... En bit ifrån och så rakt igenom. Ja, mmm... Tack så mycket.

2

Interviewer

00:00:01.22

Så, då har jag satt igång inspelningen, och det här är då en intervju med försöksperson 2. Och nu startar jag filmen. Och det du ser här i början, det är då när du leds in i tunneln. Och du kan ju börja... Ja, du får gärna prata redan nu, men du kommer att se sedan att sedan släpps du i tunneln, och så går du då själv. Och det är framförallt från den tidpunkten som vi är intresserade. Så här leds du fortfarande in.

Interviewer

00:00:39.98

Så.

Participant 2

00:00:40.23

Är det där jag?

Interviewer

00:00:41.24

Ja, det är du.

Participant 2

00:00:42.96

Nej, men det jag försökte göra det var att... Jag försökte gå i mitten av tunneln. Det var ju ljus på båda sidorna, alltså ljus på båda sidorna. Men sedan blev jag tillsagd att gå mer åt höger eftersom att jag krockade med brandmannen hela tiden.

Interviewer

00:00:57.58

Okej, ja.

Participant 2

00:00:59.20

Så då... Då gick jag på höger sida, och då lade jag märke till lampor. Och då försökte jag följa dem.

Interviewer

00:01:06.14

Ja. Vad var anledningen till att du ville gå i mitten av tunneln?

Participant 2

00:01:09.17

Det var att... Jag var jätterädd... Man såg inte så mycket, så jag var rädd att krocka med någon vägg, så att jag inte går snett. Det var det jag var rädd för, för man såg ingenting.

Interviewer

00:01:18.58

Mmm... Och sedan gick du längre utåt höger då, ja?

Participant 2

00:01:20.70

Ja, exakt. Och då, då, då, då gick jag lite saktare. För att inte krocka. Men då såg jag lampor... Lampor efter ett tag. Då visste... Ja, det ledde mig... Ja, framåt.

Interviewer

00:01:33.63

Mmm... Vad såg du då? Du såg... Du sa att du såg lampor?

Participant 2

00:01:35.49

Ja, det var fasta belysningar.

Interviewer

00:01:37.24

Ja.

Participant 2

00:01:37.89

Fasta lampor. Och... När jag såg dem, då förstod jag hur långt ifrån väggen jag var. Det var mest det jag var rädd för.

Interviewer

00:01:46.07

Ja... Har du en uppfattning om hur långt ifrån väggen du gick?

Participant 2

00:01:50.38

Eh... Det var två meter kanske.

Interviewer

00:01:52.22

Ja.

Participant 2

00:01:52.96

Det var inte mer.

Interviewer

00:01:54.98

Mmm...

Participant 2

00:01:57.92

Och sedan efter ett tag när jag gick... Då blev... Då trampade jag på stenar, och så. Och då var det lite läskigare, för... Jag visste... Det var svårare att gå då. Då gick jag lite mer saktare.

Interviewer

00:02:09.66

Ja.

Participant 2

00:02:12.71

Jag försökte... Jag höll... Jag höll bara ögonen på de här lamporna hela tiden, så att jag inte skulle krocka med väggen.

Interviewer

00:02:17.76

Ja. Kan du beskriva mer om det här? Du sade att det var läskigt att gå, på grund av att det var stenar.

Participant 2

00:02:21.43

Ja, det var stenar, så jag... Jag visste inte vad jag trampade på, och det...

Interviewer

00:02:25.24

Okej, det var en osäkerhet? Att man... Man satte ner fötterna..?

Participant 2

00:02:28.61

Mmm... Först är det såhär plant, och då gick det att gå rätt snabbt. Men sedan var det såhär, man fick ta det liksom lite mer försiktigt.

Interviewer

00:02:36.16

Ja. Är det något speciellt du letade efter när du gick i tunneln?

Participant 2

00:02:41.13

Nej, det var de där lamporna bara.

Interviewer

00:02:42.12

Det var det?

Participant 2

00:02:43.21

Ja, det var bara dem hela tiden, koncentrationen var bara på det.

Interviewer

00:02:48.30

Ja.

Participant 2

00:02:48.83

Alltså, jag var bara... Jag var jätterädd från början. Man såg typ ingenting där inne, så jag var bara rädd att inte krocka.

Interviewer

00:02:54.00

Ja.

Participant 2

00:02:54.77

Det är därför... Det är därför du ser ju, att jag har händerna framför.

Interviewer

00:02:57.60

Ja, ja... Du beskriver, du har händerna här framför.

Participant 2

00:02:59.16

Ja, jag visste inte vad som skulle komma.

Interviewer

00:03:02.34

Nähe, det var för att du... Du var rädd för att stöta i? Ja?

Participant 2

00:03:04.50

Gå in i något.

Interviewer

00:03:09.32

Du beskriver att du ser... Såg någonting på höger sida. Såg du något på vänster sida?

Participant 2

00:03:12.84

Nej, jag såg inte det. Det var ju i början, då såg jag lampor på... På varsin sida, när jag gick i mitten.

Interviewer

00:03:18.35

Ja.

Participant 2

00:03:18.95

Sedan såg jag inte de andra, eller så lade jag inte märke till... För, jag hade bara ögonen på ena sidan.

Interviewer

00:03:24.66

Ja.

Participant 2

00:03:26.33

Jag tror... Jag tror inte jag såg lampor på andra sidan.

Interviewer

00:03:29.07

Nej... Det... Viser ju att det kommer lampor med jämna mellanrum. När kunde du se nästa lampa, så att säga? Har du någon uppfattning om det?

Participant 2

00:03:39.14

Nej, alltså... Det kanske var 3-4 meter innan, tror jag.

Interviewer

00:03:41.33

3-4... Ja?

Participant 2

00:03:42.17

Såg inte dem jätte... När jag såg den ena, då såg jag ingenting...

Interviewer

00:03:44.75

Då såg du ingenting på någon sida, nej? Okej?

Participant 2

00:03:47.06

Nej. Såg bara en lampa i taget.

Interviewer

00:03:50.15

Kan du beskriva mer... Du har varit inne lite på det här med hur du kände dig, eller hur du upplevde situationen av att vara i tunneln, bland annat med underlaget, det var skrämmande. Hur var det... Alltså, allmänt i tunneln när du gick här?

Participant 2

00:04:03.22

Äh, det var inga problem. Det var mest bara det där att jag inte såg någonting. Annars var det inga problem. Jag visste att det ju inte var något farligt, eller sådär.

Interviewer

00:04:10.72

Mmm...

Participant 2

00:04:11.63

Jag kunde gå rätt snabbt, men det var mest det där att man inte såg. Jag var bara rädd att krocka med något.

Interviewer

00:04:18.34

Mmm...

Participant 2

00:04:18.56

Annars var det kul att bara gå. Röken var inge farlig alls, alltså så... Det var inte alls obehagligt eller nåt.

Interviewer

00:04:24.48

Ja... Nu kommer du till något ställe där du ändrar ditt beteende. Vad är det?

Participant 2

00:04:29.16

Ja, det... Det var för lamporna tog slut. Och då blev det mycket mörkare.

Interviewer

00:04:32.36

Ja.

Participant 2

00:04:33.14

Och... Sedan... Sedan var det så att brandmannen, han sa inte att det var slut. Det var tur att jag hade händerna framför, annars skulle jag ju krocka... Krocka med den där!

Interviewer

00:04:41.63

Ja, ja, ja.

Participant 2

00:04:43.33

Man märkte ju att det var lite mörkare, så då... Då förstod... Och det där var läskigt. Det var en annan brandman där, och man såg inte honom. Han bara stod där, så det var lite läskigt.

Interviewer

00:04:52.33

Ja.

Participant 2

00:04:53.29

Det var jättemörkt där, alltså. I slutet. Och då förstod jag att det var någonting annorlunda. Och sedan när jag tog fram handen så såg jag att det var en vägg där.

Interviewer

00:05:01.22

Ja. Är det någonting annat du har tänkt på om... Om din upplevelse i tunneln? Beteende, eller vad du gjorde, eller hur du kände dig? Vi har varit inne lite grand på det.

Participant 2

00:05:12.26

Vad sa du? Att? Om?

Interviewer

00:05:13.91

Ja, din upplevelse i tunneln. Om... Hur du betedde dig, som du vill diskutera, eller ta upp också... Eller... En känsla?

Participant 2

00:05:22.86

Var det här fyrahundra meter alltså?

Interviewer

00:05:25.46

Eh... Det här var tvåhundra meter, ungefär.

Participant 2

00:05:29.36

Två hundra alltså? Nej, ja... Det var en fråga på den där enkäten som jag fyllde i.

Interviewer

00:05:32.71

Ja.

Participant 2

00:05:33.33

För jag vet att det inte var fyrahundra meter. För du vet, det där pappret jag fick från början, igenom mail. Där stod det att det var ungefär, att det skulle vara ungefär fyrahundra meter.

Interviewer

00:05:40.97

Ja, max fyrahundra meter stod det. Ja.

Participant 2

00:05:42.70

Ja, fast... Alltså jag, jag kände att... För jag... Jag är ju så här, jag brukar friidrotta och så. Och då vet jag att, om... Alltså, det tar ju tid att springa fyrahundra meter. Och i den här farten, det kan inte vara mer.

Interviewer

00:05:55.12

Nej, nej... Nej.

Participant 2

00:05:57.16

Jag märkte det.

Interviewer

00:05:58.25

Har du någon uppfattning om hur långt du kan ha gått då, ungefär?

Participant 2

00:06:02.50

Nej, jag skrev hundrafemtio meter.

Interviewer

00:06:03.78

Ja, mmm... Jo, men det stämmer ju rätt så bra.

Interviewer

00:06:09.90

Mmm., nej men då tackar jag dig så mycket, för...

Participant 2

00:06:12.58

Ja, tack så mycket.

Interviewer

00:06:14.85

För det. Och då, för att sammanfatta lite grand, så såg du... I början gick du i mitten i tunneln. Och du såg då ljus på båda sidorna. Och sedan gick du mer in mot höger, och då såg du belysningen på högerkanten, och det var lampor du såg då.

Participant 2

00:06:33.35

Ja, det var lampor.

Interviewer

00:06:33.46

Var det någon annan installation du såg, någonting du noterade i tunneln?

Participant 2

00:06:35.75

Nej, det var det faktiskt inte. Det var bara det. Det fanns några mer alternativ där, ljud och sånt. Men jag hörde ingenting.

Interviewer

00:06:43.51

Nej. Och sedan... Sedan när du gick igenom, så var det lamporna som var väldigt viktiga för dig. Och dem såg du tre meter ungefär, innan dem dök upp?

Participant 2

00:06:52.31

Ja, exakt. Det var bara dem jag hade ögonen på.

Interviewer

00:06:54.35

Ja. Och...?

Participant 2

00:06:54.67

Det var... Det var läskigt mörkt.

Interviewer

00:06:57.60

Ja. Och sedan höll du dig två meter från väggen, din uppskattning, tills... Och så gick du till slutet av tunneln?

Participant 2

00:07:05.79

Ja, exakt, det var bara det jag gjorde.

Interviewer

00:07:06.86

Ja, nej men då... Tackar så mycket.

3

Interviewer

00:00:03.62

Så, då inleder vi intervjun med försöksperson tre. Och nu så startar jag filmen. Och det första du kommer att se... Då ska vi se här. Det första du kommer att se här, det är när du leds in i tunneln.

Participant 3

00:00:19.60

Okej.

Interviewer

00:00:20.33

Det är därför det är lite suddigt. Och sedan efter ett tag så kommer vi att se dig själv i tunneln.

Participant 3

00:00:25.65

Mmm...

Interviewer

00:00:37.92

Så. Så, kan du beskriva..?

Participant 3

00:00:41.25

Eh, jag såg lampan direkt. Och gick fram till väggen. Och gick hela tiden med handen längs väggen. Så läste jag på skyltarna, och kollade åt vilket håll det var och hur många meter det var.

Interviewer

00:00:57.29

Mmm...

Participant 3

00:00:58.52

Ja... Efter ett tag så började jag fundera på om jag hade kommit på fel sida. Var var tåget?

Interviewer

00:01:05.17

Okej.

Participant 3

00:01:06.77

Började fundera på om jag var trygg på den sidan. Anledningen till att jag hukar mig, det är för att jag försökte hålla mig på samma nivå som själva lamporna. Och jag funderade på om det kunde... Det hängde ner trådar på väggen som jag funderade på vad det kunde vara för någonting också.

Interviewer

00:01:22.07

Ja.

Participant 3

00:01:23.72

Kände väldigt målfokuserat. Det var... Vart lite... Jag ville hela tiden ha tryggheten i att ha handen mot väggen, för man såg inte nästa lampa. Det var tillräckligt långt emellan så att man inte såg nästan när man var vid den ena.

Interviewer

00:01:38.91

Ja. Kan du förklara mer varför..? Alltså, varför... Du sade att du såg inte lamporna, vad var det med då att känna väggen?

Participant 3

00:01:47.64

Känna väggen var att jag skulle fortsätta att gå åt samma håll. Så om en lampa skulle vara trasig, eller inte kom, så skulle jag ändå ha väggen, så var det något jag kunde orientera mig hela tiden, så att jag hela tiden hade koll. Det var en av de få gångerna när jag, liksom, inte följde med när den svängde in, det var när jag såg nästa lampa, så att jag visste att jag var på väg åt rätt håll. Då var jag inte riktigt lika noga.

Interviewer

00:02:02.86

Ja.

Participant 3

00:02:04.71

Så man kan nog se att jag stannar till emellanåt, för att känna var jag är någonstans.

Interviewer

00:02:08.20

Mmm...

Participant 3

00:02:10.07

Rökens... Var inget problem med ögonen, men jag kunde känna att... Jag kanske fått lite ont i huvudet om jag hade fortsatt varit där i, men den störde mig inte så mycket. Jag litade... Jag var bara fokuserad på lampa med ögonen, tittade inte efter någonting annat överhuvudtaget.

Interviewer

00:02:24.66

Okej.

Participant 3

00:02:25.54

Lampan och skyltarna vid lampan var det enda jag tittade efter, resten var... Allt, handen i väggen.

Interviewer

00:02:34.14

Ja.

Participant 3

00:02:34.66

Det var det som var fokus.

Interviewer

00:02:35.93

Ja, vi ser...

Participant 3

00:02:37.35

Konstaterade när jag gick där att det hade varit skönt om jag hade... Om det hade varit en liten stång att hålla i, då hade det gått fortare att gå. Och man hade känt sig mer trygg också. Och sedan... Det jag kände också, det vart en bra grej. Det var att, nu kändes det som ganska stabilt underlag att gå, så man var liksom trygg i att... Med... Det var inte så att det var mycket gropar, eller sådana saker. För då hade man nog gått långsammare och varit mer osäker, så det var skönt också.

Interviewer

00:03:01.02

Mmm... Gällde det hela... Hela tunneln? Att du kände att underlaget var?

Participant 3

00:03:05.97

Relativt, alltså det var ju inte, liksom... Det var inte asfalterad väg, men det var okej... Alltså, det var inga jättestora grejer.

Interviewer

00:03:11.65

Ja, ja...

Interviewer

00:03:18.28

Hur... Om du nu gick här inne, hur... När uppskattar du att du kunde se lampan? Alltså hur långt ifrån?

Participant 3

00:03:25.65

Två meter innan, kanske... Skulle jag tro att det var, ungefär.

Interviewer

00:03:28.51

Så att, när du stod vid en lampa, kunde du se nästa? Det kunde du inte?

Participant 3

00:03:31.19

Nej, det kunde jag inte.

Interviewer

00:03:33.57

Nej.

Participant 3

00:03:36.56

Det kunde jag inte.

Interviewer

00:03:41.87

Mmm...

Participant 3

00:03:42.12

Och så höll jag koll på att det gick neråt i meter, så att jag hade ett hum om hur långt det var till nästa.

Interviewer

00:03:46.87

Okej, mmm...

Interviewer

00:03:57.33

Har du någon uppfattning om hur långt du har gått?

Participant 3

00:03:58.22

Jag tror att det stod ethundrasextio meter, men jag har ingen känsla av hur långt jag gick.

Interviewer

00:04:01.76

Nej.

Participant 3

00:04:02.72

Men det var bara... Det var bara, jag läste...

Interviewer

00:04:04.67

Okej, det är ifrån vad du har uppfattat?

Participant 3

00:04:05.47

Ja, ja. Det är det enda jag baserar det på. Ja, jag vet inte hur långt det var.

Interviewer

00:04:21.49

Du beskrev också att det var saker som hängde ner, kan du beskriva det mer?

Participant 3

00:04:26.23

Ja, alltså som jag...

Interviewer

00:04:28.36

Vänta, nu ska vi se... Nu har du?

Participant 3

00:04:28.73

Nu är jag vid nödutgången, där den där skylten är. Och där var det en pil neråt, och jag vill inte lämna väggen.

Interviewer

00:04:34.75

Nej.

Participant 3

00:04:35.36

Så då var jag liksom... Började med att titta först, vad kan jag... Vad... Finns det någonting runt här? Kan det vara uppåt eller nedåt, eller?

Interviewer

00:04:42.45

Ja.

Participant 3

00:04:43.39

Jag ville kolla alla utvägar innan jag valde att gå över på andra sidan. Så att jag... Tittade runt väldigt mycket på plats, innan jag går över.

Interviewer

00:04:52.13

Du säger att du inte ville lämna väggen. Vad var det som?

Participant 3

00:04:54.24

Det var min enda trygghet, och den enda... Liksom, fysiska säkerheten jag hade.

Interviewer

00:05:01.39

Ja.

Participant 3

00:05:01.96

Så därför går jag och kollar fram och tillbaka, för jag ville inte lämna... För det var den enda tryggheten och orienteringen, eftersom att jag inte ser. Så är det ju den enda tryggheten jag hade att hålla i.

Interviewer

00:05:09.88

Ja.

Participant 3

00:05:11.03

Och sedan så går jag rakt över till andra sidan.

Interviewer

00:05:13.18

Ja, nu ska vi se... Nu blev det andra. Nu har den bytt film här, så jag byter till nästa film. Då ska vi se... Så. Och så sätter den filmen igång nu. Du ser, du letar fortfarande här. Och hur... Kan du beskriva?

Participant 3

00:05:25.61

Och nu går jag... Då tänkte jag... Efter att jag hade kollat allting, så gick jag... Då var tanken, då går jag rakt. Försöker gå så rakt över som möjligt. Jag såg absolut ingenting när jag gick över.

Interviewer

00:05:35.02

Nej. När började du? Vad har du kommit till här?

Participant 3

00:05:41.19

Där är jag framme vid nödutgången.

Interviewer

00:05:43.33

Okej.

Participant 3

00:05:44.41

Och där är det klart!

Interviewer

00:05:46.17

Ja. Kan du beskriva vad? Du sade att du såg ingenting när du... När du gick dit. Kan du beskriva mer? Alltså?

Participant 3

00:05:52.29

Eh, logiskt sätt så var det att jag först kollade allting på samma sida av väggen. Och så när det inte var klart, och det stod ändå noll meter rakt ner, och det var ingenting ner i backen och ingenting uppe, då var jag såhär, då borde det vara rakt över här. Och då gick jag försiktigt över... Försökte gå så rakt över som möjligt, till att komma till andra kanten. Eller ja, andra väggen så att säga.

Interviewer

00:06:12.54

Ja. När... Säg du någon... Alltså, på vägen dit, var det någon gång du såg?

Participant 3

00:06:15.75

Inte förrän jag var ganska nära, men det... Jag hade ju kommit över minst halva innan jag såg någonting, och då kunde jag se... Jag vet inte om man kan se det på filmen kanske?

Interviewer

00:06:23.39

Ja, vi kan ju backa lit ehär igen, till... Nu sätter vi igång film nummer två igen. Där ser vi att du går försiktigt över.

Participant 3

00:06:33.47

Ja, och så tittar jag som om det skulle varit någonting annat. Och där ser jag då, kanske.

Interviewer

00:06:43.37

Vad... Vad... Vad var det du?

Participant 3

00:06:43.48

Det tar... Det är ju inte förrän jag är... Alltså max två meter ifrån, när jag ser dörren. Max två.

Interviewer

00:06:48.92

Ja, vad är det du ser för någonting? När du?

Participant 3

00:06:49.79

Jag ser en skylt ovanför dörren, och så ser jag en vit dörr som är... Ser ut som en nödutångsskylt. Plus att det är en skylt ovanför med en nödutång.

Interviewer

00:07:00.73

Mmm... Ja. Mmm... Nej, men då tror jag att jag har fått ut det mesta. Vi har ju egentligen svarat lite grand på den här frågan, men vi kan ta den igen. Säg... Vad såg, hörde och kände du när du befann dig i tunneln? Förutom det du redan har nämnt? Du har ju varit inne på att du fokuserade på lamporna, men... Var det någonting annat?

Participant 3

00:07:24.15

Lamporna med skylten under, och sedan väggen, och sedan marken jag gick på.

Interviewer

00:07:29.66

Ja.

Participant 3

00:07:31.13

Och sedan så dörren när jag såg där på slutet.

Interviewer

00:07:33.68

Ja.

Participant 3

00:07:34.85

Så det var väl de sakerna. Men, sedan lyss... Alltså, man lyssnar. När... När jag fyllde i blanketten så stod det värme, det reflekterade jag inte ens över. Men det hade jag ju gjort... Hade det varit varmt hade jag ju reflekterat över det, men det reflekterade jag inte överhuvudtaget. Jag konstaterade också vad händer med röken? Och då kände jag att ja, jag känner lite, jag kan få huvudvärk, men jag hade inga problem annars, så den reflektionen gjorde jag.

Interviewer

00:07:54.36

Okej. Var det något annat du... Du vill ta upp under intervjun? Något om?

Participant 3

00:08:00.06

Jag tyckte verkligen inte om den sista skylten när jag skulle vara framme, att jag då skulle gå över på andra sidan. Den tyckte jag inte om. För det var verkligen sista utvägen, och jag tyckte inte att det var tydligt.

Interviewer

00:08:11.72

Vad var det som... Kan du beskriva varför du inte tyckte om den?

Participant 3

00:08:12.38

Det var en pil rakt ner i backen. Och du är så... Eller jag, logiken är inte samma sak när man är under stress, och då ska det vara neråt. Och det var det inte.

Interviewer

00:08:23.10

Nej, nej, det är ju svårt.

Participant 3

00:08:23.64

Sedan vet jag inte hur man ska visa det annorlunda, men den tyckte jag inte om.

Interviewer

00:08:27.89

Den fungerade inte, nej.

Participant 3

00:08:27.99

Den var inte tydlig nog, tyckte jag. Sedan efter ett tag... Men hade jag varit mycket mer stressad hade jag... Ja, nu var jag väldigt systematisk, men det vet jag inte om jag hade varit då. Så den tyckte jag inte om, kunde jag konstatera.

Interviewer

00:08:41.70

Nej, okej. Ja, någonting annat du vill påpeka?

Participant 3

00:08:50.41

Nej, det ska ju vara också att... Det hade varit skönt att veta när jag gick där att jag gick på säker mark. Att inte tunnelbanan, om den hade kommit, att jag kunde känna att här... Även fastän den kommer, jag behöver inte tänka på det för jag går på en trygg plats. Det hade varit skönt att på något sätt kunna förstå. Det är det enda, tror jag.

Interviewer

00:09:07.48

Ja, okej. Nej, men då tackar jag så mycket för intervjun, så stänger vi av inspelningen.

Interviewer

00:00:00.17

Sätter jag igång inspelningen. Och det här är intervju med försöksperson nummer fyra, och nu startar jag filmen. Och det första du ser här det är när du leds in i tunneln, och du får gärna beskriva även detta om du vill, men du... Man ser inte så mycket, det är ganska suddigt och kameran pekar neråt.

Participant 4

00:00:19.21

Ja, det blev ju mörkt ganska fort.

Interviewer

00:00:22.43

Ja.

Participant 4

00:00:23.17

Det var... Ja, det... Ja, nu börjar vi traska här.

Interviewer

00:00:29.01

Ja.

Participant 4

00:00:29.60

Ja, för vi ledde... Han ledde ju mig en bit, och sedan... Sedan släppte han mig. Vi gick ju ner för den här betongrampen.

Interviewer

00:00:35.95

Ja. Och... Man kan snart se dig.. Här ser man dig!

Participant 4

00:00:39.19

Ja, det första... Eftersom det var... Fanns ju lite ljus från dörren där, så såg man ju... Man såg ju lamporna hyfsat snabbt, men sedan ju längre in man kom, ju... Ju svårare var det ju att hitta dem. De blev ju, liksom... Man fick... Kommer säkert se att man stannar... Man stannar upp, liksom, och... För det är ju ojämn mark också, så att man gick ju så nära väggen som möjligt. Man ser ju ingenting... Förutom den där lilla lampan... Och stannade verkligen och tittade åt vilket håll pilen visar åt.

Interviewer

00:01:13.92

Hur långt från väggen uppskattade du att du gick?

Participant 4

00:01:17.00

Ja, det varierade kändes det som. För att ibland så gled man... Gled man iväg. Men jag försökte ju hålla mig på... Inom en meter i alla fall.

Interviewer

00:01:28.89

Ja.

Participant 4

00:01:29.25

Från väggen. Men jag kände ibland att när jag kom till nästa lampa... Jag stannade ju ofast, och... Tittade mig för... Vart är nästa lampa? Och jag går några steg till, och sedan börjar man se ett svagt sken, så att... Efter ett tag så lärde man ju sig att... Vart de skulle finnas, så att...

Interviewer

00:01:47.96

När kan... Uppskattar du att du såg en lampa? Hur långt innan..?

Participant 4

00:01:51.18

Ja, på... Det var väl... Det kändes som att det var åtta meter, när jag läste... Det kändes som att det var åtta meter mellan lamporna, enligt... Enligt metermarkörerna.

Interviewer

00:01:59.69

Ja.

Participant 4

00:02:00.27

Och ja, jag var tvungen i alla fall att gå en... Ja, två-tre meter innan jag kunde urskilja. Men då måste jag koncentrera mig på en punkt, där jag tror att den ska finnas. Hade jag inte gjort det, då hade jag nog fått behöva gå ett par meter till, så att lampans synbarhet var nog...

Interviewer

00:02:18.49

Mmm... Här ändrar du lite grand... Beteende, du svängde?

Participant 4

00:02:21.25

Ja, jag trodde det var någonting som stack ut från väggen!

Interviewer

00:02:23.92

Okej.

Participant 4

00:02:24.62

Eller så var det... Det var något... Det var på något ställe som jag... Marken lutade lite, så att jag... Man, man...

Interviewer

00:02:30.42

Okej.

Participant 4

00:02:30.71

Det är ju, det här gruset gjorde att man tappade lite fotfäste. Sedan kommer man ju längre in, och då blir man ju mer såhär: "Jaha, vart är jag? Hur långt har jag gått? Hur långt är det kvar?". Man stannar extra länge och möjligen läser på skylten - är det rätt håll?

Interviewer

00:02:44.88

Mmm... Vilken information såg du där? Du säger du såg skylten?

Participant 4

00:02:49.65

Jag såg en skylt som det stod meterantalet på, och då gick jag bara åt det hållet som visade minst meter, så att säga.

Interviewer

00:02:56.86

Ja.

Participant 4

00:02:57.77

Men jag har ju fortfarande ingen aning om går jag bortåt, utåt, inåt? Ja, liksom det är... Det här var ju det enda som fanns att följa. Och jag fick ju inte gå tillbaka, så att... Så att det blev... Det kändes ju mer naturligt att jag går dit där... Ja, här var det så att man nästan snubblade, och då måste man ju titta vart är jag någonstans? För att man ser... Man ser ju inte fötterna förrän man står vid lampan. Då såg man gruset lite...

Interviewer

00:03:22.86

Ja.

Participant 4

00:03:23.40

Men det är... Annars såg man ju ingenting. Så det var ju bara den lilla, lilla svaga lampan som man såg... Från fyra-fem meters håll, kanske såg man svagt att det var någonting. Så att, man gissar ju bara att det är dit jag ska, men...

Interviewer

00:03:38.97

Här stannar du upp?

Participant 4

00:03:40.40

Här är det ju noll. Och en pil som säger, jaha... Det ska vara någonting här?

Interviewer

00:03:46.53

Ja.

Participant 4

00:03:47.22

Och... Jag måste ju titta någonting, och efter... Efter... Det tog ett par sekunder, att se den där skylten ovanför dörren.

Interviewer

00:03:55.33

Mmm... Kan du beskriva? Du stannade upp... Vi tar det i... Vi spolar tillbaka lite grand tror jag, här... Jag tyckte det var intressant här, ska vi se. Här någonstans. Om du beskriver här... Här kommer du till skylten, beskriv..?

Participant 4

00:04:11.14

Det var ju sexton, åtta... Så, nu måste jag snart vara framme. Och så stod det noll på den där, och så var det en pil inte åt sidan. Den var väl uppåt eller nedåt, om jag... Minns rätt. Men då är det såhär: Ja, men då måste det vara här någonstans.

Interviewer

00:04:23.07

Ja. Tittar, använder du... Du vred på huvudet rätt mycket?

Participant 4

00:04:26.26

Ja, jag måste ju titta. Vad är det jag ska titta efter? För jag såg inte... Lampan i början, det tog ett par sekunder.

Interviewer

00:04:33.57

Här pausar jag.

Interviewer

00:04:34.92

Vad var det när du då gick, för då såg du att det var... Det skyltades nedåt då?

Participant 4

00:04:39.12

Mmm...

Interviewer

00:04:39.17

Och då visste du att det var någonstans där?

Participant 4

00:04:40.39

Ja, det var ju noll, så att jag...

Interviewer

00:04:41.84

Ja, precis!

Participant 4

00:04:43.67

Här måste någonting finnas!

Interviewer

00:04:45.96

När såg du någonting, eller... Eller, ja... Vad du nu... Om du såg någonting. Du gick mot någonting, när såg du att det var någonting där?

Participant 4

00:04:53.77

Nej, man såg att det var något som... Som lyste igenom där, men det var väldigt svagt, och sedan är det ju det här gröna, som man började se när man tog de där två stegen, och så tittade man... Vad... Försökte söka mer, och ju närmare jag kom, ju mer av den här gröna skylten... Jag arbetar ju med det här om dagarna, så jag vet ju att grönt... Vad det är, så att jag vet ju vad jag ska titta efter, så det ger mig lite... Lite fusk. Men... Det är häpnadsväckande... Jag var nästan tvungen att stå framför dörren, på en armlängds avstånd, för att kunna se vad det stod på skylten.

Interviewer

00:05:32.57

Ja, ja.

Participant 4

00:05:34.39

Och det var... Det var häftigt, varje gång! Ja, upplevelsen.

Interviewer

00:05:41.02

Ja.

Participant 4

00:05:41.60

Och nu var man ju inte... Ättikan var ju väldigt svag, så att... Hade... Det kan ju bara vara värre, känns det som.

Interviewer

00:05:49.87

Ja, jo, det är sant. Är det någonting mer... Vi gick igenom väldigt mycket ditt beteende och anledningen till ditt beteende också. Vi gick inte igenom känslan, eller hur du upplevde situationen i tunneln. Har du något att tillägga där, något?

Participant 4

00:06:06.64

Nej, det är ju... Det är ju alltså... Man vet ju inte... Det här var väldigt lite skyltat, alltså... Det var... Det... Man vet inte vart man är på väg. Det enda du... Jag hade att... Gissa mig till, det var att meterantalet blir mindre. Ja, men då borde jag ju rent teoretiskt vara åt rätt håll, men... I en lugn, sansad miljö fungerar det. Det var en väldigt liten skylt också, så att man var ju tvungen att stanna och verkligen titta och läsa. Har jag läst rätt? Och då kan man ju bara reflektera till att... Ju värre scenario, ju mer sådant sällas. Och då krävs det mer belysning, mer skyltning, tydligare... Mer välkomnande. För det här var ju inte... Ett vitt ljus var ju inte speciellt välkomande, det sade ju ingenting.

Interviewer

00:06:51.33

Mmm, du menar... Vad menar du? Det vita ljuset på lampan då eller?

Participant 4

00:06:54.29

Ja, på lampan. Ja, det är liksom... Det är liksom, ja, det är ett vitt ljus. Ja, men...? Det var ett vitt ljus på andra sidan, man kunde se det svagt ibland när man stod i höjd med den. För det var väl... På några ställen var det väl en lampa på andra sidan?

Interviewer

00:07:08.38

Mmm... Såg du det... Du sade att du... På vissa ställen?

Participant 4

00:07:13.31

Ja, jag... Jag var ju så fokuserad på att hitta nästa lampa hela tiden, men ibland så när man stannade upp, så gav man en liten vink åt vänstersidan, och på någon... Jag vill minnas att det var några tillfällen som jag... Jag uppmärksammade att det är någonting där också, så att det... Då fick jag en känsla av... Av en gång, av en korridor. För det skulle kunna lika gärna vara ett stort rum jag var i, och gick i.

Interviewer

00:07:40.40

Ja, ja.

Participant 4

00:07:41.35

Och man gick, och gick.

Interviewer

00:07:43.97

Ja.

Participant 4

00:07:45.60

Det kan väl ha varit en tvåhundra meter, fick jag väl uppfattningen. För jag har för mig att det började någonstans på det antalet i början.

Interviewer

00:07:51.05

Ja. Jag tänkte på när du gick i tunneln så nämnde du att du tittade upp någon gång ibland. Kan du beskriva det mer? Alltså, vad?

Participant 4

00:08:00.23

Ja, för att försöka få en känsla av... Av, vart är jag?

Interviewer

00:08:04.45

Ja.

Participant 4

00:08:04.98

En känsla av hur stort är det? Är jag inboxad, eller är jag... Är det ett stort rum jag är i? Eller hur brett är det?

Interviewer

00:08:12.78

Så det var medvetet att titta runtomkring dig då?

Participant 4

00:08:15.17

Ja, det var väl mer att jag... Att jag gjorde det när jag inte tappade fattningen, men när jag... När man snubblade till lite grand på gruset, eller man... Man såg att det stack ut en, en... Någon del från berget och sådant, och man stannade upp. Då fick man den där millisekunden att titta sig om.

Interviewer

00:08:32.84

Ja.

Participant 4

00:08:33.67

För är det någonting... Det kanske finns någonting mer här?

Interviewer

00:08:36.74

Ja.

Participant 4

00:08:37.26

Det kändes att man gick väldigt långt innan man väl kom till dörren.

Interviewer

00:08:43.15

Ja, men om jag uppfattar dig rätt, så är det de här lamporna som var det huvudsakliga du tittade efter när du gick i tunneln?

Participant 4

00:08:48.75

Ja. Det fanns ingenting annat. För att man börjar ju i början... Det finns väl någonting mer? Men till slut så blev det det här monotona, att det är en lampa... Ja, och det är en lampa igen, meterantalet blir lägre. Ja, men då borde det ju rent teoretiskt vara hitåt. Men... Men, nu var man lugn och sansad, så då... Då tittar man ju på det. Skulle man haft lite mer bråttom, då vet jag inte. Då skulle man nog gå lite mer... Kanske gått över till andra sidan?

Interviewer

00:09:16.71

Mmm... Vi har... Ja?

Participant 4

00:09:18.94

För jag stannade ju upp någon gång, också mitt emellan lamporna. Då stod jag mittemellan... Jaha, nu ser inte jag en lampa åt något håll här. Vad ska jag göra?

Interviewer

00:09:27.81

Ja.

Participant 4

00:09:28.60

Och sedan tar jag två steg till, och sedan började man se det.

Interviewer

00:09:32.02

Ja. Vi har varit inne lite grand på det här, men såg, hörde eller kände du någonting annat än det du precis har beskrivit när du var i tunneln? Upplevde du ytterligare någonting som du vill påpeka?

Participant 4

00:09:47.06

Nej, det är ju marken... Marken är ju inte plan. Den lutar, och det... Ja, man gick ju inte och snubblade, men det är ju ett moment till som gör att man lägger till ett... Ett kanske stressmoment, eller ett orosmoment, att man inte har ren, fri mark att stå på. Det lutar på något ställe, och när man klev på lite stenar så rullar de undan. Och det får ju en att höja pulsen några steg till.

Interviewer

00:10:20.32

Ja. Kan du beskriva underlaget mer, om du tar hela din resa igenom tunneln? Var det något du noterade om underlaget, förutom att det var ojämnt på vissa ställen?

Participant 4

00:10:28.65

Ja, det var vissa ställen som det var ojämnt, och det... Det lutade... Det lutade lite neråt. Men inte så... Det kändes inte så kraftigt neråt, men det lutade inåt.

Interviewer

00:10:45.19

Okej?

Participant 4

00:10:45.21

Alltså, det var vallat så att det var högre ju närmre... Det kändes som att det var högre ju närmare väggen man kom. Och därav så gled man ut, längre och längre från väggen. Och man... Det kändes som en... Att det var något sådant. Sedan var det väl lite gropar, och lite... Någon sådan här bulle någonstans, som man... Inte fick.

Interviewer

00:11:02.00

Ja.

Participant 4

00:11:02.50

Och det blir ju att man... Man lägger ju fokus på benen, och balansen då istället för någonting annat.

Interviewer

00:11:08.75

Jo, visst. Är det något mer du vill tilläga om din upplevelse i tunneln, och ditt beteende?

Participant 4

00:11:21.85

Nej, det är ju att... Det är ju lite... Alltså, det är ju... Röken gör ju... Nu var det snäll rök. Så att, så att... Det kan... Det kan bara bli sämre känns det som.

Interviewer

00:11:38.84

Ja.

Participant 4

00:11:42.21

Men annars så... Det är... Det är ju en bra lärdom.

Interviewer

00:11:46.64

Ja. Ja, nej men då avslutar vi intervjun.

Interviewer

00:00:01.05

Sätter vi igång, och då har jag startat inspelningen.

Participant 5

00:00:04.37

Mmm...

Interviewer

00:00:05.28

Och, nu ska vi se. Och nu... Ska vi se. Startar vi snart filmen. Nu startar vi filmen. Det du ser i början här, det är innan... Alltså utanför tunneln, och sedan hur du leds in i tunneln. Så, du får gärna beskriva även hur du upplevde det här, men...

Participant 5

00:00:28.86

Från början?

Interviewer

00:00:29.98

Ja, men det är framförallt när du sedan går själv i tunneln som vi är intresserade av.

Participant 5

00:00:33.84

För när jag väl gick med honom, det var då det var läskigast.

Interviewer

00:00:35.77

Det var det? Jaha, okej.

Participant 5

00:00:36.49

Ja, för grejen är att... Först så trodde jag... Alltså, jag visste inte. Det var bra att ni inte sa någonting om vad som kan hända, för jag visste ju absolut inte vad det var för någonting. Så, jag är lite rädd för mörker, så när jag då gick in, då verkligen såg jag att det var... Såg ingenting.

Interviewer

00:00:48.93

Ja.

Participant 5

00:00:49.41

Då blev jag skitskraj. Jag sade det någon gång... Du är väl här i närheten?

Interviewer

00:00:51.74

Ja.

Participant 5

00:00:52.52

Sedan när han släppte mig, det var då... Jag tror det var då... Då blev jag mycket mindre rädd. Inte alls rädd.

Participant 5

00:00:58.82

Jag ser inte vart vi är.

Interviewer

00:01:00.57

Nej, nu är vi... Det är nog precis innan han släpper dig här. Ska vi se... Snart kan vi då se dig. Nu, ser man dig!

Participant 5

00:01:05.84

Ja, där. Okej.

Interviewer

00:01:07.76

Så beskriv nu hur du betar dig och varför du betar dig på det här viset.

Participant 5

00:01:10.09

Jag tror att jag... Jag visste att jag skulle... Ja, mina händer. Jag gick med dem såhär längre fram, för att jag tror att om det nu kommer något framför mig. Så att jag liksom inte krokar med det där, utan att jag tar emot med händerna.

Interviewer

00:01:15.25

Okej, så du höll dem? Ja.

Participant 5

00:01:19.11

Ja, precis. Jag såg verkligen ingenting. Och sedan så... Alltså först så... Jag tror att jag försökte leta efter någonting så att jag visste vart jag skulle gå, för man ser verkligen ingenting. Jag kunde gått åt höger, eller vänster, eller rakt fram, för jag visste inte att det var en tunnel, bara att jag... Vart jag skulle gå. Och då såg jag de här lamporna.

Interviewer

00:01:31.35

Ja.

Participant 5

00:01:32.57

Så jag tror... Jag tror att jag inte... Jag letade inte efter någonting annat, utan det var ju bara för att de här lamporna... Jag såg liksom att de fortsatte komma upp.

Interviewer

00:01:39.81

Ja. Du...

Participant 5

00:01:41.34

Du ser där, jag kollar liksom...

Interviewer

00:01:42.18

Ja, du kollar åt båda hållen...

Participant 5

00:01:42.82

För jag ville... Jag ville vara, liksom, i mitten. För jag tänkte att jag står... Alltså, för jag vet ju att det finns ledningar och sådana grejer nere i tunnelbanan. Så jag ville inte att jag skulle ta tag i någonting, så jag försökte tänka att jag håller mig i mitten. Där finns det, liksom, ingenting.

Interviewer

00:01:55.56

Hur gick det att gå där i mitten? Var det..?

Participant 5

00:01:57.91

Det var helt okej, det var bara, liksom... Det som kom där... Jag tror det kom någonting, jag vet inte vad det där var.

Interviewer

00:02:03.73

Nej... Mät...

Participant 5

00:02:04.30

Typ sådan här färg... Ja, det skrämde skiten ur mig, för jag trodde inte att det skulle finnas någonting, så jag bara..! Så fanns det någonting där. Men jag tror att jag ville vara, liksom, i mitten. Sedan när jag såg den här grejen, att den var i mitten också... Den här färgsaken, så försökte jag vara lite mer åt ena lyktan.

Interviewer

00:02:16.62

Mmm... Vet du vilken sida?

Participant 5

00:02:17.51

Men annars... Vänster tror jag att det var.

Interviewer

00:02:19.66

Vänster, säger du? Mmm...

Participant 5

00:02:20.72

Sedan så... När jag försökte, liksom vara i mitten, så att jag inte tog tag i någonting...

Interviewer

00:02:25.65

Mmm... Och där stannade du till och?

Participant 5

00:02:26.84

Ja, just det. Jag tror... Det kändes som att den svängde. För... Jag... Jag tyckte att jag... Alltså, inte såg den ena, men jag såg den andra. Och sedan så såg jag att, nej, men nu är det bara rakt fram.

Interviewer

00:02:37.13

Ja.

Participant 5

00:02:37.92

Men jag försöker verkligen hela tiden vara i mitten.

Interviewer

00:02:42.83

Mmm... Minns du vad du ser ungefär i den här situationen?

Participant 5

00:02:43.22

Jag ser mest rök, och sedan så ser jag just den här fasta belysningen.

Interviewer

00:02:46.38

Mmm... Säg... Säg du på båda sidor, eller en sida?

Participant 5

00:02:50.05

Det är båda. Jag försöker hela tiden hålla koll på båda, så att jag går liksom längs vägen. Sedan så märkte jag de här skyltarna under... Under lyktorna, att det stod liksom... Vad, alltså... Att... Hundra meter ditåt är, liksom, exitskylten.

Interviewer

00:03:01.38

Ja. När märkte du det ungefär?

Participant 5

00:03:03.78

Det märkte jag faktiskt i... Jag vet inte om det var efter, eller om det var... Jag tror det var när jag gick tillbaka. Då var jag väldigt nära skylten, och då såg jag liksom... Fan, där... Det hade jag kunnat se. Men när jag såg, liksom, dörren... Ja, det kanske vi kommer till här. Och jag försökte ta... Jag vet inte om du ser, men jag försökte ta väldigt stora steg, för om jag tar små steg så kommer jag... Jag vet inte... Snubbla på någonting, så om jag... Jag kanske känner någonting. Men jag ville inte gå för snabbt heller.

Interviewer

00:03:27.01

Varför..? Kan du beskriva varför du... Höll... Höll... Varför du inte ville gå för snabbt?

Participant 5

00:03:34.88

För, alltså... Jag tänkte om jag... Egentligen är det smartare att gå snabbare, för om du är för mycket i rök så är det inte bra. Men jag... Jag tänkte att jag kanske snubblar på någonting, eller typ, såhär... Fastnar... Alltså, går in i något. Och det är ju värre om jag råkar svänga in i något, och så ramlar jag och, liksom, blir medvetslös.

Interviewer

00:03:49.85

Ja.

Participant 5

00:03:52.07

Sedan kanske det var... Alltså, om det hade varit verkligheten... Jag tror att röken hade gjort så att jag får mer panik, för att typ man inte kan andas... Så det här var väldigt... Det var helt okej. Jag kände... Så att då var det verkligen så här, okej... Nu ska jag bara ta mig ut. Och då var det inte så läskigt, så jag kunde ta min tid. Försöka hitta dörren.

Interviewer

00:04:10.46

Var det... Du har ju nämnt lamporna, och att du såg skyltarna efter ett tag. Var det något ytterligare som du såg nu? Nu kan vi pausa här. Här... Här kommer du i närheten utav...

Participant 5

00:04:17.92

Är det dörren?

Interviewer

00:04:19.40

Det är...

Participant 5

00:04:20.58

Så fort jag... Ja, så fort jag såg dörren så gick jag rakt, direkt, mot dörren. Jag såg, liksom, att det var... Lyste och så. Eftersom att exitskylten var, liksom, här uppe. Det är jag van vid. Om den är där uppe, då är det, liksom, då är det en dörr. Då visste jag att det var exit-skylden.

Interviewer

00:04:31.70

Ja. Vad såg du av det? Det var det du såg?

Participant 5

00:04:34.18

Jag tror jag såg först... För den är så... Den är grön. Så jag såg den först, och sedan såg jag, liksom, att dörren var belyst. Och då var det, okej... Men det är en dörr.

Interviewer

00:04:38.45

Det var... Okej. Mmm...

Interviewer

00:04:42.50

Vi tittar på resten där.

Participant 5

00:04:44.43

Jag tror inte jag öppnar... Det gick inte.

Interviewer

00:04:46.22

Nej, nej. Det var låst. Och sedan blir du... Får du hjälp ut där.

Interviewer

00:04:51.67

Var det... Vet du ungefär... Nu när du gick mot utgången, har du en uppskattning av hur långt ifrån du... Du såg den?

Participant 5

00:05:00.52

Jag tror jag såg... Alltså, jag skulle kunna säga så här, att typ så... Typ den dörren.

Interviewer

00:05:04.43

Okej, så du... Ungefär tre meter, ungefär?

Participant 5

00:05:04.94

Jag tror jag såg tre meter fram, fram... Alltså. För jag tror jag såg lamporna också, ganska långt bak. Men den såg jag ju lite... I och för sig lite snabbare än lamporna. Lamporna är svaga jämfört med den där. För då var det ju hela dörren som var belyst. Så den såg jag kanske lite snabbare.

Interviewer

00:05:18.80

Vad var det du tyckte var spec... Du sade att det var upplyst. Var det något annat med den som var..?

Participant 5

00:05:23.17

Alltså, att den var vit. För... Det syntes väldigt mycket, och sedan att den där var grön. Och att den var högt upp. Om den hade varit där, då hade jag tänkt att ja, nu är det bara att fortsätta rakt fram. Så om den är högt upp då vet jag att det är en dörr.

Interviewer

00:05:36.84

Ja. Tänkte ta... Jag började på en fråga här om... Precis när vi kom till utgången, här. För du har nämnt skyltarna, du har nämnt lamporna, du har nämnt utgången med skylten, och sådant. Var det något övrigt som du såg, hörde eller kände, som... När du befann dig i tunneln, som du vill påpeka?

Participant 5

00:05:57.12

Det enda jag hörde, det var ju hans andetag. Men det kanske inte räknas då...

Interviewer

00:05:59.57

Ja, men allt du tycker du...

Participant 5

00:06:02.19

Ja... För att jag tror att jag blev... Eftersom att jag såg de här lamporna, så tror jag inte att jag letade efter någonting annat, för då kände jag att... Ja, men de där... De hjälper mig, liksom. Så då... Direkt tror jag inte att jag kände att jag behövde hitta någonting... Fast jag vet inte om det var det där, den här grejen, som är i mitten... Om den skulle vara någonting. För det... Tog jag som färg. Färgbelysning... Jag tänkte att det kanske var något.

Interviewer

00:06:22.21

Ja... Är det något annat du vill tillägga om ditt beteende? Eller din upplevelse i tunneln?

Participant 5

00:06:29.01

Bara det där att i början, alltså jag tror det verkligen är så i början, när du går in, först när du absolut inte vet vad som händer. Då var det... Eller fick jag panik, alltså, jag såg att det var värsta... Det var jättemörkt, jag visste inte att det skulle vara så mörkt. Och sedan trodde jag att vi alla skulle gå in tillsammans, så när jag gick själv, då var det så här... Oj! Men sedan tror jag att... Jag vet inte, man vill ju bara ta ut... Ta sig ut, liksom. Så då var det verkligen att man bara letade efter saker som...

Interviewer

00:06:50.71

Du nämner panik, kan du beskriva mer vad... Vad... Kan du berätta mer om vad du... Menar med panik?

Participant 5

00:06:56.74

Men jag tror mest att det är mörkt, och jag vet inte vart jag ska. Så jag... Så fort jag såg lamporna, då var det så här, okej, nu... Jag har någonstans att ta mig... Om det är helt mörkt, och jag vet inte vad jag ska göra, då skulle jag fått panik. Då vet jag inte vart jag ska, liksom.

Interviewer

00:07:08.84

Vilken... Vilken typ av känsla, eller vilken typ av...? Tycker du det är...? Nu när du nämner panik, då? Alltså, kan du beskriva mer hur känslan av..?

Participant 5

00:07:21.20

Jag tror bara... Alltså bara rädd, liksom.

Interviewer

00:07:22.42

Rädd?

Participant 5

00:07:22.98

Alltså att jag... Att det skulle vara mörkt, och att jag har... Jag vill inte heller avbryta det, för jag ville, liksom, att ni skulle få någonting av det. Men jag tänkte om det är helt mörkt, och jag inte vet vart jag ska, då... Hur fan ska jag göra, liksom? Ska jag bara fortsätta gå, liksom, mot intet? Men sedan, när jag såg lamporna, då var det så här... Då gick rädslan bort direkt! Då bara, okej... Det är helt okej.

Interviewer

00:07:39.38

Okej, ja. Så det var betryggande med att se lamporna?

Participant 5

00:07:43.14

Ja, verkligen. Jag tror att ljus är jätteviktigt.

Interviewer

00:07:45.71

Ja. Jo, en sista fråga om underlaget. Har du någon... Någon...? Du sade att du tog långa steg till exempel, för att inte snubbla.

Participant 5

00:07:56.95

Jag kände bara att det var... Det var inte så... Jag tänkte att det skulle vara så här större stenar, som jag har sett på... På rälsen... Alltså, rälsen och så där. Tunnelbana. Men det var väldigt små, det var som grus... Sedan så hörde jag i och för sig han bakom... Typ att han hade... Att... Jag märkte att han, typ... Jag vet inte om det är... Hörde typ större stenar, så då tänkte jag, okej, men det kanske finns större stenar. Längst sidorna, och då var de verkligen så att... Ja, men då ska jag verkligen gå i mitten.

Interviewer

00:08:22.82

Okej, ja. Ja. Är det något ytterligare du vill tillägga efter att ha sett den här filmen? Något du vill...? Påpeka?

Participant 5

00:08:30.31

Bara det där med ljuset. Jag tror att ljus är jätteviktigt. För jag... Ni sade någonting, att ljud... Jag hörde... Alltså, jag tror inte att jag försökte ens höra någonting. Så fort jag såg... Jag tror det är... Att, om du inte ser någonting... Om inte du ser någonting, och hör... Och sedan *ohörbart*. Men om jag inte hör någonting, och ser... Det tror jag är bättre.

Interviewer

00:08:46.11

Ja. Mmm... Och du sade... Om vi går tillbaka till det här med sikten. Så när du befann dig i mitten av tunneln så såg du på båda sidor.

Participant 5

00:08:54.90

Ja, precis. Jag försökte se så att jag gick rätt. Så att jag inte gick in mot ena väggen, utan jag försökte vara i mitten.

Interviewer

00:08:58.97

Ja, och det såg du genom hela tunneln? Alltid på båda sidor?

Participant 5

00:09:02.43

Ja, försökte... Det var när jag stannade, då... Liksom, att jag var för nära en, och såg inte den andra. Då försökte jag, liksom, gå mot mitten.

Interviewer

00:09:06.38

Förflytta dig till mitten igen, ja?

Participant 5

00:09:07.44

Mmm...

Interviewer

00:09:09.35

Okej. Mmm... Nej, men då har jag fått svar på mina frågor.

Participant 5

00:09:16.18

Mmm...

Interviewer

00:09:17.01

Om hur du betedde dig, varför du betedde dig så och hur du upplevde det situationen.

Participant 5

00:09:22.67

Det var jättekul!

Interviewer
00:09:24.13
Ja, tack!

6

Interviewer

00:00:02.63

Är du redo att starta intervjun?

Participant 6

00:00:04.44

Ja.

Interviewer

00:00:04.87

Fråga?

Participant 6

00:00:06.93

När vi kollar på filmen, då ska jag förklara?

Interviewer

00:00:09.80

Då ska du förklara, ja.

Interviewer

00:00:11.77

Så då sätter vi igång intervjun, och det är intervju med försöksperson nummer sex. Och nu så ska jag starta filmen.

Interviewer

00:00:20.55

Sådär. Det första du ser här, det är när du leds in i tunneln, så det är lite... Lite suddigt, för han filmar ner i marken. Men när du ser dig själv i tunneln, då kan du börja beskriva.

Interviewer

00:00:30.42

Här.

Participant 6

00:00:31.45

Ja, där. Jag var väldigt nervös, för det var väldigt mörkt. Så jag tänkte, oj, hur ska jag gå nu. Men jag provade med att gå lite längre fram, sedan så började jag se de här nödutgångsskyltarna på väggen. Och att det var, såhär, belyst. Och så kollade jag hur många meter det var kvar, så jag bara fortsätter rakt fram.

Interviewer

00:00:50.76

Mmm... Vad såg du då? När du tittade på hur många meter det var?

Participant 6

00:00:54.70

Alltså, jag såg ingenting runtomkring. Utan jag såg ju bara att det var, såhär, hundrafemtio meter kvar. Okej, jag fortsätter lite till. Och då såg jag nästa skylt och lampa. Så då fortsatte jag bara. Sedan blev jag lite orolig ifall taket skulle bli lite, såhär, lägre, ju längre fram man kom.

Interviewer

00:01:11.47

Okej, ja.

Participant 6

00:01:14.46

Sedan så...

Interviewer

00:01:15.96

Ja... Hur gick du i förhållande till väggen? Jag ser att du verkar...

Participant 6

00:01:20.73

Ja, jag går väldigt nära väggen, tror jag.

Interviewer

00:01:23.50

Ja, okej. Har du någon uppskattning av hur långt ungefär?

Participant 6

00:01:25.50

Kanske en meter ifrån väggen. Det var i alla fall så att jag kunde se, såhär, skylten och lampan.

Interviewer

00:01:32.01

Ja.

Participant 6

00:01:32.45

Fast jag såg inte väggen på andra sidan. Jag tror jag var väldigt långt ifrån den väggen... Om man säger så. Lite längre ifrån...

Interviewer

00:01:48.55

Vad var anledningen till att du gick, betedde dig just på det här viset? Du gick en meter ifrån, ungefär... Och..?

Participant 6

00:01:54.83

Det kändes säkrare att gå närmare väggen. För ifall... Det tar slut någonstans vid väggen, så borde jag ju se det. För ifall jag bara går mitt i hela tunneln, då har jag ju ingen, såhär, känsla för vart jag är någonstans, ungefär. Så det känns lite tryggare att gå längre med väggen.

Interviewer

00:02:12.90

Kunde du se väggen hela tiden? När du gick där?

Participant 6

00:02:17.65

Ja... Alltså, relativt. Fast... Det var ju mest där den här belysningen... Som, så här... Lyste upp väggen. Så när jag precis hade lämnat den ena skylten och belysningen så blev det väldigt mörkt, så då såg jag ingenting. Så jag provade med att bara gå en meter längre fram, så såg jag nästa belysning längre fram.

Interviewer

00:02:37.07

Ja... Har du någon uppskattning om hur långt ifrån du var när du såg nästa... Nästa skylt ungefär? Eller hur långt du behövde gå från en skylt till nästa?

Participant 6

00:02:47.77

Kanske... Sju steg.

Interviewer

00:02:50.20

Sju steg, ja?

Participant 6

00:02:51.94

Jag minns inte riktigt. Nu vet jag inte vart vi är någonstans riktigt, här.

Interviewer

00:02:58.54

Nej, det är sudd...

Participant 6

00:03:01.77

Sedan så stod det ju, såhär, att det var noll meter kvar. Och då tänkte jag, okej, men det är här. Men vart är utgången? Sedan så fortsatte jag lite till. Sedan så stod det plötsligt sexton meter längre fram... Då försökte jag gå lite längre fram, men sedan så kändes det som att taket blev mycket lägre, och då blev jag lite orolig, så jag tänkte jag går tillbaka. Det ser inte ut som att jag gör det än...

Interviewer

00:03:24.21

Nej.

Participant 6

00:03:24.67

Nej, där känns det som att taket blir lägre. Så jag börjar huka lite. Och sedan så vart det väldigt stora stenar som man går på, så det blev lite...

Interviewer

00:03:35.89

Ja, okej, så det ändrades?

Participant 6

00:03:36.27

Ja.

Interviewer

00:03:36.68

Hur upplevde du ändringen av underlag?

Participant 6

00:03:40.21

Då blev jag lite orolig. Tänkte jag, vad finns det här framme?

Interviewer

00:03:44.96

Ja, man ser att du börjar gå lite...

Participant 6

00:03:46.54

Ja, precis.

Interviewer

00:03:47.80

Hur ändrades ditt sätt att gå där när du kom på ett nytt underlag?

Participant 6

00:03:53.38

Jag tog det lite såhär... Här ville jag kliva, om man ska säga så. Så att man inte, typ, snubblar. På grund av stenarna. Så att man inte slår i tån eller någonting. Ja, nu börjar jag känna ifall det taket är lågt. Ja, där blev jag lite förvirrad, så jag tänkte... Hur skag jag gå?

Interviewer

00:04:12.98

Mmm... Vet du ungefär var det är? Det du beskrev innan vid skylten, ja.

Participant 6

00:04:20.66

Jag tror det är nu... Snart kommer jag att börja gå tillbaka. Men sedan när jag gick tillbaka och så, då såg jag att det var noll meter, och så var det en pil neråt. Då tänkte jag att utgången kan inte vara där nere.

Interviewer

00:04:33.06

Okej, så här vänder du dig då om?

Participant 6

00:04:35.08

Ja, precis, här vänder jag.

Interviewer

00:04:38.85

Kan du beskriva nu när du befinner dig vid den skylten, hur du betedde dig? Och upplevde?

Participant 6

00:04:44.89

Där det står noll meter? Ja, då kollar jag lite uppåt, och sedan ner mot marken för att se om det kanske var någon lucka där.

Interviewer

00:04:54.64

Och det är nog där du är nu, vid den skylten?

Participant 6

00:04:55.88

Ja, för nu kollar jag väldigt noga, typ. Sedan så tänkte jag, men det måste kanske vara på andra sidan. För det finns ju två tunnlar ifall det är en tunnel.

Ja, då går jag mot andra sidan, och sedan så ser jag att där är en nödutgångsskylt, så.

Interviewer

00:05:12.98

Nu, nu rör du dig. Ser du någonting i den här?

Participant 6

00:05:15.71

Nej. Det gör jag inte. Så jag försöker bara...

Interviewer

00:05:20.26

Oj, fortsätter vi med del två. Då är du alltså mitt... Du är på väg över från en till nästa. Och så startar vi nästa film här.

Interviewer

00:05:29.40

Kommer du ihåg vad det var du såg när du flyttade dig mot? Vi kan pausa där, för där har du kommit till en... Utgången, där.

Participant 6

00:05:33.81

Ja, när jag var precis mot?

Interviewer

00:05:35.33

Ja, vad... Vad var det första du såg när du gick mot?

Participant 6

00:05:38.48

Alltså, egentligen ingenting. För det var jättemörkt, och rökigt. Men, ju närmare jag kom så såg jag att det var... Det var belyst. Och så såg jag en skylt, och en dörr. Men så tänkte jag... Har den här dörren ett handtag? Försöker jag först kolla på den högra sidan, nej det var det inte. Och sedan så såg jag att det var ett litet handtag där på höger. Och då börjar jag försöka öppna dörren, men så sa en brandman att man inte ska göra det. Så...

Interviewer

00:06:03.42

Mmm... Vet du hur långt..? Har du en känsla för hur nära du var när du började se? Du beskrev..?

Participant 6

00:06:15.11

Kanske fem meter... Tror jag. Jag vet inte riktigt hur bred tunneln är heller.

Interviewer

00:06:20.03

Nej...

Participant 6

00:06:22.82

Och jag tror inte man riktigt tänker på, såhär, hur långt man går. Man vill bara komma fram till mål, och komma ut. Sedan när jag kom fram till dörren, så tänkte jag... Åh, äntligen, nu kommer jag ut.

Interviewer

00:06:37.27

Du har ju nämnt några saker i tunneln redan, men jag tänkte ställa en... En... Ytterligare en fråga, om du såg, hörde eller kände någonting speciellt när du befann dig i tunneln, förutom det du redan har nämnt.

Participant 6

00:06:49.85

Alltså, jag kände ingen lukt eller så. Och jag hörde ingenting heller. Eller jo... Jag hörde ju brandmannen bakom mig, eller... Men... Det var ju inte någonting sådär som jag kunde gå efter.

Interviewer

00:07:07.10

Nej, nej.

Interviewer

00:07:11.08

Underlaget har vi också diskuterat lite grand. Det här att du sade att det ändrades en bit in, och då ändrade du ditt beteende så att du tog lite högre kliv, och det var framförallt för att inte snubbla. Har du något ytterligare att lägga till om underlaget i tunneln, hur det påverkade dig?

Participant 6

00:07:28.33

Nej... Inte riktigt.

Interviewer

00:07:34.44

Vi diskuterade även... Eller vi nämnde också det här, hur du kände dig, när du befann dig i tunneln. Du sade att... Till en början var det ganska skrämmande, för det var mörkt, framförallt. Och sedan har du nämnt det här med att du... Med taket också, att det kändes som att det kom in. Kan du beskriva mer hur du kände när du gick i den här tunneln?

Participant 6

00:07:56.01

Alltså, i början så var det såklart nervöst. För... Man är helt själv. Och så tänker man... Nu måste jag lita på min instinkt, och sådär... Hur jag ska ta mig ut. Men, jag vet inte, så fort jag såg de här nödutångsskyltarna, så kände jag mig lite, lite tryggare. Och då tänker man... Men, vi är snart framme. Vi kommer snart att komma ut, så.

Interviewer

00:08:20.84

Så de hjälpte dig, de här skyltarna?

Participant 6

00:08:20.87

Ja, absolut. Absolut. Hade inte de funnits skulle jag inte veta vart jag skulle gå... Jag skulle bara stå kvar på min plats och vänta tills någon kom och räddade mig, typ.

Interviewer

00:08:30.83

Ja, är det någonting mer du vill lägga... Tillägga nu när du har sett den här filmen och upplevt det här?

Participant 6

00:08:37.57

Nej, alltså, ingenting om försöket, så.

Interviewer

00:08:41.68

Nej.

Participant 6

00:08:42.39

Men... Alltså, det är en jättebra upplevelse, sådär. Man lär sig lite. För det gör man ju inte... Och så åker man ju tunnelbana varje dag.

Interviewer

00:08:49.52

Ja, jo.

Participant 6

00:08:52.07

Så...

Interviewer

00:08:53.12

Nej, men då tackar jag så mycket för din tid.

7

Interviewer

00:00:01.13

Du är redo att starta intervjun?

Participant 7

00:00:05.73

Japp.

Interviewer

00:00:06.84

Då börjar vi intervjun med försöksperson nummer sju, och... Nu kommer jag att starta filmen, och nu börjar vi då utanför tunneln, och du leds in i tunneln. Och det är framförallt då när du är själv i tunneln, och det ser man att du kommer att synas tydligt här på bilden. Det är från den tidpunkten jag är intresserad att veta. Så här leds du in, man ser fötterna.

Interviewer

00:00:43.19

Så.

Participant 7

00:00:44.18

Ja, jag tittade direkt på nödskylden där, vilken... Hur långt det var att gå.

Interviewer

00:00:51.25

Du såg det på första skylten?

Participant 7

00:00:51.61

Ja, det såg jag på första, ja. Och sedan då, så följer jag... Jag vet man ska sätta handen i väggen, och följa väggen där då. Nu höll jag ju mig mer i mitten.

Interviewer

00:01:04.07

Ja, vad var orsaken till det?

Participant 7

00:01:06.26

Ja, det var det väl att det var... Att jag inte visste vad som det fanns för installationer då, i väggen. Så att... Nej, jag gick bara på att... Så tittade jag på...

Interviewer

00:01:20.17

Så det fanns en visst oro för att det stack...

Participant 7

00:01:21.99

Att det skulle sticka ut grejer? Ja, absolut. Eller, ja... Även ligga nere vid fötterna, eller något sådant där.

Interviewer

00:01:27.47

Ja, har du en känsla för ungefär hur långt ifrån väggen du gick?

Participant 7

00:01:32.01

Ja, vad kan jag ha gått? Två meter, kanske. Och så... Nej... Jag går, och så har koll på de lamporna, då, som kommer efterhand.

Interviewer

00:01:51.07

Hur uppskattar... Hur många lampor såg du åt gången? Alltså, hur långt ifrån såg du en lampa?

Participant 7

00:01:58.36

Ja, vad kan det ha varit? Alltså, det var... Man såg ju dem framåt, så att säga. Åtta, mellan åtta och tio meter.

Interviewer

00:02:09.91

Okej. Såg du en lampa när du stod vid en lampa? Såg du nästa då?

Participant 7

00:02:13.95

Ja... Svagt, väldigt svagt. Svagare... Men, jag har för mig att jag såg.

Interviewer

00:02:22.42

Åtta, tio meter?

Participant 7

00:02:22.64

Ja, åtta, tio meter.

Interviewer

00:02:28.93

Hur upplevde du den här situationen, när du gick såhär i tunneln?

Participant 7

00:02:34.61

Ja, nej... Alltså, det var ingen fara, något sådant där. Utan jag... Där var det något som stod...

Interviewer

00:02:42.80

Jaha, du såg det också?

Participant 7

00:02:44.20

Ja, den kom här. Det kommer en till sedan, en röd, som lyste... Den där var svart, tyckte jag. Tittar man rakt fram, då såg man ju ingenting, då. Men tittade man utefter väggen så att man fick de här lamporna, så... Så, så...

Interviewer

00:03:10.72

Var det något annat du... Du såg, eller hörde, eller kände? Förutom... Du har nämnt lamporna här, och skyltarna...

Participant 7

00:03:15.29

Ja, nej... Alltså, det var... Jag var så koncentrerad på lamporna, så att...

Interviewer

00:03:25.85

Hur... Du nämnde att du såg det här avståndet. I vilken utsträckning..?

Participant 7

00:03:30.24

Ja, alltså... Jag såg siffrorna.

Interviewer

00:03:35.02

Ja, siffrorna på dem? Här vände du?

Participant 7

00:03:39.00

Ja, för att jag gick in i väggen. Där kollade hur långt kvar det är då, och...

Interviewer

00:03:46.62

Okej, så det var en vägg i slutet av tunneln som du kom till, ja?

Participant 7

00:03:50.45

Ja. Fortfarande tittar jag, istället för att...

Interviewer

00:03:57.34

Och då visade den... Minns du vad den skylten visade då?

Participant 7

00:04:00.03

Åtta meter.

Interviewer

00:04:02.56

Åtta meter?

Participant 7

00:04:03.41

Mmm... Och sedan så låg det någonting här, så jag kunde inte sätta handen över ryggen, och gå, då.

Interviewer

00:04:09.28

Ja, så där har du nått slutet på tunneln?

Interviewer

00:04:12.67

Vet du i vilken utsträckning du tittade på de här siffrorna? Allteftersom du gick i tunneln?

Participant 7

00:04:17.09

Jag försökte titta hela tiden, så att jag hade vad det var för... Hur långt det var kvar.

Interviewer

00:04:20.71

Ja, okej. Hur... Du gick ju två meter ifrån, gick det lätt att se det? Avstånden?

Participant 7

00:04:27.69

Ähhh, vissa skyltar så gick det att se. Vissa var det väldigt svagt, så att säga.

Interviewer

00:04:37.89

Mmm... Jag tror du har kommit till slutet av tunneln här, och sedan får...

Participant 7

00:04:38.86

Ja, jo, här försöker jag se mig efter utgången. Det är istället för att... Vad jag förstod nu så var ju nödutskylden på andra sidan.

Interviewer

00:04:46.02

På andra sidan, ja. Så den är ju lätt att missa ju.

Participant 7

00:04:48.77

Ja.

Interviewer

00:04:49.29

Ja. Tänkte fråga dig en sak om underlaget också. Hur upplevde du underlaget i tunneln, när du gick?

Participant 7

00:04:57.49

Först var det hårt, och sedan så efter ett tag... Man ser när jag sätter upp handen... Så, då blir det mera lösgrus kändes det som.

Interviewer

00:05:09.50

Och här känner du efter..?

Participant 7

00:05:11.31

Mmm...

Interviewer

00:05:12.77

Utgången, sedan blir du hjälpt ut, ja.

Interviewer

00:05:17.54

Men ändrades..? Upplevde du att det ändrades, eller det var ungefär samma?

Participant 7

00:05:21.12

Jag tyckte att det blev lite mer... Alltså, det var några ställen där det blev lite porösare, och att det blev mera mjukt.

Interviewer

00:05:27.18

Ja, okej. När du gick i den här tunneln så sade du att du såg lamporna till höger.

Participant 7

00:05:36.88

Mmm... Jo, jag såg att det fanns på vänster sida också.

Interviewer

00:05:38.61

Du såg också vänster, ja?

Participant 7

00:05:39.09

Ja, ja. Men jag koncentrerade mig på de högra... Det gjorde jag, så att jag...

Interviewer

00:05:43.89

Okej.

Interviewer

00:05:44.38

Men du kunde se det från inne i tunneln?

Participant 7

00:05:46.14

Ja, alltså att det lös. Jag såg inget... Jo, att det lös och att det var typ likadana, så att säga, men jag valde att hålla höger, eftersom jag är högerhänt. Då blir det automatiskt.

Interviewer

00:05:57.70

Ja, är det något mer du vill tillägga om... Om försöket, eller?

Participant 7

00:06:05.38

Nej...

Interviewer

00:06:05.68

Ja...

Participant 7

00:06:06.66

Det var intressant att göra.

Interviewer

00:06:08.77

Ja. Då tackar jag dig så mycket.

8

Interviewer

00:00:01.68

Sådär, då är inspelningen igång. Är du redo att starta intervjun?

Participant 8

00:00:05.98

Ja.

Interviewer

00:00:06.52

Ja. Då inleder vi intervju med försöksperson nummer åtta.

Interviewer

00:00:12.02

Och nu startar jag filmen.

Interviewer

00:00:13.36

Det första du ser här, det är när du leds in i tunneln. Och det är egentligen framförallt när du släpps fri, och får gå själv inne i tunneln, som jag är intresserad av. Så att det tar ett tag här... Vi går förbi, här släpps du in igenom öppningen. Och så leds du in, och så ser man fötter och marken. Framförallt marken här. Filmar neråt.

Participant 8

00:00:34.90

Ja...

Interviewer

00:00:44.82

Så, här släpps du fri. Så nu kan du börja beskriva.

Participant 8

00:00:47.99

När han släppte mig fri från början, då sa han kör. Då tänkte jag inte alls någonting på utrymningsförsöket, utan då tänkte jag... Jaha, ska jag bara gå rakt fram då eller? Så då började jag bara gå helt oplanerat.

Interviewer

00:00:58.60

Okej, ja.

Participant 8

00:00:59.36

Sedan tittade jag några gånger på honom och sedan förstod jag att just det, jag måste ju ta mig själv... Där lyfter jag ju händerna, att jag tänkte att nu måste jag ju klara mig på egen hand. Så då gick jag bara och tittade efter lamporna först. Först tittade jag på marken mycket, sedan började jag bara fokusera så mycket det gick på lamporna. Och sedan försökte jag ha en hand framför mig, så att jag inte skulle stöta i något främmande föremål. Och sedan gick jag med ena, högra handen, om man säger... Jag följde ju lamporna på höger sida, och kände efter så att jag inte skulle slå i väggen, eller något liknande.

Interviewer

00:01:28.75

Beskriv... Kan du beskriva mer hur du med högerhanden där, alltså... Rörde du väggen, eller?

Participant 8

00:01:34.34

Nej, jag rörde ingenting, utan jag höll bara ut. För jag tänkte, när jag började närma mig så märkte jag att det var singel och sten, så det var ju bekvämare att gå precis där jag gick. Så förstod jag att det var på någon asfaltsväg, eller att det var själva leden. Så därför höll jag bara höger, så att jag inte skulle slå i... Slå i någon... Något ursprång ur väggen, eller vad man ska säga. Och sedan tittade jag bara på lamporna hela tiden. Det var väl någonstans här, tror jag, som jag började titta på avståndet på skyltarna. Så det var ju inte exakt i början, utan då började jag med att titta vart... Sedan tittade jag på andra sidan, märkte jag att jag inte såg någonting alls. Jag fokuserade bara på att följa belysningen hela tiden, och måttangivelsena.

Interviewer

00:02:12.77

Hur... Vad... Vad såg du här? Du såg de på högersidan, har du sagt. Såg du på vänstersidan också, eller du..?

Participant 8

00:02:18.03

Jag tittade ingenting på vänster kom jag på. För jag tittade någon gång i början och såg att det bara var rökfyllt, så jag fokuserade bara på att inte tappa bort belysningen och måttangivelserna. För någon gång så var de borta bakom en vägg, så att jag inte såg dem en snabbis. Så då stannade jag till en snabbis, och tittade tills jag såg dem. Och fattade dem igen. Och sedan tittade jag ner hur mycket jag skulle se neråt. Jag såg ju precis marken framför mig, lite grand bara. Men inte mer. Jag tror att hade jag inte haft hjälmen på mig, och inte haft... Alltså skyddet. Att det skulle vara så säkert. Då hade jag nog gått mycket saktare och känt mig för mycket mer, och kanske om det var rökfyllt så tänkte jag när jag gick där, att då hade jag kanske krupit eller varit mycket närmare marken när jag gick. För jag försökte bara titta på måttangivelserna och lyset. Det var det som mest hjälpte, det var lyset hela tiden. Det var det enda spåret man hade, överhuvudtaget.

Interviewer

00:03:13.28

Hur... Du sade att du såg det. Hur... Kan... Har du någon uppskattning av hur nära du behövde komma innan du såg de här lamporna?

Participant 8

00:03:21.70

När jag hade lämnat en lampa, då kanske jag gick någon meter så såg jag nästa. Nästan hela tiden så såg jag dem direkt, men vid några tillfällen så fick jag gå lite försiktigt, och då höll jag bara åt sidan och försökte se. Då uppfattade jag dem ganska fort, lamporna. Så att det var runt ett hörn, till exempel. Då missade jag en lampa en snabbis. Tror det var någonstans här som jag gick och... Tog det lite försiktigt, och... Och tittade, sedan försökte jag gå och inte hålla så hårt... Sätta ner hö... Framfoten så hort, ifall det skulle vara en grop eller någonting så att jag skulle ramla, utan jag gick och... Så att jag slapp sätta ner den med full kraft, så att man... Om det nu var någonting så att man ramlar.

Participant 8

00:04:02.40

Sedan en gång, då tittade jag... För att... Jag har bara fokus på de lamporna eftersom att måttet stod där, så gick jag bara efter det. Jag struntade i allt annat så att jag inte skulle tappa bort det. Jag ville inte titta åt vänster, för då tappade jag bort det, tänkte jag. Men sedan en gång när jag tittade åt vänster, då såg jag någon röd... Som ett lysrör eller vad man ska säga. Men jag tänkte, jag... Jag brydde mig inte om det överhuvudtaget, eftersom det stod närmsta nödutgång bara meterantal hela tiden.

Interviewer

00:04:34.27

Hur var känslan när du gick här inne i tunneln?

Participant 8

00:04:37.17

Det var ganska lugnt, det var det. Det var lugnt. Men, alltså... Jag tänkte mest på mer att hade det varit så att det verkligen sved i ögonen, så hade det varit... Då hade det varit en fruktansvärd skillnad tror jag. Nu var det ganska okej, för nu kunde man ändå gå och titta.

Participant 8

00:04:52.39

Här var nog på slutet va?

Interviewer

00:04:52.75

Här... Ja, här kommer du till...

Participant 8

00:04:53.88

Ja, för här gick jag sista, och då var det... Då stod det bara noll meter. Och eftersom att jag hade fokuserat på höger sida så länge så tittade jag inte till vänster först. Och då gick jag och kände lite på väggen en snabbis, om dörren skulle vara där. Sedan så kom jag på efter en kort liten stund bara, att... Att kolla efter gröna utgångsskylten. Och då tittade jag åt andra sidan, och då såg jag den på en gång. Så då gick jag dit.

Interviewer

00:05:16.58

Hur... Hur långt ifrån var du, uppskattar du? Att du... Du var ju vid väggen, och så såg du noll meter, och så... Vänder du runt, såg vi på filmen, och sedan bestämde du dig för att gå över?

Participant 8

00:05:25.77

Ja, jag gick kanske två meter fram och först kände på väggen. Om jag skulle hitta nödutgången. Och sedan trodde jag ni hade ritat en vägg... En dörr, där, eller någonting. För det var någon krita som hade målats där. Och sedan tänkte jag att, nej, men det är väl en riktig dörr, och då vände jag mig om och tittade runt den. Och då gick jag kanske två meter tillbaks, men jag såg ju den direkt när jag tittade åt andra sidan. Tvärs över tunneln om man säger.

Interviewer

00:05:47.45

Ja. Vad var det... Som du såg, här då?

Participant 8

00:05:50.31

Det var den gröna skylten som jag reagerade på direkt, med pilen, eller...

Interviewer

00:05:55.00

Ja.

Participant 8

00:05:55.77

Om det var en pil, det tänkte jag inte på. Men... Man har ju det där i bakhuvudet, den här nödutgångsutrymningsskylten. Den såg jag direkt, och då gick jag rakt mot den bara. Och försökte öppna dörren.

Interviewer

00:06:08.83

Var det mer... Du såg bara den? Eller såg du mer?

Participant 8

00:06:13.15

Nej, jag såg bara den. Jag såg inte dörren har jag för mig, för jag läste uttrinnelsen... Hade du hjälp av upplysta dörren? Men jag uppfattade inte den som att den var upplyst, när jag stod på andra sidan. Utan jag såg bara skylten ovanför dörren, det var bara den jag gick på. Så det var ingenting med någon upplysning, eller annat, utan det var bara just den skylten.

Interviewer

00:06:32.48

Ja. Hur förändrades den när du flyttade dig mot den? Var det något?

Participant 8

00:06:36.43

Nej, den lös bara starkare och starkare tyckte jag. Ju närmare jag kom.

Interviewer

00:06:40.43

Såg du mer och mer av utgången?

Participant 8

00:06:42.28

Ja, det gjorde jag när jag kom närmare då såg jag att det... Dörren lös lite, att det var lite belysning på den. Hade det varit en jättestark belysning just på den, då hade jag gått dit direkt om man säger. Då hade man nästan sett den, om den stod där. För det var det jag kände att jag saknade med noll meter. Jag kan tänka mig att i en mer stressad situation så... Så hade man kanske sprungit vidare och inte tänkt på att det var på andra sidan. Att det skulle vara som en riktpil eller någonting, kanske. Som pekade... En lysande pil som pekade vänster, så att man förstod att man skulle...

Interviewer

00:07:11.91

Ja, okej, med något som pekade ut i tunneln då eller?

Participant 8

00:07:14.37

Ja, precis, att man skulle gå till motsatt håll. För nu var det ju att... Nu var man så fokuserad på att följa höger sida hela tiden, så att när man väl kom fram dit så hade hjärnan låst sig på att fortsätt... För mig i alla fall, att fortsätt på höger sida. Den måste vara på höger sida någonstans. Istället för att hade det varit en pil som visade noll, att här är... Eller att det stod till... För man såg ju texten väldigt... Att det var noll meter man hade. Och åtta till noll meter. Sedan stod det ju noll meter. Det hade till och med hjälpt säkert med en text, på andra sidan *ohörbart* dörren. Kanske känns löjligt så här efteråt, men det vart en sådan där situation där inne så man tänkte vad fasiken nudå.

Interviewer

00:07:53.40

Tänkte förutom det du redan har nämnt. Såg, hörde eller kände du någonting speciellt när du var i tunneln? Som du vill ta upp. Förutom det som du redan har nämnt?

Participant 8

00:08:03.53

Nej. Nej, det var bara underlaget under fötterna hela tiden. Om det var asfalt eller om det var kross, eller sådär... Så jag försökte bara hålla mig där, där det var som jämnast hela tiden, och så nära väggen som möjligt.

Interviewer

00:08:16.43

Ja. Hur uppfattade du underlaget genom din tur igenom tunneln?

Participant 8

00:08:19.96

Ja det var jämnt hela tiden, och att det sluttade neråt hela tiden. Uppfattade jag. Så att man gick neråt.

Interviewer

00:08:28.35

Men är det en jämn yta?

Participant 8

00:08:29.90

Ja, jämn yta, och sedan så fort jag kom så kände jag ju om jag kom på kross på någon av sidorna. Så då kunde jag styra mig hela tiden där asfaltsvägen var, eller vad man ska säga. Som jag uppfattade som ett... Ja, ledstråk. Så jag höll mig efter det.

Interviewer

00:08:44.58

Ja.

Interviewer

00:08:45.45

Är det något mer du vill tillägga, om... Om dina upplevelser i..?

Participant 8

00:08:52.52

Ja, det var... Det som var mest, det som var äckligast, eller hur man ska säga. Det var när man fick gasmasken på sig, och man skulle ut. För det var... Det var helt lugn hela andningen, hela tiden. Sedan fick man på sig masken, när jag skulle gå ut. När man gick då kändes det som evigheter. Men sedan kändes det som att det var tungt att andas, när man hade masken på sig. Så det var lite obehagligt faktiskt. Först så andades jag jättesakta hela tiden när jag gick... Och sedan tänkte jag har jag börjat andas för lite nu, så började jag andas mer. Det vart nästan så att man var anfädd, med masken på sig. Så det var äckligare än att gå i tunneln!

Interviewer

00:09:21.96

Var det det? Jaha, okej!

Interviewer

00:09:25.21

Ja, men då tackar jag dig så mycket för det.

Participant 8

00:09:25.57

Ja, tack själv.

Interviewer

00:09:27.49

Så stoppar vi inspelningen.

Interviewer

00:00:02.99

Sådär, då inleder vi intervjun med försöksperson nummer nio. Och, då ska vi se... Nu ska jag starta filmen.

Interviewer

00:00:10.10

Så! Det du ser nu i början, det är när du blir inledd i tunneln. Och det är framförallt från det att du släpps fri inne i tunneln, det är det jag är intresserad av. Så här är du... Här släpps du in. Du får gärna beskriva hur du kände här också.

Participant 9

00:00:24.03

Nej, jag tyckte att det var lite lite rök. Jag trodde att det skulle vara väldigt mycket mer rök. Ja...

Interviewer

00:00:32.34

Så här ser du... Ja, han filmar neråt golvet nu när ni går med fötterna och så sedan kommer du då att släppas fri i tunneln.

Participant 9

00:00:40.16

Mmm...

Interviewer

00:00:40.38

Så här.

Participant 9

00:00:41.23

Ja, då såg jag ju skylten där direkt. Där det stod hur långt det var. Och lamporna. Så följde jag bara efter lamporna och ville hålla en hand mot väggen. Och kollade vart den var hela tiden, så följde jag bara efter den och lamporna. Sedan hade jag andra handen ifall det skulle komma någonting annat. Ibland så kändes det som att det skulle komma någonting, för det blev mörkare.

Interviewer

00:01:04.29

Ja, okej.

Participant 9

00:01:04.97

Ja, annars så följde jag bara efter dem och så hoppades jag på att det skulle stämma med avståndet, ungefär.

Interviewer

00:01:11.55

Ja. Du sa här att du använde vänsterhanden, här. Kan du beskriva varför du gjorde det?

Participant 9

00:01:18.83

Jaha, ja. Jo, men för jag ville ju känna vart väggen är, så att jag har någonting att följa efter. För följer jag väggen så kommer jag ju antagligen att komma till någon utgång till slut, för det känns som att det är så det brukar vara uppbyggt, liksom. Så då ville jag bara följa den med, eftersom att det stod vid varje lampa... Så antog jag att det skulle stå hur långt det var kvar, och det blev ju bara kortare och kortare. Då tänkte jag att det ju bara är att gå på, liksom, att köra. Sedan så såg jag ju lite framför mig, men inte... Alltså, man ser ju för att det är lamporna. Och det var därför jag såg igenom röken, och visste åt vilket håll jag skulle gå. Så vid varje lampa kollade jag efter en ny. För det var ungefär så långt man såg.

Interviewer

00:01:55.52

Du såg ungefär en lampa... Alltså från en lampa till nästa?

Participant 9

00:01:57.87

Ja, jag såg inte fler än en lampa, gjorde jag inte.

Interviewer

00:02:00.44

Nej.

Participant 9

00:02:00.85

Så, man såg ju bara en liten bit fram.

Interviewer

00:02:05.17

Mmm... Hur var känslan när du gick här inne i tunneln?

Participant 9

00:02:09.13

Ja... I... Det... Jag vet inte, jag tänker bara att jag skulle lägga... Ta mig ut, eller göra... Gå hela vägen, hitta när det slutade, liksom, räkna ned. När jag hittade nödutgången. Jag tycker inte det var läskigt eller något sådant alls, jag... Faktiskt.

Interviewer

00:02:24.65

Du var väldigt fokuserad då på att?

Participant 9

00:02:27.11

Ja, jag trodde att det skulle vara mycket mer rök och så här. Jag tror jag hade förberett mig på att... Alltså, i en vanlig utrymning så tror jag att man är väldigt mycket mer stressad, för då är man väl väldigt mycket mer rädd, och... Då är man väl rädd för att brinner, och sådär också. Medan här, så... Vet man ju ändå att det är säkert. Och bara det gör ju att man inte är rädd... Tror jag.

Interviewer

00:02:52.28

Och du följde hela... Höll hela tiden koll på, då, avstånden på de här skyltarna?

Participant 9

00:02:57.23

Ja, absolut. För då... Då visste jag ju ungefär hur långt det är kvar, så jag kikade på den hela tiden. Och sedan ibland så jag lite bättre, det kändes som att det var lite mindre rök, och då så kunde jag släppa taget lite om väggen. Men... Det var väl... Mer eller mindre, jag hade ju alltid koll på väggen... Så det var väl det.

Interviewer

00:03:17.21

Ja, vi ska se här nu när du kommer till...

Participant 9

00:03:22.41

Ja, jag visste inte om jag skulle gå ut i dörren eller inte.

Interviewer

00:03:25.30

Okej.

Participant 9

00:03:25.77

Jag gjorde det, men ja...

Interviewer

00:03:27.87

Hur märkte du... Nu stoppar vi filmen här. Hur märkte du när du... För du följde skyltarna hela tiden, och sedan kom du till den här. Hur märkte... Vad var det som du märkte när du kom dit?

Participant 9

00:03:39.31

Till dörren? Att det var en dörr, och att... Den här skylten ovanför såg jag... Tidigare, då... Alltså, först... Att det räknade ner, och sedan var det bara några meter och då tänkte jag nu måste det ju komma något annat. Och sedan så såg jag ju den här skylten, nödutgångskylten, och att det var en hel dörr.

Interviewer

00:03:53.91

Ja, okej. Var det den du såg först, eller var det något annat du såg först?

Participant 9

00:03:56.06

Jag vet inte, man ser ju hela ljuset från dörren. Jag kände, det är så mycket större än bara en liten lampa. Så var hela dörren upplyst, och den här skylten ovanför. Så det blev väl lite... Man är ju van vid att se att nödutgångar ska se ut på ett visst sätt. Så det hittade man ju... Man kollar ju efter sådant.

Interviewer

00:04:13.20

Ja... Jag har en annan fråga. Du har ju nämnt en del saker som du såg i tunneln. Jag tänkte höra med dig också om du såg, hörde eller kände någonting annat som du inte har nämnt hitintills, som du vill påpeka?

Participant 9

00:04:26.71

Jag såg att det var någon sådan här... Jag trodde det var en sladd längs lamporna, men jag visste inte om det var ett handtag. Men jag höll aldrig i det. Men jag vet inte, det kanske är för att jag inte är så lång också. Att jag är så långt nere.

Interviewer

00:04:37.04

Jaha, den var långt... Ja.

Participant 9

00:04:40.11

Men... Ja, annars tänkte jag inte på så mycket annat. Det var ganska plant och sådär. Först i början så tänkte jag på att det kanske skulle vara någonting, som man skulle behöva kliva över någonting, eller sådär. Men sedan när jag hade gått en bit, då kändes det som så här... Nej, det kommer nog bara att vara rakt. Så då kunde man ju bara gå på.

Interviewer

00:05:00.78

Du nämnde att du såg... Du gick längs med vänster sida, alltså följde med vänsterhanden, enligt filmen här. Såg du någonting på andra sidan, eller du såg..?

Participant 9

00:05:10.87

Jag kollade bara någon gång, sådär... För att se vad som var på andra sidan. Men jag tyckte bara att jag såg lite såhär... Några lampor med... Men jag brydde mig inte så mycket om det, för jag tänkte... Att hade det varit på riktigt, då hade jag inte börjat gå över till andra sidan. Då hade jag bara följt en vägg, för annars kanske jag hade bara... Det stod att det kom någon utgång, då hade jag ju inte gått över till andra sidan.

Interviewer

00:05:31.85

Nej, okej. Jag har en fråga till om underlaget, hur upplevde du underlaget? Kan du beskriva?

Participant 9

00:05:37.52

Ganska platt, och att det var grus. Och så såg jag att det var något vattenaktigt, någonstans. Det kändes som att det gick neråt.

Interviewer

00:05:49.37

Ja, men hade du beskrivit det som jämnt, ojämnt?

Participant 9

00:05:53.24

Ja, ganska jämnt.

Interviewer

00:05:53.60

Ganska jämnt?

Participant 9

00:05:54.06

Ja.

Interviewer

00:05:54.62

Okej.

Participant 9

00:05:55.05

Men just att det kanske var någon liten grusaktigt på det, men jag *ohörbart*. Inte asfalt, men grus, typ.

Interviewer

00:06:00.97

Ett jämnt underlag?

Participant 9

00:06:02.61

Ja.

Interviewer

00:06:04.42

Har du någonting annat som du vill tillägga... Om det här? Efter att ha varit med om det här och..? Upplevt, och sett dig själv också i filmen?

Participant 9

00:06:15.69

Jag vet inte hur det brukar vara på... När det brinner såhär. Men, jag trodde ju att det skulle vara lite värre. Och att... Att vi skulle kanske vara jobbigare rök, och sådär.

Interviewer

00:06:27.57

Ja, okej.

Participant 9

00:06:28.26

Och att man skulle bli mer stressad. För jag tror i en vanlig situation är man ju mer stressad, och då kanske man inte handlar helt logiskt, och nu blir det ju väldigt logiskt... Så som man gör. Så det kanske hade varit bra att testa det.

Interviewer

00:06:43.28

Ja, alltså mer rök istället?

Participant 9

00:06:43.37

Lite mer under stress, kanske. Eller så. För att kolla hur man reagerar då.

Interviewer

00:06:49.00

Ja.

Participant 9

00:06:50.90

Det är väl det, men annars så...

Interviewer

00:06:54.01

Ja, men då tackar jag dig så mycket.

Participant 9

00:06:55.81

Ja, varsegod.

Interviewer

00:06:56.79

För att du var med på intervjun. Och så stoppar jag inspelningen där.

10

Interviewer

00:00:00.61

Inspelningen... Är du redo att starta intervjun?

Participant 10

00:00:05.79

Ja.

Interviewer

00:00:06.19

Ska vi se här, ska jag ta fram rätt... Rätt film här. Den. Och då är detta en intervju med försöksperson tio. Och nu sätter jag igång filmen här.

Interviewer

00:00:20.99

Det du ser i början nu, det är när du leds in i tunneln. Du får gärna beskriva hur du upplevde även det, men det jag är mest intresserad av det är när du lämnas i tunneln och får klara dig på egen hand. Så här ser ni när ni leds in och rökdykaren, han filmar fötter och golv och sådant.

Participant 10

00:00:39.93

Ja, precis. Jag hade ju fått höra om försöket, så jag var lite såhär... Eller misstänkte att det skulle vara mörkt. För jag kände, typ två sekunder innan, så har jag ju... Så jag var lite... Jag hade lite ångest över det, men sedan såg jag att det var lite... Alltså, jag ser ingenting. Ser man mig nu eller?

Interviewer

00:00:57.67

Nej, inte än.

Participant 10

00:01:00.04

Nej, okej.

Interviewer

00:01:01.56

Han släpper dig snart här, så ska du se. Nu såg du dina fötter där. Och nu ser du dig.

Participant 10

00:01:08.01

Yes!

Interviewer

00:01:08.80

Så nu släpps du fri i tunneln.

Participant 10

00:01:10.98

Ja, nej, men... Jag försökte typ hitta, såhär, vart man är, liksom... Vart ska man ut? För han sa ju att man skulle hitta vägen ut själv. Så jag tänkte... Ja, okej. Ja, och så ser jag typ ljuset där... Och så tror jag ser den här skylten, att det står typ... Ja, men... Ja, men så här mycket ska du gå. Eller nej, det var typ såhär... Åt det där hållet är det längre, och det där hållet är det kortare, typ.

Interviewer

00:01:34.89

Ja, okej.

Participant 10

00:01:35.73

Ja, så började jag gå då... Och, jag försöker, liksom... Jag försöker... Ja, jag hade ju handen framför av viss *ohörbart*, för att se om det skulle finnas någon vägg framför.

Interviewer

00:01:48.79

Hur gick du... När väggen eller långt ifrån?

Participant 10

00:01:51.26

Jag försökte hålla mig nära, till vänster sida tror jag det blir. Ja, för att... Jag såg att... För att den här lampan... Det obehagliga, som jag satt och tänkte på, var ifall det skulle finnas typ rättor, eller någonting som man inte kan kontrollera. Så det var... Så jag stod vid kanten, där det där ljuset var, för jag

resonerade väl att det inte skulle finnas rättor där. Så...

Interviewer

00:02:13.26

Hur... Hur långt ifrån väggen tror du?

Participant 10

00:02:16.52

Ja, inte så långt...

Interviewer

00:02:16.57

Var det så att du rörde den, eller var det..?

Participant 10

00:02:17.48

Nej, nej, nej, nej, absolut inte. Alltså jag såg... Så att jag kunde se ungefär hur långt det var. Och jag använder glasögon, så jag stod ganska nära. För att kunna se också, för att jag inte behövde... Ja, sedan så försökte jag, typ, känna med fötterna, tror jag, typ, såhär. Lite halvt, också. Typ, om det gick ner, eller om det fanns, typ...

Interviewer

00:02:46.78

Vad var orsaken till... Vad var... Varför kände du med?

Participant 10

00:02:48.82

Ja, jag tror typ... Ja, man ser det nu kanske. Men, typ, jag kände, typ, såhär, att... Det var... För det första var de här byxorna för långa, så jag, typ, gick på dem hela tiden. Och sedan så ville jag, typ, se, liksom, bara, ifall det skulle vara... Om jag mött något trappsteg, eller något, kanske...

Interviewer

00:03:08.74

Ja.

Participant 10

00:03:09.18

Men så märkte jag att det var... Sedan såg jag på ljuset också att det gick neråt, såhär. Ja, sedan började jag ta båda händerna framåt, och tänkte, ja... *ohörbart* kommer en hand, liksom. Ifall jag skulle känna någonting. Och sedan, typ, så...

Interviewer

00:03:24.12

Vad var anledningen till att du höll på det viset, framför dig?

Participant 10

00:03:25.45

Ja, men det är... Det är det här, ifall det skulle finnas någonting framför. För att jag kan tänka mig att det kanske finns någon vägg, eller något, liksom... Så, man kan ju inte bara, liksom, man måste ju ändå veta vart man går. Ja, och... Jag tror, jag vet inte hur långt jag kommit in här nu, men jag tror att det var det, alltså, det där skulle jag nog inte gjort in real life. Att jag verkligen sitter och tittar, för jag var tvungen att kolla lite ordentligt, för att jag ser sträckan. För försöket, typ på början, bara, ja okej, men nu ska jag räkna stegen. Och se om de här skyltarna stämmer. Och då har jag, liksom, mer såhär... Då känns det såhär, okej, I'm going with the plan, liksom. Sedan, typ, efter ett tag så... Så tror jag att mot slutet, då tappade jag det.

Interviewer

00:04:19.51

Hur... Hur... Du sade att du såg de här lamporna, och skyltarna. Kan du bedöma vilket avstånd? Alltså när började du se nästa skylt? Ungefär?

Participant 10

00:04:29.91

Oj... Jag tänkte inte ens på det. Vad kan det vara?

Interviewer

00:04:32.71

Säg du alltid nästa skylt om du var..?

Participant 10

00:04:34.51

Ja, ja... Alltså, det var dem som var min, liksom, vägledning. Jag, typ, gick... Okej, så såg jag, det är så här mycket kvar. Det är så här mycket kvar. Och sedan, liksom, vad kan det ha varit? Jag vet inte. Tjugo? Kanske? Eller?

Interviewer

00:04:49.63

Hur långt?

Participant 10

00:04:50.43

Tror du...? Alltså, mellan lamporna, liksom? Sedan, jag tyckte jag såg såhär, alltså, en sådan här grej, också här vid sidan. Jag tror att jag... Jag vet inte om vi har gått förbi det. Typ, och det tyckte jag var jättekonstigt, från ingenstans. Typ, någon... Jag hade inte sett det från långt håll, så det var bra att jag gick med händerna.

Interviewer

00:05:06.55

Ja, här kommer... Här ändrar du beteendet lite? Du...

Participant 10

00:05:09.92

Ja, precis. Ja, men jag såg ju lampan där uppe.

Interviewer

00:05:10.80

Okej... Så när du närmar dig utgången, då. Då var det det första du såg? Lampan?

Participant 10

00:05:17.72

Ja, jag kollade, alltså... För alla lamporna låg ju nere, såhär. Sedan var det, bam, en lampa, liksom uppe. Så då såg jag den, och bara... Well then, I'm done, liksom. Så det var... Det var skönt. Sedan fick jag inte upp dörren, men jag trodde det var en del av grejen. Så... Ja.

Interviewer

00:05:34.19

Du sade att du såg dem på vänstersidan. Såg du någonting annat i tunneln, medan du gick? Än de lamporna på vänstersidan? Och du nämnde den mitt i också.

Participant 10

00:05:43.06

Jag såg... Jag såg den... Lamporna på höger sida också. Men, alltså jag såg, liksom, jag såg... Jag såg såhär, så tänkte jag... Okej, men då är det typ så här mycket mellan. Så, antingen kan jag gå i mitten, which would be not so smart, för då får jag inte starkt ljus. Så jag håller mig till den här sidan, där jag ser, liksom... Men jag kunde ju se, ja, okej, men där borde det sluta. Så att det är inte, såhär, fortsätter forever, liksom. Jag är bara på någon kant, såhär. Så, jag... Jag såg det som en... Jag vet inte hur man ska säga. Typ som en referensgrej, typ. Ja... Och sedan såg jag ju, typ såhär, någon... Jag vet inte, typ något mätinstrument, eller... Som en lasergrej. Och, den hade jag inte sett innan. Så det var en sådan här... What's up, liksom. Och sedan fortsatte jag. Sedan hörde jag lite ljud, men det var han, brandmannen, som gick bredvid. Alltså, jag tyckte in själva det här var jobbigt, possibly för att jag hade i bakhuvudet att det inte skulle hända någonting. Men, alltså, när man fick på den här masken. Då fick jag panik. Det var lite, såhär... För då blev det real, helt plötsligt.

Interviewer

00:06:51.99

Men kan du beskriva hur du kände då, när du sade..? Du sade att du fick panik? För att... Kan du beskriva mer, vad du menar?

Participant 10

00:06:57.41

Alltså, jag fick... Alltså, för han satte ju på masken. För... Och, jag tänkte såhär... Okej, men ska jag sätta på den eller ska jag sätta på den, för jag vet inte hur man ska göra. Man ser ju aldrig de här. Och sedan satte han på den, och så tightade han till den, och så frågade han om jag kunde andas. Och då kunde jag inte. Och jag bara, amen shit... Nu kan jag inte andas. Nu kan jag inte kommunicera med honom, för han hör inte mig. Sedan så satte han på någon grej, liksom. Så det var... Det var typ första gången jag har haft en sådan där mask.

Interviewer

00:07:25.75

Ja, jo, det kan vara lite...

Participant 10

00:07:26.25

Ja, det var obehagligt.

Interviewer

00:07:27.99

Ja. Du har ju nämnt en del saker som du såg i tunneln. Jag tänkte fråga om du såg, hörde eller kände någonting ytterligare som du inte har nämnt hittills, som du vill påpeka?

Participant 10

00:07:41.67

Hörde? Ja, men det var väl bara, typ, hans steg... Typ...

Interviewer

00:07:45.41

Ja. Även om du såg, eller... Eller kände någonting, som du vill påpeka. Ja, hörde..?

Participant 10

00:07:52.36

Jag försökte titta lite på mina händer också. Typ såhär, för jag tänkte såhär... Jag var lite dum, alltså... Jag tänkte inte såhär... På, okej... Vart är jag, utan jag tänkte mer såhär, vad är runtomkring mig. Så efter ett tag så blev jag lite, såhär... Ja, okej, försök att inte uppfatta var du är, såhär. Så jag försökte typ titta på händerna, och liksom, se okej... Ja, men jag ser mig själv, så det är inte så mörkt. Så... Ja. Det är väl det... Kände... Nej, inte så mycket.

Interviewer

00:08:23.83

Underlaget har jag en fråga om också. Hur upplevde du det?

Participant 10

00:08:27.66

Alltså, marken?

Interviewer

00:08:29.30

Marken, ja.

Participant 10

00:08:31.59

Det var lite, såhär... Lite jobbigt, alltså. Det var ju för att... Alltså, om det är asfalt. Då har man, liksom, mer såhär... Okej, you know I'm on firm ground liksom. Men när det är såhär, det kan vara, såhär... Det är det som är svårt. Det var därför jag var... Jag var tvungen att bara, ja, okej. Men nu kommer det en backe, och nu är jag på väg upp, och så, liksom. Det är lite svårare att bedöma, hur det är, med stigningen. Att...

Interviewer

00:09:00.43

Är det något ytterligare som du vill... Vill tillägga efter att ha upplevt det här? Gått i tunneln, och sett dig själv också?

Participant 10

00:09:09.18

Jag tror jag går lite snabbare mot slutet, också. Jag tror att... På början är jag mer såhär, försiktig, och sedan när jag ser att... Såhär, sträckan blir mindre och mindre kvar. Då tänker jag såhär... Ja, okej, men let's just get out of here. Få det överstökta.

Interviewer

00:09:24.06

Så du ökar hastigheten mot slutet?

Participant 10

00:09:24.46

Ja, precis.

Interviewer

00:09:25.69

Vad kan det bero på, att du gjorde det?

Participant 10

00:09:27.79

Alltså, jag tror att... Jag vet inte, det kanske är såhär... Att jag vill få det överstökta, eller så kan det... Jag kanske inte... Jag blir lite mer säker. För på början, alltså... Det var ju det jag räknade, lite såhär... Stegen och så. För att veta om, liksom, jag... Om det här stämde, typ. Jag måste veta, liksom, såhär... Planwise. Okej, men det här... This is actually right, typ. Ja. Så det var där mot slutet så såg jag, såhär, okej... Ja, men det här... Jag borde vara klar i så fall.

Interviewer

00:10:03.10

Ja, okej. Ja. Nej, men då... Har du något mer du vill tillägga?

Participant 10

00:10:06.53

Nej.

Interviewer

00:10:09.12

Nej, då tackar jag dig så mycket, och så stoppar jag insp...

Interviewer

00:00:02.50

Sådär. Är du redo att starta intervjun?

Participant 11

00:00:06.67

Ja, vi är redo. Eller jag är redo.

Interviewer

00:00:08.25

Ja. Då säger jag för inspelningen här: Detta är en intervju med försöksperson elva. Och, nu startar jag filmen. Det du ser här i början, ska vi se... Det tar ett tag för den att komma igång. Det är när du leds in i tunneln utav... Av rökdykaren. Du får gärna kommentera hur du upplevde det här också, men det börjar egentligen när du släpps fri i tunneln. Och då kommer du att kunna se dig själv, här ser du hur han filmar ner i... Marken, så det är lite svårt att se vad som är vad. Snart har ni kommit in en bit i tunneln...

Interviewer

00:00:51.65

Här, släpps du fri! Så nu kan du beskriva.

Participant 11

00:00:53.56

Det där är jag, eller?

Interviewer

00:00:56.52

Det är du, ja. Ja. Hur du upplevde, hur du betedde dig och varför du gjorde som du gjorde.

Participant 11

00:01:04.46

Ja, först så upplevde jag ju att det var väldigt mörkt, och att... Vad jag skulle göra. Vad... Vad gick allting ut på.

Interviewer

00:01:11.41

Ja.

Participant 11

00:01:11.99

Och... Fick ju klart för mig, det, att... Jag frågade efter. Jag ska inte gå ut i dörren där jag kom in, utan... Söka mig framåt. Och jag tog ju för givet då att, då fanns det ju ett snitslat spår som man på något skulle hitta en dörr någonstans. Läste någonting *ohörbart*, än stå där man stod.

Interviewer

00:01:33.83

Kan du beskriva hur du gjorde när du gick genom... Tunneln?

Participant 11

00:01:38.19

Nej, jag gick sakta framåt. Sedan efter en ganska kort bit så höll jag väl med väggen... Vänster vägg. Och, även efter en kort period där så började jag hålla armarna upp också, om ifall att... Det här med... När jag inte ser något... Känner en viss oro för att tjonga i något. Om jag känner med handen, då kan jag stanna, eller undvika att...

Interviewer

00:02:03.31

Och du sade att du höll dig nära väggen. Du verkar inte röra väggen. Hur... Kan du uppskatta hur långt ifrån väggen du var?

Participant 11

00:02:08.47

Ja, fast inte... I början så gick jag nog litegrand planlöst i mitten, men... Jag tror att snart där, kommer vi att se... Att jag går i stort sätt längs med väggen.

Interviewer

00:02:19.97

Ja.

Interviewer

00:02:35.71

Kan du beskriva hur du... För nu stannar du till här... Kommer du ihåg vad du... Hur du upplevde?

Participant 11

00:02:40.28

Nej... Jag, jag... Jag vet inte om det kommer rätt, men jag tror att... För någonstans i den här tunneln som var rökfylld, det var... Man såg ju så dåligt. Först trodde jag att den var spikrak, men sedan så fick jag intrycket av att jag gick i en kurva, eller någonting. Jag tyckte inte riktigt att geometrin stämde då, rakt fram. Det var någonting som, liksom, att... Då kände jag igen mer att... Väggen ska jag hålla koll på, följa... Där finns ju även den här nödbelysningen och pilarna, och sådant.

Interviewer

00:03:10.26

Okej. Var det i samband med det som du bestämde dig för att följa väggen? Eller var det innan? Eller efter?

Participant 11

00:03:15.56

Det vet jag inte riktigt. Det var nog innan, när jag bestämde mig för att hålla mig nära väggen. För jag märkte i början så kunde man utan problem... Eller kunde jag utan problem se nästa lyse som satt längre fram, och *ohörbart* lyset efter. Och sedan ganska fort så kände jag att bitvis så såg man fan inte ens nästa lyse. Då går man på måfå. Kände jag i alla fall.

Interviewer

00:03:51.11

När du... Du sade i början såg du mellan... Från en skylt... Eller en lampa, till en annan. Hur långt sedan... I... När du kom lite längre fram. Hur långt... Här, till exempel, vad du uppskattar du att du... Hur lång... Nära fick du komma innan du såg?

Participant 11

00:04:09.49

Ja, nästa lampa såg man ju alltid. Men, inte mycket mer... Nja, någonstans såg man nog ingen lampa alls, tror jag. Det kan mycket väl varit... Men jag kände i alla fall att det ju inte var så solklart, liksom. Var nästa lampa var, *ohörbart* slänga en blick och känna var ljuset var.

Interviewer

00:04:38.89

Rörde du vid tunnelväggen här, eller..?

Participant 11

00:04:42.34

Ja... Både och. För, alltså, vid tunnelväggen var ju *ohörbart* av vägg, och mellan lamporna. Kände jag. Var väggen var. Var den var. Sedan också att det var lite olika beskaffenhet på väggen, att det är... I början var det ju råsprängt berg, och sedan var det ju inklätt på slutet, där. Men det gick *ohörbart*, det var en ledstång, liksom att. Där är väggen, för att...

Interviewer

00:05:10.99

Ja, okej.

Participant 11

00:05:17.65

Jahapp, slut.

Interviewer

00:05:19.01

Ja. Då måste du ha kommit till... Ska se här igen. Då måste du ha kommit till utgången där, va?

Participant 11

00:05:28.95

Gick det så snabbt verkligen? Det kändes bra mycket längre när jag gick där då.

Interviewer

00:05:33.79

Ja. Ska vi se hur lång den var här. Den var... Fem minuter, ungefär.

Participant 11

00:05:46.28

Hur lång var tunneln? Var den..?

Interviewer

00:05:46.68

Det var tvåhundra meter ungefär, den gick. Totalt.

Participant 11

00:05:52.11

Var det stort? Ja, för då... Då skrev jag helt fel på det där provet.

Interviewer

00:05:55.21

Ja, nej, det är ingen... Det är ju mer hur långt ni upplevde att den var. Det är inte alltid det är samma. Mellan de två.

Participant 11

00:06:02.27

Det kan nog stämma att det var... Jag skrev åttio meter. *Ohörbart*, men liksom, fått det i huvudet. Men, den var... Den var... Det stämmer nog att den var längre. För att i början så stod det nog etthundrafyrtiofem, eller vad fan det stod, och liksom... Men ändå så... Fungerar jag ju där inne. Jag litade väldigt mycket på att de här pilarna var... Riktiga, och relevanta. Jag... Jag lade väldigt mycket tillit på det. Så jag gick alltså till stor del på dessa pilar, och ditåt.

Interviewer

00:06:31.89

Ja, okej. Så du läste... Alltså, var det meterantalet som stod på dem, eller..?

Participant 11

00:06:35.78

Ja, det vet jag att det stod hundra meter kvar. Ja, okej. Det är en bit kvar alltså. Helt klart.

Interviewer

00:06:42.95

Nu har du ju nämnt en del installationer här. Bland annat lamporna som du såg på vänsterväggen. Såg du någonting annat i tunneln?

Participant 11

00:06:52.41

Ja, det fanns lampor på högerväggen också. Men de var bara lampor. Det var bara belysning, på den sidan. Och sedan så var det ju vid den här dörren, när man kom fram till... Den sista dörren. Även i början fanns det... Men även vid den här sista dörren så fanns det ju en nödutgångsskylt, och här är en utgång.

Interviewer

00:07:10.53

Ja, okej. Ja.

Participant 11

00:07:11.63

Så vet jag inte hur... Om jag är representativ för att tolka, för att... Jag har jobbat mycket med... Med att riva ner sådana, och sätta upp dem igen. Så jag har haft ansvar för...

Interviewer

00:07:22.52

Nej, okej.

Interviewer

00:07:24.76

Var det någonting annat förutom det du har nämnt som du såg, eller hörde, eller kände när du befann dig i tunneln, som du vill påpeka?

Participant 11

00:07:32.87

Faktiskt inte som jag känner att det var någonting som jag, liksom, direkt... Noterade, eller sådär. Självklart så... Men när... När man går då i tunneln, så känner man ju efter på allt. Lukt, värme, ljud, allt. Men samtidigt så silar man bort väldigt mycket. Jag märkte att jag gick ganska... I ett... Inte hela vägen, men i början en bit i alla fall. Så hade jag väldigt mycket pejl på var den andra mannen gick. Bakom mig eller snett vid sidan av mig. På något sätt.

Interviewer

00:08:06.54

Om du... Kan du säga någonting om underlaget som du gick på i tunneln?

Participant 11

00:08:12.19

Det var lite varierande underlag. Nackdelen med... Så som jag kände, och så som jag upplevde, och så som jag tänkte... *Ohörbart*. Nackdelen med att gå och känna väggen, det är ju det att uppvrid så ligger det massa bergkross där. Så att det är en grövre material ute vid kanten, än vad det kanske är mitt inne i tunneln. Det kanske är en asfalterad väg, eller någonting. Och jag kände att det var ju ganska... Åh, inte stora stenar. Men det var i alla fall makadamstenar här och var i alla fall. Men jag tog... Jag tog dem så som det var i erat fall, mer... Då jag kände att jag kunde känna här är

tunnelväggen... Orienterade mig vidare. Sedan tror jag att... Det kan vara att underlaget... Där jag gick, att det blev något... På slutändan där, av dessa tvåhundra meter... Att det var lite slätare. Men, det är inte så att jag, liksom... Hade det varit någonting, att det hade varit fallgropar, då hade jag definitivt omvärderat att gå på i kanten här. Då hade jag tänkt att här kan man inte gå, för här är det livsfarligt.

Interviewer

00:09:30.93

Är det något mer du vill tillägga? Baserat på det du precis har upplevt här. Du har sett dig själv gå, och du har sett dig själv varit inne i tunnelnmiljön.

Participant 11

00:09:43.97

Jag tycker det var... Det är svårt att säga... Självklart så var det ju inte som en riktig situation. Det kände jag. Jag tyckte att det var en bra grej i alla fall, därför att man fick uppleva någonting där man definitivt upplever sina egna begränsningar. Man fick sig en tankeställare om hur man ska hantera det. Men sedan tyckte jag väl... Jag trodde att röken skulle vara mer stickande och jobbig. Det var ingen... Det enda jag märkte av röken var att synen, i och med att jag inte ser så långt fram, för att det är mörkt... Och sedan fanns det... Hade det varit en riktig situation... Ja, det märkte jag flera gånger att jag tänkte på... Ja, skulle det här vara en riktig olycka som inträffat i tunnelbanan, och jag hade haft mina barn... Som jag ska få ut. Då skulle jag få ut dem. Punkt slut. Då skulle jag springa. Jag sprang inte. Jag tog det lugnt och försökte göra det metodiskt lugnt. Bara för att jag skulle sprungit med mina barn, i knutna hängslen... I släptåg. Så blir det ju inte *ohörbart*, då skulle jag ha resonerat annorlunda för väggar och golv, och ditt och datt, och lampor. Men jag skulle säkerligen ha sprungit.

Interviewer

00:11:09.95

Ja, okej. Ökat hastigheten.

Participant 11

00:11:11.77

Ja, det tror jag verkligen.

Interviewer

00:11:13.89

Mmm... Då tackar jag dig så mycket för intervjun.

Participant 11

00:11:17.29

Ja, varsegod.

Interviewer

00:11:19.68

Så...

12

Interviewer

00:00:00.51

Inspelningen... Sådär. Är du redo att starta intervjun?

Participant 12

00:00:05.17

Ja, absolut.

Interviewer

00:00:06.04

Då, för intervjuens skull, så inleder jag med att säga att då kör vi intervjun med försöksperson tolv. Och nu kommer jag att starta filmen. Nu... Ska vi se här. Nu är filmen igång. Och nu är det... Den första delen här, är egentligen inte en del av försöket, utan det är när du leds in i tunneln av... Av brandmannen, och... Du får gärna beskriva hur du upplevde även det här, men det jag är framförallt intresserad av, det är när han släpper dig i tunneln och du får gå på egen hand.

Participant 12

00:00:38.49

Ja. Ja, det var inga konstigheter. Han bara ledde in mig liksom. Men kameran sitter på hans huvud eller?

Interviewer

00:00:41.66

Nej, han håller den i handen. Och nu när han leder in dig så pekar den ner på marken, och det är därför vi inte ser någonting. Men sedan hade han då...

Participant 12

00:00:50.53

Det blir tydligare om en stund?

Interviewer

00:00:50.85

Det blir tydligare om en stund, ja. Då kan du se dig själv i tunneln.

Interviewer

00:00:56.14

Här! Varsegod.

Participant 12

00:00:56.23

Ja, jag kom in här i tunneln och jag kunde se lamporna till vänster där, nästan omedelbart. Jag... Jag... Här är... Jag hukar mig lite grand. Man känner ju till det här, ner under röken, så det... Jag tittar på det här. Men upplevde inte att det blev någon skillnad när jag gick ner eller inte. Men, lamporna var rätt tydliga. Direkt i början kunde jag se lampor på båda sidor av tunnelväggen. Men den vänstra var närmast, och då gick jag fram till den och så såg jag att det stod etthundrasextio meter åt det ena hållet och åt andra hållet som jag nyss kom ifrån var det en mycket högre siffra. Så då var det ju inte mycket att tänka på, utan jag började följa den vägen, och då följde jag väggen där, och de här lamporna. Och till en början så var det ganska enkelt att se lamporna hela tiden. Man såg nästan nästa, men en bit in så... Så försvann de mer eller mindre. Och då försökte jag gå i riktning mot det. Och jag upptäckte vid något tillfälle att jag divergerade... Alltså, det kändes som att jag bytte vinkel. Sådär. Eller om möjligtvis tunneln svängde, det var väldigt svårt att avgöra eftersom jag inte kunde se tunneln i sig. Men man kunde också ana det här ljus... Hur det liksom... Man kunde... Man kunde se att det fanns där emellanåt. Och gå mot dem. Så jag letade efter lamporna hela tiden.

Interviewer

00:02:10.59

Ja. Hur långt uppskattar du att du såg dem? Alltså hur långt ifrån?

Participant 12

00:02:14.20

Ja, det var en meter framför mig ungefär. En... Ja, ljuset kunde man se på längre avstånd, absolut. Men jag kunde se mina händer, liksom. Det här kunde jag se. Men sedan så... Jag tror att jag kunde se kanske en lampa på... Jag kunde ana en, det där ljusskimret, på kanske tre meter. Möjligen.

Interviewer

00:02:30.90

Ja, okej. Ja.

Participant 12

00:02:32.04

Men det var bara några steg fram till nästa, och sådär.

Interviewer

00:02:36.08

Ja, hur kunde du se när du gick här längs med vänsterväggen? Kunde du se dem? Du nämnde att du såg på högern, kunde du se dem när du gick där?

Participant 12

00:02:43.11

Nej, nej... Alltså, de... Dem försvann ju fort. Det var ju bara i början, så såg jag att jag hade lampor. Då var man ju rätt nära där man hade kommit in, så att... Jag antar att det var ljus som föll in därifrån också. Att det var mindre rök i den ändan av tunneln. Jag hade...

Interviewer

00:02:56.33

Ja, här böjer... Hukar du dig ner igen.

Participant 12

00:02:59.42

Ja, jag behövde ju dels... Jag försökte... Jag kollade hela tiden om det hjälpte, om det var så att röken var varm och gick uppåt. Men det verkade inte hända så. Och sedan så... Så satt ju de där ganska lågt, de här... Jag tittade på siffrorna också, hur de räknade ner. Och där... Nu rör jag ju väggen, för här ser man ju ingenting. Så nu försöker jag hitta, liksom, vart... Så att jag inte, liksom, sticker iväg åt något håll. Det var ju omöjligt att säga, men jag märkte att tunneln lutade neråt. Men... Men mer än så... Annars var man ju lite grand, helt borta.

Interviewer

00:03:35.58

Mmm... Hur... Rör du väggen när du går här?

Participant 12

00:03:40.03

Jag tror en del av den, jag är inte säker på... Jag vet att jag inte gjorde det hela tiden. Men... Gjorde det från och till och bara känner mig fram, sådär. Av någon anledning så hände det att jag... När jag är nere i källaren, och ska till tvättstugan, att jag går utan att tända lyset. Det är en miljöåtgärd, och då har jag räknat ut hur många steg det är, och sådär. Så lite van vid att gå utan att se, men då... Då... Det är en familjär miljö, här är det ju något helt annat, naturligtvis. Men det här med att känna sig fram.

Participant 12

00:04:06.25

Nu har jag hittat dörren, alltså. Här ökade pulsen kan jag ju berätta. Men när jag tog tag i dörren och den inte gick att öppna, nu ska jag börja hitta en annan väg ut. Och precis där nere på golvet så satt det ju en... En nöds skylt. Som jag svarade i enkäten att den var... Den gav ingenting. Eftersom att den satt... Då hade jag ju sett dörren, det var inga konstigheter. Jag förstår att om jag hade krypat, om jag hade kommit krypande till den där platsen, så hade jag kanske "wow", här är den. Men annars kändes det bara som att det var lite av en... En lurig rebus. Så att jag... Jag hittade dörren, den går inte att öppna, och så ser jag den här skylten som säger att... Så här, gräv neråt.

Interviewer

00:04:37.65

Ja, okej.

Participant 12

00:04:38.80

Eller någonting. Men, och sedan så kontaktade han som var bakom mig och sade att okej, du har kommit fram till slutet. Men... Men, när jag väl gick runt. Då tänkte jag... Ja, nu... Nu ska vi börja leta åt andra hållet.

Interviewer

00:04:49.93

Hur... När du närmade dig utgången. Du sade att du såg de här... Och du har nämnt tre meter, kunde du se ljusskimret, och sedan en meter, så såg du då lampan. Hur var det när du närmade dig dörren? Vad var det som du noterade där?

Participant 12

00:05:03.97

Det var... Det var ett ljus ovanför dörren, har jag för mig. Och det var väl ungefär samma där, att plötsligt så var det en dörr vid mig. Jag... Jag märkte aldrig väggen komma, utan det var så "whopp", här är en dörr. Och, den var rätt tydlig att det var en nödutgång. Utifrån enkätsvaren så förstod jag att det stod någonting om upplyst dörr, det var faktiskt inget jag tänkte på, men dörren var tydlig, så att om den var upplyst så kan det mycket väl vara det som gjorde att den blev tydlig. För jag upplevde bara att okej, här är en dörr. Jag kanske såg den på en meters avstånd. Jag såg lampan först, och att den satt på en högre nivå kan ha, liksom, så här... Ja, men det är kanske en nödutgång. Man vet ju vart de här förväntas sitta. Och så satt det ju en skylt precis under lampan också, den kunde man ju också se tydligt.

Interviewer

00:05:47.25

Du har ju nämnt en del saker som du såg i tunneln, bland annat lamporna. Var det något annat som du såg, hörde eller kände när du befann dig i tunneln, som du vill påpeka?

Participant 12

00:05:58.98

Nej, det var... Alltså, det jag tänkte på var att jag såg så lite. Jag... Jag kan inte minnas att jag kände några speciella lukter, eller sådär. Jag hade förväntat mig att jag skulle... Att det skulle svida i ögonen. Till och med rakat mig, för jag tänkte om det var någonting som tårgas, så vill man ju inte ha skägg. Så... Men, men... Jag, det... Jag var ju så pass sent i experimentet, så att det... *Ohörbart* kanske hade försvunnit.

Interviewer

00:06:22.18

Ja, jo det blev kanske mindre.

Participant 12

00:06:25.03

Så att jag kände lite grand nu när jag satt i bussen. Men ingenting när jag var där nere, att det stack eller så. Och... Nej, det... Faktiskt, jag tyckte det var... Jag var ganska berövad på alla känslintryck. Jag såg... Jag såg lamporna, och då kunde jag också se skyltarna. Och det var det jag gick på. Jag såg egentligen ingenting annat, sådär.

Interviewer

00:06:43.38

Jaja, du fokuserade väldigt mycket på..?

Participant 12

00:06:44.21

Det var nog så, absolut. Och sedan så gick jag ju... Man kände ju att det lutade neråt, större delen av tiden. Och... Och jag var lite försiktig vart jag satte fötterna, eftersom att jag inte ser. Men...

Interviewer

00:06:59.11

Vad var orsaken till att du var försiktig? Alltså..?

Participant 12

00:07:02.25

Att det kan ligga saker överallt.

Interviewer

00:07:03.27

Ja. Det var framförallt att det låg saker som du var..?

Participant 12

00:07:07.14

Ja, jag kände ju aldrig någonting. Jag gick ju inte in i någonting, men... Men när man inte ser, så vill man ju inte bara sätta... Alltså, såhär, trampa ner i ett hål eller någonting.

Interviewer

00:07:17.31

Ja. I övrigt, om underlaget när du gick här. Hur upplevde du underlaget?

Participant 12

00:07:22.14

Jag har för mig att det var någon form av grus. Men... Ja. Nej, det är...

Interviewer

00:07:28.30

Var det jämnt, ojämnt... Plant?

Participant 12

00:07:29.55

Det var ganska jämnt ändå. Alltså, det lutade ju som sagt... Men annars så... Så tyckte jag, det var lätt att gå där. Det var inte... Jag kan nog tänka mig att om man nu ska gå ifrån en tunnelbana, med slippers och metall, och så också den här strömförande skenan, tror jag skulle vara lite värre. Då skulle jag vara ganska rädd, och det sade jag också till... Försöker igen, när jag har sett videon. Att såhär, att hoppa ut på spåret där, utan att få någon som helst kontakt ifrån föraren i tåget, skulle jag vara... Där skulle jag vara feg. Och börja känna såhär... Åh, det här äventyret kanske jag inte ska... Alltså, dörrarna öppnas, det är en konstig grej i sig, liksom att det har stannat i en tunnel. Skulle du ropa hoppa ut på spåret, ja, då hade jag gjort det, absolut. Nu hade jag nog, såhär, varit lite, såhär, tveksam, till att slänga mig ut direkt. Men... Förr eller senare kanske man känner sig nödgad, om det börjar ryka och greja.

Interviewer

00:08:24.98

Är det något annat du vill tillägga? Efter att ha upplevt det här, och sett filmen också?

Participant 12

00:08:32.22

Nej, det jag tänkte på var väl att... Avståndsbedömningen var väl halverad som jag uppfattade det. Det var åtta meter mellan de där skyltarna märkte jag. Men... Jag tror inte att jag gick mer än fyra meter mellan varje skylt, eller mindre möjligen. Det är svårt att säga. Men det var definitivt inte åtta meter mellan skyltarna, och jag inte etthundrasextio meter, det är jag hundra på.

Interviewer

00:08:52.37

Ja.

Participant 12

00:08:53.10

Men annars så, nej... Det var... Det var lite spänning i vardagen får man säga. Också... Jag vet inte hur... Alltså, nu... Var väl inte vi tänkta att vara direkt i anslutning till eldsvådan, och därför kanske inte röken blir sådär kompakt. Och *ohörbart*, men en fråga har jag ju då, i en liknande situation, blir det rökigt i hela utrymmet?

Interviewer

00:09:15.36

Mer eller... I en tunnel blir det mer eller mindre det. För att du har... I just tunnelbanan och så, så har du mycket luftomsättning, och längre ifrån så kyls brandgaserna ner, och så blir det en omblandad... En omblandning, så att i närheten av branden så har du en skiktning, och sedan längre bort om du kommer säg en kilometer bort, för oftast sprids det ju flera mil i systemet om man har otur... Så att, där är det... Ser det ut såhär. Och detta är ungefär den sikt som man dimensionerar järnvägstunnlar efter, så det kan vara såhär. Så tre meter.

Participant 12

00:09:51.50

Ja, tror jag säkert.

Interviewer

00:09:52.68

Så det är därför vi har lagt oss på den här nivån. Men då tackar jag så mycket för... Intervjun.

Interviewer

00:00:00.25

Inspelningen. Det här är då för inspelningen, så säger jag nu att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 13.

Interviewer

00:00:08.67

Och, nu startar jag filmen. Och nu i början så är det precis när du har sett filmen i lastbilen, och så hjälps du in i tunneln. Du får gärna förklara vad du... Hur du upplever den här situationen också, men jag är framförallt intresserad av hur du upplevde situationen efter det att du släppts in, och lämnats själv i tunneln.

Participant 13

00:00:27.99

Men grejen är, nu när jag släpptes in i själva tunneln, då blev jag lite, såhär, överraskad. För allting var helt svart. Är det nu jag har börjat gå?

Interviewer

00:00:36.77

Nej, det är inte riktigt än. Man kommer att kunna se dig här. Nu ser man dig!

Participant 13

00:00:43.55

Okej. Nu så går jag bara efter ljuset, jag försöker hitta något som är ljus. Jag vet inte vart... Ja, alltså man ser... När jag går, så ser jag massa ljus vid sidorna. Och jag kollar ju hur lång tid är det kvar tills nödutgången. Man ser ju att det står, typ, tvåhundra meter, etthundrafyrtio meter, och sådär. Och jag försöker röra mig mot kanten, så att jag inte ska snubbla över någonting.

Interviewer

00:01:12.46

Ja, okej. Hur långt ifrån kanten ungefär? Där sträckte du ut armen.

Participant 13

00:01:15.66

Ja, känna... Jag försökte känna, för att jag såg ju ingenting ibland.

Interviewer

00:01:21.18

Hur... Hur långt uppskattar du att du såg lamporna?

Participant 13

00:01:23.38

Eh, alltså. Inte ens en meter, alltså. Kanske någon meter till. Man såg ju lite ljus som spiller igenom röken, men... Inte mer än det. Sedan följde jag bara med hela vägen. Och försökte leta efter nödutgång... Man ser ju hela tiden hur jag kollar mot själva skylten.

Interviewer

00:01:45.26

Ja. Såg du någonting... Du såg skyltarna på vänstersidan, såg du någonting annat i tunneln när du gick här?

Participant 13

00:01:49.62

Nej, jag gick... När jag gick genom tunneln så såg jag någon lasergrej. Jag vet inte vad det var för någonting.

Interviewer

00:01:54.07

Okej, ja. Ja.

Participant 13

00:01:55.56

Det var bara lamporna som jag såg, och...

Interviewer

00:01:58.17

Och på var? På vänstersidan? Också?

Participant 13

00:01:59.84

Ja. Det var bara på vänstersidan.

Interviewer

00:02:00.31

Såg du någonting på högersidan när du gick?

Participant 13

00:02:00.86

Nej. Jag uppmärksammade inte i *ohörbart*.

Interviewer

00:02:06.47

Och här...

Participant 13

00:02:06.57

Och där ser man att jag läser av...

Interviewer

00:02:09.73

Okej. Vad var det du tittade efter där, när du..?

Participant 13

00:02:14.44

Hur många meter det är kvar. Sedan försökte jag kolla ner ibland, så att jag inte snubblade på någonting.

Interviewer

00:02:20.77

Ja. Mmm, och där ser man att du tittar ner igen, då.

Participant 13

00:02:28.25

Så sträcker jag ut armarna ibland för att inte krocka in i någonting, för man ser ju...

Interviewer

00:02:39.77

Nu sakt... Saktar du ner tempot här, ser det ut som.

Participant 13

00:02:43.02

Jag tror det är för att röken blir tjockare, eller någonting som... För om man går alltför fort så kommer man bara att snubbla i någonting, och bara ramla ner. Fast om man går sakta och krocker i någonting, då vet man, såhär, men jag kommer inte ramla.

Interviewer

00:03:03.11

Hur långt ifrån uppskattar du nu att du är från väggen, ungefär?

Participant 13

00:03:06.81

Där?

Interviewer

00:03:06.99

Ja.

Participant 13

00:03:07.45

Vet inte.

Interviewer

00:03:08.28

Här, här kommer du.

Participant 13

00:03:10.20

Ja, till nödutgången.

Interviewer

00:03:12.23

Ja, vad... När du nu närmar dig den här nödutgången... Vad... Vad var det du noterade?

Participant 13

00:03:19.34

Såg någon skylt, tror jag. Jag såg, var det ljus. Och så helt enkelt en dörr. Man vet när man ser den dörr så är det någonstans...

Interviewer

00:03:30.03

Vad var det första du såg när du närmade dig?

Participant 13

00:03:32.73

Det var ljuset...

Interviewer

00:03:34.32

Det var ljuset från? Varifrån? På dörren, eller på skylten?

Participant 13

00:03:38.97

Jag tror det var här vid dörren, eller... Det var någonstans så i alla fall. Och hela tiden när jag gick genom tunneln så var det ljuset som jag följde.

Interviewer

00:03:47.09

Såg, eller hörde, eller kände du någonting annat som du inte redan har nämnt? Du har ju nämnt lamporna, och skylten ovanför dörren. Var det någonting annat?

Participant 13

00:03:55.36

Ja, det var ju brandmannen som kom sedan. Hans skydds... Ja, men det var bara det, som jag...

Interviewer

00:04:03.10

Ja, ja. Vad kan du säga om underlaget du gick på?

Participant 13

00:04:08.67

Det var helt okej, men om det skulle vara räls där så... Skulle det vara lite farligare. För man snubblar lätt, och... Och det här, det finns ju sådan här strömförande skena också, i Stockholms tunnelbanor. Och där är det också farligt. Så jag tänkte, man borde ha typ en... Ljusslinga, typ. Alltså, vid sidan av spåret, som man bara kan följa. För då vet man ju... Om man kollar ner, så följer man bara hela vägen, och sedan till någon nödutgång.

Interviewer

00:04:34.95

Kan du beskriva mer hur du hade utformat den här ljusslingan, om du hade fått fria händer? Hur hade du?

Participant 13

00:04:42.56

Utformat?

Interviewer

00:04:43.27

Ja, hur hade du velat att den såg ut, den här ljusslingan?

Participant 13

00:04:46.61

Spelar... Alltså, det spelar ju inte så stor roll. Den kan vara liten, bara att den ger ifrån sig ganska mycket ljus. Så... Så får bara följa den. Då vet man också att man inte krockar i någonting, och sådär. Att man inte kommer på den där strömförande skenan, och sådana saker.

Interviewer

00:05:06.44

Är det någonting annat som du skulle vilja... Ta upp nu, efter att ha upplevt det här? Ha gått i tunneln, och sett filmen också, hur du själv betedde dig i tunneln?

Participant 13

00:05:17.08

Nej, det var ju ganska intressant att veta hur man ska reagera på sådana här... Alltså, jag var ju ganska lugn under hela experimentet, och sådär.

Interviewer

00:05:26.62

Ja, hur upplevde du situationen, sade du. Det var lite skrämmande, eller... Ja.

Participant 13

00:05:33.56

Ja, det blev ju lite skrämmande. Man kommer ju från... Från ljuset, så kommer man direkt in i, såhär, helt kolsvart tunnel, och... Man blir ju lite rädd, för man vet ju inte, såhär... Vad kan hända? Vad kan jag krocka in i, och sådana saker. Och samtidigt vet jag att det är ett experiment från er, så då blir det mer, såhär, lugnande.

Interviewer

00:05:52.89

Men hur ändrades det sedan när du... När du flyttade dig genom tunneln? Eller kände du likadant hela tiden?

Participant 13

00:05:58.22

Alltså, jag blev ju... Så fort jag såg de här nödutgångsskyltarna, och ljusen, på varje ställe, så blev jag lugnare. För det är en sorts... Jag vet inte, det ger ju någon sorts trygghet, för man vet jag kommer ut snart.

Interviewer

00:06:11.85

Mmm... Något mer du vill tillägga?

Participant 13

00:06:15.60

Eh, nej. Man behöver mer ljus, helt enkelt.

Interviewer

00:06:17.74

Mer ljus?

Participant 13

00:06:17.97

Ja, eller... Den här ljusslingan som jag snackade om. Så att... Det är bara att följa den, så hittar man ut. För annars kunde det vara lite svårt att se de här lamporna hela tiden. Det blir ju osäkert.

Interviewer

00:06:30.66

Ja, men det är ju jättebra. Tack så mycket för att du var med på intervjun. Och där stänger jag av.

Participant 13

00:06:34.60

Tack själv.

14

Interviewer

00:00:03.41

Så. Och, du är redo att starta intervjun?

Participant 14

00:00:09.23

Ja, det...

Interviewer

00:00:09.91

Ja, då börjar jag med att säga att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 14. Och, då kan vi starta filmen. Det du ser nu... Ska vi se, den har inte riktigt startat än.

Interviewer

00:00:23.50

Nu! Det du ser nu, det är mest att du hoppar ner från lastbilen, och så leds du in i tunneln. Du får gärna beskriva hur du upplevde det här, men jag är framförallt intresserad av när du släpps fri i tunneln och får gå på egen hand. Det tar ett tag, du ser nu filmar han bara ben och golv.

Participant 14

00:00:39.25

Ja, men det är... Först när man kommer in så är det svalt och skönt. Väldigt behagligt, faktiskt. Lite osäkerhet om vad som kommer att hända, men... Så håller ju, han brandstefan, och då kändes det tryggt.

Interviewer

00:00:52.73

Ja. Här släpps du fri i tunneln.

Participant 14

00:00:53.90

Ja, och så första tanken... Vad ska jag göra nu? För då ser jag att... Då läser jag på den här skylten som kommer nu, att det är mycket kortare till ena hållet än den andra. Och så går det nerför. Och det är mycket enklare att gå nerför, än uppåt. Här... Ena handen framför den andra, det är för att jag vill inte... Jag vill inte stöta på hinder, vill veta vad som händer. Och det enda som gör... Varför jag fyller just den här riktningen, det är för att jag har... Ser de här lamporna. Så att, från ena lampan så går jag till den andra.

Interviewer

00:01:22.78

Okej. Ser du den... Den andra lampan när du står vid..?

Participant 14

00:01:24.76

Nej. Utan... I mitten någonstans, mellan lamporna, så försvinner sikten. Och då ser jag inte den. Så att jag hade velat ha... Lampor med mycket tätare ordning.

Interviewer

00:01:34.44

Ja.

Participant 14

00:01:34.92

Och så skyltarna, de var... Det var lite av... Det var lite för liten text.

Interviewer

00:01:39.61

Okej, ja.

Participant 14

00:01:40.41

Och så, duckar under bara för att jag vill se ifall det är någorlunda, annorlunda sikt. Under.

Interviewer

00:01:44.27

Okej, så du böjer dig ner för att?

Participant 14

00:01:46.60

Ja. Här någonstans börjar jag checka av... Vad är det som händer? Ser vi något? För det såg ett rör, trodde det var ett räcka. Men sedan så kom jag på att det måste varit en el-ledning. Och jag... Tyckte det inte var så jättesmart att hålla i en el-ledning i en tunnelbana. Så, jag släpper den.

Participant 14

00:02:06.02

Så, också den här gången är lite... Bara för att jag gärna ville känna med ena foten, ena foten vad det är för underlag. Så att ena steget är lite längre än det andra.

Interviewer

00:02:15.91

Ja, okej. Och det är för att känna underlaget då?

Participant 14

00:02:16.85

Ja. Och det var ju, liksom... Märkte att det var betongunderlag, att det var ganska hårt på vägen ner. Och så var det grus på vägen upp. Och det kändes... Enklare att gå på betongen. Och sedan så hörde jag hur han, Stefan som filmade, för då hörde jag att... Att han gick på grus. Jag ville inte gå på hans sida, för då skulle jag gå på grus. Det ville jag inte.

Participant 14

00:02:46.61

Jag tänkte på... Att det var bra att det var skyltat hur många meter det var, så att jag visste att... Nu är det nära. Och så, dörren... Man såg inte den direkt, utan det var lite för svag upplysning. Och... Och så hade jag velat se... Här så, börjar man gå lite mer fritt, för det är tjugofem meter kvar. Och då slappnar man lite mer av. Och det känns som att underlaget varit fast, inte för *ohörbart* mot några hinder. Så då kan man gå lite, och röra på sig lite snabbare.

Interviewer

00:03:14.36

Ja, och här kommer du till utgången då, ja?

Participant 14

00:03:17.36

Ja, och den är låst. Och jag vill gärna sparka in... Eller trycka in dörren. Det gick som det gick.

Interviewer

00:03:23.36

Ja. Hur... När du närmar dig utgången, vad var det du... Uppmärksammade för någonting? Vad såg du, hörde du, kände du?

Participant 14

00:03:31.86

Nej, det blev ljust.

Interviewer

00:03:33.66

Ja, okej.

Participant 14

00:03:34.65

Det är det enda. Och så... Handtaget var alldeles för litet. Jag vill ha ett stort handtag, så att jag bara kan trycka in den.

Interviewer

00:03:43.46

Ja, okej. Mmm... Men, det du såg när du närmade dig utgången, det var att den... Alltså, belysningen blev annorlunda?

Participant 14

00:03:48.08

Ja, för att jag såg inte... Det brukar finnas en skylt, som visar... Att... Nödutgång är åt det hållet, så att det liksom... Så det blev tvärt, alltså nittio graders vinkel, mittemot rörelseriktningen. Fast det var inte det, jag såg inte den.

Interviewer

00:04:00.77

Nej, såg du någon skylt alls?

Participant 14

00:04:00.97

Nej, utan det var bara, liksom, belysningen.

Interviewer

00:04:04.24

Att det var belyst, ja?

Participant 14

00:04:05.76

Ja. Och så det här med... På marken, så hade jag velat se ett streck. För att jag hade kunnat gå snabbare om jag visste att det inte fanns någonting framför mig. Så att om... Som de har på flygplan, sådana raka självlysande... Ja.

Interviewer

00:04:18.87

Som... Som är ett streck man kan följa, då?

Participant 14

00:04:21.37

Ja, precis.

Interviewer

00:04:23.02

Hur hade du... Kan du beskriva mer hur du hade velat ha det här strecket? Skulle du? Du sade som flygplan.

Participant 14

00:04:31.03

Gärna så att man gick mellan två, en precis vid väggen och en kanske två, tre meter åt ena sidan. För att jag vet inte vad det är som... Det kan inte vara ett spår... Jag trodde att det var ett spår mitt i, med lite ledning i... Så jag ville inte... Man ville hålla sig så nära... Så nära väggen som möjligt. Så det är väl lite, såhär, avgränsning, var jag kan gå fritt. Utan att bli... Ja, snubbla.

Interviewer

00:04:55.56

Ja. När du gick här i tunneln så höll du dig nära vänsterväggen.

Participant 14

00:04:58.66

Mmm...

Interviewer

00:04:59.75

Har du en uppskattning av vilket avstånd det var från väggen ungefär?

Participant 14

00:05:05.36

Två... Två meter till... Väldigt nära. Allt mellan...

Interviewer

00:05:07.55

Att det var lite olika?

Participant 14

00:05:09.68

Ja.

Interviewer

00:05:11.54

Okej.

Participant 14

00:05:12.19

Men jag gick så länge... Underlaget kändes fast.

Interviewer

00:05:14.74

Och du sade du såg lamporna? Använde... Rörde du vid tunnelväggen..?

Participant 14

00:05:19.79

Nej.

Interviewer

00:05:21.38

Ingen?

Participant 14

00:05:22.15

Nej. För att man har ju sett på tunnelbanan att det finns elledningar. Och man ville inte, liksom, känna på dem.

Interviewer

00:05:31.16

Var det någonting mer som du såg, hörde eller kände när du befann dig i tunneln? Förutom det du redan har nämnt, med lampor, och så utgången som var belyst?

Participant 14

00:05:43.29

Alltså, det som jag kände, det var liksom... Utan... Det var faktiskt väldigt behagligt att vara... I och med att det var svalt, det är varmt ute nu. Det var var ganska svalt, det var ju inte den röken som man hade förväntat mig skulle... Jag hade förväntat mig att det skulle bli mycket mörkare. För det var lite mer som en vattenång, men jag skulle... Jag hade nog förväntat mig lite mer att... Ögonen skulle börja rinna, och... Ja, så att det skulle vara mycket svårare, att det skulle vara lite mer panik. Fast nu var det... Nu var det lite, bara, friskt att andas. Det var inga andningsbesvär.

Interviewer

00:06:14.02

Ja. Vad kan du säga... Du har ju nämnt lite grand underlaget redan. Har du något att tillägga om... Om underlaget? Du sade att det var jämnt, och du sade betong...

Participant 14

00:06:25.24

Ja. Nej, men det var... Det var jätte... Det var helt jämnt, men... Hade det varit grus, alltså, då tror jag att man hade... Då hade man förflyttat sig mycket, mycket långsammare. För där... Det där, liksom, då kände man efter... Halvvägs kände man, det... Det här, liksom, det är gjort för att man ska gå på.

Interviewer

00:06:43.80

Ja. Du sade också att du såg lamporna på vänster sida. Såg du någonting på höger sida?

Participant 14

00:06:47.07

Mmm... Jag såg lamporna på höger sida. Lite, i fjärran. Men då var det bra, för jag visste att ungefär hur bred tunneln var. Men sedan så, i och med att jag blev släppt av brandmannen på vänster sida av tunneln, så gick jag också på vänster sida av tunneln. Bara för att det är det som är utgångsläget.

Interviewer

00:07:10.23

Är det något mer du vill... Lägga till, tillägga nu när du har gått i den rökfyllda tunneln, och sett filmen också om hur du betedde dig? Något som du tycker är viktigt att betona? Föra fram?

Participant 14

00:07:23.21

Betona? Nej, men det är just det här med att... Jämna... Alltså, jag vill ha tätare belysning av vad det var i det här fallet. Och så vill jag även ha en markering i golvet. Vart jag är på väg. Och... Sådär, jag vill ha någon sorts orientering... Att här är det fritt fram, här kan du gå utan att det finns trappor, eller att... Höjdskillnad.

Interviewer

00:07:45.73

Ja, okej. Då tackar jag dig så mycket för intervjun.

15

Interviewer

00:00:00.68

Inspelningen här. Redo att starta intervjun?

Participant 15

00:00:05.77

Mmm...

Interviewer

00:00:06.45

För inspelningen säger jag då att det här är en intervju med försöksperson 15. Och... Nu ska vi se här. Ska vi sätta igång... Filmen.

Interviewer

00:00:19.35

Så, och här sätter vi igång filmen. Den första delen här, det är när du hoppar ut ur lastbilen och du blir ledd in i tunneln. Du får gärna förklara hur du kände här också, men... Det... Jag är framförallt intresserad av hur, ja... Vad du gjorde, och varför, när du väl är inne i tunneln, och brandmannen har släppt dig där inne, och du ska utrymma själv. Så nu leds du in i tunneln, och nu ser man mest golv och fötter. Ja, filmar ner i golvet.

Participant 15

00:00:47.73

Där var väl mer en känsla av oro, att man inte visste vad... Vad försöket innebar, kanske.

Interviewer

00:00:53.16

Ja, okej.

Participant 15

00:00:54.33

Så det... Sedan... Jag vet inte riktigt, har han släppt mig ännu, eller? Nej?

Interviewer

00:00:58.86

Nej, det har han inte. Utan du kommer att kunna se dig... Mot tunnelväggen.

Participant 15

00:01:04.90

Ja, det är klart.

Interviewer

00:01:05.74

Nu... Nu är det. Där, har du dig! Nu har han släppt dig.

Participant 15

00:01:08.68

Det första jag gjorde var ju att... Lokalisera de här skyltarna, liksom. Lamporna med skyltarna på. Och sedan så... Tittade jag då efter kortaste avståndet ute, om man säger så. Sedan höll jag handen i väggen för att kunna orientera mig, så att jag inte skulle gå vilse. Eller irra runt, om jag säger så. Och försökte jag... Ja, jag gick lite nedåtlutad så, för att inte riktigt var säker på vad som var ovanför, plus att kanske var lite bättre sikt neråt, då. Och sedan så följde jag de här ljusmarkeringarna på väggen. Så mycket jag kunde, och sedan så försökte jag även, när jag... Jag ser att jag tittar hitåt ibland, och det var för att det... Såg ju ljus på andra sidan också. Så jag försökte, liksom, att följa dem... Dem... Så att jag hela tiden hade koll på ifall ljuset framför mig skulle försvinna, att jag hade koll på att det fanns ljus på andra sidan också.

Interviewer

00:02:13.05

Hur... När bedömer du att du kunde se nästa lampa? Ungefär.

Participant 15

00:02:19.44

Tyckte faktiskt nästan att jag kunde se den, kanske inte riktigt... Det var på vissa ställen som jag... Som jag fick gå ett... Något steg innan jag såg nästan, men sedan så tyckte jag nästan att man kunde följa dem ganska så bra hela tiden. Och det var väl också, liksom, en sådan där tanke. Det kändes ju faktiskt som en trygghet, måste jag säga. Att man kunde se nästa lyse innan... Man, liksom, släppte det man passerade, om man säger så. Och sedan var det... Tycker jag... Det var jättebra att det stod en avståndsmarkering... Någon avståndsangivelse, till nödutgången, då.

Interviewer

00:02:58.50

Tittade du på den hela tiden, eller hur... Hur... Alltså, varje skylt du passerade, eller?

Participant 15

00:03:05.60

Varje skylt jag passerade tittade jag på den, ja. Och såg att avståndet minskade till... Nödutgången. Sedan så kan jag nog... Sedan vet jag inte om det var så att... Det tänkte jag på nu efteråt, att jag vet inte om jag är säker på att... Om det visade någon annan riktningförändring, eller någonting sådant där. Det... Det tänkte jag på nu efteråt, om det liksom var så att den kunde visat rakt över. Jag vet inte om det funkar så.

Interviewer

00:03:33.99

Ja... Det kan ju vara... Ja, det kan ju vara så.

Interviewer

00:03:42.62

Men här följer du? Du... Du har ju samma beteende.

Participant 15

00:03:43.15

Alltså, jag följer pilen framåt, och det... Och det... Såg att avståndet minskade... Minskade hela tiden. Och sedan så... Som jag säger, jag tittade hela tiden över på andra sidan också.

Interviewer

00:03:59.35

Hur... Vilken känsla hade du när du gick här inne, i tunneln? Alltså, hur upplevde du situationen?

Participant 15

00:04:09.31

Jag tyckte att det kändes rätt så... Låter ju knäppt, men det kändes rätt säkert, ändå, liksom. Jag tyckte det, så länge man hade det här att förhålla sig till, och... Och försöka följa, så tyckte jag ändå att det kändes rätt så.

Interviewer

00:04:24.17

Kan pausa där, så får du... Ja.

Participant 15

00:04:27.71

Så att jag kände inte någon oro, direkt, så. Det gjorde jag inte.

Interviewer

00:04:31.90

Nej. Och var det kopplat till skylt... Eller till lamporna, då?

Participant 15

00:04:34.58

Ja, jag tycker nog att jag... Att jag upplevde en trygghet av lampan, och avståndsmarkeringen. Hade det upphört så hade jag nog känt en större oro, i så fall. Det kan jag nog säga. Jag vet inte... Är det så realistiskt, alltså är det sådana avståndsmarkeringar, eller? Vet man det, eller?

Interviewer

00:04:58.71

Ja, det kan... Det kan finnas i... I Stockholms tunnelbana finns det, till exempel. Sådana avståndsmarkeringar.

Participant 15

00:05:05.04

Ja, det tyckte jag var bra.

Interviewer

00:05:06.84

Nu pausade jag här, och nu... Och detta är precis innan du då kommer till utgången, här. Så, vad var det... Hur... Vad var det du noterade när du närmade dig mot här. För här ser jag att du rör...

Participant 15

00:05:22.13

Ja, alltså. Där såg man ju skylten ovanför, att den pekade ner, alltså. Att det var en utgång där.

Interviewer

00:05:29.42

Ja. När du närmar dig den här. För du hade ju skyltar med avstånd hela tiden. Hur agerar du när du närmar dig skylten? Eller närmar dig utgången? Vad... Alltså, tittade du efter något speciellt, eller gjorde du på något speciellt sätt?

Participant 15

00:05:47.78

Mmm... Njaj, nej. Inte vad jag kan påminna mig nu, mer än att jag reagerade på att det satt en skylt ovanför, och sedan så när jag såg handtaget där, så fick jag för mig att jag skulle känna på dörren, och sedan gick jag ner, och då såg jag att det var en sådan skylt, för om man hade krupit också, så såg jag att det var en nere vid golvet. Så då förstod jag att det var en nödutgång där. Sedan försökte jag ju få upp dörren, och då gick det ju inte att få upp, men det vet jag inte om det var fingerat, eller..?

Interviewer

00:06:11.26

Nej, nej... Den var fast, så att den... Det gick... I detta fallet är det berg bakom.

Participant 15

00:06:15.58

Ja, okej.

Interviewer

00:06:18.78

Men vad var det du såg först när du flyttade dig mot den? Eller noterade först?

Participant 15

00:06:23.91

Det var nog att det var ett större parti som var upplyst där.

Interviewer

00:06:27.01

Okej, det var det du?

Participant 15

00:06:27.17

Mmm... Det var det nog.

Interviewer

00:06:29.81

Och sedan skylt, såg du ovanför? Och sedan även skylt nere, när du var vid den då?

Participant 15

00:06:31.78

Ja. Ja.

Interviewer

00:06:38.11

Ska vi se om vi ser mer. Nu sätter jag igång igen. Nej... Här hjälps du ut av... Av brandmannen. Och... Ja. Du har ju nämnt en del installationer, som du såg på vägen in. Du har nämnt att du såg lampor på vänstersidan, som du då använde för att följa. Och sedan såg du även på högersidan, och det hade du... Sade du också att du hade nytta av för du... Du visste... Du hade... Hjälpte lite mer orienteringen, om jag förstod dig rätt? Eller?

Participant 15

00:07:06.40

Ja, precis. Plus att... Att då tänkte, att om de försvinner som är på den sidan där jag är, så kan jag gå över på andra sidan och få hjälp av dem på den sidan.

Interviewer

00:07:15.65

Ja. Och sedan har du nämnt utgång och skylt och sådant. Var det ytterligare något som du såg, hörde, kände, medan du befann dig i tunneln som du inte tänkte på?

Participant 15

00:07:28.14

Man kände ju vid något tillfälle, så var det som någon slang, eller vad man ska säga, som hängde. I rätt bra höjd, men samtidigt så var jag ju inte säker på om det var något som skulle hjälpa mig eller inte. Utan... Sedan var det några kedjor, eller någonting, som hände ner någonstans också.

Interviewer

00:07:46.32

Okej, ja.

Participant 15

00:07:47.84

Ja, någonting var det. Jag vet inte om det var kedjor, men någonting var det i alla fall.

Interviewer

00:07:53.47

Ja. Var det något mer som du såg, hörde, kände, som du..?

Participant 15

00:07:57.10

Ja, sedan så ändrade ju väggen struktur också. Det blev ju som en klädd... Klädd vägg. Strax... Ja, bara en kort bit före själva nödutgången.

Interviewer

00:08:10.47

Okej, ja.

Participant 15

00:08:12.04

Så att det var inte tunnelvägg hela vägen.

Interviewer

00:08:15.00

Nej, det blev någon sprut..? Alltså någon, gips?

Participant 15

00:08:17.01

Gipsskiva, typ. Eller något sådant. Och där ändrades väl även golvet tror jag, det var något annat underlag där, ja.

Interviewer

00:08:25.66

Okej. Jag har en fråga om underlaget också, hur upplevde du underlaget när du gick i tunneln?

Participant 15

00:08:34.88

Det var ganska svårt att se fötterna, eller se neråt. Man såg inte så himla mycket av det där underlaget, men... Någonstans fick jag uppfattningen om att det var lite blött, och lite fuktigt, sådär. Men... Men... Annars så, inte mer än där, där det som sagt ändrade väggen. Där noterade jag också att det var något, att det var ljusare.

Interviewer

00:08:57.55

Okej, ja. Om du tänker på hårdheten på golvet, eller lösheten, fastheten. Var det något du märkte, eller något som påverkade på något sätt?

Participant 15

00:09:11.13

Nej, inte som jag... Jag gick ju nära kanten där, hela tiden. Men jag upplevde att det var ganska så hyfsat fast underlag hela vägen.

Interviewer

00:09:19.81

Ja, mmm... Är det något mer som du utifrån det du nu har upplevt i tunneln, och du har även sett dig själv i tunneln, något som du känner att du vill tillägga? Som du vill påpeka speciellt?

Participant 15

00:09:37.29

Nej, alltså, det är frågan om man då i en helt realistisk situation, om det nu hade varit riktig brandrök, kanske hade krupit istället. Och det... Det är ju frågan.

Interviewer

00:09:50.90

Ja. Ja, jo.

Participant 15

00:09:53.83

Men, men... I övrigt så... Nej, vet inte vad det skulle vara.

Interviewer

00:09:59.24

Nej, men det är bra. Då har jag fått svar på mina frågor om beskrivning av ditt beteende och varför. Så jag är nöjd, så jag stänger av insp...

16

Interviewer

00:00:00.36

Inspelningen... Och du är redo att starta?

Participant 16

00:00:05.41

Yes.

Interviewer

00:00:06.30

Ja, då säger jag till inspelningen här att då inleder vi intervjun med försöksperson nummer 16. Och nu ska jag starta filmen här, så kan du få börja beskriva... Hur du agerade. Och hur du... Dina upplevelser.

Interviewer

00:00:23.05

Det första du ser här, det är egentligen innan försöket sätter igång. För nu hoppar du ut ur lastbilen, och sedan leds du in av brandmannen. Och då filmar han nedåt i golvet, så det är helt vitt. Men du får gärna beskriva hur du upplevde det här också, men jag är framförallt intresserad av sedan när han släpper dig och du går själv.

Participant 16

00:00:41.23

Mmm... Jag vet inte vad jag ska...

Interviewer

00:00:44.72

Ja.

Participant 16

00:00:45.20

Jag vart väl... Alltså, positivt överraskad att man såg så pass mycket som man nu gjorde.

Interviewer

00:00:51.06

Här, släpps du fri!

Participant 16

00:00:53.68

Det läskiga var ju att man inte har någon aning om hur det ser ut på marken.

Interviewer

00:00:59.16

Ja. Hur upplevde du underlaget när du gick här?

Participant 16

00:01:01.43

Nej, det var ju väldigt platt och... Och bra. Men man var ju rädd hela tiden, att det skulle komma några... Något hinder. Det, och att man skulle gå in i någon vägg.

Interviewer

00:01:14.45

Hur... Hur agerar du nu, hur gick du? Alltså, vad använde du?

Participant 16

00:01:16.74

Jag gick och höll upp en hand, lite, såhär, ifall... Bara så att jag skulle känna om jag slog i någonting. Men jag följde lamporna, jag tyckte man såg lamporna riktigt bra, och de här skyltarna.

Interviewer

00:01:28.85

Ja.

Participant 16

00:01:29.87

Men... På vissa ställen tog det ju ett tag innan man såg vilket håll man skulle... Eller alltså, vart lampan var.

Interviewer

00:01:36.78

Ja. Vad såg du när du tittade? Du sade att du såg lamporna.

Participant 16

00:01:38.72

Mmm... Lamporna, och de där skyltarna. Att det stod hur långt det var också. Det var ju smidigt.

Interviewer

00:01:48.96

Hur långt från väggen uppskattar du att du gick här?

Participant 16

00:01:52.57

Alltså, oftast kändes det som om det var kanske två... En och en halv meter. Men ibland kände jag att jag kanske kom lite väl nära.

Interviewer

00:02:03.62

Ja. Och du sade att du använde... Du... Du tittade på lamporna? När du gick, ja?

Participant 16

00:02:07.10

Tittade på lamporna hela tiden.

Interviewer

00:02:08.68

Hur... Hur långt såg du de här lamporna? Kunde... När du stod vid en, kunde du se nästa, eller?

Participant 16

00:02:15.09

Inte varje gång, men oftast, tyckte jag man såg dem. Men på vissa ställen så såg jag inte vart de kom, förrän efter ett tag. Men då såg man oftast någon lampa på andra sidan.

Interviewer

00:02:27.23

Okej, ja.

Participant 16

00:02:29.15

Och det kändes inte som om... Alltså, man såg skillnad på dem... De här vanliga belysningslamporna, och... De här lamporna man skulle följa. För de satt det något sorts, såhär, galler på... För.

Interviewer

00:02:41.80

Okej. Alltså de... Vilka av dem satt det galler för? Var det dem, som..?

Participant 16

00:02:45.31

De som var lite högre upp, som det inte stod någon... Någon... Alltså, vilket håll man skulle gå åt, och hur långt det var.

Interviewer

00:02:51.42

Okej. Och var de... Var det dem på vänstersidan då?

Participant 16

00:02:54.54

Mmm...

Interviewer

00:02:55.13

Ja.

Participant 16

00:02:57.95

Men sedan vet jag inte om... För sedan hoppade de ju över på vänster sida. De här... Lamporna, som... Där det stod... Pilar.

Interviewer

00:03:11.36

Ja. Så du följer nu höger tunnelvägg, här?

Participant 16

00:03:14.81

Ja. Och sedan tyckte jag inte att det alls... Det var ju inte så jobbigt med röken, som jag hade föreställt mig att det skulle vara mycket värre. Sedan så blir det ju... Man... Man känner ju sig inte stressad på samma sätt som man skulle göra om det var... Men det är ju ändå skönt att ha testat, tycker jag. Hur... Det kan vara. Men om man inte skulle se några lampor så vet jag inte vad man skulle göra.

Interviewer

00:03:44.28

Nej. Hur... Du sade att du tittade på avstånden. Använde du det på något sätt, eller? Hade du någon nytta av det?

Participant 16

00:03:49.90

Ja... Tittade ju hela tiden hur långt det var kvar. Och att man inte hoppade på fel... Att den helt plötsligt... Att man hade kommit in i någon annan tunnel. För det tyckte jag kändes lite osäkert om det var en och samma tunnel, eller om det var olika tunnlar här.

Interviewer

00:04:14.22

Där verkar du tveksam.

Participant 16

00:04:14.59

Ja, precis. Men det var väl här... Nej, det var inte där själva nödutgången var.

Interviewer

00:04:22.41

Nej.

Participant 16

00:04:23.40

För där fortsatte det ju lampor också, den hade man ju kunnat missat. Nödutgångsskylten.

Interviewer

00:04:30.74

Ja. Hur... Är detta mot nödutgången då, ja? Okej.

Participant 16

00:04:35.85

Jag tror det, men... Eller så är det... Jo, det är det, ja! Precis, jag var på väg att följa de andra lamporna först.

Interviewer

00:04:40.69

Ja. Kan du beskriva hur du... Vad som hände när du... Du... Jag såg här att du stannade upp, och så vände du dig om, och så gick du. Kan du beskriva ditt beteende där, när du kom i närheten av utgången?

Participant 16

00:04:51.15

Ja, men det var innan jag riktigt hade förstått att... Att det var en nödutång, eller om jag skulle följa lamporna ännu längre bort. Men när jag såg att det stod nödutgång, då förstod jag att jag skulle försöka ta mig ut där.

Interviewer

00:05:02.60

Ja. Vad var det första du såg när du gick mot det här?

Participant 16

00:05:05.45

Det var ju att hela dörren lös, på något sätt.

Interviewer

00:05:08.78

Okej. Så det var att den var belyst?

Participant 16

00:05:10.62

Ja, precis. Och sedan när jag kom lite närmare så såg man ju nödutgångsskylten.

Interviewer

00:05:18.92

Om du beskriver dina känslor medan du gick här, alltså hur... Ja... Hur upplevde du situationen?

Participant 16

00:05:26.73

Nej, alltså jag var nog mest bara rädd att det skulle komma någon stenbumling eller något... Att jag skulle ramla. Det var ungefär det jag var rädd för. Jag kände mig inte ett dugg rädd, annars. Tack vare att det var så platt och plant hela tiden.

Interviewer

00:05:44.75

Var det... Vi var ju inne på underlaget här, du sade att det var platt och plant. Ändrade det sig någon gång under vägen?

Participant 16

00:05:51.16

Ja, det var ju lite större stenar på vissa ställen. Så var det väl grus på andra ställen, hårt packat. Och då vet jag inte om jag kom för nära kanten, för att det var grus nära väggen, eller om det bara var olika på olika ställen.

Interviewer

00:06:07.81

Ja, det är lite olika i tunneln. Var det något som... Eller hur upplevde du det, att det ändrade?

Participant 16

00:06:13.54

Nej, men då kände jag att jag kanske hade kommit lite för nära kanten.

Interviewer

00:06:16.19

Okej, det var det, ja.

Participant 16

00:06:18.46

Ja. Eller för nära väggen, liksom. Att jag kanske snart... Kanske snart går jag in i väggen, eller något. Kanske... Kanske ska gå lite mer i... I mitten, tänkte jag då.

Interviewer

00:06:27.22

Ja. Du har ju nämnt en del installationer som du... Du såg, då. Till exempel lamporna med skyltar. Och sedan såg du lampor på andra sidan. Och sedan nödutången med en skylt ovanpå. Var det någonting annat som du såg, eller hörde, eller kände, när du var i tunneln, som du vill påpeka?

Participant 16

00:06:42.81

Nej.

Interviewer

00:06:44.28

Nej, det var dem?

Participant 16

00:06:44.60

Jag var så fokuserad på de där lamporna, så att... Ja.

Interviewer

00:06:45.74

Hur var... Ja, okej. Det var...

Participant 16

00:06:48.17

För det stod att man skulle säga om man såg... Händerna, eller fötterna. Jag tänkte inte ens på det.

Interviewer

00:06:53.96

Nej, okej. Du var väldigt koncentrerad på...

Participant 16

00:06:54.13

Ja, ja.

Interviewer

00:06:58.63

Är det något annat som du, utifrån det du nu har varit med om här, gått i tunneln och även sett dig själv gå i tunneln, som du vill påpeka, eller..? Du vill tillägga?

Participant 16

00:07:10.77

Nej.

Interviewer

00:07:11.85

Nej. Nej, men då tackar jag så mycket, och så stoppar jag...

Interviewer

00:00:00.24

Sätta igång inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 17

00:00:04.56

Ja.

Interviewer

00:00:04.91

Ja. Då säger jag till inspelningen här att detta är en intervju med försöksperson nummer 17. Och... Då startar vi filmen. Nu i början så... Det du ser, det är när du hoppar ut ur lastbilen och leds in i tunneln. Du får gärna förklara hur du upplevde den här situationen, men jag är framförallt intresserad av när brandmannen lämnade dig själv, och du skulle utrymma själv. Och ni går in... Du ser, ni går in. Han filmar golvet där. Så det är svårt att se någonting. Vi ska se här. Snart så ska du kunna... Kunna se dig själv i tunneln.

Interviewer

00:00:44.66

Här! Där är du.

Participant 17

00:00:45.30

Jaha.

Interviewer

00:00:47.96

Kan du beskriva hur du betedde dig, och varför?

Participant 17

00:00:49.71

Först kände jag... Jag tror han släppte av mig ganska i mitten. Sedan... Så tror jag... Drog jag mig åt ett håll, för jag såg hur de här lamporna... Eller, de fanns ju på båda sidorna. Och då såg jag de här utrymningsskyltarna. Jag tyckte ändå att jag hade så pass... Alltså, jag såg ändå mellan varje, såhär, lamporna... Så då... Jag tyckte ändå det var ganska lugnt, eller att... Jag bara följde dem, sedan stod det ju också hur långt det var till jag kom till en... Eller till jag skulle komma ut.

Interviewer

00:01:24.63

Vilket avstånd ungefär från väggen, bedömer du att du höll?

Participant 17

00:01:30.54

Kanske... Jag vet inte, kan det ha varit två, tre meter. Två, tre meter, kanske.

Interviewer

00:01:35.20

Ja, okej.

Participant 17

00:01:35.85

Så att, jag, liksom, såg... Säg *ohörbart*, jag gick inte... Eller... Och det tror jag gjorde bara för att... Eller jag såg ju mellan de här lampor... Eller just lamporna, och jag såg liksom till nästa lampa hela tiden.

Interviewer

00:01:49.04

Ja, det gjorde du, ja?

Participant 17

00:01:49.51

Så det var därför jag inte gick... Annars tror jag hade gått... Eller, jag vet inte. För jag såg att det fanns ett sådant där räckes också.

Interviewer

00:02:00.72

Okej. Så du gick framåt i tunneln, och så använde du lamporna då, på vänstersidan?

Participant 17

00:02:06.28

Ja, precis.

Interviewer

00:02:07.56

Såg du lamp..?

Participant 17

00:02:07.99

Eller, liksom, det fanns ju de här... Under de lamporna, så var de här skyltarna. Så jag visste vart jag skulle gå ut.

Interviewer

00:02:18.25

Okej. Såg du någonting på andra sidan? Du sade att du såg lampor på andra sidan från början. Såg du det även här, när du gick i tunneln?

Participant 17

00:02:24.55

Ja, alltså, jag såg ju att det fanns lampor. Eller... Samma... Samma lampor, jag såg inte om det fanns någ... Några skyltar under dem. Men jag såg att det fanns lampor på andra sidan.

Interviewer

00:02:39.16

Kan du beskriva det här? Du såg... Du såg den...

Interviewer

00:02:42.39

Nu stopp... Pausar jag här vid utgången, vi kan ju ta den biten en gång till, hur du agerade när du började komma i närheten av... Av utgången. Vi spolar tillbaka till... 2:10... 2:15. När du gick mot... Vad var det, till exempel, du såg här? För du väljer ju utgången här?

Participant 17

00:03:07.88

Ja. Jag såg att det var en... En skylt, eller en utrymningsskylt, eller... Det hade ju blivit mindre och mindre till... Sedan var jag framme vid den. Så då tänkte jag att där måste... Där... Där ska jag komma ut, men sedan var det ju låst, så då... Men det var ändå där jag skulle kunna... Ha gått ut.

Interviewer

00:03:25.70

Ja. Vad var det första du såg, när du rörde dig mot den? Minns du det?

Participant 17

00:03:28.03

Vad tänker du? När jag..?

Interviewer

00:03:31.09

Ja, vad var det första du tänkte på när du flyttade dig mot den. Du hade ju lämnat den sista...

Participant 17

00:03:35.34

Att jag var fram... Ja, jag tänkte det skulle vara längre. Längre till den, så jag blev lite förvånad att det kom... Att den kom så fort, som den gjorde. Så det var väl det.

Interviewer

00:03:49.17

Men då har jag fått en beskrivning av... Av beteende, och även anledningen... Eller hur... Bakgrunden till det. Det där med att du såg lamporna, och så såg du till nästa lampa. Så det var förhållandevis lätt att gå i tunneln.

Participant 17

00:04:00.47

Ja, precis. Eller jag såg, ju... Eller då när jag såg lamporna, så såg jag ju de där skyltarna. Så då... Och de var ju under varje lampa, så då... Då följde jag dem.

Interviewer

00:04:11.63

Var det något annat? Du har ju nämnt lamporna, och sedan såg du utgången också. Var det något annat som du såg, hörde eller kände när du var i tunneln? Som du tyckte var viktigt, eller som du vill påpeka?

Participant 17

00:04:29.20

Nej... Alltså, försökte ta mig ut ändå, så fort som möjligt, men jag... Ja...

Interviewer

00:04:38.77

Ja. Underlaget som du gick på. Hur kan du beskriva det?

Participant 17

00:04:43.22

Först tyckte jag att det var, typ, asfalt. Och sedan tyckte jag att det blev, typ, grusigt.

Interviewer

00:04:50.00

Ja, okej. Var det lätt att gå på? Svårt att gå på? Hårt eller mjukt?

Participant 17

00:04:53.84

Nej, jag tyckte det var... Det var lätt. Lätt att gå på. Eller det kändes som att det var ganska plant tyckte jag.

Interviewer

00:05:02.60

Ja, ja. Nu till från det du har varit med om här, med att du har utrymt i en tunnelmiljö och att du har sett ditt eget beteende här. Är det något som du vill påpeka, eller lägga till? Något som du har tänkt på?

Participant 17

00:05:27.40

Njae... Jag vet inte.

Interviewer

00:05:34.92

Nej, men då...

Participant 17

00:05:36.06

Nej, jag tror inte det.

Interviewer

00:05:36.25

Ja, nej. Men då avslutar vi intervjun, så får jag tacka...

18

Participant 18

00:00:01.35

Jag vill inte sitta och svära nu...

Interviewer

00:00:03.11

Nej, precis. Du är redo att starta intervjun?

Participant 18

00:00:05.84

Mmm...

Interviewer

00:00:06.47

Då säger jag till inspelningen, då, att då inleder vi intervjun med person nummer 18. Och... Jag ska sätta igång, här. Ska vi se. Och nu startar jag filmen.

Interviewer

00:00:21.07

Det första du ser här det är när du hoppar ut ur lastbilen och sedan leder brandmannen in dig i tunneln. Så det mesta du ser här det är golv och ben. Och jag är framförallt intresserad av att du beskriver dina upplevelser när brandmannen har släppt dig i tunneln. Och då kommer du att se dig själv här inne. Nu ser du bara fötter som rör sig framåt.

Interviewer

00:00:51.20

Så, här någonstans så släpps du, så nu kan du börja beskriva.

Participant 18

00:00:54.53

Ljusen var ju första saken som man försökte se till. För det är ju det enda som man såg. Och då såg man ju ganska snabbt skyltarna, symbolerna, för hur långt det var till närmsta... Till närmsta utgång. Så då följde jag efter dem, och sedan så gick jag ju... Jag ville inte gå på gruset, för... Eftersom man inte såg så bra, så snubblar man ju lätt på det. Så jag ville ju gå på den fasta marken. Så jag gick ju så nära... Så nära som skylten som jag kunde, så länge som det var fast mark.

Interviewer

00:01:25.58

Kan du uppskatta hur långt ifrån det var ungefär?

Participant 18

00:01:28.27

Kanske var två och en halv meter, två meter kanske. Önskar att jag kanske skulle varit närmre, så att man kunde röra väggen, och liksom... Ja... Men annars.

Interviewer

00:01:38.35

Varför hade det varit viktigt för dig? Att röra väggen?

Participant 18

00:01:40.50

Ja, så att man har någonting att hålla sig stabil på. Så att om man skulle snubbla, för jag kan inte tänka mig att det kan finnas saker på marken, så att man vill ha något så att man kan hålla en i. Men, några stångar och sådant hittade jag inte, som man kunde hålla i, eller så, så det var... Det var bara att hålla sig så nära som möjligt... Väggen, utan att gå på gruset. Utöver det så... Så såg jag inte så mycket annat. Jag försökte väl röra mig lite mot mer mitten här, tror jag, för att se om det fanns något annat som man kunde följa, men... Kunde inte hitta någonting. Så då höll jag mig till... Till högersidan, där.

Interviewer

00:02:17.20

Ja. Vad såg du när du gick där, på högersidan? Du nämnde lamporna?

Participant 18

00:02:21.97

Ja, alltså. Det fanns ju lamporna på väggen, med någon... Upplysta, fast ljus, var det på dem. Och det var lätt att kunna se dem, och följa dem. Sedan så kommer jag inte ihåg om det fanns något ljus i taket också, men det reagerade jag inte på. Utan det var det som var på sidan. Och sedan så var det utgången, där till vänster, som jag kanske var lite nära på att gå förbi. För det fanns ingenting på högersidan, som... Som indikerade att... Att utgången var på vänstersidan, så jag kunde lika gärna bara ha kollat på högersidan, och gått förbi.

Interviewer

00:03:01.55

Ja. Vad var det som fick dig att... Att... Om du nu märkte den? Vad var det som..?

Participant 18

00:03:05.66

Det var ju för att den var upplyst. Den var upplyst ganska starkt, så då såg jag ju den vid hörnet av mitt öga, sådär.

Interviewer

00:03:14.69

Ja, okej.

Participant 18

00:03:16.45

Men just det där, eftersom det är mycket nummer på den, så efter ett tag så slutar jag reagera på nummerna, och bara följde pilarna, och då så... Jag måste inte ha märkt att det slutade på noll där. Utan... Jag bara märkte av att det lös på vänster sida, liksom.

Interviewer

00:03:30.43

Ja, okej. Och sedan, då märkte du att någonting lös, och så... Vad gjorde du då? När du..?

Participant 18

00:03:32.99

Då gick jag... Då gick jag rakt ut.

Interviewer

00:03:34.26

Då gick du dit? Och... Vad såg du då, när du vände dig mot den? Eller upplevde?

Participant 18

00:03:38.12

Då... Då såg jag den... Den gröna skylten, vanliga nödutgångsskylten då. Och då gick jag rakt dit.

Interviewer

00:03:46.51

Ja. Så du har beskrivit lite grand ditt beteende när du gick i tunneln, men att du höll dig en bit bort från väggen för att du skulle gå på jämnt underlag, men att du ändå använde de här lamporna. Såg du någon annan... Något annat än de lamporna på högersidan, när du gick i tunneln?

Participant 18

00:04:04.74

Nej. Inte... Inte som jag märkte, såhär. Som jag kan komma ihåg. Utan det var nog det som...

Interviewer

00:04:08.73

Nej. Det var inget du... Hörde? Du hörde inget, eller kände inget, eller någonting?

Participant 18

00:04:13.44

Nej, nej.

Interviewer

00:04:16.77

Ja. Vi har ju diskuterat underlaget lite grand. Om du ska beskriva underlaget, du sade att det var jämnt där du gick, men om du beskriver det mer ingående.

Participant 18

00:04:27.65

Det var väl betong... Det var ju inte sådär platt, utan det var väl... Man märkte väl att det var... Lite, lite ojämnt. Men det var... Det kändes som stabilt att gå på.

Interviewer

00:04:38.77

Det gjorde det?

Participant 18

00:04:38.92

Mmm... Även fast det fanns en sten, lite här och där, som jag nästan snubblade på, lite då och då. Men förutom det så var det ganska stabilt.

Interviewer

00:04:44.95

Det var rent, ja. Har du... Vi har ju mest diskuterat beteende och anledningen till att du betedde dig på ett visst sätt... När... Hur upplevde du det här? Hur upplevde du situationen? Vilka känslor, eller vilka... Ja?

Participant 18

00:05:02.30

Alltså, jag tror att... Jag skulle ha fått mycket mer inlevelse. För jag kan tänka mig att... Att i en sådan situation så är det folk som skriker, det är saker som smäller, det är irriterande ljus, också. Som... Som kommer att störa en från allt *ohörbart* de här belysningen, för det är eld. Eld lyser ju, liksom. Så jag vet inte hur det skulle vara om man hade någonting sådant som störde. Men utöver det så var det väl... Lite pirr, sådär. Och... Inte... Inte sådär, rädsla. Men... Men... Ett driv att försöka hitta en väg ut, anser jag nog.

Interviewer

00:05:34.91

Ja. Är det någonting annat nu, utifrån det du har varit med om... Du har varit inne i den rökfyllda tunneln, och du har sett ditt eget beteende här. Något som du vill tillägga?

Participant 18

00:05:45.92

Alltså, den där masken. Den var inte bra, kan jag säga. Och jag kan tänka mig att det kanske är en del av eran undersökning också, för den var inte bra. Alltså, den var...

Interviewer

00:05:57.00

Vad var det som...? Kan du beskriva mer, hur du menar?

Participant 18

00:05:58.68

Alltså, det var ju inte... Det var inte tillräckligt mycket luft i dem. Kände jag direkt, alltså så fort jag satte på mig den, så kände jag det här är inte tillräckligt mycket luft. Och då började jag tänka såhär... Är det här en del av undersökningen? Såhär... För då var det verkligen, alltså jag kunde inte... I slutet... När vi nådde slutet, så var det verkligen, såhär... Jag behövde ta riktigt djupa andetag, långt, långt ner för att kunna få tillräckligt mycket luft, och andas ganska hårt. Så jag kan inte tänka mig om det var dubbelt så långt, så skulle jag hellre andas ättikasyra, än den här masken, liksom.

Interviewer

00:06:30.22

Och hur upplevde du...? Alltså, vad var det?

Participant 18

00:06:32.27

Det vart stressande. Det var ett stressmoment, när... På vägen tillbaka, för då kände jag att jag ville gå snabbare. Och... Stressa dit, för jag kunde inte andas i den där.

Interviewer

00:06:41.08

Ja, nej, det är det några stycken som har sagt det, så att...

Interviewer

00:06:44.61

Ja, ja. Men då... Har du någonting mer du vill tillägga?

Participant 18

00:06:48.55

Nej, det var allt.

Interviewer

00:06:49.89

Då stoppar jag insp...

Interviewer

00:00:00.82

Inspelningen, och då startar vi intervjun. Och jag börjar då med att säga att vi inleder intervju med försöksperson 19. Och så ska jag starta filmen.

Interviewer

00:00:19.20

Där! Så nu startar filmen, och det första du ser här det är när du är i... I lastbilen, och hoppar ut. Och sedan leder brandmannen in dig, så det är egentligen först när du lämnas själv som jag är intresserad, då. Så det du ser nu, det är nog bara marken, och så ser du fötter som rör sig där nere. Men snart kommer du nog att kunna se dig själv.

Interviewer

00:00:45.47

Som sagt, ditt beteende, varför du betedde dig, och hur du upplevde situationen.

Interviewer

00:00:51.34

Så, där släpptes du fri i tunneln.

Participant 19

00:00:53.59

Ja, jag tänkte väl att vid brand så... Så jag kan ju inte gå för långsamt, och det jag tänkte... Försökte tänka att man... Att, liksom, inte... Tänka, alltså, att det inte spelar någon roll vad jag sätter fötterna, för det är... Tunnel, och det ska vara hyfsat rakt, och lika jämna grusstenar, så att jag tänkte att... Jag får inte tänka för mycket... För... På att snubbla. Och sedan så tänkte jag väl också att hålla mig till väggen hela tiden, för att... Om jag tappar bort mig kan jag alltid, liksom, känna längs väggen, och där finns också lamporna, och de hjälpte ju mig att se hur långt det var till... Till dörren. Och att jag kunde få lite sikt framåt, också.

Interviewer

00:01:42.87

Ja. Hur långt ifrån väggen uppskattar du att du var, ungefär?

Participant 19

00:01:46.39

Ah, jag vet inte. En meter kanske. Jag tänkte väl också att på riktigt så finns det elektriska ledningar någonstans, så jag... Kände att jag... Ville inte gå för nära väggen, heller. Även om det inte fanns det här. Men... Ja.

Interviewer

00:02:03.63

Hur långt... Hur mycket såg du här? Du... Du sade att du såg lamporna. Hur långt såg du? Såg... Vid en lampa, såg du nästa lampa, eller..?

Participant 19

00:02:11.69

Alltså, det var lite olika på olika ställen. I början så tyckte jag att jag såg... Ja, hyfsat till nästa lampa. Sedan någon gång i mitten, när jag stannade till lite, så hade jag ju ganska dålig sikt. Och... Ja. Men jag tänkte att det är bara att gå på rakt fram, och så kommer det förhoppningsvis en lampa. Ja.

Interviewer

00:02:38.67

Och vad såg du på lamporna? Du såg en lampa, och så sade du att du såg..? Något mer?

Participant 19

00:02:43.38

Ja, visst. Det var ju utrymningsskyltar, var ju pilar åt båda hållen... Hur långt avstånd det var till... Till dörren. Det var så jag gick... Gick i... På det, åt det hållet där det var kortast avstånd till dörren.

Interviewer

00:03:02.37

Ja. Hur upplevde du situationen här, när du gick?

Participant 19

00:03:07.64

Ehm... Jag upplevde den som att jag såg väldigt dåligt. Och sedan så tänkte jag väl, lite här när jag kom fram, vilket... Vilket håll som... Vilken sida som dörren satt på. Och sådär.

Interviewer

00:03:25.22

Ja. Vi kan pausa där. Du... Det vi såg precis, det var att du gick... Du följde ena tunnelväggen, och sedan vände du och så gick du..?

Participant 19

00:03:34.87

Mmm... Precis.

Interviewer

00:03:35.74

Ja. Vad var det som... Kan du beskriva ditt beteende där?

Participant 19

00:03:37.82

Jag vet inte riktigt vad jag tänkte där, men jag... Jag, helt plötsligt stod det noll på...

Interviewer

00:03:43.24

Ja, okej. Ja.

Participant 19

00:03:44.61

Noll... Ja, skyltarna. Och så var det en pil neråt. Och då tittade jag först ner, för jag tänkte att... Ja, ifall, något hål i golvet eller. Men sedan så... Så vände jag mig om, och så såg jag att dörren var på andra sidan.

Interviewer

00:03:54.08

Ja. Vad var det du såg när du vände dig om? Alltså, hur...? Hur såg det ut?

Participant 19

00:03:56.71

Jag såg ju en ganska bra upplyst dörr. Med... Där det var en nödutgång markerat, och så såg jag hela dörren.

Interviewer

00:04:04.94

Ja, såg du den direkt när du vände dig om? Från?

Participant 19

00:04:06.87

Ja.

Interviewer

00:04:07.35

Okej. Så då såg du allt, både skylt och... Och... Dörr?

Participant 19

00:04:11.01

Ja, precis. Hyfsat bra.

Interviewer

00:04:14.80

Och så gick du mot den?

Participant 19

00:04:16.03

Ja.

Interviewer

00:04:16.71

Mmm... Men då har jag fått en beskrivning av... Av hur du betedde dig, och lite varför du gjorde som du gjorde också. Och... Du... Du sade att du höll dig... Om jag har uppfattat det här rätt, så höll du dig förhållandevis nära dörren, ungefär en meter, och det var... För att du ville ha koll på var väggen var någonstans?

Participant 19

00:04:35.44

Mmm... För att då vet jag ju åt vilket håll... Eller, då... Så att jag inte irrar runt där i mitten. Och sedan också om... Jag vet inte... Om... Trafiken skulle varit avstängd på riktigt. Det är den väl, men tänkte ju ändå att det är bra att hålla sig till väggen, för att också kunna ta stöd om man blir... Snurrig, eller jag vet inte.

Interviewer

00:04:57.01

Du har ju nämnt några installationer, bland annat lampor. Och de såg du på högersidan, eller fanns det på fler?

Participant 19

00:05:04.49

Jag såg på båda... På båda sidorna, men... Jag valde att gå på höger sida.

Interviewer

00:05:12.61

Ja. Kunde du se dem på vänstersidan när du befann dig på högersidan? I tunneln?

Participant 19

00:05:17.48

Ja, det kunde jag göra.

Interviewer

00:05:20.81

Du har ju nämnt några, som sagt, några installationer. Lampor, utgång, ut... Skylt ovanför. Var det någonting annat som du såg, hörde eller kände, när du befann dig i tunneln? Som du skulle vilja ta upp?

Participant 19

00:05:37.46

Nej, alltså jag hörde ingenting förutom han som filmade. Och jag tyckte väl egentligen inte att jag... Såg så mycket annat än, än... Lamporna. Fast ja, jag vet inte. Jag tror inte att jag kollade så jättenoga... Lamporna, jag kör på dem.

Interviewer

00:05:59.26

Ja, okej. Så det var dem... De var viktiga för dig när du..?

Participant 19

00:06:01.13

Ja, precis. De var viktigast. Jag tänkte väl också att jag inte skulle börja irra runt och börja leta efter för mycket, utan det var... Det behövdes bara lampor, tyckte jag.

Interviewer

00:06:13.17

Ja. Vad kunde du säga om underlaget som du gick på?

Participant 19

00:06:17.94

Ja, det kändes väl som... Som att gå på... Riktigt grus. Som i tunnelbanan. Och sådär. Men det var ju inget spår, och sådant, som man snubblade över.

Interviewer

00:06:33.58

Ändrades det någonting under vägen, eller det var samma ungefär?

Participant 19

00:06:37.32

Ja, jag tyckte det blev... Kändes som att jag gick uppåt en liten bit, så det var ett tag som jag trodde att... Det höll på att... Att taket höll på att komma längre ner, och att golvet högre upp. Sedan så var det väl på några ställen, så var det väl inte lika mycket grus. Men, jag tyckte väl det var ungefär samma.

Interviewer

00:06:58.66

Ja. Utifrån det du nu har varit med om, du har ju gått i en rökfylld tunnel, och du har sett också när du själv har gått där. Är det någonting annat som du vill påpeka? Något som du vill lägga till?

Participant 19

00:07:12.74

Nej. Det är väl bara det att... Om... Om det är på riktigt, så undrar jag bara lite om... Om man får information om trafiken står still, och... Och... Var ledningen går. Och hur... Farlig den är. Eller den är ju farlig, men... Det var väl det jag funderade på. Och om det skulle stå något tåg stilla om det... Om det är något tåg i vägen, eller om utgången bara är på samma sida eller om den är på båda sidorna.

Interviewer

00:07:43.47

Ja, så det är något du hade velat veta mer om, då? Alltså, information vid..?

Participant 19

00:07:48.86

Nej, men det är väl bara sådant jag funderade på, om det var på riktigt.

Interviewer

00:07:53.79

Ja. Mmm... Nej, men då tackar jag så mycket, och så stänger jag av insp...

Interviewer

00:00:00.36

Sätter jag igång inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 20

00:00:04.07

Jag är redo.

Interviewer

00:00:05.12

Ja, då säger jag för inspelningen att detta är en intervju med försöksperson nummer 20. Och här så... Nu, så startar jag filmen. Det du ser nu i början, det är egentligen innan du har gått in i tunneln, du hoppar ner från lastbilen, brandmannen leder dig in i tunneln, och du kan... Han filmar ner i golvet, så du ser bara hans fötter, möjligen, och så golvet. Men jag är intresserad av att veta hur du betar dig, och dina upplevelser, när du släpps fri. Och då kommer du att kunna se dig här inne i tunneln. Du ser, nu ser du fötter som rör sig här.

Interviewer

00:00:43.13

Och nu släpps du fri!

Participant 20

00:00:44.56

Ja, ja, jag går ner och kollar på skylten då. Ser vilket håll jag ska gå på, och sedan... Min tes är att hålla handen i väggen hela tiden, och gå mot de här lamporna som jag ser, och... Har lite koll på vad det står på skylten då.

Interviewer

00:00:59.11

Ja. Kan du beskriva varför du... Du höll handen i väggen?

Participant 20

00:01:00.82

Njae, det är för att jag inte skulle tappa orienteringen. För det var ju rätt mycket rök. Så att det... Det var nog det enda som kändes som ganska lämpligt att... Just för att ha koll på de där skyltarna som... Vad kan sitta på väggen. Fick jag för mig. Ja...

Interviewer

00:01:17.36

Hur... Hur långt kunde du... Du sade att du såg skyltarna?

Participant 20

00:01:18.41

Nej, jag såg ju inte... Jag såg lamporna ungefär, från... Ja, jag såg faktiskt lamporna, förutom när de... Ja, tunneln böjde lite då, kan man säga. Att det var någonting i vägen, men i princip kunde jag se lamporna en bit framåt då.

Interviewer

00:01:32.83

Okej, så om du stod vid en lampa, kunde du se nästa?

Participant 20

00:01:33.86

Ja, nästan... Nästan, ja, inte riktigt. Men jag såg ju de komma efterhand. Det... Det var min teori.

Interviewer

00:01:39.28

Ja.

Participant 20

00:01:40.59

Ja, och sedan var jag lite bekymrad för vad det fanns på golvet. Om det var slätt, eller om det var... Buckligt, men det var ju ganska platt, faktiskt. Det var inte makadam.

Interviewer

00:01:51.21

Ja. Hur upplevde du underlaget när du gick här?

Participant 20

00:01:51.86

Ja, ja... Men det var ju just det. Lite osäkert om det skulle komma någon sten, eller någonting som man kunde snubbla på. Eller om det låg något skräp på... På marken. Men det gjorde det ju inte, utan... Makadamen kändes rätt okej att gå på, tycker jag. Ja...

Interviewer

00:02:11.33

Nu rör du dig en bit in i... I tunneln.

Participant 20

00:02:13.39

Ja, yes.

Interviewer

00:02:16.51

Har du... Är det fortfarande samma beteende du använder?

Participant 20

00:02:17.46

Såhär, ja... Ja, det tror jag nog att det är faktiskt. Så var jag lite fundersam på om jag skulle öka tempot, eller inte. Men det kändes inte riktigt som att situationen krävde det, utan mer att... Att... Hålla ett... Hålla mig i väggen, och... Titta på skyltarna. Fram tills... Ja... Målet var noll då, och sedan insåg jag när det stod noll, så såg jag ingenting på min... Jag såg någonting som blinkade på vänster sida, och fick för mig att det då eventuellt var någon form av växel, alltså det blinkade från om det skulle vara någon tunnel, så att det... Så därför gick jag tillbaka efter ett tag, när jag såg att... Ja, vad heter det. Det blev nya siffror på andra hållet.

Interviewer

00:02:59.24

Ja, okej. Alltså, så du gick... Du kom till skylten, och sedan...

Participant 20

00:03:02.66

Ja, jag gick förbi den. Jag gick förbi. Och så gick jag tillbaka när jag såg, sedan efter ett tag, här, nu... Nu står det ju att... Ja, nu växer ju avståndet. Så den där skylten var inte helt solklar, att det var någon skylt. Eller att det var utrymningsvägen.

Interviewer

00:03:14.85

Nej, men du såg någonting som blinkade när du passerade?

Participant 20

00:03:15.69

Ja, jag såg något som blinkade. Ja, det såg jag faktiskt innan också, jag reflekterade inte över att det kunde vara en utrymningsväg. Det slog mig inte förrän jag hade gått förbi. Så den var... Den var inte helt solklar för mig i alla fall.

Interviewer

00:03:28.55

Nej. Och det... Det som fångade din uppmärksamhet. Det var...?

Participant 20

00:03:32.21

Blinkande ljus?

Interviewer

00:03:32.38

Blinket då, ja?

Participant 20

00:03:33.82

Yes, ingenting annat.

Interviewer

00:03:35.51

Och när du då bestämde dig att... För att gå mot den... Du gick framåt, och sedan vände du, och så gick du tillbaka.

Participant 20

00:03:40.10

Ja, för det var ju... Då såg jag nästa skylt, och så gick jag tillbaka. Och sedan gick jag över.

Interviewer

00:03:44.88

Och så såg du blinket. Och... Och, vad var nästa sak du såg när du rörde dig mot..?

Participant 20

00:03:48.40

Ja, den vita dörren.

Interviewer

00:03:50.17

Den vita dörren var nästa?

Participant 20

00:03:50.40

Ja, precis. Ja.

Interviewer

00:03:52.96

Också... Ja?

Participant 20

00:03:54.28

Försökte jag få upp handen där.

Interviewer

00:03:55.58

Mmm... Ja, men då har jag fått lite beskrivning av hur du betedde dig och lite orsakerna till att du höll handen på väggen, och att du även gick förbi det som blinkade, har jag fått förklaringen för... På också.

Interviewer

00:04:09.70

Var det... Hur upplevde du situationen när du gick i tunneln?

Participant 20

00:04:13.32

Nej, jag... Tyckte nog att det kändes ganska bra. Det kändes rätt så lugnt, så länge jag hade handen i väggen, och hade koll på siffrorna, så kändes det rätt... Rätt okej, lite osäkert innan vilket håll jag skulle gå på, men tedde sig rätt klart när jag såg skylten först med pilarna. Ja...

Interviewer

00:04:29.48

Så... Du kände en... En... Du sade säker..?

Participant 20

00:04:32.17

Ja, jag kände ingen... Ingen stress, sådär. Utan det kändes... Det kändes ganska bra, faktiskt.

Interviewer

00:04:36.88

Ja. Du har ju nämnt några installationer här, med... Bland annat lamporna, som du såg på högerväggen.

Participant 20

00:04:45.84

Ja. Jag... Jag såg också på vänster sida.

Interviewer

00:04:48.34

Du såg också på vänster?

Participant 20

00:04:48.57

Ja, men jag bestämde mig för att följa höger vägg.

Interviewer

00:04:51.69

Och du nämnde blinket som du såg, också, och dörren.

Participant 20

00:04:56.95

Japp.

Interviewer

00:04:57.43

Var det någonting annat som du såg, eller hörde, eller kände?

Participant 20

00:05:00.29

Ja, jag kände kablage på väggarna, lite grand. Jag hörde brandmannen bakom mig, men någonting i övrigt... Någonting i övrigt såg jag inte, nej.

Interviewer

00:05:11.86

Utifrån det du nu har upplevt. Du har ju varit inne i en rökfylld miljö, och du har även sett hur du själv betedde dig här, är det något du vill tillägga, eller ta upp?

Participant 20

00:05:22.34

Eh, nej. Jag är nog ganska nöjd så, tror jag. Ja, nej.

Interviewer

00:05:27.77

Okej. Ja, men då stoppar jag inspelningen.

21

Interviewer

00:00:02.75

Så. Är du redo att starta intervjun?

Participant 21

00:00:05.42

Yes.

Interviewer

00:00:05.98

Då säger jag det här för inspelningen, då, att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 21. Och nu kommer jag snart att starta filmen... Där! Nu ska vi se, vänta lite... Innan den sätter igång.

Interviewer

00:00:22.83

Nu satte filmen igång. Det du ser nu, det är... Att du hoppar ut ur lastbilen, och så leds du in i tunneln. Så du kan se brandmannen, han filmar ner mot golvet, och så ser du fötterna. Och jag är egentligen mest intresserad av vad du gör från det att du släpps fri i tunneln, alltså, är ensam i tunneln. Här ser du fötterna. Han går framåt. Men snart kommer du att se dig själv i tunneln, och då vill jag att du beskriver upplevelsen. Vad du gjorde, varför, och även hur du upplevde situationen.

Interviewer

00:00:58.05

Så!

Participant 21

00:00:58.60

Ska vi se. Ja, först så såg jag någon lampa där. Jag tänkte, ett bra riktmärke. Då fick jag syn på vilket avstånd som var närmst. Så började jag gå, först så gick jag lutad. Jag visste inte hur låg tunneln vara, allt så här. Så jag går väldigt krökt, såhär, för att skydda mig om jag skulle gå in i något. Så jag höll handen ute ganska länge, och försökte orientera mig. Och så i början av tunneln så såg man ungefär till nästa ljus, men... Men, ju längre in man kom, så blev det helt baksvalt, liksom. Så då blev jag lite försiktigare ett tag. Och så vet jag att jag stannade på någon extra där och kollade hur långt det var kvar, ifall jag hade gått förbi, sådär. För det var väldigt svårt att... Såhär, känna av hur långt jag hade gått, liksom.

Interviewer

00:01:52.15

Ja. Kan du beskriva hur du går här? Jag ser att du har handen utsträckt, lite grand. Vad..?

Participant 21

00:01:55.45

Ja, jag har handen mot väggen eftersom jag visste att lamporna satt där. Så jag tänkte att det är större risk att jag går in i den än att jag går... Så jag försökte att hålla mig ganska nära väggen hela tiden, för att... Inte tappa bort lamporna, liksom.

Interviewer

00:02:10.11

Ja. Hur långt såg du? Hur... Hur långt var det innan du såg en lampa?

Participant 21

00:02:16.14

Ja, det var en bit efter hälften. Så jag vet inte, kanske ungefär fem meter, något sådant där... Kändes som. Sedan började man ana ljus, och så blev det ännu skarpare. Men ju längre in man kom desto otydligare blev dem innan man var riktigt nära. Sedan så, nu går jag lite mer upprakt. För det... Jag insåg att det var... Det var inte lågt i tak, eller någonting.

Interviewer

00:02:41.22

Nej. Där ändrar du ditt beteende, kan du..? Eller? Ja, du kanske bara stannade... Det var det du beskrev kanske, att du stannade upp, ja.

Participant 21

00:02:50.74

Ja, jag stannade och tittade på två, kanske. Efter den första... För att se hur långt det var kvar. Men sedan så försökte jag hålla ungefär samma bana hela tiden, ibland gick man lite snett. Såhär innan dörren så fick jag... Såhär grönt ljus blinkande i perifering, så jag tänkte, ja, men då är jag väl nära. För jag hade inte kollat på några skyltar hur långt det var kvar. Så de där gröna lamporna fick mig att stanna till, och så insåg jag att där är förmodligen en dörr på andra sidan.

Interviewer

00:03:21.33

Okej. Så vad... Vad hände? Du såg grönt blinkande, och..?

Participant 21

00:03:25.48

Ja, jag såg grönt, liksom, i sidan här. När jag var vid den sista lampan, då. Och så när jag tittade vänster så såg jag de här svagt blinkande, liksom, så gick jag över, och då var det lite svårt att, såhär, bedöma avstånd. Jag gick sakta fram då, så man... Så inser jag att det var en dörr där.

Interviewer

00:03:42.96

Ja. Vad såg du? Du såg blinket först? Var det... Vad kunde du se, var det lampor, eller bara att det blinkade?

Participant 21

00:03:48.42

Nej, bara att det blinkade. Alltså, det var som... Svagt i röken. Så jag såg inte direkt lamporna, utan liksom att det kom... Blixtar liksom, i grönt, i... I röken då, liksom.

Interviewer

00:04:03.28

Ja, hur förändrades det när du flyttade dig mot det?

Participant 21

00:04:06.19

Den blev klarare och klarare. Jag vet inte om jag gick spikrakt på den från början, men att man fick mera en indikation om var någonstans i den gröna den var.

Interviewer

00:04:15.10

Mmm... Såg du något mer när du flyttade dig mot utgången? Allteftersom du kom närmre?

Participant 21

00:04:22.11

Nej, jag var osäker på om... Om dörren var en bit upp på en trappa, såhär. Eller efter en trappa. Så jag började stanna in där för att... För att känna mig för, så jag inte snubblade, liksom. Men sedan så minns jag bara att jag såg dörren ganska klart, men jag... Jag vet inte om det var på grund av något annat ljus, eller bara de här blinken. Men det känns som det var några... Lysande... Under hela tiden, liksom. Att det fanns något fast sken också, liksom.

Interviewer

00:04:49.66

Mmm... Så nu har du beskrivit ganska ingående hur du betedde dig, och anledning till att du betedde dig på ett visst sätt också. Hur... Om vi återgår till hur du kände dig när du... Eller hur du upplevde situationen när du var i tunneln. Kan du beskriva det?

Participant 21

00:05:06.23

Nej, jag blev lite nervös när vi satt och kollade videon tidigare, och jag visste inte riktigt vad det skulle bli där inne. Så... Äh, det var väldigt lugnt när man kom in, liksom. Det var... Ja, jag visste inte vad som var förberett. Om det skulle vara varmt, eller om det skulle vara hinder, och så vidare. Så det kändes lugnt när jag kom in, liksom. Kanske lugnare än vad jag trodde. Och sedan så... Från start när jag klev in, så... Så förstår jag inte om tunneln gick åt olika håll, så det var ju först den då, när jag såg nästa lampa som jag... Jag insåg att det var den vägen att vandra. Men, det kändes lugnt när jag väl kom in, liksom, och såg det. Hur det var ungefär.

Interviewer

00:05:44.75

Ja, och då var det lampor på höger sida som du såg?

Participant 21

00:05:47.85

Precis.

Interviewer

00:05:48.87

Ja. När du gick i den här tunneln, var det så att du såg, eller hörde, eller kände någonting annat förutom det du redan har nämnt? Som du vill påpeka också?

Participant 21

00:06:02.54

Nej. Jag tänkte inte på några ljudsignaler alls, utan det enda var att jag försökte, såhär... Känna mig till väggen emellan lamporna.

Interviewer

00:06:15.24

Ja. Jag har en fråga angående underlaget. Hur upplevde du underlaget när du gick genom tunneln?

Participant 21

00:06:23.69

Ja, för det mesta ganska platt, liksom. Det var vissa ställen det var, såhär, singel, eller något. Och då... Jag vet inte, det var nog därför jag gick lite hukad i början, för att känna av om det skulle vara, liksom, skillnader i... I marken, men den kändes ganska jämn, så det gick att traska på.

Interviewer

00:06:39.33

Ja, och det var samma genom hela tunneln, eller?

Participant 21

00:06:42.23

Nej. Jag tror det växlade. Men jag... Jag vet inte riktigt vad. Jag vet bara att... Någon... Några ställen kändes det mer som grus, eller plattare underlag, och vissa ställen kändes som såhär, grövre singel, liksom.

Interviewer

00:06:54.46

Ja. Baserat på det du precis har varit med, du har ju varit nere i den rökfyllda tunneln, och du har sett dig själv utrymma här, är det någonting du vill tillägga? Något du vill säga?

Participant 21

00:07:06.75

Ja... Något som jag skrev också i papperna var, att få en... Särskilt när man kom längre in i tunneln och det blev svårare att hitta de här lamporna, så... Någon, såhär, heldragen, liksom, ljusslinga, hade varit underlättande, såhär. Att man har lite mer koll på vart väggen är, för ibland var det, såhär... Har jag svängt vänster eller höger? Så visste jag inte om jag kom från väggen, eller höll på att gå in i den. Så jag tror att man kan... Det kändes som att jag kunde gå mer naturligt om jag hade sett hela tiden att där har jag väggen, ungefär, liksom.

Interviewer

00:07:34.21

Ja, okej. Ja. Hur hade du velat göra den... Om du beskriver, eller ger ett förslag på..?

Participant 21

00:07:40.38

Nej, men det enda man sett, såhär, i flygplans... Liksom, längs med gången, som ett... Sken, liksom, hela vägen. Så att man får indikation oftare, var man... Var man är, liksom.

Interviewer

00:07:54.95

Ja. Är det något ytterligare du vill tillägga om..? Som du kommer att tänka på?

Participant 21

00:08:02.30

Nej... Ja, jag skrev också... Det hade varit intressant att prova med flera andra i grupp. För då tror jag att man hade blivit mer stressad, att det momentet kanske hade varit mer... Verklighetstroget, liksom. Att man... Om man klev med många människor, så... Se till att man inte går in i någon, och håller koll framåt, liksom.

Interviewer

00:08:23.54

Ja. Ja, men det är bra. Då tackar jag så mycket för att du ville vara med i intervjun, och stänger av...

Participant 21

00:08:31.08

Japp.

Interviewer

00:00:01.19

Och det här säger jag till inspelningen nu, att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 22. Och... Här har vi filmen. Och... Nu startar jag filmen. Det du ser nu det är att du hoppar ut ur lastbilen, och så att brandmannen leder dig in. Och man ser inte så mycket, för han filmar ner mot golvet, och du kan möjligen se era fötter då när ni rör er. Ja, här ser du... Han filmar ut ur tunneln, och det är ungefär hur det kommer att se ut sedan. Men nu leds du in i tunneln, och han leder då in dig en bit i tunneln.

Interviewer

00:00:42.62

Så, där kan vi se fötterna där, som rör sig. Sedan kommer han att lämna dig och sedan filmar han dig, då, från... En bit bort.

Interviewer

00:01:01.73

Så! Kan du beskriva hur du betedde... Och vad du uppfattade?

Participant 22

00:01:07.20

Jag sökte efter ljus, det första jag sökte. Och det var det jag... Jag höll fast vid också, för att jag... Liksom, min... Min taktik var hela tiden att ha ljus på en ljuskälla, eller man såg de här lamporna på väggen. Hela tiden, liksom. Att ha koll på en sådan, och någon gång om jag hade problem att se nästa, så stannade jag, liksom, upp och sökte. Så att jag, liksom, hade... Ja, men jag tyckte nästan att varje gång när man i princip var framme då vid... En ljuskälla, så såg man nästan... Så såg jag nästa. I princip hela... Nästan så. Men ibland så stannade jag upp och tvekar, som du ser här nu, till exempel, så tvekar jag. Och det var väl för att jag då inte hade riktig koll på nästa, liksom. Men, så... Så jag sökte liksom inte efter något annat, liksom. Egentligen, utan jag höll den linjen där. Och sedan så var det de här skyltarna under också, som pekade. Och ibland stannade jag i och för sig upp och kollade också, så att det, liksom, ja... Men att det blev kortare avstånd, liksom. Och så... Så att jag inte hade tappat, liksom.

Interviewer

00:02:10.51

Ja. Vilka... Vilka skyltar... Vad var det du följde? Du följde ljus på högersidan? Eller?

Participant 22

00:02:17.12

Ja, precis. På den väggen, på högersidan. Och under de ljusen så satt det ju sådana skyltar ibland, så... Så det stod. För då kunde... Då var det en pil åt... Ett... En åt varje håll, liksom. Men, då såg jag ju från början att det var ju kortare avstånd då att gå mot vänster, liksom, inåt. Och sedan så, då, så jag hade ju, liksom, ibland koll då på... Jag gick fram till någon sådan skylt, och kollade så att... Jo, men avståndet från början var väl tvåhundra någonting, stod det på dem. Och sedan så blev det, såhär, ja, men det stod hundra. Men då är jag på rätt väg, så jag kollade någon gång, så.

Interviewer

00:02:48.44

Ja. Kan du uppskatta vilket avstånd du höll till väggen ungefär?

Participant 22

00:02:53.46

Jag skulle nog gissa kanske på två meter. Men... Ja, nu är det svårt att gissa kanske. Jag skulle gissa på något sådant.

Interviewer

00:03:03.51

Och här saktar du ned lite grand...?

Participant 22

00:03:05.46

Ja, men det var väl för att jag då inte ser riktigt nästa... Sedan så, ja, nu börjar jag gå igen. Det är för att jag får syn på nästa. Så ibland då, så stannar jag upp, och, liksom, såhär... Ja, till jag känner att... Ja, men jag ser nästa ljus där framme, då går jag på igen. Så det är därför jag tvekar ibland... Mmm...

Interviewer

00:03:21.18

Okej. Och varför gjorde du just detta beteendet? Alltså, vad var anledningen till att du saktade ner?

Participant 22

00:03:29.89

Alltså, det var väl för att... Inte tappa, liksom, vägen. För jag tyckte att... Alltså, väldigt tidigt... I början så tyckte jag, att... Då tror jag nog att jag... Varje gång jag var framme vid en lampa så såg jag en ny lampa. Och, det verkade ju vara en bra taktik, liksom. Det fungerade, så då tänkte jag att då kör jag på.

Interviewer

00:03:45.84

Men det var för att inte förlora orienteringen i tunneln som du, liksom, fick..?

Participant 22

00:03:48.48

Ja, men precis. Hålla, liksom, hålla den. Det verkade ju... Vara så. Så... Mmm... Så jag... Jag, liksom, jag vet inte ens om jag kollade åt vänster, liksom, egentligen. Utan jag höll nog utefter den väggen hela tiden, tror jag.

Interviewer

00:04:02.88

Nej, du... Ja, okej. Du fokuserade på dem?

Participant 22

00:04:06.48

Ja.

Interviewer

00:04:07.57

Och här tittar du... Och ändrar..?

Participant 22

00:04:09.03

Ja, men det är nu jag ser att det börjar blinka någonting där, eller är jag framme vid målet nu? Ja, precis. Nu börjar det blinka någonting. Och där hade jag lite svårt att förstå vartifrån det blinkade först, om det var uppifrån eller om det var från sidan, eller... Ja.

Interviewer

00:04:21.86

Ja. Men hur påverkade blinkandet dig? När du..?

Participant 22

00:04:26.91

Eller... Vad... Det blinkade väl? Ja, men precis. Det var... Jag tänkte på det. Det var ju inte jätteskarpt, liksom. Det var nog... Jag vet inte hur... Tog lamporna slut då också, de här som jag följde? Att det var lite därför jag, liksom, upptäckte att det började blinka, kanske. För att de inte... Lamporna inte fanns längre, de som jag hade följt hela tiden, kanske. Nej, jag... Någonstans noterade jag att det blinkade, men det var inte jättetydligt tyckte jag inte först. För först så märkte jag att det blinkade lite grand, och sedan så... Så då fick jag börja kolla, och då förstod jag inte vartifrån det blinkade heller först. Så... Så det tog ett tag innan jag förstod vilket... Vilket håll det, liksom, blinkade ifrån.

Interviewer

00:05:01.45

Ja. Och sedan såg du... Eller du kunde lokalisera var det var ifrån då?

Participant 22

00:05:07.12

Ja, sedan efter... Ja, sedan fattade jag väl. Men jag var lite förvirrad, liksom, först, då. Men sedan förstod jag väl det. Eller jag kom ju fram till en dörr där, liksom. Och då borde jag ha... Gått och drällt antar jag.

Interviewer

00:05:16.41

Ja. Hur ändrade det sedan när du flyttade dig mot det här blinkandet då? Är det... Såg... Var det samma hela tiden, eller såg du mer eller mindre, efter ett tag, eller?

Participant 22

00:05:24.26

Av... Av det blinkande?

Interviewer

00:05:26.08

Ja, eller allmänt, vad du såg när du flyttade dig mot den här utgången.

Participant 22

00:05:29.53

Alltså, dörren såg man ju väldigt tydligt när man kom fram till den. Så... Såg jag dörren tydligt, liksom, ett handtag och sådär. När jag kom fram, men det stod... Det står inte så mycket *ohörbart*, men det är jag lite osäker på faktiskt. Men när jag var framme vid, liksom, dörren, såg jag tydligt att här är en dörr, och här är ett handtag, liksom. Jag ryckte nog i handtaget, tror jag. Så.

Interviewer

00:05:50.55

Ja. Vi har ju behandlat en del av de sakerna du såg, du har nämnt lampor längs med högerväggen. Blinkandet sade du också, du såg ju en dörr. Är det

någoting annat som du såg, eller hörde, eller kände i tunneln, som du vill..?

Participant 22

00:06:06.01

Ja, någon gång så var det som någon ljus... Något streck, liksom. I taket. Jag vet inte om det var en sladd, eller om det var ett ljusstreck, eller någonting.

Interviewer

00:06:15.78

Ja. Fast vilken... Vilken färg var det på..?

Participant 22

00:06:16.93

De var väl vit... Vitt ljus, tror jag. Eller, liksom, samma som... Eller mer vitt, tror jag. Än... Lamporna var väl kanske lite gul... Nej, de var väl vita också. Jo, men vitt ljus var det i alla fall. Som ett streck uppe vid taket. Alltså, ovanför.

Interviewer

00:06:27.97

Okej. Vilken höjd... Vilken höjd, ungefär?

Participant 22

00:06:30.63

De var nog... Alltså, de var högre upp än mig. Två, två och en halv kanske.

Interviewer

00:06:35.93

Okej, ja. Och vilken sida?

Participant 22

00:06:39.90

På väggen. Och det var nog i samband med någon lampa där, som jag såg, något sådant.

Interviewer

00:06:43.29

Ja, okej.

Participant 22

00:06:44.86

Fanns de eller?

Interviewer

00:06:46.85

Ja, vi har... Vi har lite olika konfigurationer, så... Ja.

Participant 22

00:06:52.35

För då tänkte jag... De kändes ju väldigt... Då blev jag såhär, för det var efter ett tag, så då tänkte jag, såhär, shit... Har de funnits hela tiden? För då hade de varit guld att följa. Så sådana hade ju varit, liksom... Så, men då försvann dem. Det var... De var kanske bara en halvmeter, meter som de satt... Jag bara, nej, det var ju dumt. Så sedan tror jag att jag kollade upp, och kollade efter sådana. Så att...

Interviewer

00:07:14.95

Ja... Någoting annat som du såg, hörde eller kände som vi inte redan har diskuterat?

Participant 22

00:07:23.18

Nej, nej. Det tror jag inte. Inte som jag...

Interviewer

00:07:27.21

Ja. Vi har behandlat väldigt mycket hur du... Hur du betedde dig, och förklarar också varför. Hur upplevde du situationen när du befann dig i tunneln?

Participant 22

00:07:38.13

Inte så... Inte så skrämmande. Tyckte jag inte det var. Ganska snabbt så vande man sig vid, liksom, den här röken. Och jag kände lite i näsan när jag var på väg tillbaka, typ. Men det är inte någonting sådant där innan. Och, och sedan så... Alltså, jag bara... Jag hade ju som sagt hela tiden koll på ljus, och framförallt ljus framför. Så det kändes ganska, såhär, tryggt, också, tyckte jag nog. Och så. Så det var inte så taskigt.

Interviewer

00:08:10.10

Det var inte det? Nej?

Participant 22

00:08:11.57

Nej, det var det inte.

Interviewer

00:08:12.71

Var det någonting som gjorde att det inte var så läskigt?

Participant 22

00:08:16.52

Det var väl det här att jag hela tiden hade koll på ljus. Hade det varit, liksom, mörkt, så hade det nog varit läskigt. Om man... Någon gång, om man... För då kan man ju tappa orienteringen helt, liksom. Men nu hade jag ju som en... Det... Och det... Jag... Det kändes som att det gick ganska rakt, liksom, att det var en rak väg, liksom, så att... Ja.

Interviewer

00:08:35.39

Och då kan vi ju ta nästa fråga också om underlaget. Hur upplevde du underlaget som du gick på?

Participant 22

00:08:41.97

Ja, det var väl lite... Alltså... Det var... Man kunde ju snubbla, liksom. Om man, sådär, snavade till. Och framförallt så visste man ju inte om det skulle vara... Det var ju okej nu, men eftersom att det var lite, sådär, grus och sådär, var det väl. Eller små stora, alltså så. Så... Då vet man ju liksom inte, om det... Om det... Så därför gick jag... Alltså, jag hade ju inte behövt springa, liksom. Det kändes inte, såhär, aktuellt riktigt.

Interviewer

00:09:05.17

Ja, okej.

Participant 22

00:09:06.29

Nej. Det gjorde det inte. För ibland så hade jag nog sådan pass koll, att det kändes som att... Men... Jag tror att jag själv hade påverkats av att det hade varit varmt. Och, alltså, då om det brinner. Att det blir varmt. Då hade man kanske börjat springa, eller någonting. Men nu kändes det ganska lugnt.

Interviewer

00:09:22.87

Tyckte du underlaget var jämnt, eller samma under hela, eller ändrades det bitvis, eller..?

Participant 22

00:09:28.95

Det var nog ganska samma, för jag blev ganska förvånad när vi gick tillbaka. För då var det ju, liksom, då gick vi i en backe. Nu gick vi inte riktigt... Då gick vi, liksom, på det som blir vänster sida, från hur jag gick... När jag gick inåt tunneln. Så gick jag ju längs andra väggen. Och då blir det som en uppförsbacke där, och så. Och det tror inte jag att jag fattade när jag gick... In själv. Då tror jag att jag uppfattade det mer som mer plant, än vad det var när jag gick tillbaka.

Interviewer

00:09:57.13

Mmm... Baserat på det du precis har upplevt... Du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, och du har sett dig själv också, är det någonting mer du vill tillägga? Eller ta upp?

Participant 22

00:10:07.63

Nej... Nej...

Interviewer

00:10:09.36

Nej, men då får jag tacka dig så mycket för din tid.

23

Interviewer

00:00:02.22

Inspelningen... Redo att starta intervjun?

Participant 23

00:00:05.66

Kör på du.

Interviewer

00:00:06.81

Då säger jag det här till inspelningen, att vi inleder intervju med person... Försöksperson nummer 23. Och jag kommer nu att starta filmen, och då vill jag att du tittar på den, och beskriver, ja... Vad du upplevde i tunneln. Det första du kommer att se här, det är... Ja, alltså hoppa av från lastbilen, och så leddes du in i tunneln. Och jag är egentligen, framförallt, intresserad av vad du gjorde när du släpptes... Alltså, när du var ensam i tunneln. När du inte längre leddes in. Så det du kommer att se...

Participant 23

00:00:35.49

Ja, det blev lite... Just att det var så svårt att få till det realistiskt, så blev lite mer frågan, vad ska jag göra nu, då, eller åt vilket... Alltså...

Interviewer

00:00:45.06

Nu... Nu ser vi mest golvet, och möjligen lite fötter. För han filmar neråt. Men snart kommer du att se dig själv.

Interviewer

00:00:53.44

Här! Nu kan du börja beskriva vad du gjorde.

Participant 23

00:00:53.85

En gänglig figur, då! Ja, där ställde jag nog frågan lite att... För, jag hörde inte vad han sade heller, lite sådär, men jag antog att det måste *ohörbart* eftersom att vi bara gått in då, men. Men jag fick för mig att han pekade åt andra hållet, så det var lite missförstånd där. Så där vandrade jag på, tror jag. Eller...

Interviewer

00:01:12.94

Hur...

Participant 23

00:01:13.92

Ja... Alltså, man... Ljuset gav väl lite, men man... Man vet att det... Nu visste man ju att det här *ohörbart*, och man vet just att det var en tunnelbana, så vet man att det... Det är ganska stora tunnlar, och spår som svänger för tvärt. Så det gör ju att man behöver ju inte vara så rädd för att pang bom på en vägg. Eller... Risken är... Alltså, lite... Och det... Men det är ju sådant där tanke som man kanske inte gör i en verklig situation. Och... Och... Och sedan man kanske kommer till just den... En utrymningstunnel, som ytterligare... Då är det ju inte säkert att det gäller heller, så att säga.

Interviewer

00:01:51.31

Men... Hur gjorde du här när du gick i den här tunneln?

Participant 23

00:01:52.87

Jag... Jag saxar mellan ljusen, och försökte se, liksom, att... Att... Lite, lite sikt där, vinklar mellan. Och bedöma, och så märkte jag då, liksom, plötsligt kom det här... Och då svänger tunneln, och då vrider man sig lite. Men det är ju lite... Lite så, man är ju... När man inte ser någon, man har ju väldigt dålig känsla för att gå rakt. Alltså, det... Det märker jag när man går hemma bara, och det är lite mörkt. Eller om man går i skogen och tappat lite... I alla fall jag, jag går i cirklar, så är det alltså. Sedan kom jag ju på då att, okej... Eller kom på då, men okej, jag satt fram händerna när jag började gå lite fortare. För då... Då vet jag att jag har beredskap mot skydd, för det är ju ansiktet man är rädd för att stöta mot då naturligtvis.

Interviewer

00:02:30.25

Ja. Kan du beskriva mer i detalj hur du använder de här ljusen? Du sade att du sick-sackade emellan?

Participant 23

00:02:34.98

Ja, men man... Man ser ju... Alltså, jag sök... Sökte lite med blicken, för att försöka se ljusen. Ofta är jag ju lite så... Att rör man lite på blicken, inte har fast fokus, så är det lättare också att se, eller känsla av det, i alla fall. Lättare att upptäcka, så att säga... Variationer. Så det är det det handlar om,

egentligen, då. När det blir ett, så här, diffust ljus. Och sedan var det liksom bara... Bara att utifrån det, försöka ta... Ta in vinklar. Och... Gå framåt. Det var väl, liksom, huvudprincipen. Och sedan vid något tillfälle... Jo, sedan var det ju det, som jag... Ytterligare en ingrediens som kanske inte gör det realistiskt, och det är ju att man hade kunnat ha mer sådana här störande ljudbuller. För nu... Nu gör ju det här precis som man går hemma, om det är tyst hemma. Man hör när man är ensam, för det blir någon slags eko... Ja... Ja, du vet... Förstår min, alltså... Man hör att någonting närmar sig, eller precis som man... Man känner att någon person smyger på bakifrån. Och... Det är klart att så är det ytterst sällan i ett verkligt fall, där det är, liksom, oljud, och kanske folk skriker, och... Och... Fläktar går, och vad det kan vara, så att säga. Så det gör det ju lättare i det här fallet jämfört med en verklig situation. Det jag ser det som. Ja... Sedan såg man ju nödutrymnings skyltar vid några tillfällen också.

Participant 23

00:03:47.95

Sedan såg man ju nödutrymnings skyltar vid några tillfällen också. Jag minns... Jag antar väl att det sitter väl under var lampa, eller varannan, eller något sådant där. Men det var ju inget jag sökte information, för jag visste att jag skulle framåt, men någon gång kom man ju närmare, så att man såg lite avstånds informationen, där då.

Interviewer

00:04:03.86

Men försökte du hålla dig, då, i mitten av tunneln, eller..?

Participant 23

00:04:05.55

Ja. I princip... Ja, det kan man säga, alltså. Syftet med... Jag visste att tunneln var bred, så att... Jag försökte ta ut en riktning och så gick... Till jag såg något nytt ljus, så korrigerade jag lite efter det då. Men det blev då... I svängarna, då kom man ju närmare väggen, då. För att... Det fanns svängljud S, eller något sådant där, va. Eller åtminstone var det en skarv, men jag tror nästan det var två kurvor, jag är inte säker... Man korrigerar för att få gå emellan, eller om det var att jag svängde för mycket första gången så att man liksom gick åt... In i väggen åt andra hållet, så kan det varit med...

Interviewer

00:04:37.85

Jag pausar här, och så tar vi... För vi... Du... Du kom till... Ja du kom till... Vi kan ta den biten igen, här. Så jag börjar spela igen vid 3:45, där börjar du gå...

Interviewer

00:04:56.74

Där. Vad... Kan du beskriva vad du gör?

Participant 23

00:05:03.35

Nej, jag... Nej, jag kan inte minnas särskilt... Jaha, du menar där... Att.

Interviewer

00:05:08.60

Där, ja... För det måste varit utgången, som du står vid.

Participant 23

00:05:09.76

Ja, det är nog när jag frågade om det, liksom, var klart eller skulle... För jag såg att det var en utrymningsdörr, och då antar jag att övningen skulle ju vara att ta sig ut, och då... Då... Då... Liksom, blir det inte relevant att leta sig vidare, och jag menar... Nu skulle jag gjort som jag... Att jag liksom inte visste något, utan då skulle jag ju... Där jag skulle... Öppnat, och försökt komma vidare ut. Så det var väl det jag frågade.

Interviewer

00:05:32.21

Hur... Hur... Om... När du närmar dig den där. Vad var det som gjorde att du uppmärksammade den här utgången?

Participant 23

00:05:38.15

Det... Alltså, man märker ju förändringar i och med att i en lång tunnel, så blir det ju väldigt statisk miljö. Och det gör ju... Och det är väl också det som är kanske poängen då med att... Att... Att det... Att man gör utgången annorlunda, så den... Som jag antar principen, den funkade i det här fallet. Att... Att... Att det var en avvikelse som gjorde... Och det är svårt, det var väl mer upplyst. Jag tänkte inte så mycket... Men det stämmer nog. Jag har en känsla av att det var svagt blinkande också, för det var något som... Och det... Det... Det fäste jag uppmärksamhet... Så det... Det är väl en... Om det nu är strategin som jag tror, att man just... Där man ska... Man... Tänder ljusen... Ljusen blev ju som... Positionsljus, så att säga. Det är inte dit du ska, det är bara att få leda. Medan det blinkande, dit ska du. Så tolkar jag... Att det, liksom, är magneten. Så att man inte ska gå förbi utrymningsdörren. För att... Och så var det ju lite grönt ljus, och det förknippar man ju, liksom, med... Utrymning, då ju, ja. Det är ju väl inarbetat.

Interviewer

00:06:36.80

Ja, vad var det du såg? Du nämnde ljus, att den var ljusare, och sedan har du nämnt blinkande. Var det någonting av det som du..?

Participant 23

00:06:43.99

Ja, det kan väl... Det var nog ljuset... Att det var ljusare först, tror jag noterade... Liksom, man märkte att det lyste mer, och... Då... Då... Om man, då... Man ser lite däråt, och... Ja, sedan när allt detta, ju närmre man kom så bara blev det att här var det någon... Någon... Någon förändring, så att säga. På slutet där tyckte jag att jag kände... Säg någon blinkning, men den var ju inte... För att inte... Sådan tydlig. Men däremot är ju blinkningar... Åtminstone i en sådan här miljö, nu när jag åkt igenom, när det är så väldigt statiskt, så är det ju förändringar. Sedan är det klart, i... I... Ja. Det kan ju vara annat som stör, kanske, i en verklig situation, det var ju så mycket på förutsättningar, om det... Ett diskotet så kanske inte blinkningar fungerar så bra, till exempel.

Interviewer

00:07:27.22

Nej, det kan ju vara så, ja... Det...

Interviewer

00:07:28.52

Om du... Vi har beskrivit väldigt mycket hur du betedde dig, och varför du betedde dig som du gjorde. Hur... Om du... Försöker beskriva hur du upplevde situationen när du gick där, var det något speciellt du tänkte på?

Participant 23

00:07:46.34

Nej, alltså. Nu... Nu är jag väl lite såhär, lite... Jobbat i kraftstationer och lite sådär, men jag var lite nyfiken också på... På... Det här med... Testa den realistiska miljön, bland annat på jobbet lite, där jag har jobbat för... Och... Ja, jag bara i periferiet varit lite inblandad i frågor med... Med det här med... Om vi kallar Stockholms tunnelar. Vi bygger tunnelar för att... För... Lägga elkablar, och fråga vart, och då... Då kanske vi inte har så mycket person... Delvis har det varit personsäkerhet, men också övat det här... Hur mycket brand det är, om det slår ut båda kablarna, och sådana frågor. Men därifrån fanns det lite nyfikenhet, och... Och gör väl att... Vet inte om jag är helt representativ då. Men det gör ju att jag... Inte... Snarare är lite attraherad, och det har jag tyckt var lite kul också, än att bli skrämmd... Och sedan vet man ju då, okej, det är Sverige, allt är så... Lite överbeskyddat, tillrättalagt, och sådär, och det är väl det som är lite... Lite, alltså, då problematiken... Men det är väl det som är lite problem, att kunna göra en... Bättre... Alltså... Folk betar sig så annorlunda när man blir stressade, och när... Kanske inte *ohörbart* av... Av, liksom, motstridig information. Här var ganska allt åt samma håll. Du ska däråt, och det lyser däråt, men... Men i verklig situation och vissa skriker att man ska gå hit, eller som man kan tänka sig paniksituationer, det... Det blir, liksom, helt andra förutsättningar, och det är klart det är svårt... Men lite tuffare än det här... Skulle väl inte skada. Men jag förstår dilemmat, där med...

Interviewer

00:09:18.94

När du gick här i tunneln, såg, hörde eller kände du någonting annat som du inte tidigare har nämnt, som du vill nämna?

Participant 23

00:09:26.68

Nej, alltså, egentligen var det bara... Jag hörde inga ljud, och då *ohörbart* var det där med ljudlöshet, att man hörde, liksom kände... Kände här, att man närmade sig en vägg, då, så det var ju en hjälp. Att man får... Vågar gå fortare, jämfört med kanske *ohörbart* då. Och sedan då också, naturligtvis, att det var som ett jämnt betonggolv. Istället för spår, och... En del kanske skulle oro sig för strömskenan, och sådär... Så... Och... Det sticker ut växlar plötsligt på något ställe, och sådär... Och ändrar sig... Och så... Risk att snava... Men, alltså, sedan röken då... Men den var ju väldigt snäll, så att... Den blir ju inte heller något realistiskt, fick inte den här... Någon panikkänsla som man vad jag antar att man... Rätt snabbt får om det skulle vara riktig rök då, menar stickande och ättriga.

Interviewer

00:10:15.20

Du var inne lite grand på underlaget här, hur upplevde du underlaget? Du sade att det var jämnt?

Participant 23

00:10:19.19

Ja, för att vara en tunnel, alltså en arbetstunnel, så var det ju jämnt. Det låg väl lite, kanske lite småsten, och sådant där. Men den var ju... Ett gjutet golv.

Interviewer

00:10:24.93

Ja. Var det samma över hela... Samma under hela färden ner, tyckte du, eller ändrades underlaget?

Participant 23

00:10:31.75

Jag tror... Tror det var... Fick en känsla av något, att det var ett betonggolv, eller lite sådär ojämnt, eller bearbetat. Det var inte bara grovt, och inte bara pålagt grus. Utan att det var...

Interviewer

00:10:42.40

Utifrån det du nu har upplevt, du har ju gått i en rökfylld tunnel, och du har sett dig själv gå i den rökfyllda tunneln, har du något som du vill tillägga, eller påpeka? Du kan tänka på?

Participant 23

00:10:54.59

Nej, alltså, spontant bara, när jag funderade på bussen, så där... Att... Att... Med tanke på hur... Ja, visserligen från flera håll... Men hur mycket... Mycket samhället lägger ner på... På det... Att förebygga... I byggnader som är... Krav på byggnormer, och... Brandsystem, så... Såväl som... Kostnader för räddningstjänster och så där... För att... Jag är lite dålig på att förklara. Men att det blir att man... Och det kan väl vara rätt, så att säga. För brand är ju bland det värsta att dö, det är ju ändå... En risk som finns. Men samtidigt är det också det här att man... Gör det så överbeskyddat. I... I vanliga sammanhang, och det räddar säkert en del liv. Men samtidigt finns det då vissa sammanhang, eller om man kan åka utomlands och vissa miljöer är svåra att göra... Det... Det... Det går, liksom, att komma... Nå riktigt dit fram, som man ska önska i brandskyddsarbete, då... Då... Då skulle det vara väldigt mycket värt att... Att personen... Man hade... Att man kanske när man går i högstadiet, eller något sådant där, hade någon dag, då man får köra... Ja, relativt tuffa övningar, så att säga, som... Som... För att... Få en förståelse, en realistisk förståelse, och kanske också lite... Lite av det här, vad ska man säga, kaxigheten som kanske ofta finns i den åldern, att man nog inte är så där... Att man... Att man... Men jag förstår, återigen, det är det här... Korrekta, så får man inte göra, och någon kan få ångest, eller må dåligt... Efter något sådant där. Men om man sätter det i proportion på något sätt... Så skulle man... Skulle... Skulle man... Skulle det vara en väl använd sätt, eller... Tror jag, att... Håll som vill lösa sig, att där... Där... Få uppleva lite skräck, och så där, då.

Interviewer

00:12:39.47

Så allvarliga försök, så att säga?

Participant 23

00:12:41.58

Ja, så att det blir lite dramatik i det. Alltså, jag... Lite så här, man minns när jag gjorde lumpen, och skulle testa gasmasken... Om den inte fungerade, då var det inget kul. Alltså, lite... Lite åt det hållet, ändå. Då märkte man verkligen om man klantade sig, och det, liksom... Men fortfarande, det är ju ingen som har dött, eller någon kanske... Kanske, då... Men det... Det är ytterst få jämfört med hur många som dör i verkliga bränder, sedan om man slår ut det, så att säga. Men återigen också, det här... Att alla *ohörbart* går inte att skydda, så frågar ni om den det är inriktat... Försöka skydda, bygga bort... Precis allt, om det verkligen är den optimala lösningen. Bygga skyddsräcken på varende bro för att ingen ska hoppa, alltså... Där... Fråga om det är... Bästa sättet att angripa problemet, eller gå på ett djupare plan, att lära att förstå och träna... Träna i... Alltså, det är mycket... Allt rä mycket lättare att... Inte minst att hantera också paniken, om det är en situation som man lite mer känner igen. Alltså, bara det gör att... Inte bara att du vet hur du gör, utan också det där att, man... Man tänker att *ohörbart*, när man... Man inte blir lika uppskrädd. Det är nog värt väldigt mycket.

Interviewer

00:13:49.34

Ja.

Participant 23

00:13:49.90

Så det är väl den... Det... Den sammanfattning jag känner här, att någon sådan övning, det tror jag skulle vara en ganska vettig grej.

Interviewer

00:14:00.55

Ja, men då tackar jag dig så mycket, stänger av inspelning...

Interviewer

00:00:01.16

Sätter jag igång inspelningen. Redo att starta intervjun?

Participant 24

00:00:05.20

Ja.

Interviewer

00:00:05.28

Ja. Då börjar jag med att säga till diktafonen att vi inleder intervju med försöksperson 24. Och... Nu ska vi se. Nu... Startar jag filmen. Det du ser nu i början, det är att du själv hoppar ut ur lastbilen, och leds in i tunneln utav brandmannen. Så man ser inte så mycket här, han filmar ner mot golvet, möjligen kan man se fötter som rör sig, och det jag är framförallt intresserad av, det är att du beskriver då din upplevelse. Från det att du ser dig själv här.

Participant 24

00:00:37.93

Ja.

Interviewer

00:00:38.43

Inne i... I tunneln. Du ser... Här ser du fötter, på väg in. Så, och där släpps du fri!

Participant 24

00:00:51.22

Ja. Min första reaktion var just... I och med att det var ju väldigt rökigt, så man såg ju inte så långt. Men jag såg... Ljusen på båda sidor väggen. Så, det jag gjorde, att... Jag gick mot höger, mot ena väggen, mot ljusen där. För jag... Det är ju en tunnel, så att... Jag valde en sida. Jag tog höger. Och så följde jag ljusen, gick hela tiden med en hand mot väggen för att ha någon riktning över var... Var man går, så att man inte går in i väggen, sick-sack, och går vilse och sådär. Så hela tiden så höll jag ena... Eller, ibland två händer, då, mot väggen. Och sedan, det enda jag såg framåt var ju ljusen, i princip, så att jag riktade in mig mot ljusen och sedan så såg jag ju skylten under lamporna, så stod det då två pilar åt vardera håll med riktning hur långt det var till nödutgången. Så jag följde efter, och... Det jag gjorde när jag kom vid varje ljus, så höll jag upp handen för att täcka för så att jag inte bländades mer än... Bara för att förstöra mörkersynen mer än vad den redan var. Så...

Interviewer

00:01:58.45

Hur... Hur långt bedömer du att du såg? Alltså, när började du se nästa lampa?

Participant 24

00:02:01.90

Ja... Nästa lampa, det var väl... Jag vet inte, kan vara... Kanske tio meter, man såg själva lampan, eller, liksom, att den började urskiljas, och sedan var... Man såg ju inte så mycket annat, men jag såg ju lamporna en bit fram. Det var ju det jag gick mot.

Interviewer

00:02:14.48

Ja. Såg du en... När du stod vid en lampa, såg du nästa lampa då?

Participant 24

00:02:18.60

Ja, det gjorde jag. Så när... Jag såg den som kom efter. Och... Sedan då när jag kom förbi, så tittade jag då på varje skylt under varje lampa för att se hur mycket det var kvar, för att göra en bedömning hur långt man hade kvar, hur långt man hade gått. Och... Fötterna, alltså, visst tittade jag ner så såg jag fötterna, men jag tittade mest framåt. Tog försiktiga steg, ifall det kommer någon trappsteg, eller sten, eller någon kant. Så, det var lite trevande steg, men samtidigt så... Vid något tillfälle så tittade jag åt andra hållet för att se om jag kunde se andra sidans lampor. Ibland gjorde jag det, ibland såg jag inte alls. Och sedan klev man ut åt vänster någon gång, så man tappade handen mot väggen, men då gick jag in igen för att känna var man hade väggen, och fortsatte...

Interviewer

00:03:08.20

Och anledningen till att du höll handen vid väggen, det var...? Framförallt för att inte tappa orienteringen, då?

Participant 24

00:03:13.69

Precis, så jag vet att man... Man följer... Visst, jag såg ju lamporna, men ändå just så att man vet ungefär var man är, och ifall det kommer någon utskjutning eller någonting, så att man inte slår sig. Och, ja... Då och då så tog jag ju en... Tittade åt vänster, för att se om man kunde se då, mot... Om, tunneln vidgade sig, eller någonting. Det var ganska tät rök, så jag såg ju inte alltid lamporna på andra sidan.

Interviewer

00:03:40.00

Nej. Hur upplevde du det nu när du gick och följde väggen? Var det? Hur upplevde du situationen?

Participant 24

00:03:45.21

Där måste känna... Jag kände mig ganska trygg ändå, för jag hade ju... Jag såg ju lamporna, jag såg ju att det var en nödutgång, och jag fick inte någon irritation av röken i sig. Så där... Nej, jag... Det kändes ändå ganska tryggt. Och...

Interviewer

00:04:02.75

Där... Ja...

Participant 24

00:04:04.10

Där uppmärksammade jag det gröna ljuset. Jag såg... Det är någonting som... Jag tror det där... Yes. Nej, för jag såg siffran gick ned till noll, och då såg jag någonting, som... Grönt, som blinkade. Men jag var osäker på om det var... Någonting från kameran, eller brandmannen som blinkade, så jag noterade, sedan jag gick vidare så såg jag just att då kom det upp... Då stod det åtta meter igen, åt andra hållet. Så då gick jag tillbaks till där det stod noll, och då vände jag mig om och såg det... Att det blinkade där, och då gick jag mot det blinkande ljuset där.

Interviewer

00:04:38.52

Ja. Hur... När du... Alltså, hur såg det här blinkandet ut när du?

Participant 24

00:04:44.03

Det var... Det var ju två ljus. På vardera sida av dörren. Men jag såg väldigt dovt, försiktigt, pulserande. Så det var ju igenom röken, och där... Så, det syntes ju inte tydligt, men när man tittade mot det så märktes det ändå att det var något pulserande. Och sedan när jag gick närmre, då gick jag ju från väggen, bara tvärs över mot andra hållet. Och då såg jag att det där var en dörr. För jag trodde ju först, när jag kom ner till skylten där det står noll meter, då trodde jag att det skulle vara en dörr på min sida, på högra väggen. Och då är det, ju som sagt, gick jag fram och såg jag nästa skylt, och då gick jag tillbaka igen och förstod att dörren skulle vara på andra sidan tunneln.

Interviewer

00:05:24.60

Ja. Var det någonting när du flyttade dig mot den här utgången som då... Där du hade blink... Var... Hur ändrades det du såg, allteftersom du flyttade, såg du mer och mer saker, eller var det ungefär samma saker?

Participant 24

00:05:38.14

Det var... Det var en dörr. Det var... Det var dörren och lamporna jag såg, sedan om det var några andra skyltar, eller någonting, det märkte jag inte då. Utan jag såg... Det var ljuset jag gick mot, och sedan så klarnade ju röken när man kom närmre. Och då urskiljde jag ju dörren.

Interviewer

00:05:51.38

Ja, okej. Du har ju nämnt en del installationer. Bland annat lampor, både på vänster och höger vägg. Och du har nämnt blinkandet också. Var det någonting mer som du såg, hörde eller kände i tunneln, som du...? Vill..?

Participant 24

00:06:07.46

Nej, kändes... Det var bara själva lukten från röken. Och hörde, så var det inte mer än fotstegen. Och... Jag kände ju inget räcke eller någonting, mer än bara själva sladden som var mellan lamporna, tror jag det var. Det var ju lite för högt för att ha som ledstång. På vägen tillbaka så såg jag att det var väl någon slags skylt, eller någonting, som stod i mitten av tunneln. Men i och med att jag höll mig mot väggen så missade jag den på nervägen där.

Interviewer

00:06:36.71

Vad kan du säga om underlaget? Vi har varit inne lite grand på det redan, men om... Om du kan beskriva underlaget, hur du upplevde det?

Participant 24

00:06:45.23

Det var ju ganska jämn grus... I och med att jag gick ju... Ja, jag visste ju inte hur underlaget skulle vara, så jag var ju beredd på att det skulle vara något trappsteg, grop, sten eller någonting. Men det var jämnt hela vägen, som jag upplevde det. Sähär, grus.

Interviewer

00:07:00.86

Ja, ja. Och det är... Var samma ungefär? Hela..?

Participant 24

00:07:05.07

Ja, det var samma.

Interviewer

00:07:08.04

Baserat på det du nu har... Har upplevt här. Hur... Ja, och dels att du har varit nere i tunneln och upplevt den här rökfyllda miljön, och sedan sett ditt eget beteende. Finns det något mer du vill tillägga om försöket, eller..?

Participant 24

00:07:24.45

Nja, jag tycker... Det kändes... På ett sätt var det ju bra just med... Själva miljön med röken. Man inser ju faktiskt hur dåligt man ser, och även om det är en lampa så... Jag såg ju inte alla lampor i hela tunneln, utan det var ju verkligen en lampa fram, och sedan urskiljde man nästa. Och... Just det här blinkande ljuset vid den här dörren, såg jag ju... Bara i princip... Jag anade det när jag gick förbi det, sedan när jag tittade på det, då såg jag det... Kunde förstå, men den syntes ganska dåligt ändå, från andra sidan. Och om röken hade varit tjockare så är jag osäker på om jag hade sett den... Och hade jag gått på vänstra sidan... Längs vänstra väggen, så hade man ju sett den tidigare tror jag, men när jag gick på höger... Sedan beror det väl på om det hade varit en dubbelspårig tunnel, till exempel, en bredare tunnel, kanske jag inte hade sett den alls. Så det är väl möjligtvis... Om man vid ett sådant läge hade haft blinkande lampa, eller någonting... Ja, på högra sidan också. Det stod ju förvisso noll meter, att du är framme... Men... Just att det skulle vara någon mer förtydligande om att det var på andra sidan tunneln, då. Eller andra... Andra väggen.

Interviewer

00:08:33.59

Ja. Och hur hade du utformat något sådant, om du hade fått fria händer att..?

Participant 24

00:08:39.23

Jag vet inte. Det är ju det är... Man kan ju alltid skriva det, men det skulle ändå också vara internationellt och... Någon som inte kan svenska ska ju förstå, och så är det väl någon... Någon symbol, någonting, som man ska förstå att det är på andra sidan, att det är längs vänstra väggen.

Participant 24

00:08:53.74

Och det jag tänkte på också, är väl att... Miljön här var bra, men samtidigt inte situationen, med tanke på... Nu har ju inte jag råkat ut för någon olycka, eller skada, det är ingen som skriker, eller ingen panik, och såhär runtomkring. Så att jag var ju väldigt avspänd och avslappnad när jag gick där, och jag kan tänka mig att det stressmomentet kan nog göra att man uppfattar saker sämre. Att jag inte ser skyltar, inte läser... Men orienteringen blir annorlunda.

Interviewer

00:09:25.70

Ja, men det var de frågorna jag hade. Så att jag... Stänger av inspelningen.

25

Interviewer

00:00:03.19

Så, är du redo att starta intervjun?

Participant 25

00:00:06.09

Absolut!

Interviewer

00:00:07.15

Ja, då säger jag det här till inspelningen, då, att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 25. Och nu startar jag filmen. Och det du ser nu det är att du hoppar ut ur... Ut ur lastbilen, och så leds du in av brandmännen i tunneln. Och han kommer nu att filma ner mot golvet, så du ser kanske fötter, möjligen, och golvet då. Se, han väntar nog fortfarande på att ni ska gå in i tunneln, och så öppnas dörren... Och så går ni in. Men efter ett tag kommer du... Han då att släppa dig i tunneln, och då kommer du att se dig själv inne i tunneln. Men här ser du... Ja, tunnel... Du ser lite fötter där. Han filmar ner mot golvet. Och då vill jag att du beskriver beteende, varför du betedde dig på ett visst vis och hur du upplevde situationen.

Interviewer

00:00:57.08

Så, där släpps du.

Participant 25

00:00:59.67

Mmm... Alltså, jag... Först så sökte jag mot väggen, för där fanns ju de här, liksom, lamporna. Ser du, där tar jag lite i väggen, tror jag. Och sedan, den där skylten missade jag nog. Men, sedan så började jag se och titta på skyltarna. För att jag såg att det var längre, alltså att det var en kortare sträcka framåt än bakåt, för det stod trehundra någonting bakåt. Och sedan så tänkte jag hela tiden att jag hade en hand framför mig, så att jag inte slår. Slår. Ja, båda händerna har jag ju framför, ena lite mer, såhär, framför ansiktet. Och... Det som jag tänkte på, var att lamporna kom, liksom, längre och längre ner hela tiden. Så jag tror att vi kommer märka att jag snart kommer att börja huka mig lite mer också, för det kommer jag ihåg att jag gjorde. Och att... Det var någon gång jag vet, som jag såg någon, såhär... Sladdar. Och de blev jag lite rädd för. För jag tänkte, att de kanske var strömförande. Nu tänkte jag att... På riktigt kanske, eller här är de nog inte det, men de skulle kunna varit det, om...

Interviewer

00:02:08.10

Hur... Hur långt från väggen gick du ungefär, här?

Participant 25

00:02:11.14

En halvmeter, kanske.

Interviewer

00:02:12.62

En halvmeter, ja? Men du rörde inte väggen, utan du höll händerna..? Eller?

Participant 25

00:02:16.30

Ja. Men, så att jag oftast såg hela tiden väggen. Ja, för att ha någonting att orientera sig runt. Och sedan så... Och när det var lampor, då kunde jag gå lite snabbare ibland. Ser du, där... Nu blev det lite mörkare, och då blev det lite... Såhär, jag visste, liksom, inte vart jag skulle gå. Så då... Då tror jag att jag tog i väggen, och kände vart den var. Så att man inte bara går rakt in i väggen. Ser du det? Nu börjar jag huka... För att lamporna kom längre ner. Jag vet också... Fast det vet jag inte om det har varit. Att jag reagerade på att det är... Att det började... Ja, öka igen. De här till... Till... Nödutgången. Men, för jag vet inte riktigt, men stod det inte noll där? Och sedan tittade jag på nästa, och så åtta. Nej, men då är det nog lite kvar. Men sedan så stod det sexton. Och det reagerade jag inte över, tror jag. För att jag... Tänkte nog hela tiden att det skulle gå. Jag vet inte, att det skulle gå framåt. Och det var ju... Fel. Märkte jag i efterhand...

Interviewer

00:03:29.57

Så här kommer du... Det är fortfarande... Det är fortfarande skyltar här, längre fram?

Participant 25

00:03:33.23

Där... Det var kanske där jag började, såhär, hmm... Vänta, vad stod det på den där skylten egentligen? Fast jag vet inte riktigt vart vi... Vart vi är...

Interviewer

00:03:42.49

Går du... Ja, du går längs med... Väggen... Och där... Kommer du till slutet av tunneln, då ja? Och du blir hjälpt ut? Och du sade att du märkte... Du märkte hur det minskade till noll, och sedan gick det upp?

Participant 25

00:04:00.07

Ja. Fast jag tänkte nog inte. Eller jag tänkte, såhär, men vänta... Stod? Jag tror att jag tänkte såhär, men vänta... Stod det inte åtta alldeles nyss också? Nu står det åtta igen. Nej, det kan då kan det nog inte ha stått åtta där, det måste nog ha varit fel, typ. Och jag vet... Jag såg att det blinkade också på andra sidan, det här gröna ljuset. Som jag sedan på uppvägen var nödutgången. Men det tyckte jag var jätte obehagligt, så då blev jag, såhär, lite rädd för det. För att jag inte... Oooh, gud vad läskigt det där var. Det... Det där vill jag inte se. Det där är nog läskigt.

Interviewer

00:04:26.57

Okej. Ja. Vad var det med... Med det blinket som gjorde att du tyckte det var... Obehagligt?

Participant 25

00:04:32.28

Jag tror att jag trodde att det var någon, såhär... Du vet, såhär, tunnelbane... Att det var något tunnel... Tunnelbanor, liksom... Ja. Det kändes läskigt, helt enkelt.

Interviewer

00:04:40.65

Ja, okej. Alltså, någonting som man har i tunnelbanan, som..?

Participant 25

00:04:45.08

Ja, någonting, såhär... Typ, kör. Något, såhär. Sådant, typ. Trodde jag nog att det var. Och... Ja, nej, det tyckte jag var väldigt obehagligt. Så att, då... Där skyndade jag mig förbi. Och det var lite, såhär, självförsvaret.

Interviewer

00:04:57.32

Nej, men det är ju... Viktigt. Vi testar de här systemen för att se hur de fungerar. Så det är viktigt att se vad... Vad folk... Hur folk tolkar dem.

Interviewer

00:05:06.92

Du har ju nämnt några installationer här, som du såg. Du sade lampor på högerväggen, såg du.

Participant 25

00:05:11.72

Mmm... Jag såg det ibland där på vänst...

Interviewer

00:05:13.98

Du såg vänster också?

Participant 25

00:05:14.68

Ja.

Interviewer

00:05:15.34

Okej.

Participant 25

00:05:15.49

Men jag valde att, liksom, ha en sida, bara.

Interviewer

00:05:19.41

Och sedan såg du blinket, även om du inte... Tog... Eller, du såg det ju på vägen tillbaka också, men du såg det när du var på väg ner, men förknippade det med någonting annat än en utgång då. Såg, hörde eller kände du någonting annat när du gick i tunneln, som... Som du tycker är värt att påpeka, eller ta upp? Diskutera? Förutom det du redan har nämnt.

Participant 25

00:05:42.58

Nej, alltså, jag hörde ingenting... Nej... Det tror jag inte. Det blev tätare rök ju längre man kom.

Interviewer

00:05:58.85

Och vi har ju... Behandlat väldigt mycket hur du betedde dig och varför du gjorde som du gjorde. Hur upplevde du situationen när du gick neråt, här?

Participant 25

00:06:10.43

Alltså, jag trodde att det skulle vara mycket läskigare. Det var inte så farligt läskigt, men det var ändå, såhär, att jag ville... Ja, inte fall... Det var inte mysigt heller. Så jag tänkte... Jag... För att jag... Jag tyckte själv att jag gick ganska snabbt. Men, såhär, så snabbt som jag hade ändå kontroll. Och... Hade det varit... Jag tyckte inte den här röken var så farlig. Hade det varit riktig brandrök så hade man kanske hukat sig mer, och kanske skyndat sig ännu mer.

Interviewer

00:06:40.31

Ja, okej. Ja. Om... Om... Det här underlaget du gick på, hur... Hur... Kan du beskriva det? Eller hur uppfattade du det?

Participant 25

00:06:50.07

Som ganska stort grus.

Interviewer

00:06:51.79

Okej, och det var samma igenom hela... Tyckte du? Eller ändrades det någonstans? Eller det var..?

Participant 25

00:06:58.27

Inte vad jag tänkte på, fast det kan det nog ha gjort. Jag tror att jag... Det var nog någon gång som det var, liksom... Det kanske var lite större grus, på något annat ställe, men det... Det tänkte jag inte på då, men nu när jag tänker efter så var det nog... Att det kanske blev lite svårare på något ställe, jag vet inte.

Interviewer

00:07:15.69

Okej, ja. Baserat på det du nu har upplevt, du har ju varit nere i... I tunneln, och du har sett dig själv också, hur du betedde dig. Är det något du vill tillägga om... Om försöket? Som du tänker på?

Participant 25

00:07:31.07

Nej. Bara att... Alltså, uppenbarligen... Jag kan ju inte säga, nej, ju... Och sedan säga någonting. Men uppenbarligen så... Alltså, jag läste skyltarna, jag tyckte att jag var väldigt bra på att läsa skyltarna, men det gick ju uppenbarligen inte in. När jag dessutom nu kan redogöra för att jag såg åtta, och sedan att jag såg att det ökar, men jag fortsatte åt samma håll. Det är ju lite läskigt, tycker jag. Jag hade ju antagligen inte klarat mig om det hade varit på riktigt.

Interviewer

00:07:59.25

Ja, eller så är det nästa utgång du hade kommit till i och för sig.

Participant 25

00:08:01.10

Ja, om jag hade klarat mig så långt.

Interviewer

00:08:03.53

Ja, jo. Det är ju det. Ja.

Participant 25

00:08:06.49

Jag trodde nog att jag skulle vara bättre på det än vad jag var. Känner mig besviken på mig själv...

Interviewer

00:08:12.08

Jasså, ja. Nej, det behöver du inte vara. Det är en... En... Vi testar ju olika system, så det är ju en viktigt lärdom om... Om det är så att man missar den, så är det ju... Någon... Någonting fel i designen, förmodligen, som man får förbättra, liksom.

Participant 25

00:08:24.90

Något som jag tänkte på, alltså... Jag valde ju fel sida. Och blev ju rädd för det här gröna ljuset. Men kanske om det hade stått att, såhär, nödutgången är på andra sidan. När jag... För jag följde ju bara en sida... Då kanske.

Interviewer

00:08:40.03

Alltså, att du... Med text då, att det stod?

Participant 25

00:08:41.05

Ja... Kanske... Ja... Jag antar det. Eller om det blev en större skylt där, precis där nödutgången var, så att man hade, liksom, stannat och... Vad är det här?

Interviewer

00:08:51.82

Jaja, något som man reagerar över det?

Participant 25

00:08:55.12

Ja, att det inte var likadant, såhär, noll. För i någon *ohörbart* mål, att där kanske jag kunde... Nej, jag vet inte.

Interviewer

00:09:02.01

Nej, men alla förslag är bra. Så det... Det tar vi till oss, och... Men då tackar jag så mycket. Jag stoppar inspelningen. Och...

26

Interviewer

00:00:00.73

Och du är redo att sätta igång intervjun?

Participant 26

00:00:05.22

Japp!

Interviewer

00:00:06.67

Då inleder jag med att säga till diktafonen att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 26. Och... Nu ska vi se. Nu startar jag filmen. Det du ser här i början, det är att du går in i tunneln med brandmannen. Han leder dig in, och jag är framförallt intresserad av vad som händer från det att du är själv i tunneln... Han släpper dig där inne. Och här ser du mest att han filmar golvet, och så ser du era fötter här. Men efter ett tag så kommer han att släppa dig, och så ser du dig själv. Då vill jag att du beskriver din upplevelse inne i tunneln.

Interviewer

00:00:48.68

Så, nu släpper han dig.

Participant 26

00:00:51.44

Jasså, det är i och för sig bara att försöka lokalisera, överhuvudtaget någonting, som... Så det är bara att gå efter ljuskällor. Så det är inte... Gång mellan varje ljuskälla, och försöka komma vidare helt enkelt. Och sedan... Alltså, så länge man bara fortsätter gå, man ser dem... Det finns... Jag vet vid några tillfällen där jag stannar till, och då är det liksom... Okej, jag ser ju nästa ljuskälla, har jag gått åt sidan helt, eller har jag...

Interviewer

00:01:22.89

Ja. Vilka ljuskällor..? Du nämner ljuskällor, vilka ljuskällor använder du?

Participant 26

00:01:26.94

Lamporna på sidorna.

Interviewer

00:01:28.28

Använder du... Vilka... Alltså..?

Participant 26

00:01:29.52

Höger...

Interviewer

00:01:30.28

Höger?

Participant 26

00:01:30.92

Höger sida, mest. Och även de här... Precis... Jag håller handen framför bara mer, liksom, för att... Ljuskällorna försvinner helt, eller lamporna som man... Är det en vägg här, eller är det..? Så att man bara går igenom, liksom...

Interviewer

00:01:50.66

Ja. Och du ser... Var du närmre en vägg än en annan, då?

Participant 26

00:01:54.22

Ja, höger. Jag börjar... När han släppte mig, så var jag vid höger vägg. Och då är det istället för att jag ska leta upp någon annan, eller gå i mitten, så är det mycket lättare att gå... Vad heter det, höger vägg. För jag såg direkt när jag kom in utrymningsskyltarna som satt under lamporna. Så att jag kunde orientera mig, liksom, ja... Okej, det är 160 meter ditåt, enligt skylten. Då går jag ditåt och så följer jag... Och så såg jag på andra lampan direkt att det var... Jag vet inte, 150, så tio meter mellan varje, ungefär. Gå på, liksom.

Interviewer

00:02:24.78

Ja. Hur långt ifrån väggen uppskattar du att du var? Ungefär?

Participant 26

00:02:29.97

Två till två och en halv meter.

Interviewer

00:02:34.43

Och du sade... Du nämnde innan att du... Det var ställen där du inte såg någon lampa. Kan du uppskatta ungefär hur... När du såg lamporna? Vilket avstånd det var?

Participant 26

00:02:46.44

Ja... Om det... Säg runt... Ja, fem meter ifrån dem...

Interviewer

00:02:52.67

Så började du... Skymta dem?

Participant 26

00:02:55.03

Ja.

Interviewer

00:03:01.04

Tittade du efter någon annan information, när du går här inne?

Participant 26

00:03:04.33

Nja, både och. Alltså, dels så koncentrerade jag mig på lamporna för att jag redan hade lokaliserat dem. Men samtidigt så kollar man ju runt om det finns något annat också? Alltså, kollar man ju alltid efter nödutgången, den kan ju vara på andra sidan. Bara, om jag koncentrerar mig på höger, då kanske jag går förbi den, liksom. Så jag kollar runt med jämna mellanrum för att se... Finns det något annat jag kan utnämna av det här? Men... Alltså, jag såg ju inga andra... Jag såg lampor... Och så såg jag, liksom, utrymningsskyltarna och där inne, åt gången...

Interviewer

00:03:37.70

Och där hände det någonting med...?

Participant 26

00:03:38.64

Ja, nu ser jag... Lamporna vid nödutgången.

Interviewer

00:03:43.14

Ja, okej.

Interviewer

00:03:43.90

Vad... Kan du beskriva vad du... Vad du såg där, när du ändrade? Du gick framåt, och sedan ändrade du och gick till utgången?

Participant 26

00:03:51.56

Ja, det var ju... Alltså, blinkande grönt ljus. Och det är ju... Alltså, grönt är nödutgång.

Interviewer

00:03:57.23

Ja, okej.

Participant 26

00:03:57.98

Som *ohörbart*...

Interviewer

00:04:00.95

Ändrade sig det...? Var det bara det du såg, då? Och sedan...?

Participant 26

00:04:03.30

Ja. Det var det jag såg... Och då bara, ja men då går jag dit.

Interviewer

00:04:06.67

Ja, hur ändrades..? Vad såg du mer när du flyttade dig närmre utgången? För du... Du sade något... Grönt blinkande, till att börja med.

Participant 26

00:04:15.22

Ja, men sedan... Alltså, grönt blinkande och sedan ju närmare man kom så såg man ju, liksom, nödutgångsskylten. Att här är nödutgången, så... Koncentrerade man sig mer, *ohörbart* på det.

Interviewer

00:04:28.19

Ja. Vi har ju beskrivit... Eller du har beskrivit lite grand hur du betedde dig, och hur... Varför du gjorde som du gjorde. Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Participant 26

00:04:39.23

Det... Ja, alltså jag... Jag tyckte den var väldigt... Den var ju verklighets... Alltså, den... Det kändes verkligen på rök... Alltså... Rökmängden. Men, alltså... Jag kände väl lite... Jag skulle haft mer ättika, för jag kände, liksom, inte... Det kändes mer som att man gick i vattenånga, eller sådan här bananrök som man använder på scener. Mer än... Sådär, jag kände mig inte... Jag kände, liksom, aldrig... Det brinner på riktigt, eller något sådant där. Så det var lite... Men... Samtidigt så är det väl ungefär såhär jag skulle bete mig, möjligtvis... Alltså, egentligen så ska man ju lägga sig på golvet, men det verkar ju lite dumt när man är i en tunnel, också... Det tar ju lite lång tid också, att ta sig någonstans då.

Interviewer

00:05:26.71

Var det... Vi har ju nämnt några installationer, du har nämnt att du såg lampor, och egentligen både på vänster och på höger, och sedan följde du höger sida, och sedan såg du blinket, och du såg utrymningsskylten. Var det någonting annat som du såg, hörde eller kände när du befann dig i tunneln? Som du vill påpeka?

Participant 26

00:05:45.42

Nej.

Interviewer

00:05:47.77

Nästa fråga gäller underlaget. Hur upplevde du underlaget när du gick i tunneln?

Participant 26

00:05:52.81

Alltså, blandning mellan... Ja, alltså, egentligen... Typ betong, golv och, alltså, sten. Höger, så var det några gånger innan man tog ett steg, och så helt plötsligt stod man på en sten.

Interviewer

00:06:09.83

Tyckte du det ändrades sig i tunneln, eller var det ungefär jämnt i hela?

Participant 26

00:06:14.12

Ja, det ändrades till och från. Alla... Alltså, mellan betonggolvet och stenhögar.

Interviewer

00:06:23.56

Baserat på det du nu har upplevt... Du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, och upplövt den miljön, och du har sett ditt eget beteende här på filmen. Är det någonting du vill tillägga? Eller berätta mer om?

Participant 26

00:06:36.48

Nej... Jag tycker jag har varit ganska klar på vad och varför... Vad jag gjorde, och varför jag gjorde det.

Interviewer

00:06:46.17

Nej, men då tackar jag så mycket för... Att du var med på intervjun.

Interviewer

00:00:00.36

Sätter jag igång inspelningen... Är du redo att starta intervjun?

Participant 27

00:00:04.65

Ja.

Interviewer

00:00:05.86

Japp. Då börjar jag med att säga till diktafonen att vi inleder intervju med försöksperson nummer 27. Och nu ska vi se... Nu ska vi starta filmen. Så... Nu är filmen startad. Det du ser nu, det är att du hoppar ut ur... Du ser du sitter där inne i lastbilen, och så hoppar du ut. Och så kommer brandmannen ta hand om dig, och leda dig in. Jag är framförallt intresserad av vad du gör efter det att han har släppt dig inne i tunneln, så att det vi ser nu i början, det är att du leds in och han ser... Han filmar ner mot golvet, och det kanske... Möjligen ser vi fötter... Fötterna som rör sig. Ja, du ser där. Ser man en fot... Men sedan så kommer han att ta ett steg bak, och så kommer han att filma dig så du ser dig ganska tydligt i... I tunneln. Än så länge går ni bara in, då, i tunneln. Och då vet... Vill jag att du beskriver din upplevelse, beteende, varför och... Hur du upplevde situationen.

Participant 27

00:01:02.96

Jag såg ju då, där jag vart släppt där, så såg man ju de här utrymningsskyltarna, med den där meterbeskrivning, och skyltarna... Och sedan så försökte jag väl gå ner lite grand i... Tänkte jag att det gick... Fullt rakt av, för det är ju, liksom, röken som dödar. Och... Troligtvis hade jag väl inte tillräckligt låg, liksom, kroppshållning som... Så hoppas att de ska vara på riktigt, att man är ännu lägre, men vad tyckte... Liksom, hålla ut med väggen, för då visste jag att jag kom framåt, och... Hade, liksom, då trygg punkt, liksom, hålla i.

Interviewer

00:01:43.21

Ja. Var det... Varför höll du där? Det var... Du sade någon trygg punkt, och..?

Participant 27

00:01:46.39

Ja... Det... Men jag har känt, liksom, att då visste jag, liksom, lika gärna vart jag var på väg någonstans. Att jag var på väg framåt, för går man, liksom, mer mitt i gången, så är det, liksom, svårt, liksom, hålla rakt kurs framåt. För man blir väldigt disorienterad när man, liksom, inte ser vart man är på väg någonstans. Ja... Vad ska jag säga mer?

Interviewer

00:02:12.26

Hur upplevde du situationen här inne i tunneln?

Participant 27

00:02:14.82

Jag... Det var... Jag upplevde inte situationen som sådär otäck... Och det kanske beror på att man vet att det inte är på riktigt. Men... Jag vart väldigt fokuserad på själva utrymningsskyltarna, och tittade väl ganska ner mot marken, mer än framför mig... Vilket gjorde att, de där... Liksom, hade det kommit... Känt... Den skylten där det stod noll, att jag fortsatte rakt fram. För jag såg ingen direkt dörr, liksom, så att jag tänkte att den var kanske i närheten, där... Men sedan så såg jag att det var, liksom, skyltat... Skyltat tillbaka igen, då, liksom... Mot den...

Interviewer

00:02:55.05

Ja, okej, när du kom längre ner mot..?

Participant 27

00:02:55.26

Nollpunkten, där... Så, så hade jag väl lite... Svårt... Tog det väl ganska... Liten stund där innan jag hittade själva utrymningsdörren, i och med att jag hade tittat så lågt.

Interviewer

00:03:08.79

Ja, okej... Ja.

Participant 27

00:03:11.02

Och det var väl lite svårt att hålla, liksom, en rak kurs, över spåret sedan. Man ser på det sedan, när vi kommer fram dit, att jag... Nästan kryper på marken, där, för att jag... Liksom, har, liksom, ingen fast hållpunkt på vart jag är på väg någonstans, riktigt.

Interviewer

00:03:35.55

Mmm... Ja, nu följer du fortfarande... Du använde ibland en, eller i början en och sedan två händer, sedan, för..?

Participant 27

00:03:42.56

Det har jag inte tänkt på, men det gjorde jag...

Interviewer

00:03:43.62

Ja, okej. Ja. Var det något mer, nu, under tiden du... Vi tittar på det här, som du... För du har nämnt de här skyltarna, och att du såg dem. Var det någonting annat du såg, hörde eller kände som du vill påpeka, eller kommer att tänka på?

Participant 27

00:04:00.90

Nej, man såg ju skyltarna och man såg lamporna som var ovanför skyltarna. Och sedan så hade jag, liksom, väggen, liksom... I... Orienterade mig lite gärna med, ha någonstans, och hur jag gick. Annars så reflekterade jag inte över några andra ljud eller ljus, sådär. Sedan så... Tog det ett tag innan... När jag kommit fram till den här nollpunkten då, innan jag tittade uppåt och lokaliserade själva utrymningsdörren då, ju, med lamporna som lyste, och varför.

Interviewer

00:04:30.05

Vad var det du... Noterade? Du sade att du noterade utrymnings... Såg du... Såg du hela från början, eller vad var det du såg först?

Participant 27

00:04:40.49

Först... Där jag klev in i tunneln, tänker du på?

Interviewer

00:04:44.13

Nej, jag tänkte på när du... När du... Du hade gått. Du beskrev att du gick förbi noll... Den nollpunkten, och så fram och så såg du att du skyltades bakåt igen... Och då gick du tillbaka?

Participant 27

00:04:53.46

Ja.

Interviewer

00:04:54.43

Och sedan... Så letade du?

Participant 27

00:04:57.70

Ja.

Interviewer

00:04:58.07

Och sedan såg du...? Ljuset då? Eller vad var det som fick dig att vända om?

Participant 27

00:05:02.54

Jag såg nog själva ut... Nödutrymningsskylten före jag såg lamporna som då lyste ovanför skylten, tror jag.

Interviewer

00:05:12.83

Vi får se när vi kommer ner här, till den biten. Vi kan... Jag kan fråga dig om underlaget också...? Jaha, det var film nummer två får vi ta då. Fortsätter den. Så... Så, då startar vi film nummer två. Kan du säga någonting om underlaget som du gick på?

Participant 27

00:05:31.11

Ja, det var ju... Sten, och den var ju... Lite rullande, liksom, så att det var lite svårt, liksom, att hålla balansen på fötterna ibland. Och att det var ju... Är man, liksom, många människor som ska utrymma ett tåg samtidigt, så kan det ju bli... Ganska kaotiskt, då tappar man liksom fotfästet, det var ju lite därför man kanske håller i väggen också, för tappar man fotfästet och ramlar så är det ju... Det är... Det vill man inte göra i en sådan situation. Särskilt inte när det är... Kanske är panik, och många människor som är på väg utför... Riskerar man kanske att bli trampad på, kanske inte komma upp.

Interviewer

00:06:09.42

Mmm... Upplevde du att det var samma... Ungefär samma material i hela... Eller?

Participant 27

00:06:12.80

Ja...

Interviewer

00:06:13.95

Eller ändrades det... Eller det var..?

Participant 27

00:06:16.64

Nej, jag tyckte att det verkade som att det var... Som det här stora... Stenen, större delen av tiden.

Interviewer

00:06:24.69

Här... Här ser vi att du vänder tillbaka, ja. Där ja, och där tittar du, ja.

Participant 27

00:06:38.76

Där letar jag efter någon dörr i närheten av den här skylten, jag hade förväntat mig att den skulle vara på den sidan då. Tänkte inte på andra... Motsatta sidan.

Interviewer

00:06:51.19

Nej, så... Ja. Och så är det, som sagt, du hade svårt med orienteringen... För att det... Ja, man har ju ingen vägg längre att hålla i där?

Participant 27

00:07:00.86

Nej.

Interviewer

00:07:09.29

Och där ser du... Tittar du upp i alla fall?

Participant 27

00:07:12.13

Ja, för jag tror att jag var nog på väg över en stund innan jag såg skylten.

Interviewer

00:07:17.22

Innan du såg skylten, ja, okej.

Participant 27

00:07:20.11

För att jag hade, liksom, fått blicken fäst så långt ner under hela tiden.

Interviewer

00:07:24.16

Ja, ja, ja. Och skylten sitter då högre upp, ja?

Participant 27

00:07:27.55

Mmm...

Interviewer

00:07:30.13

Baserat på det du precis har upplevt. Du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, och du har sett dig själv när du går igenom tunneln... Är det något som du vill tillägga, något som du..? Du vill ta upp?

Participant 27

00:07:42.21

Inte sådär, det är... Hade ju... Finns ju saker som kanske hade underlättat framkomsten, om man kanske hade haft någon form av ledstång. Kanske inte så att man står raklång, utan att... Utan att, som att man går i nerhukad hållning. För att en ledstång som går rakt, så slipper man ju, liksom... För väggen, den är ju, liksom, ojämn. Den går inåt emellanåt, och det ökar ju risken också, för att man ska ramla, så att... En ledstång som man kan, liksom, hålla i... Som går rakt hela tiden, och inte har sina inbuktningar som väggen har då... Hade ju kunnat vara till hjälp.

Interviewer

00:08:19.15

Mmm... Ja, nej men då stänger jag av inspelningen, och så...

Interviewer

00:00:02.74

Sådär, redo att starta intervjun?

Participant 32

00:00:05.61

Ja.

Interviewer

00:00:06.72

Då... Då säger jag för inspelningen att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 32. Och så startar vi filmen här... Det första du ser här, det är när ni... Du är i lastbilen, du ser lastbilen där, och du sitter där inne. Och nu kommer du att gå ut, och ledas in i tunneln. Och jag är inte så intresserad av den här biten, utan det är främst när du släpps fri i tunneln.

Participant 32

00:00:32.49

Så vänjer vi oss vid bredden, liksom.

Interviewer

00:00:35.23

Och nu filmar han neråt golvet, du kanske ser golvet och kanske... Möjligen några fötter brukar man kunna se, men sedan när... När det är... När du släpps fri, så ser man dig då, mot tunnelväggen. Än så länge är det bara golv som filmas.

Participant 32

00:00:51.83

Det gröna, är det..?

Interviewer

00:00:53.01

Det är bara för att han ska se mitten av... Av filmen. Så att han ser dig i sina...

Participant 32

00:00:56.81

Så att han vet var han ska... Mmm...

Interviewer

00:00:59.55

Det är Stefan som filmar?

Participant 32

00:01:00.31

Han har en grej på huvudet som han filmar med..?

Interviewer

00:01:02.89

Ja.

Interviewer

00:01:04.27

Ska vi se... Du ser ni går in, och nu...

Participant 32

00:01:06.90

Precis, precis.

Interviewer

00:01:10.06

Där går ni in genom dörren, där ser du lite fötter som går framåt, och sedan kommer han att ta ett steg bakåt och filma dig då... Där ser du benen.

Participant 32

00:01:15.13

Precis... Är det där hans ben?

Interviewer

00:01:17.77

Det är hans ben, ja.

Participant 32

00:01:19.16

Det är hans ben.

Interviewer

00:01:19.49

För han håller... Kameran bara hänger.

Participant 32

00:01:20.62

Han håller mig... Han håller mig här.

Interviewer

00:01:22.68

Ja, och kameran bara hänger neråt.

Participant 32

00:01:24.41

Precis. Så stannar vi... Snart. Precis... Lite... Han fick dra i mig, jag gick... Likt en *ohörbart*... Så, nej, usch. Men i början ser man ju inget alls.

Interviewer

00:01:37.41

Nej, det är ju rätt så mörkt. Och sedan, här någonstans, så släpper han dig. Så, nu kan du börja!

Participant 32

00:01:42.70

Går jag här, precis. Då stannar jag lite för att kolla om mina ögon vänjer sig. Ja, och så känner jag direkt efter väggen, men jag såg nog väggen lite. Sträckte ut... Så går... Precis, går jag... Så känner jag efter om det är något intressant där, och det är någon liten slang här, som känns logiskt. Den måste ju gå någonstans tänker jag. Ja, och så går jag sedan lite... Sedan har jag hört att man ska huka för att det är mindre giftiga gaser mot marken, så jag går lite hukande, men inte så mycket. Jag prioriterar... Prioriterar nog att gå fort. Jag tänker att jag ska ut, så jag körde på ganska fort, tänker jag. Så jag går där, och jag följer hela tiden... Den här ser nog inte så mycket, utan jag... Jag famlar, och då använder jag mina sinnen. Jag känner på väggen, jag känner på golvet... Precis.

Interviewer

00:02:34.68

Hur... Hur uppst... Hur lång sikt uppskattade du att du hade här?

Participant 32

00:02:37.66

Här ser jag inte mycket, det tycker jag man ser på min kropp, att jag ser inget. Jag ser inget. Så jag går där, lite rädd är jag i början.

Interviewer

00:02:46.10

Säg du någonting längs med vänster tunnelvägg när du rörde dig?

Participant 32

00:02:47.65

Höger, vänster tunnelvägg? Efter ett tag ser jag ju en lampa. Ja, det där... Det där är väl en lampa?

Interviewer

00:02:53.73

Det är en lampa, ja.

Participant 32

00:02:54.02

Ja, precis. Där har jag hittat en lampa, då blev jag ganska glad, sedan när man har gått förbi lampan, då ser man ju inte lampor längre. Så här, ja, det ser man på mig. Jag ser ju ingen lampa, då hade jag nog varit mer avslappnad tror jag. Så jag använder mina sinnen, liksom... Och känner så här...

Interviewer

00:03:07.97

Du... Du rör med armarna framför, kan du förklara det?

Participant 32

00:03:10.79

Ja, det är ju för att jag ser inte, så jag vill vara säker på att inte krocka med en vägg.

Interviewer

00:03:15.89

Ja, och sedan håller du ena handen mot..?

Participant 32

00:03:17.68

Precis... Jag följer vägg, logiskt tänkande säger att det är ju en tunnel jag går i, och då följer man ju väggen, liksom. Och för att maximera min fart, så... Så känner jag lite framför mig, så att jag inte ska... Vad gjorde jag där? Ja, jag hittade något intressant där, jag hittade nog den där slangen, eller... Det är ju som en slang.

Interviewer

00:03:17.85

Mot väggen, va?

Interviewer

00:03:40.28

Och där vände du dig om och tittade på en?

Participant 32

00:03:41.13

Precis, vad är det här för något? Ja, precis. Där är en lampa igen, då blev jag glad. Åh, vad skönt. Det här måste vara rätt. Nej, jag går tillbaka, jag vet inte... Nej, jag ser nog inte så mycket här.

Interviewer

00:03:52.41

Tittade du på något speciellt när du tittade? Där såg det ut som att du tittade mot lampan, och skylten.

Participant 32

00:03:56.86

Precis, jag vill... Jag kan inte svara på det faktiskt. Det var väl något som... Jag fick verkligen registrera allt, så att det gav någon skugga, tyvärr kan jag inte säga det... Här är lampan igen... Ja, nu går jag ner här på huk. Det tyder på att jag inte ser så mycket, tror jag. För jag tror mörkersynen förstörs när man ser lampan, så då blir det ju mörkare efter. Tänker jag mig. Går här, men jag har hört att man ska gå ner på huk, den giftiga röken är uppåt, så jag försöker gå lite sådär, ner... Men efter ett tag tänker jag... Äsch, jag... Efter ett tag får jag ont i ryggen och känner, ah, det är ju bara en övning. Nu går jag rakt, fort... Typ så var det ju. Titta... Jag är ganska... Jag går lite ner, för det ska man, liksom. Har jag hört.

Interviewer

00:04:42.37

Ja, om du kan säga något om underlaget, hur upplevde du det när du gick såhär i tunneln?

Participant 32

00:04:47.19

Mmm... Hur jag upplevde underlaget? Ja, det var ju inte helt platt. Det var ju lite bullrigt. Det var ju lite löv och grus... Men det var ganska platt, men inte helt platt.

Interviewer

00:05:01.63

Ja. Var det samma... Upplevde du att det var samma i hela tunneln, eller ändrade det sig?

Participant 32

00:05:05.22

Jag tror det ändrade sig lite, faktiskt. Underlaget... På slutet var det ju mer... Riktig cement, tror jag... Eller om jag minns fel. Nej på slutet var det ju inte... Då var det ju en trävägg, eller gips, eller... I början var det ju bergvägg. Titta, ett *ohörbart*... Får jag inte... Kan jag få se slutet? Precis...

Interviewer

00:05:23.35

Ja, vi fortsätter här med nästa film. Den har delats in i två. Så här sätter jag igång nästa.

Participant 32

00:05:27.64

Ja, vad bra. Bra.

Interviewer

00:05:30.66

Nästa film.

Participant 32

00:05:33.84

Precis, jag går lite på huk. För att man ska det, för det har jag hört.

Interviewer

00:05:38.99

Du känner dig fram med båda händerna här, ja?

Participant 32

00:05:40.89

Känner mig fram, ja. Jag är rätt kaxig här alltså, jag har fått upp farten, tror jag faktiskt. Ja, jag börjar inse att det både är skyltar... Nödutgångsskyltar, och lampor. Och jag går, liksom, på... I en liten tunnel. Så jag känner ett... Här är jag sådär, jag får ont i ryggen där. Jag orkar inte hålla på längre. För jag känner ju, det är jättehögt i tak, liksom.

Interviewer

00:06:00.20

Ja, ja, ja. Det var det du kände ovanför?

Participant 32

00:06:01.40

Det var min tanke i början. Tänk om det är lågt i tak. Jag är ganska lång. Så jag skyddar... Genom att gå på huk...

Interviewer

00:06:07.47

Mmm... Och sedan kände du uppför, för att se att det var högt, ja?

Participant 32

00:06:11.45

Jag gick såhär, ganska mycket. Känner ju, så man... Man har en grej... Akta huvudet, har man ju i sig.

Interviewer

00:06:13.06

Ja, känner ovanför, ja.

Participant 32

00:06:22.52

Vad kul... Vad kul. Och det var så pedagogiskt med skyltarna. Sedan blir man ju lugn, när man ser... 72 meter, 50 meter, eller vad det var. Då blir man ju lugn.

Interviewer

00:06:33.68

Okej, det... Det var lugnande att?

Participant 32

00:06:35.12

Ja, precis... Åh, jag är på väg... Jag går rätt! Så det är ju...

Interviewer

00:06:38.96

Hur... Höll du koll på det för varje... Varje skylt, eller var det något du?

Participant 32

00:06:43.35

Ja, jag pratade för mig själv ganska högt. Det gör jag för att hålla mig... Jag känner mig lugn, liksom, jag finns här... Jag finns i... I den här stressade situationen, då lite stress... Det var ju arbetspuls, så då pratar jag ganska högt för mig själv, så... Sedan hörde jag ganska mycket Stefan som gick fem meter bakom mig, och flå... Ja, det låter ju när han andas. Och då är det svårt att bli rädd, eller, liksom... Men jag tänkte... Jag lekte för mig själv att det var en nödsituation. Det gjorde jag.

Interviewer

00:07:16.24

Men det här, det var..? Alltså, känslan... Du... Du sade innan också att det var stressigt i början, och sedan blev det mindre stressigt. Och här... Här kommer du till..?

Participant 32

00:07:25.89

Precis... Och där blev jag, ju... Jag blev ju... Det blir ju som en tävling. Jag bara, *ohörbart*. Vad fan.

Interviewer

00:07:31.48

Vad var det du såg när du...? För här såg vi att du gick till en utgång, och så använde du utgången?

Participant 32

00:07:36.85

Ja, precis.

Interviewer

00:07:37.69

Ja, vad var det du såg när du närmade dig den? Vilka signaler?

Participant 32

00:07:41.73

Precis. Då såg jag en... En... Väg... I Sverige, väletablerad, symbol för nödutgång. Den är grön, och det är lampor runt, och jag undrar om den blinkade. Eventuellt gjorde den det... Jag tror att den blinkade. Och jag såg en vit dörr... Och då... Precis, när jag såg den, då sprang jag sista biten tror jag. Typ, eller gick bort. Så på slutet var det ju en gipsvägg, eller... Och sedan, i enkäten har jag läst någonting om rinnande ljus. Det har jag inte sett någonting, det vet jag inte ens vad det är... Jo, men det är väl att det är... Ja, någonting sådant här... Ja, jag såg inte sådant. Men jag... Jag tycker att det låter som en bra att ha det. Att det... Att man har lampor i golvet. Det är ju skitsmart om det blir mycket rök. Så det har jag skrivit i enkäten.

Interviewer

00:08:26.90

Ja. Du har ju nämnt några saker som du såg, bland annat lampor till vänster och skyltar till vänster, och skylt ovanför dörren, du såg dörren, och så såg du någon typ av blink. Vilken färg var det på..?

Participant 32

00:08:42.97

På själva blinket?

Interviewer

00:08:44.97

Om du kommer ihåg det? Men det var någon typ av blink, i alla fall, så..?

Participant 32

00:08:47.62

Precis. Jag upplevde det som vitt blink, men det kan vara vitt och grönt, då. Jag... Jag chansar på vitt blink.

Interviewer

00:08:56.63

Ja. Och sedan... Förutom dem, var det någonting du såg, hörde eller kände i tunneln? Som du vill påpeka ytterligare? Förutom det vi redan har behandlat?

Participant 32

00:09:09.19

Som jag vill påpeka? Nej... Det... Det... Jag tror att det är en bra idé att ha ljusslingor i golvet, det tror jag är en bra idé.

Interviewer

00:09:15.08

Okej, vad... Vad... Hur skulle det... Kan du förklara hur det hade underlättat?

Participant 32

00:09:17.48

Därför att röken är ju... Oftast uppåt, om det är riktigt panikartat eller väldigt giftig gas, då går man ju instinktivt ner, eller vi gör det för vi har lärt oss det, då går man ner... Sådär, och kryper, kanske. Och då kan man ju följa ljuset, precis. Och man kanske... Ögonen jätte... Svider jättemycket, då kan man ändå titta ner på ljuset och kravla om man är skadad, eller... Så det tror jag är en skitbra idé, och sedan borde man ha... Var tioende meter borde man ha en gasmask som hänger på en krok, så står det sådär... Gasmask. Och så blinkar det. Det skulle vara en skitbra idé. Så jävla svårt är det ju inte att sätta på sig en gasmask, eller... Det måste man ju klara. I en sådan situation. Det borde vi ju göra.

Interviewer

00:10:03.17

Så vi har beskrivit lite beteende och orsaken till det, och vi har behandlat hur du upplevde situationen och även om du sade någonting annat. Och underlaget har vi tagit upp. Baserat på det du nu har... Har upplevt... Du har ju varit inne i en rökfylld tunnel, du har sett dig själv gå i den rökfyllda tunneln, är det någonting du vill tillägga? Något du vill påpeka?

Participant 32

00:10:22.39

Om du vill... Om du tycker jag är intressant, så... Det kan du ju skriva i dumma-fälten-anteckningar... Att jag har ADHD, om du tycker... Du kanske... Bara för din skull, om du tycker det är kul. Ja... Jag... Jag tar sådana här centralstimulerande preparat, som folk brukar säga... Amfetamin,

det är det inte... Men det är beslektat med amfetamin. Det är som rytalin, kanske du har hört talas om. Ja, jag äter det mot ADHD, om du tycker det är kul... Bara.

Interviewer

00:10:47.17

Ja, det... Ja, jag tror inte... Vi har nog inte sett någonting som är annorlunda.

Participant 32

00:10:51.01

Nej... Nej, men det är... Men om jag hade gjort något annorlunda, så hade det varit kul, för dig att veta.

Interviewer

00:10:54.34

Ja, jo, precis.

Participant 32

00:10:55.53

Ja, nej, men jag tyckte det var jätteroligt att vara med.

Interviewer

00:10:56.94

Ja, men det är skoj. Och tack så mycket... Men då stänger jag av inspelningen.

Interviewer

00:00:01.34

Redo att starta intervjun?

Participant 33

00:00:04.01

Ja.

Interviewer

00:00:05.04

Ja, då inleder jag med att säga till diktafonen att detta är en intervju med försöksperson nummer 33. Och sedan ska vi hitta din film här, och... Så ska vi starta din film. Och... Här startar jag din film! Det första du ser i den här filmen, det är att du är i lastbilen och sedan hoppar ni av... Hoppar du av, och brandmannen leder dig in i tunneln. Så det vi ser i början, det behöver du egentligen kommentera, utan jag är intresserad av vad du gör efter det att du släpps fri i tunneln. Det du ser nu är... Är golvet, och du kan skymta knäen, och en fot där. Den filmar rakt ner.

Participant 33

00:00:42.82

Det är på...?

Interviewer

00:00:43.92

Ja, på brandmannen. Ja, han... Hans kamera bara hänger rakt ner. Sedan när han... Du släpps fri, så tar han ett steg bakåt, och så filmar han dig. Och... Då så, kommer du att kunna se dig själv. Och det är då jag vill att du börjar beskriva din upplevelse i tunneln. Nu ska vi se, här... Släpps du!

Participant 33

00:01:03.26

Där. Skulle det vara jag det?

Interviewer

00:01:04.99

Det är du det, ja.

Participant 33

00:01:07.36

Ja... Jag börjar väl ganska direkt att försöka orientera mig. Och letar efter... Jag hittade ju någon skylt där, ganska snabbt. Då såg jag att det var... I antal meter då, närmare till den bortre... Ingången, sedan ser jag... Alltså, jag gick ju på huk hela tiden... För att skydda skallen... Egentligen så... Rimligtvis så är ju tunneln väldigt hög, men, ja... Det var väl något mellanting för att kompensera för att jag... Jag höll med... Sunt förnuft vet att man ska vara ganska... Ganska långt ner mot marken, när det är rök. Jag började alldeles i början att gå ner på... Gå ner med huvudet och se om jag hade någon fördel av att... Av att gå ner, men upplevde inte det, så att då... Vågade jag mig upp lite grand i alla fall.

Interviewer

00:02:13.30

Kan du beskriva hur du använder väggen här?

Participant 33

00:02:14.74

Ja, jag använder vänsterhanden då, för att... Ja, så att jag kunde känna att jag hela tiden är... Längs med, för då... Tänkte jag att då skulle det inte vara något spår, eller någonting som jag... Snubblar på, utan att jag tänker att de borde ha byggt tunneln så att... Man ska kunna gå på det viset. För de skyltar man hade att gå på var ju också längs med väggen, så att jag tänkte att... Jag tänkte att man ska följa den där väggen. Och sedan försökte jag väl titta ner... För att inte trampa på någonting, men det är... Det såg man knappt någonting, så att...

Interviewer

00:02:55.60

Hur upplevde du situationen när du gick i tunneln?

Participant 33

00:02:58.88

Ja, alldeles... När portarna öppnades så vart det ju lite... Eller det är ju mest innan, att man börjar varva upp, och man vet inte vad det är. Men jag hade väl... Jag upptäckte väl ganska snart att... Röken var ganska snäll. Som jag upplevde det... Så att... Då försvann ganska snabbt de rädsor, eller vad man ska kalla det. Som man hade mentalt förberett och tänkt att, ja, men, se det som att jag är på... Något... Lustiga hus av något slag, med någon rök... Men... Ja, det är... Jag blev lite förbannad på mig själv, att jag inte... Egentligen ska man ju... Skulle det ha varit på riktigt så tror jag säkert att jag skulle ha... Gått... Alltså, krypt, eller någonting. Gått ner och... Just, för jag vet ju att... Så mycket har jag ju förstätt i alla fall att... Giftig rök... Ser man ju inte alltid heller då som... Vad som är giftigt och inte, och sådär.

Interviewer

00:04:07.96

Ändrade du ditt beteende någonting, eller du gick ungefär på samma sätt?

Participant 33

00:04:11.91

Ja, jag tror jag gick på ungefär samma sätt. Kanske att jag rätade upp ryggen lite grand, framåt slutet där.

Interviewer

00:04:19.63

Mmm... Hur upplevde du sikten här?

Participant 33

00:04:20.46

Ja, den var ju... Relativt dålig framåt, men jag såg ju... Väggen, hyfsat. Eller... Jag såg ibland, det var någon... Det var någon kabel, eller vad det var. Men jag letade efter något räcke, men jag hittade inget räcke. Vet inte om det fanns något, men jag hittade inget, och... Så jag tog bara mot stenväggen. Och sedan tänkte jag inte så mycket *ohörbart*, man såg ju de här lamporna som dök upp emellanåt, hjälpte ju till då... Tillfälligt. Annars tänkte jag att... Ja, nej... Jag traskar på här... Tills jag kommer till...

Interviewer

00:04:57.80

Ja... Kan du uppskatta hur lång... Hur långt såg du lamporna ungefär? Såg du en..? När du stod vid en, såg du nästa?

Participant 33

00:05:06.97

Nja, det kommer jag faktiskt inte ihåg. Det har jag... Det reflekterade jag inte över. Utan jag tänker att jag... Jag var väl ganska... Enkelspårig, tänker jag.

Interviewer

00:05:21.55

Och här kommer du till..? Jasså, nu bröt den precis... Då tar vi nästa. För nu kom du till en utgång där...

Participant 33

00:05:29.93

Jaha.

Interviewer

00:05:31.23

Ska vi se här. Vi tar den i helskärm här.

Participant 33

00:05:41.24

Jaha, är det den där vi avbröt?

Interviewer

00:05:43.57

Det är där ni avbröt, ja.

Participant 33

00:05:44.58

Ja, okej, jag tänkte jag har väl inte missat en utgång på vägen.

Interviewer

00:05:47.13

Nej. Hur... Hur agerar du där, eller kan du beskriva när du närmar dig den?

Participant 33

00:05:50.69

Nej, jag såg dörren ganska tydligt, så jag försökte öppna den... Och tänkte att om... Men då, eftersom den var låst, tänkte jag att ja, ja, men då kommer det väl någon då.

Interviewer

00:05:59.45

Ja, vad var det du såg när du flyttade dig mot den från den här sista lampan?

Participant 33

00:06:04.66

Det var... Om jag minns rätt så var den ganska upplyst, och sedan var det någon blinkande lampa också. Så att...

Interviewer

00:06:12.64

Så det var... Var upp... Att det faktum att det var upplyst, och..?

Participant 33

00:06:15.98

Att det var...

Interviewer

00:06:16.99

Något som blinkade... Var det något annat du såg på..?

Participant 33

00:06:19.55

Nej, inte vad jag minns. Jag minns att jag såg en stor dörr, liksom. Ja, jag såg väl att det var... Det måste varit någon skylt där också, som indikera att... Att det var en nödutgång.

Interviewer

00:06:29.42

Minns du att du såg den?

Participant 33

00:06:30.85

Ja, jag tror det. Att det var den här... Ja, nödutgångsskylten då.

Interviewer

00:06:40.79

Mmm... Ja, och sedan tog du i handtaget, och sedan... Sedan kom de och hjälpte dig ut här.

Participant 33

00:06:50.03

Precis.

Interviewer

00:06:50.62

Mmm... Nu har vi ju diskuterat lite beteende, och orsaker till beteende och hur du upplevde det här i tunneln. Jag är intresserad också att veta om du såg, hörde eller kände någonting annat förutom det du... Du redan har påpekat. Du har ju sagt skyltar, och lampor på vänstersidan, du har sagt blinket, vet du vilken... Vilken färg det var på blinket, förresten?

Participant 33

00:07:17.66

Ja, var inte det grönt, det sista, tror jag?

Interviewer

00:07:18.60

Ja, okej. Ja. Också en skylt, och en dörr, har du också nämnt. Var det någonting annat utöver det som du såg, hörde eller kände?

Participant 33

00:07:27.20

Nej... Jag började att titta åt både vänster och höger för att se var... Om jag hade någon nytta av att leta mig till höger sida, men det hade... Hade jag inte, så jag höll mig på vänster sida sedan... Jag hörde inga speciella ljud, jag kände inget speciellt... Jag... Någon gång kom jag åt något som kändes som en kabel av något slag. Jag visste inte om det var tänkt att ha som stöd, eller om det var någonting annat... Jag tänker att ja, jag skiter i den. Jag vet inte vad det var för någon kabel. Visste, liksom, inte om det var en kabel eller ett rep.

Participant 33

00:08:03.81

Ja, just det. Ibland så kände jag någon kedja, av något slag. Eller, liksom, det klingade till. Men jag reflekterade inte så mycket över det, jag lät det... Vara, så att... Nej, jag fortsatte att... Orientera mig med hjälp av stenväggen.

Interviewer

00:08:25.51

Mmm... Kan du säga något om underlaget du gick på? Hur du upplevde det?

Participant 33

00:08:29.68

Ja, det var ju... Plant, tyckte jag. Alltså, att det var... Det var inga problem, jag väntade hela tiden på att jag skulle snubbla på någonting, men jag...

Tyckte det var lätt... Lättpromenerat, så att säga. Men det kändes väl som att det var något sand av något slag, eller någon... Ja, det kändes som att det var helt okej att gå på i alla fall.

Interviewer

00:08:51.89

Mmm... Utifrån det du nu har varit med om, du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, upplevt den miljön, och du har sett dig själv gå igenom den här tunneln. Finns... Baserat på dina erfarenheter nu, finns det något du vill tillägga? Något mer du vill ta upp?

Participant 33

00:09:06.43

Nej, det är väl att... Jag förmodligen, kanske inte kommer att agera på exakt samma sätt i en riktig situation, eller att... För då...

Interviewer

00:09:15.00

Okej... Kan du förklara?

Participant 33

00:09:16.97

Ja, dels att röken förmodligen kommer att vara mer irriterande, vilket gör att man kanske naturligt letar sig neråt, så långt ner som möjligt. Och sedan, jag vet inte... Att... Jag vet att det är giftigt, gör att jag... Jag vet ju att man ska ner under röken. Det känner jag väl där att det var... Liksom, rökfyllt överallt, ända ner... Så att, jag känner att... Men jag kommer förmodligen att mera krypa, och tar det lite lugnt. Om man inte har svimmat redan innan... Så kommer jag nog förmodligen att göra. Men... Det var ju bra att det fanns skyltar där, så jag hoppas det ser ut så på... I verkliga livet också.

Interviewer

00:10:10.93

De hade du nytta av, skyltarna?

Participant 33

00:10:12.56

Ja, visst. De hade jag, liksom, ha känt att man var... Att man tog sig någonstans också, det här som meterantalet minskade, så det kändes, liksom, hoppfyllt, och att... Det här reder man nog ut, så att... Men... Men det var ju, liksom, det var ju inga problem med... Jag hade inga som helst problem med den här ättiksyran, det var inga irritationer, och... Så att, i ett... I ett... I en annan situation kanske man... Ska trängas med fyrahundra andra om värme, och om en rök som irriterar, och med... Så att då antar jag att... Adrenalinpåslaget blir ett annat.

Interviewer

00:10:52.69

Har du något mer du vill... Tillägga?

Participant 33

00:10:56.18

Nej.

Interviewer

00:10:56.58

Nej, då stoppar jag...

Interviewer

00:00:00.54

Inspelningen... Är du redo att sätta igång intervjun?

Participant 34

00:00:04.01

Absolut.

Interviewer

00:00:04.76

Då säger jag till diktafonen att det här är en intervju med försöksperson nummer 34. Och... Nu ska vi se... Ta fram din film. Här... Och, här startar jag filmen. Och det du ser nu i början, det är att du... Du står där framför brandmannen, och sedan tar han tag i dig och så går ni in i tunneln, kameran hänger nu rakt ner, så du... Möjligen kan du se hans fötter då, och golvet, men... Nu blev det helt svart där, nu ser du hans fötter. Men det är först när då, han filmar dig, och man ser dig i tunneln, då kan du börja förklara, så det är du där till höger, och hans ben till vänster.

Interviewer

00:00:54.15

Så nu stannar ni till, och han släpper dig i tunneln, och sedan filmar han dig. Så nu kan du börja beskriva.

Participant 34

00:00:59.78

Jo, det första jag funderade... Jag såg den första belysningen, och då försökte jag väl ta mig fram till den. I den där väggen, och samtidigt försöker jag vara lite hukad, någonstans i bakhuvudet finns det där att man inte ska vara... Gå egentligen så upprätt, i rök, då.

Interviewer

00:01:17.81

För att..?

Participant 34

00:01:19.10

Ja.

Interviewer

00:01:19.62

Varför?

Participant 34

00:01:20.30

För röken... Det är farligt att andas, det är mer koncentrerat högst upp. Samtidigt så är jag inte för låg heller, för jag kände att... Vid första nödbelysningen så såg jag ju det här meterantalet, då ser jag att det inte är... Är egentligen så långt att ta mig framåt. Så därför går jag på... Försöker gå på så fort som möjligt. Och hela tiden försöker se nästa... Ljus.

Interviewer

00:01:47.38

Ja, kan...

Participant 34

00:01:48.51

Ja?

Interviewer

00:01:49.34

Kan du beskriva hur du går här?

Participant 34

00:01:51.36

Jag har ena... Ena armen har jag efter väggen hela tiden. För att orientera så att jag inte går för långt ifrån, för man ser inte riktigt alltid direkt nästa nödbelysning. Och en har jag framför mitt huvud, ifall det är någonting som... Eftersom att man inte ser så... Jag ser ju inte mer än en liten bit, jag kommer inte ens ihåg om jag såg min hand. Jag tror inte jag såg min hand framför. Ifall... Ja, man vill ju inte slå i huvudet. Sedan... Bli lite försiktig när man går med fötterna, så man släpar dem lite framåt, för att... Också inte... Ja, snubbla på någonting.

Interviewer

00:02:23.66

Ja. Hur upplevde du underlaget?

Participant 34

00:02:27.35

Ojämnt. Jag kände direkt då, när jag var för nära väggen, så var det... Där var det inte plant. Så jag försökte hålla mig en liten bit ifrån, för då var det någon form av... Åkyta där, eller köryta då. Det som var svårt att... Vid väggen då, att den var ju inte jämn heller. Ibland så gick den in, och ibland så gick den lite ut, så att säga. Men det... Det var det som gjorde att man inte såg belysningen, och då... Vet jag ju inte heller om det är en sidogång, eller någonting, heller. Men, då försökte jag, liksom, ta något steg till och se... Till man såg nästa belysning då, för det gjorde man när man kom fram, då.

Interviewer

00:03:08.52

Ja. Hur långt uppfattar du att du var från en sådan här skylt, när du såg ljuset? Eller den här belysningen?

Participant 34

00:03:14.70

Ja... Jag vet faktiskt inte, jag funderade nog inte riktigt på det. Men... Kan det vara? Inte så många... Ja, nu ser jag ju här på filmen, ungefär hur långt det är, men... Jag... Tänkte nog inte på det.

Interviewer

00:03:25.07

Nej, okej.

Participant 34

00:03:26.33

Men det... Det kändes som de var förhållandevis nära varandra. Jag... Vred mig faktiskt inte så mycket, och tittade på resten av tunneln. Eftersom jag höll mig vid den här kanten, och det stod hela tiden... Jag såg att metrarna tickade ner, så att säga, mot nöd... Nödutrymningen då, så att säga.

Interviewer

00:03:49.35

Så att du var fokuserad?

Participant 34

00:03:51.16

Jag var fokuserad på den biten, och komma så snabbt framåt hela tiden. Det var min fokus hela tiden, va. Ja... Det... Jag skrev ju i... I... Den här utvärderingen, att om det är sidogångar och trappor och sådant, det borde ju vara mer belysning så att säga, så att man... Det tänkte jag på när jag gick här. Om det... Skulle varit, om man skulle behöva vika av åt något håll, eller någonting så... Så alternativ, eller någonting sådant där.

Interviewer

00:04:21.37

Mmm... Hur upplevde du situationen här inne?

Participant 34

00:04:24.68

Det var... Ja, det var... Det blir lite stressande. Även om jag vet att det är en övning, och jag vet att det inte kommer att hända någonting. Men, lite såhär stressad blir man direkt, för man ser ju ingenting. Så... Trodde inte innan att det skulle vara så dålig sikt som det egentligen är då. Ja... Men, ingen... Ingen panik, eller något sådant där. Faktiskt.

Interviewer

00:04:49.79

Mmm... Men ändå en viss stress?

Participant 34

00:04:49.99

Ja, viss... Viss stress är det. För det blir ju, ja... Faktiskt. Pulsen ökar ju lite. Ja.

Interviewer

00:04:59.33

Ska vi se, nu rör du dig mot... Slu...

Participant 34

00:05:01.84

Dörren, där ja.

Interviewer

00:05:01.92

Ja, precis. Hur... Kan du beskriva här nu, när du kommer mot dörren? Här ser vi att du tar i handtaget?

Participant 34

00:05:07.04

Ja, jag blev lite förvånad att det... Att dörren inte gick att öppna då, jag trodde att den skulle gå att öppna, så att säga. Jag visste inte om det var... Då tänkte jag såhär, okej. Är det den här dörren, eller... Är den blockerad, ska jag gå vidare då? Kändes det som. Det var min fundering när jag stod där.

Interviewer

00:05:25.97

Och sedan kom brandmannen.

Participant 34

00:05:27.49

Han kom ju då.

Interviewer

00:05:28.62

Hur... Om du beskriver vägen från den sista skylten där till utgången, vad... Vad hände på vägen där? Eller vad såg du? Och vad... Eller vad uppmärksammade du?

Participant 34

00:05:38.17

Jag tyckte att... Det stämde inte... Meterantalet med dörren.

Interviewer

00:05:43.78

Okej... Ja.

Participant 34

00:05:45.14

Det var min... Jag hade en fundering. Jag blev lite förvånad att det kom den där dörren, jag trodde att det skulle vara en liten bit till då, men det kanske var en inbillning, det vet jag inte. Men det kändes så.

Interviewer

00:05:53.43

Okej, vad... Vad såg du när du...? Eller vad upplevde du när du flyttade dig mot den? Alltså, hur uppmärksammade du att det var en utgång?

Participant 34

00:05:58.72

Ja... Det... Först så... Den här nödbelysningen, den ovanför, den syntes. Sedan var dörren lite mer... Ljus. Och så innan dörren så var det en... Det var något... Ja, en annan struktur på väggen. Det var en skiva det var. Som... Som en ram... Det var... Nu var det några vita skivor, men... Tror jag det var.

Interviewer

00:06:21.36

Var... Var det någonting som du noterade först när du flyttade dig mot den av det här som du har nämnt?

Participant 34

00:06:28.08

Ja, det var... Väggen, annorlunda där. Innan var det ju en bergvägg, sådan här sprutbetong bergvägg. Och sedan kom lite skivor, ja... Det är bara en annan slät... Det är en slät...

Interviewer

00:06:40.63

Yta, ja.

Participant 34

00:06:41.19

Yta. Den... Det är... Det skrev jag väl, kanske. Den skulle ju kunnat varit en annan färg, så hade man kunnat noterat att... Att det var... För färgen här syns... Så... Så bra sikt hade man, tror jag i alla fall. Ja, det var det första. Sedan så såg jag ju då ljuset, så att säga. Jag såg de här nöd...

Interviewer

00:07:04.06

Nödutrymningsskylten då, ja?

Participant 34

00:07:04.97

Ja. Sedan funderade jag... Jag funderade på varför handtaget var uppåt också, så att...

Interviewer

00:07:09.74

Jaha, ja. Det var nog...

Participant 34

00:07:11.16

Nej, det var, liksom, det... Såg.

Interviewer

00:07:15.90

Ja. Jag ser... Du har ju nämnt... Du har beskrivit ditt beteende och orsaken till ditt beteende, och du har beskrivit lite känslor. Att det var lite stressande, och att du fick lite högre puls. Förutom de installationer då... Eller förutom det du redan har nämnt, också... Så... Så undrar... Alltså, de här lamporna och skyltarna och det. Så undrar jag om du såg, hörde eller kände ytterligare något i tunneln som du vill ta upp? Du har ju nämnt skyltar och lampor på vänstersidan, du har nämnt utgången med skylt och annan vägg. Annat väggmaterial, var det något ytterligare du hörde eller såg eller kände?

Participant 34

00:07:52.65

Nej, jag var nog så fokuserad på målet, alltså att ta mig dit. Så jag... Jag kände... Jag... Jag... Jag har en liten känsla av att jag inte brydde... Vred mig till höger, och kollade efter den vägen över huvudtaget.

Interviewer

00:08:06.93

Nej, nej. Så du var väldigt fokuserad på..?

Participant 34

00:08:06.94

Jag var fokuserad på den sidan, liksom, där jag var, med belysningen och... Det jag funderade när jag gick där, att... Skulle det... Skulle en lampa vara släckt... Då... Skulle... Ja, och väggen skulle vara lite... Försvinna in lite också, då är det svårt att veta att man går ens åt rätt håll, för jag tänkte det... Om jag skulle vika av, längre fram, då ser... Kanske inte skulle se belysningen överhuvudtaget, och då skulle man bara förirra sig helt och hållet. Det var det, liksom. Men jag... Jag var nog så fokuserad på den sidan, så... Så jag hade nog inte reagerat om det kanske hade varit... Jag vet inte... Jag blev *ohörbart*, om det vart någonting... Om jag ens hade sett det. Om det hade varit en ljuskälla på andra sidan.

Interviewer

00:08:52.20

Och du har... Vi har ju diskuterat underlaget, lite grand, också, ju. Utifrån det du har upplevt nu, finns... Alltså, du har ju gått i den här tunneln då, och du har sett dig själv gå i tunneln. Är det någonting du vill tillägga, eller påpeka? Som du kommer på?

Participant 34

00:09:11.30

Ju... Ja, jag bara... Jag funderar på, på färgen på ljusen. Men den... Den syntes ju, men frågan är om en annan färg skulle synas bättre.

Interviewer

00:09:19.79

Okej. Vilken..? Hur tänker du då?

Participant 34

00:09:22.74

Nyanser... Nej, jag börjar tänka, för att ibland så är det ju väldigt grönt sken som man har på nöd normalt, va. Men... Tänker du annat *ohörbart* i sammansatt LED, om man läser... De lyser ju starkare, på sitt sätt. Men frågan är hur mycket det drunknar i röken.

Interviewer

00:09:40.62

Ja, alltså, vad? Att man kan experimentera med andra..?

Participant 34

00:09:41.17

Man skulle kunna... På när... På färgerna, och det, kanske. På ljuset? Jag vet inte. Det var bara en...

Interviewer

00:09:47.39

Ja, jo. Men alla förslag är ju välkomna, så det... Ja. För du tyckte det gröna, syntes det bra eller dåligt, eller?

Participant 34

00:09:56.26

Nej, men det... Jag tyckte ju det här ljuset, det syntes, det var tillräckligt för att ta sig där... Ta sig fram, absolut.

Interviewer

00:10:03.80

Eller du menade på själva lamporna ovanför där?

Participant 34

00:10:06.44

Ja.

Interviewer

00:10:07.28

Att det var dem man skulle..?

Participant 34

00:10:08.13

Det var viktigt med skylten. Belysningen är en sak, men utan skylten så är det... Egentligen ingen mening, då vet du ju inte ens att du går åt rätt håll.

Interviewer

00:10:17.43

Nej, okej. Så det var kombinationen av lampa och skylten som var viktig för dig?

Participant 34

00:10:21.45

Hade jag inte sett den där skylten... Den på första där, liksom, då hade jag ju funderat... Okej, jag hade väl följt ljuset i alla fall, då, för det är det enda man kan orientera sig... Men utan skylten så hade jag inte... Jag kunde ju gått ännu längre in i tunneln, om man ser det så, åt fel håll. Och... Igen, jämför man det här med tunnelbanan, jag satt och funderade... Då är det ju, liksom, där är ju nivåer också. Du ska ju liksom ta dig... Ganska många upp, också. I trappor och rulltrappor och sådant som finns.

Interviewer

00:10:56.38

Mmm... Nej, men då tackar jag dig så mycket, och så stänger...

Interviewer

00:00:01.70

Och du är redo att starta intervjun?

Participant 35

00:00:03.99

Ja.

Interviewer

00:00:04.37

Mmm... Då säger jag till diktafonen att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 35. Och... Ska jag starta filmen. Och... Nu sätter filmen igång. Det du ser först här, det är att du... Du sitter i lastbilen här, du hoppar ut och sedan kommer brandmannen att hjälpa dig in i tunneln. Så nu ser du egentligen bara marken och... Fötterna, som rör sig, för att han låter... Låter kameran hänga, och den filmar ner mot marken. Men det jag är framförallt intresserad av, det är när han släpper dig i tunneln här, och hur du agerar. Så nu... Nu ser vi... Ja, du ser golvet, filmar han nu. Ibland kan man se lite fötter också som rör sig här. Men, när han då släpper dig, så kommer du att se att han tar några steg bakåt, och så ser man dig, och då kan du börja förklara.

Participant 35

00:00:54.08

Mmm... Då tittar jag direkt efter skyltar. Sådana gröna, liksom. Och så tittade jag vad det stod på dem, och då stod det... Angivelse, att det fanns en nödutgång.

Interviewer

00:01:07.17

Här... Här släpps du i tunneln. Ja, så där sade du att du såg en skylt? Och en lampa, ja?

Participant 35

00:01:12.70

Ja, precis. Så jag tittade på den, hur långt det... Ja, eller vilken... Väg jag skulle gå, och så gick jag och letade efter dem hela tiden.

Interviewer

00:01:23.74

Kan du uppskatta ungefär hur långt ifrån väggen du var?

Participant 35

00:01:27.46

Det var lite olika, men ungefär två meter ibland, och ibland mycket närmre.

Interviewer

00:01:35.83

Kan du beskriva hur du betar dig nu, hur du...?

Participant 35

00:01:38.70

Nej... Jag försöker gå så lugnt som möjligt, så att... Ja, ifall det är någon sten eller någonting, så att jag inte snubblar. Och så tittar jag bara efter de där symbolerna. Det... Ja.

Interviewer

00:01:50.99

Kan du uppskatta hur långt det var till de här symbolerna, och lamporna, innan...?

Participant 35

00:01:54.74

Det var åtta meter mellan varje.

Interviewer

00:01:55.27

Åtta meter mellan varje? Och hur långt innan såg du en sådan här?

Participant 35

00:01:59.76

Det var mörkt i ungefär en meter, så man såg dem på ungefär sju meter avstånd, skulle jag uppskatta...

Interviewer

00:02:02.52

Okej, det gjorde du.

Participant 35

00:02:05.82

Så att, ja... Det var väldigt bra, precis när det vart mörkt så tog man bara ett steg så såg jag nästa.

Interviewer

00:02:10.33

Så såg man nästa, då ja?

Participant 35

00:02:12.58

Ja. Så att... Ja.

Interviewer

00:02:14.97

Och då flyttade du dig ner? Hur upplevde du situationen? Här ser man att du tittade på en..?

Participant 35

00:02:18.05

Ja, jag försökte titta ifall det skulle stå någonting speciellt på någon...

Interviewer

00:02:24.36

Tittade du på varje, eller varannan..?

Participant 35

00:02:24.66

Ja, hur långt det var... Eller ifall det skulle ändra riktning, eller någonting sådant.

Interviewer

00:02:33.14

Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Participant 35

00:02:36.04

Nej, jag tyckte det var spännande... Och kul, ja.

Interviewer

00:02:38.94

Ja, det var ingen... Ingen... Ingen annan känsla? Nej?

Participant 35

00:02:44.49

Nej.

Interviewer

00:02:48.10

Mmm... Hur upplevde du underlaget när du gick här inne? Du sade att du gick försiktigt för att undvika att trilla på stenar, och sådant. Men hur upplevde du..?

Participant 35

00:02:53.83

Det var ju väldigt plant. Och... Det var inte alls någon... Ja, att jag var på väg att snubbla, eller att det var några stora stenar eller så, men jag tänkte att det var bättre att gå försiktigt ifall det skulle komma någon... Ja, grop, kanske. Man vet ju inte.

Interviewer

00:03:14.76

Så du såg... Det du såg här, det var alltså skyltar, och lampor på vänstersidan?

Participant 35

00:03:21.11

Ja. Jag såg på höger sida också.

Interviewer

00:03:24.91

Okej. Vad såg du på högersidan?

Participant 35

00:03:26.20

Samma, jag tror att det var precis samma lampor och skyltar också, eftersom... Det måste ju varit på andra sidan... Ja...

Interviewer

00:03:33.73

Ja... Såg du det när du gick här i... I tunneln, då? När du gick längs med ena väggen så såg du andra?

Participant 35

00:03:39.57

Ja.

Interviewer

00:03:40.39

Okej. Och vi ser hur du rör dig neråt... Nu, så vi får se om du ändras beteendet på något sätt. Eller upplevde du att du hade samma... Uppvisade samma beteende eller ändrade du beteende någonstans i tunneln?

Participant 35

00:03:58.87

Jag tror att jag hade samma hela tiden... Det var... Ja, var det där som jag vart lite osäker på vart... Vart jag skulle? Ja, för där såg jag flera lampor, jag visste inte vilken som var rätt.

Interviewer

00:04:14.13

Okej.

Participant 35

00:04:15.05

För jag såg både rakt fram, och så såg jag där borta också, så då visste jag inte om jag skulle gå ditåt eller rakt fram. Men sedan såg jag rakt fram, så då tänkte jag att det var bäst att gå på...

Interviewer

00:04:33.83

Här förflyttar du dig framåt... Och här... Kan du beskriva vad du gör där?

Participant 35

00:04:44.26

Ja, jag trodde att man skulle gå ut där, så att jag kände på handtaget bara.

Interviewer

00:04:48.85

Ja. Hur... Hur... För det var en... Du kände på handtaget, på den här utgången. Hur... Vad såg du på vägen dit? Du följde ju skyltarna till vänster?

Participant 35

00:04:57.83

Först så fyllde jag ju skyltarna, så då visste jag ju om att den skulle vara där, eftersom skyltarna antydde det. Och sedan såg jag att det blinkade ovanför, i något slags... Lite blåare ljus tror jag det var. Och sedan tyckte jag att dörren var... Ja, upplyst. Så den syntes väldigt bra.

Interviewer

00:05:16.93

Ja. Vad såg du först av de här...? Signalerna? Du sade att du såg en dörr, du såg att det blinkade...

Participant 35

00:05:22.38

Ja, jag såg först att det blinkade, så då förstod jag att, ja... Men då måste det vara där. Ja... Och sedan när jag kom närmare så såg jag ju klart att det var en dörr.

Interviewer

00:05:32.25

Att det var en dörr, ja. Var det något annat du såg på dörren, eller noterade? Eller på den här utgången som du noterade?

Participant 35

00:05:37.42

Mmm... Det var ju en annan... Eller det var en skylt att det var en dörr, eller en annorlunda symbol på den.

Interviewer

00:05:43.21

Ja, vart var den placerad någonstans på...? Minns du det?

Participant 35

00:05:46.57

Om det var... Var det två kanske? En ovanför och en mitt på? Tror jag...

Interviewer

00:05:56.24

Ja. Så vi har gått igenom lite hur du betedde dig, och varför. Och även hur du upplevde situationen. Jag har ju ställt den här frågan en gång, men... Men jag repeterar den också. Förutom det du redan har nämnt, nu här, med lampor, och... Och dörren, och blinket, och så såg du skyltar också. Var det någonting annat du såg, eller hörde, eller kände, som du... Vill?

Participant 35

00:06:19.48

Nej.

Interviewer

00:06:19.96

Underlaget har du ju diskuterat också, hur du upplevde det. Utifrån det du nu har upplevt, du har ju gått i en rökfylld tunnel, du har sett dig själv agera, hur du... Hur du... Vad du gjorde... Finns det något du vill tillägga? Något ytterligare du vill ta upp?

Participant 35

00:06:37.37

Nej.

Interviewer

00:06:38.13

Nej. Okej, då stänger jag av...

Interviewer

00:00:00.46

Startar jag inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 36

00:00:04.87

Jag är redo.

Interviewer

00:00:05.74

Mmm... Perfekt. Då säger jag till diktafonen här att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 36. Och här har vi filmen, då ska jag starta filmen. Och här startar jag filmen. Det du ser nu, det är egentligen innan försöket, för här... Går brandmannen in, han tar tag i dig, och så går ni tillsammans in. Nu hänger kameran rakt ner, åt golvet. Så det du ser är... Är golvet, och när ni går in så ser ni era... Ja, du såg någon fot där som rörde sig framåt. Där ser du den igen.

Participant 36

00:00:37.04

Där, ja.

Interviewer

00:00:37.77

Och det är framförallt då när han tar ett steg bakåt och du är själv i tunneln. Det är det jag är intresserad av, så då kan du börja beskriva. Så nu går ni mest in i tunneln...

Participant 36

00:00:49.11

Ja, jag kände mig hyfsat lugn, direkt när han släppte mig. Jag visste att han var i närheten...

Interviewer

00:00:53.33

Där!

Participant 36

00:00:53.91

Och där, ja. Jag ser nödutångsskylten, där ser jag den... Kommer jag att kolla. Jag har två händer framför mig för att jag inte ska gå in i en vägg, man såg... Man såg ju knappt någonting framför sig, och om det då skulle komma en vägg så har jag alltid händerna framför mig. Nej, jag följer då lysena. Går jag... Går jag rakt fram mot lyset, så fort...

Interviewer

00:01:24.15

Ja, kan du uppskatta hur långt ifrån väggen du är? Här när du går?

Participant 36

00:01:29.01

Ja, det är inte långt. Det är en halvmeter... Skulle jag uppskatta. Eftersom... Ja, jag går mot lamporna, de sitter på väggen då.

Interviewer

00:01:40.10

Ja. Hur långt uppskattar du att du ser de här lamporna? På vilket avstånd?

Participant 36

00:01:46.97

Skulle säga att jag ser dem... Ja, drygt fem meter.

Interviewer

00:01:55.16

Okej... Nu pausade jag videon, och så sätter jag igång den vid 1:42 igen, och den sätter jag igång nu.

Participant 36

00:02:31.35

Nu... Jag... Upprepar ju samma beteende i stort sett, för jag märker att *ohörbart* är där, och... Och jag antar då att det kommer att fortsätta på den vägen.

Interviewer

00:02:43.17

Ja. Ändrar du ditt beteende någon gång i...? Här ser jag att du kanske agerar lite annorlunda med tiden?

Participant 36

00:02:47.94

Ja, jag vet inte om... Jag får lite synvilla då och då, att det... Genom vägg, framför... Eller närmast. Ibland får jag en känsla av att det är det, och då känner jag efter. Och så känner jag att det inte var det.

Interviewer

00:03:01.70

Jag ser att du går lite... Kan du beskriva hur du... Hur du nu förflyttat dig med..? För tidigare rörde du inte väggen så mycket?

Participant 36

00:03:07.23

Nej, tidigare... Det var... I mitten av tunneln så tycker jag att jag såg ett räcke på... På väggen, helt plötsligt. Men det var inget räcke, vad jag kände i alla fall. Men... Ja, jag kom på att jag kan ta tag i väggen, och följa den. Det tänkte jag inte på från början.

Interviewer

00:03:27.42

Nej... Beskriv... Kan du beskriva mer vad... Orsaken till att du... Du tar... Du sade att du började känna, men på vilket sätt var det bra att hålla i väggen?

Participant 36

00:03:37.02

Ja, man vet precis vilken riktning man kan gå, ju. Känner sig säker... Antagligen så kommer det inget, precis framför väggen, som jag kan gå in i.

Interviewer

00:03:49.52

Ja... Och här såg vi att du kom till en utgång. Vi spolar tillbaka lite till... 2:47, så ber jag dig att beskriva hur du agerar här.

Participant 36

00:04:05.21

Mmm... Här ser jag blinkande skylt, som jag på en gång antar är en nödutgången, då. Och jag kände mig ganska säker, så att jag går... Jag tar tag i handtaget, som då inte fungerar.

Interviewer

00:04:17.92

Nej. Hur... Du sade du såg blinkande skylt..? Eller hur..?

Participant 36

00:04:24.26

Ja, blinkande ljus var det väl jag tänkte på, framförallt. Något ljus som var annorlunda det tidigare ljuset jag hade sett. Jag antar... Antog ju att det... Slutpunkten. Eller någonting...

Interviewer

00:04:36.29

Kommer du ihåg vilken färg det var på det ljuset?

Participant 36

00:04:38.94

Grönt eller ljust, vitt...

Interviewer

00:04:45.21

Ja. Och var det... Det var det du noterade först, då eller? Eller var det någonting annat du såg först?

Participant 36

00:04:50.34

Nej, det var... Det var den blinkande lampan.

Interviewer

00:04:53.29

Och vad såg du sedan när du rörde dig mot det? Var det fler saker du såg på..?

Participant 36

00:04:57.45

Jag såg att det var en dörr, av något slag.

Interviewer

00:05:01.14

Ja, okej. Och sedan..?

Participant 36

00:05:01.36

Och handtaget såg jag.

Interviewer

00:05:03.20

Du har beskrivit lite grand hur du... Ditt beteende, och orsaken till ditt beteende. Hur upplevde du situationen när du gick här? Kan du beskriva det?

Participant 36

00:05:15.47

Ja, jag kände mig ganska trygg. Jag kände mig lite osäker i början, hur jag skulle gå, men så fort jag såg nödutgångsskylten så tänkte jag på en gång att jag skulle gå ditåt, och då kändes det... Ganska säkert att... Så jag kände mig ganska säker rakt igenom.

Interviewer

00:05:38.21

Nu... Vi har nämnt några installationer, bland annat lampor, och... Och de här skyltarna på vänstersidan, blinket, dörren har du nämnt också, fanns det något annat som vi inte redan har nämnt, som du såg, hörde eller kände? Som du skulle vilja påpeka? Vilja ta upp nu i intervjun?

Participant 36

00:05:58.11

Nej, inte mer än att... Ja, jag hörde ju då brandmannens andningar. Och det kändes ganska tryggt att han var i närheten. Annars så var det... Jag följde lamporna, i stort sett. För jag såg inget annat. Det var... Det var jättedålig syn. Jättedålig sikt.

Interviewer

00:06:20.03

Mmm... Hur upplevde du underlaget i tunneln? Som du gick på?

Participant 36

00:06:27.77

Det är gångvänligt, så att säga. Jag trodde... Jag gick ganska försiktigt. För om det skulle komma några stenar, eller några trappor, eller vad som helst. Men... Ja, det var väldigt gångvänligt.

Interviewer

00:06:40.60

Okej. Kan du beskriva hur... På vilket sätt? Vad var det som gjorde det gångvänligt?

Participant 36

00:06:45.72

Det var platt, och inga höjdskillnader. Inga hinder.

Interviewer

00:06:50.45

Ja, var det samma igenom hela tunneln, eller ändrades det?

Participant 36

00:06:53.69

Nej, det var... Det var samma, kände jag. Det var någon gång där som jag verkligen trodde det var en trappa neråt, och det var när jag... När jag såg nödutgången, så då stod jag stilla där och kände med foten. Men det var bara rakt fram.

Interviewer

00:07:09.82

Okej. Baserat på det du nu har upplevt, du har ju varit inne i en rökfylld tunnel, du har sett dig själv agera i en rökfylld tunnel, finns det något du vill tillägga? Något du vill diskutera mer på den här intervjun?

Participant 36

00:07:23.35

Nej... Eller... Jag känner att det bästa hjälpmedlet... Och utrymma en rökfylld tunnel... Är ett handtag, tror jag... Eller en ledstång, att följa... Ta tag i, och sedan följer man det.

Interviewer

00:07:41.45

Okej. På vilket sätt hade det underlättat, jämfört med hur det ser ut nu?

Participant 36

00:07:46.30

Ja, då har man alltid något att hålla tag i. Nu... Lamporna försvann ju efter man hade gått förbi, då såg man inte nästa lampa förrän man hade fortsatt gått ett tag. Så antingen att lamporna kanske var lite närmare varandra, eller att det bara sitter en ledstång längs väggen, tror jag. För att då har man alltid nåonting att hålla fast vid.

Interviewer

00:08:05.77

Ja. Men då stoppar jag inspelningen, och...

Interviewer

00:00:00.44

Där sätter vi igång inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 37

00:00:04.68

Ja.

Interviewer

00:00:07.49

Ja, då inleder jag med att säga till diktafonen att jag nu gör en intervju med försöksperson nummer 37. Och... Nu så startar jag filmen, och där sätter filmen igång. Det du ser nu i början det är dig själv, där inne i lastbilen. Och du kommer snart att gå ner, och bli ledd in i tunneln av brandmannen. Och innan... På väg in i tunneln kommer du inte att se så mycket, för här hänger kameran rakt ner och den filmar golvet, och du kanske ser fötterna. Utan det jag är intresserad av, det är när han släpper taget om dig inne i tunneln, och tar ett steg bakåt. Och då kan du se dig själv i den här filmen. Men här ser du fötterna som rör sig, och kameran bara hänger rakt ner. Och nu har han lett dig in i tunneln, och så tar han ett steg bak, och nu kan du börja beskriva hur du betedde dig.

Participant 37

00:01:04.39

Ja... Jag letade efter sådana här nödutrymningslampor, där, eller något. Som lös, och sedan så försökte jag identifiera väggen, och då tänkte jag, såhär, att jag håller handen så att jag, liksom, känner väggen hela tiden, försöker hela tiden vara rörelse, se vart nästa lampa är, och högerhanden tänkte jag... Jag måste ju, liksom, ha... Så att jag känner om jag, liksom, går emot någonting åt något annat håll. Fötterna där kände jag att, det var... Det var ju inget, såhär, tunnelbaneräls, eller sådär, så att... Men ändå gick man väl lite, såhär, halvtaskigt, för man visste ju inte riktigt hur... Hur det skulle vara.

Interviewer

00:01:41.86

Men, hur upplevde du underlaget när du gick här i tunneln?

Participant 37

00:01:44.59

Lite, såhär, knöggligt, men ändå... Jag trodde att det skulle vara mycket mer, det är... Förhållandevis, liksom, plant underlag.

Interviewer

00:01:52.31

Var det samma genom hela, eller ändrade det sig någonstans i tunneln?

Participant 37

00:01:56.04

Nej, det var någonstans det ändrade sig, men jag kan inte säga att mellan den eller den lampan, och jag försökte hela tiden, när jag identifierade en lampa så, liksom, kolla var är nästa lampa.

Interviewer

00:02:06.16

Mmm... Kunde du... Hur långt kunde du se en lampa ungefär?

Participant 37

00:02:07.93

Nej, men jag tyckte att jag såg från lampa... Så, liksom, till nästa lampa. Så att... Däremot var det ju någon fråga, såhär, såg du dina händer? Och det tänkte... Jag tänkte aldrig på om jag såg mina händer eller inte, men jag vet ju att den här handen så jag, liksom, när jag... Mot... Skulle, liksom, ha mot väggen.

Interviewer

00:02:24.47

Ja, jag ser här... Du beskrev då att du höll ena handen framför dig för att inte slå i någonting, och sedan andra handen på väggen. Varför var det viktigt?

Participant 37

00:02:29.68

Nej, men jag kände, såhär, att lamporna... Alltså, nödutrymningslamporna, sitter ju fast vid en vägg. Och om jag hela tiden håller mig vid en vägg, så kommer jag att hitta nästa lampa. Och sedan identifierade jag ju vilket håll jag skulle gå åt, eftersom att det stod, såhär, hur många meter var ditåt och ditåt. Och kortast var ju, liksom, åt... Åt det hållet jag valde, då. Så att... Men sedan kände jag ju, såhär, hade det här varit på riktigt... Det var ju några ledningar som hängde där, så tänkte man ju att, hade det varit på riktigt, det kanske inte hade varit det smartaste att gå och dra efter väggen, om det är några elledningar, eller sådär. Så att jag... Ja, om det var bra eller dåligt, det... Det vet jag inte, för det jag vet... Jag vet att det hängde, liksom, några ledningar där, några kablar, eller så. Så att... Ja.

Interviewer

00:03:18.94

När du... Hur upplevde du situationen nu, när du gick i... Den här..?

Participant 37

00:03:27.12

Alltså, jag kände mig nog rätt så lugn, eftersom att jag såg de här lamporna hela tiden. Utan dem så hade det nog varit helt... Helt lost. Och sedan så tyckte jag nästan att man blev stannad vid den här... Den här brandmannen, om han var en brandman. Han, liksom, ledde ju in en, och sedan nästan ställde han dig vid första lampan, men det kanske inte var så, det kanske var mer jag som uppfattade det så. För att... Det kändes som att det, liksom, var väldigt snällt. Hade det här varit på riktigt, och du, liksom, hade kanske först klättrat ut genom ett tunnelbanefönster, eller, liksom, dragit upp någon dörr, och sådär, så kanske man inte hade varit... Så lätt att identifiera, liksom, här är väggen, nu ska jag gå fram här, vilket håll... Vart ser jag första nödljusgrejen? Sedan så... Så vart jag ju ensam i tunneln, så jag kände aldrig, såhär, jag... Jag kände mig väldigt säker på mig själv, att... Nu gör jag såhär, och så. Man vet inte hur det blir om man är i en folksamling, och folk bara... Hitåt, eller ditåt, och sådär! Så att nu... Litade man ju bara till sig själv, och jag kände, såhär, att skulle jag ha varit här med mina barn, då kanske det inte alls skulle varit samma förutsättningar, men där och då kände jag att det var, liksom, väldigt lugnt, jag hittade, jag tyckte ju, liksom, det. Men sedan kanske tiden säger att, gud, du hade ju dött efter andra lampan, eller någonting. Det är... Det vet man ju inte, det får ju du säga nu.

Interviewer

00:04:57.01

Jag kan... Jag spolar tillbaka filmen här till... Här, 3:18. Och så sätter jag igång, och så får du beskriva ditt beteende här. Där går du från skylt, och sedan kommer du till..?

Participant 37

00:05:09.95

Till dörren, där. Ja, men jag försökte ju öppna dörren och gå ut. Och så frågade jag, liksom, ska jag gå ut här? Alltså... Och då... Då var det någon som sade, såhär, nej, nu är du framme. Nu är du klar. Så att... Då kände jag, ja, bra, skönt!

Interviewer

00:05:26.46

Vad såg du? Från den här sista skylten, och fram till... Till den här utgången som du såg. Vad... Vad... Vad såg du på vägen dit? Eller vad noterade du?

Participant 37

00:05:34.27

Nej, jag noterade bara att där blev det väldigt ljus, så att där var ju skylten annorlunda ovanför dörren, att det var en nödutgång, liksom, som jag skulle nyttja.

Interviewer

00:05:44.36

Så du såg en skylt ovanför dörren?

Participant 37

00:05:46.13

Ja, att det var... Mer markerad, så. På ett... Ett annat ljus, annars var det ju de här båtlamporna, men det heter ju inte så. Men du vet sådana lampor, i... I en höjd, men när det är... När den här nödutrymnings kom, då var den ju mycket högre, så var det ju i dörren. Och jag trodde ju jag skulle gå ut där, men de bara nej, du är klar nu. Så att... Mmm...

Interviewer

00:06:06.81

Men... Men det var skylten då, och så det faktum att det var en dörr som du såg? Såg du någonting annat? Där?

Participant 37

00:06:12.30

Nej. Nej, utan det var dörren och skylten där.

Interviewer

00:06:16.84

Ja. Och vi har behandlat lite grand ditt beteende, och... Ja, bakgrunden till att du betedde dig på ett visst sätt, och även hur du upplevde situationen. Jag kommer nu att fråga dig lite om andra saker, för du har nämnt lampor, du har nämnt skylt, du har nämnt utgång, var det något annat i tunneln som du såg, hörde eller kände, som du tycker du vill påpeka, eller... Eller ta upp? Utöver det du redan har nämnt?

Participant 37

00:06:42.59

Nej... Om du sade tunnelväggen där, för den... Jag gick... Jag gick ju efter väggen. För då tänkte jag att det är där man sätter nödutgångsgrejerna, så att följer man den så...

Interviewer

00:06:53.32

Så väggen också var... Så att du kände?

Participant 37

00:06:54.89

Ja, alltså för mig var väggen, liksom, en bra orienteringsgrej. För då visste man ju att, såhär, nu håller jag ju mig i alla fall på sidan. För sedan vet man ju inte, om det skulle brinna i en tunnel. Då stänger man väl av trafiken, får man väl hoppas. Men i annat fall, om det brinner i en tunnel, så vet man ju inte vart går jag i så fall? Är det här ett dubbelriktat tunnelrör, eller inte? Håller man sig till väggen så kanske man är lite mer, men det kanske är en hel felt bedömning, för där kanske, liksom, hela kraftpaketet med kablar ligger, så jag skulle hellre brunnit upp, liksom, bara för att jag fått en stöt genom kroppen. Jag har ingen aning. Men jag kände där och då att det var bra navigera efter väggen.

Interviewer

00:07:30.65

Ja. Underlaget har vi ju beskrivit lite grand också i det här. Så min sista fråga gäller... För du har ju upplevt det här, du har ju varit nere i en tunnel, en rökfylld tunnel, och utrymt. Du har sett ditt eget beteende på film. Utifrån de här erfarenheterna, är det något du vill tillägga? Något du vill ta upp mer i den här intervjun? Något du vill påpeka?

Participant 37

00:07:54.66

Nej. Det är... Det tror jag inte, utan det var spännande, ju. Jag *ohörbart* bra, fler personer skulle behöva veta. Och sedan så... Får man väl hoppas att man får veta om man agerade rätt, att man får en återkoppling.

Interviewer

00:08:08.94

Ja.

Participant 37

00:08:09.45

Att hur man ska bete sig?

Interviewer

00:08:11.24

Ja, men det får ni sedan. I utbildningen. Så jag stänger av inspelningen, och...

Interviewer

00:00:00.64

Inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 42

00:00:04.54

Jag är redo.

Interviewer

00:00:05.78

Mmm... Då inleder jag med att säga till diktafonen att detta är en intervju med försöksperson nummer 42. Och jag... Startar nu filmen. Det du ser nu, det är att du är i lastbilen, och ser filmen. Du ser dig själv där. Och, ni kommer nu... Du kommer nu att hoppa ner och så leds du in av brandmannen i tunneln. Och nu hänger brandmannens kamera rakt ner, så han filmar golvet på tunneln. Och du kan möjligen se fötterna som rör sig fram och tillbaka här, medan ni går in. Men jag är framförallt intresserad av att veta vad du gjorde från det att du släpptes i tunneln, då tar brandmannen ett par steg bakåt, och du kan se dig själv i tunneln, och när du ser dig själv i tunneln så vill jag att du då beskriver din upplevelse. Hur betedde du dig? Varför? Och hur upplevde du situationen?

Interviewer

00:01:00.13

Sätter vi igång igen, här.

Participant 42

00:01:02.53

Då sätter vi igång, yes. Och nu ser jag en... En grå, lite skakig, bild. Och det är en grön prick i mitten.

Interviewer

00:01:09.40

Ja, och det du ser det är då golvet, för att den... Han... Kameran hänger rakt ner, och ni går in. Du ser, nu släpper han taget om dig och nu ser du dig själv, så börja beskriva här.

Participant 42

00:01:21.74

Ja, det första jag såg var ju en lampa, helt enkelt. Och där så stod det att det var lite längre åt vänster, och kortare åt höger, nödutgång. Och här går jag och håller... Och försöker känna var väggen är någonstans, och leds av de här... Lamporna.

Interviewer

00:01:41.67

Kan du beskriva mer hur... Hur... Ditt beteende? Orsaken till ditt beteende, varför..?

Participant 42

00:01:47.68

Jo, jag... Eftersom man inte såg någonting. Jag såg ingenting på... På höger sida, så... Och de här lamporna, fanns på vänster sida, då... Då kändes det säkrast att gå på den sidan där lamporna fanns. Och... För att hitta någon sorts riktning så använde jag väggen, för att... För att... Hitta... Ja, ta mig framåt. Ni... Det som jag tyckte var... Var lite obehagligt var, att... Att marken var väldigt ojämn. Så jag visste inte om jag skulle snubbla, eller om det fanns mark framför mig ens. Det var...

Interviewer

00:02:28.99

Ja... Kan du beskriva... Var det samma typ av underlag i hela, upplevde du, eller du..?

Participant 42

00:02:32.86

Nej, det var olika. Det fanns några partier där det var... Där vägen... Där väggen var lite slätare, och då kändes golvytan också slätare, och där, liksom, skyndade jag mig lite igenom.

Interviewer

00:02:47.15

Kan du uppskatta här... Du går ju genom, du säger du såg lamporna på vänstersidan, kan du uppskatta hur långt ifrån lampan du var när du såg den?

Participant 42

00:02:55.75

Nej, de var... Vissa var lite tätare, och andra kändes lite längre ifrån. Det var ju vid något tillfälle då jag inte tyckte att jag såg nästa lampa, och då undrade jag om den... Om den ens skulle vara där.

Interviewer

00:03:07.50

Men om du stod vid en lampa, såg du nästa lampa eller fick du gå ett tag innan du såg nästa lampa?

Participant 42

00:03:12.93

Ja, det var ju vid... Ja... Det var ju väldigt ljust, precis när man var vid lamporna. Så jag tror inte att man såg nästa... Det är osäkert faktiskt, jag vet inte. Jag satt ju precis och fyllde i den här enkäten. Såg jag mina fötter? Såg jag mina händer? Jag tänkte inte på det.

Interviewer

00:03:30.63

Mmm... Ändrade du ditt beteende någonting? Jag ser... Du... Du... Fortfarande så går du ungefär på samma sätt? Men ändrade du ditt beteende någon gång i tunneln?

Participant 42

00:03:38.51

Ja, jag skyndade lite på slutet, tror jag. När jag såg att det var... Att det var kortare avstånd till nödutgången. Då kändes det säkert att... Att skynda lite. Men... Men jag tror jag var ganska konsekvent i hur jag rörde mig.

Interviewer

00:03:54.36

Mmm... Och nu kommer du till... Till ett ställa här. Kan du beskriva ditt beteende här?

Participant 42

00:03:58.41

Ja, här försökte jag ju då få upp dörren. Men jag visste ju inte om vi skulle... Om vi skulle ta oss ut, eller inte. Och...

Interviewer

00:04:04.97

Pausar vi inspelningen.

Participant 42

00:04:05.13

Ja, och då... Då säger den här rökykaren som filmar mig att jag inte behövde försöka öppna... Ja, gå ut genom den dörren.

Interviewer

00:04:12.89

Men du kom till en utgång, så du gick från skylten och så kom du mot en utgång, vad... Vad noterade du på vägen dit?

Participant 42

00:04:18.46

Men först såg jag ju att avståndet... Jag sneglade lite på de här skyltarna, hur stort avståndet var, och då såg jag att avståndet är ganska litet här mot slutet, och då förväntade jag mig att det skulle vara en dörr där. Den var inte såhär... Så upplyst som jag hade trott, faktiskt. Jag trodde att det skulle vara någon stor och blinkande variant, och sådär, men den var ganska diskret. Men det...

Interviewer

00:04:43.44

Ja. Vad var det du upplevde när du gick där? Vad såg du för någonting?

Participant 42

00:04:48.05

Ja, alltså... Jag tittade ner vid något tillfälle och lade märke till att det var lite blött och sådär...

Interviewer

00:04:54.51

Ja, vid... Jag tänkte vid... Speciellt vid utgången.

Participant 42

00:04:56.79

Vid utgången?

Interviewer

00:04:57.98

Ja, när du var på väg mot den. Vad såg du för någonting? Vad var det första du såg?

Participant 42

00:05:02.01

Det var... Det var ljus. Som jag tänkte på. Att den var vit och... Upplyst. Ja... Det var... Det var nog bara det.

Interviewer

00:05:12.81

Det var något ljusst då? På vilket sätt påverkade det dig? Hade du hjälp av det eller var det..?

Participant 42

00:05:18.67

Ja, ja. Absolut. Ja, jo men... Det är ju det man tänker när man är i... På något mörkt ställe, att man måste ut i något ljusst.

Interviewer

00:05:29.78

Vi har ju tagit upp en del av de saker som du... Du har sett, du nämnde skyltar på... På vänstersidan, såg du. Och lampor på vänstersidan. Och... Du har även nämnt det här med att det var väldigt ljusst när då du såg en utgång. Var det något annat du såg, hörde eller kände i... I tunneln? Som du vill påpeka eller ta upp?

Participant 42

00:05:49.66

Alltså, det jag hörde var ju... Den här rökdykarens andetag. När han filmade. Och det är ju en väldig trygghet att känna att det är någon som går bredvid en hela tiden. Så det... Kändes inte som en... Som en så värst utsatt situation på det sättet. Det... Det jag lade märke till, rätt rent... Psykologiskt plan, det var att vägen dit kändes kortare än vägen tillbaka. Ut igen, när... När jag sedan fick gå med gasmask, och sådär. Och skulle ut. Den vägen kändes väldigt lång.

Interviewer

00:06:30.23

Något annat du såg, hörde eller kände som du vill påpeka?

Participant 42

00:06:36.14

Röken var inte så obehaglig som jag hade trott. Jag trodde att det skulle svida i ögon, och sådär. Men det gjorde det inte. Och... Ja, men... Det... Man... Vid något tillfälle så tog jag tag i någon, såhär, kabel. För att... Det inte fanns någon vägg där, eller det gick in lite grand. Och i efterhand så undrar jag om det var så bra, att man går och, såhär, rycker i kablar sådär.

Interviewer

00:07:00.86

Ja... Vi har varit inne på lite det här hur du... Hur du kände dig. Hur du upplevde situationen. Kan du utveckla det eller..? Alltså, hur kände du..? Vilka känslor? Vad var din upplevelse av det här i... I tunneln?

Participant 42

00:07:13.82

Eftersom det var ett test, och eftersom jag är medveten om det, så... Så gick jag och tänkte... Att, om det här var en riktig rökfylld tunnel, skulle jag verkligen kunna gå såhär långt? För att jag... Jag kände ju inte att jag behövde, liksom, täcka för munnen, eller något sådant där. Men jag tänker att om det var riktig rök, så antar jag att man skulle behöva göra det.

Interviewer

00:07:42.58

Jag vet inte... Hur upplevde du den här situationen? Var det en otrygg situation? En trygg situation? Var det en..?

Participant 42

00:07:47.31

Det var ju en trygg situation på det sättet att det fanns en bredvid en hela tiden. Men... Jag var väldigt målinriktad.

Interviewer

00:08:00.08

Mmm... Kan du beskriva vad du..?

Participant 42

00:08:02.27

Mmm... Det... När man får en skylt och en pil och du ska åt det hållet och så många meter, så började det ticka någonting i huvudet, och... Och det är målet som är det enda man tänker på. Och... Och såhär i efterhand, om jag hade... Om jag verkligen hade trott att det hade varit fara, så kanske jag hade försökt att röra mig snabbare. Det vet man ju inte. Och... Men det här med att... Sådana här rön, som man har hört, eller att man ska... Man ska ner på marken och såhär, det var det ju inte tal om. Utan... Det är ju benen som gäller, känner man. När det är så otryggt underlag, och sådär.

Interviewer

00:08:44.92

Mmm... Baserat på det du nu har upplevt. Du har ju varit inne i en rökfylld tunnel, och du har sett dig själv agera i en rökfylld tunnel, finns det något du vill tillägga? Något du vill ta upp i intervjun? Baserat på dina erfarenheter?

Participant 42

00:09:07.47

Nej, inget jag kommer på på rak arm.

Interviewer

00:09:10.14

Nej, nej, men det är okej. Då gör jag så att jag stänger av...

Interviewer

00:00:00.25

Sätter jag...

Participant 43

00:00:01.17

Ska jag berätta helt fritt?

Interviewer

00:00:01.41

Du ska berätta helt fritt, och sedan ställer jag följdfrågor, eller ber dig förklara om det är något jag inte förstår, eller något jag vill att du utvecklar. Är du redo att starta?

Participant 43

00:00:14.23

Mmm...

Interviewer

00:00:15.01

Sätter vi igång. Då ska vi se... Tar fram din... Videofilm. Sådär... Och då börjar jag med att säga att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 43. Och... Nu startar jag filmen. Det du ser nu, det är när du är utanför tunneln, du hoppar ner från lastbilen... Och brandmannen han leder dig in i tunneln. Nu i början så låter han kameran hänga rakt ner... Så när den filmar golvet, så du kanske ser golvet och era fötter. Och det jag är intresserad av, det är från den tidpunkten när han tar ett steg bakåt, och du ser dig själv i tunneln. Så nu är det bara golvet som ni ser. Som du ser här. Ibland kan man se lite fötter som rör sig här också, men... Snart så stannar ni upp... Och så tar han ett steg bakåt, så beskriv nu din upplevelse, beteende och varför...

Participant 43

00:01:16.80

Mmm... Jag hade väntat mig att röken skulle vara obehagligare än den var. Den... Det sved aldrig någonting, eller så. Hittade en lampa där, ganska snabbt. Sedan var det kanske först andra lampan, tror jag, som jag såg att det stod... Kanske var ännu senare, ser jag en pil att det står hur många meter det är till... Till utgången. Märker att det är plant underlag. Men... Tänker att det kanske inte är det hela vägen. Så jag håller upp händerna också för att inte gå in i någonting med ansiktet.

Interviewer

00:01:50.83

Mmm... Hur långt från väggen uppskattar du att du höll dig? Du följer vänsterväggen här, när vi filmar.

Participant 43

00:01:54.94

Ja, det... Det... Antar att jag gick ganska sick-sack, men försökte gå rakt mellan lamporna då, men man såg dem ju inte, när man var mellan två lampor. Så att... Jag gick nog lite, ja, lite... Svängde lite, och så.

Interviewer

00:02:10.86

Hur långt uppskattar du att du såg en lampa? Hur långt ifrån var du när du upptäckte den?

Participant 43

00:02:17.13

Ja, en lampa kan... Kunde jag nog ha sett från några meters håll. Men det skymde ju ändå mycket, röken.

Interviewer

00:02:26.03

Var du någon gång på ett ställe där du inte såg någon lampa?

Participant 43

00:02:29.75

Mmm... Ja, i början tyckte jag... I början tyckte jag att jag inte såg någon lampa alls.

Interviewer

00:02:33.84

Men nu när du flyttade längs med väggen, såg du alltid någon lampa, eller var det..?

Participant 43

00:02:37.96

Nej, nej. Det var några steg mellan varje lampa som... Som jag inte såg någon lampa.

Interviewer

00:02:46.51

Kan du beskriva hur du... Hur du agerade här? Hur du gick, och... Liksom, varför du gick på det sättet som du gjorde? Du går en bit ut från väggen uppfattar jag det som?

Participant 43

00:02:55.47

Ja, det var för att inte gå in i den, helt enkelt. Och ramla, och sådär... Har... Bara att jag ser lampan, så att jag går ju helt efter lamporna. Och det är ju... Där tittar jag också, att jag går åt rätt håll.

Interviewer

00:03:11.19

Ja. Ändrar du ditt beteende någonstans här?

Participant 43

00:03:17.88

Alltså...

Interviewer

00:03:18.71

Bytte du tunnelvägg, till exempel, eller?

Participant 43

00:03:21.11

Nej, inte medvetet. Utan jag gick efter... Bara och letade efter lamporna. Och tittade på skyltarna.

Interviewer

00:03:27.15

Tittade på avståndet, på?

Participant 43

00:03:28.72

Precis, jag såg någonstans att det var åtta meter åt ett håll. Så, jag gick dit.

Participant 43

00:03:33.79

Och... Då var det så att jag trodde att nödutgången, den såg ju... Det var två strålkastare, eller fyra var det kanske.

Interviewer

00:03:40.90

Ja... Okej, det är där då...?

Participant 43

00:03:43.25

Ja, det trodde jag att det skulle föreställa ett tåg. Så att... Jag gick inte dit. Men det skulle jag gått direkt annars.

Interviewer

00:03:51.83

Okej, så då var den... Vad gjorde du då? Du såg på ena väggen att det stod noll? Noll meter? Och sedan... Såg du de här lamporna?

Participant 43

00:03:59.51

Först... Först såg jag egentligen nödutgången. Men jag trodde att det skulle vara ett tåg som hade stannat där. Så då gick jag... Då såg jag den här skylten där det stod 0. Så kände jag då om det var en dörr, där i mörkret.

Interviewer

00:04:12.85

Så då gick du och trevade här, längs med... Och där stod det 0 meter. Hur uppfattade du den här skylten när du gick här?

Participant 43

00:04:25.41

Jag uppfattade den som att det skulle vara en dörr precis där, i den skylten. Pilen pekade ju nedåt. Så att, jag tänkte att det var liksom där på marken. Som var rätt plats. Men det var ju då... Jag skulle gå åt andra hållet.

Interviewer

00:04:41.75

Vad var det som...?

Participant 43

00:04:42.01

Man skulle ju kunna göra en pil som är mer... Liksom, lite 3D-aktig.

Interviewer

00:04:45.35

Ja, okej... Som pekar utåt då menar du?

Participant 43

00:04:46.50

Utåt, ja.

Interviewer

00:04:50.15

Hur agerar du här? Eller hur upplevde du situationen här, när du går runt?

Participant 43

00:04:55.06

Jag var lugn hela tiden.

Interviewer

00:04:56.91

Det var du ja?

Participant 43

00:04:57.81

Det var... Ja.

Interviewer

00:04:59.29

Nu... Nu ser du ju att det är en utgång här, och du tar tag i handtaget. Vad var det som ändrades där? Du sade du uppfattade det som ett tåg initialt, i alla fall, och gick inte till den.

Participant 43

00:05:08.75

Nej, men... Det var för att jag inte hittade någon utgång där, så jag tänkte att det måste, kanske är det något här...

Interviewer

00:05:13.36

Så då gick du mot den?

Participant 43

00:05:16.07

Ja.

Interviewer

00:05:17.05

Och vad såg du då? De här lamporna såg du ju sedan tidigare. Var det någonting mer du noterade då?

Participant 43

00:05:21.27

Nej, det var först när jag kom precis emot, så såg jag ju att det var en dörr. Men det... Ja, det kanske går att utforma det på något annat sätt. Det... Det ser lite ut som ett tåg, men... Men jag vet inte om man hade tänkt så om det var på riktigt, då hade man kanske... Jag vet inte.

Interviewer

00:05:42.68

Men du har beskrivit lite grand ditt beteende, och orsaken till det. Och vi... Vi beskrev lite grand här hur du kände det, men kan du utveckla det här med hur du upplevde situationen? I tunneln? Du sade att du var relativt lugn. Det var det du nämnde.

Participant 43

00:06:00.20

Ja, för mig var det ju...

Interviewer

00:06:02.02

Gällde det hela... Hela tiden, eller?

Participant 43

00:06:03.80

Ja, ja, jag var lugn, det var för att det var så bra underlag att gå på, och... Och röken var inte obehaglig. Så att... Det var, liksom, ingen stressmoment.

Interviewer

00:06:15.18

Nu... Du nämnde några installationer som du såg, du såg lampor med skyltar och avstånd, du såg de här ljuset då... Och själva utgången med handtag och så. Var det något annat som du såg, hörde eller kände som vi inte har nämnt nu, som du vill ta upp?

Participant 43

00:06:30.30

Nej.

Interviewer

00:06:36.41

Underlaget har vi redan behandlat, du sade att det var rätt så jämnt och så. Upplevde du att det var samma underlag i hela?

Participant 43

00:06:41.73

Nej, det var lite vatten någonstans. Och lite stenar.

Interviewer

00:06:45.97

Hur menar du då med... Alltså, var det jämnt i övrigt utan stenar och sedan något ställe med stenar då?

Participant 43

00:06:52.35

Mmm...

Interviewer

00:06:52.92

Hur... Kan du beskriva mer de här stenarna? Hur du upplevde det?

Participant 43

00:06:56.54

Det var ungefär som... Som det brukar vara på... Runt rälsen. Så tänker jag mig att det var. Plus att det var en vattenpöl där.

Interviewer

00:07:06.91

Mmm... Har... Nu har du ju upplevt det här, du har ju varit nere i en tunnel, med rök, och du har sett ditt eget beteende. Utifrån dina erfarenheter, har du något som du vill tillägga, något du vill ta upp?

Participant 43

00:07:20.92

Nja, det... Jag fick skriva också i en blankett, men ljudsignaler hade ju kunnat hjälpa, och kanske... Kanske vid utgången skulle det kunna vara grönt ljus, eller någonting, så att man... Så att man inte tänker att det är strålkastare.

Interviewer

00:07:36.23

Ja. Hur hade du..? Grönt... Kan du beskriva mer hur du menar med grönt ljus?

Participant 43

00:07:41.50

Ja, alltså... Bara...

Interviewer

00:07:43.46

Ja, hur hade du velat ha ditt... Det här systemet?

Participant 43

00:07:45.54

Så här, strålkastare... Strålkastare är ju inte... Nödutskyltar brukar vara gröna, det skulle ju kanske ha gjort att jag inte trodde att det var ett tåg.

Interviewer

00:07:54.39

Ja, och sedan nämnde du ljud också. Har du någon... Kan du utveckla vad du menar med ljud? Vad... Hur hade du velat ha det för att göra det lättare för dig?

Participant 43

00:08:01.35

Mmm... Det skulle nog vara en röst, nästan, för att pip, sådär, det kan ju vara varnings... Det kan ju vara något brandlarm, eller någonting. Bara en röst, som liksom... Nödutgång, så att man kan orientera sig.

Interviewer

00:08:10.47

Ja, okej. Alltså, på... Vid nödutgången, så att man kan..?

Participant 43

00:08:12.51

Mmm... Precis, vid... Vid dörren, liksom.

Interviewer

00:08:17.48

Mmm... Ja, nej, men då tackar jag så mycket för att du var med i intervjun, och så...

Interviewer

00:00:00.68

Inspelningen. Är det okej att jag sätter igång intervjun?

Participant 44

00:00:04.01

Det är okej.

Interviewer

00:00:05.21

Mmm... Då säger jag till inspelningen här att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 44. Och... Nu ska jag starta filmen, här... Nu startar filmen. Det du ser nu, det är att du är i... I lastbilen, du går ut... Och förs in i tunneln. Brandmannen han låter nu kameran hänga ner, så han filmar golvet, ser du där. Och man kan ibland se några ben som... Som rör sig. Ska se, nu har han... Nu har ni gått in, ja. Så att det här... Jag är egentligen mest intresserad av dina upplevelser när... När han tar ett par steg bakåt och filmar dig, så här är bara... Du ser, det är du där och det är brandmannen där. Så när det... Det sätter igång så kan du börja beskriva ditt beteende, varför du gjorde så och hur du upplevde situationen. Så nu tar han ett par steg bakåt, och du får utrymma själv i tunneln.

Participant 44

00:01:01.24

Det var väl mest att jag följde ljuset, typ.

Interviewer

00:01:03.32

Ja. Hur... Var... Vilken... Var följde du ljuset? Var såg du ljuset någonstans?

Participant 44

00:01:08.01

Längs med väggen.

Interviewer

00:01:09.36

Vänster? Vänster sida då, ja?

Participant 44

00:01:12.17

Vänster sida, mmm...

Interviewer

00:01:12.82

Hur långt ifrån gick du ungefär?

Participant 44

00:01:15.00

Hur då, hur långt ifrån?

Interviewer

00:01:16.65

Hur långt ifrån väggen?

Participant 44

00:01:17.62

Nej, jag gick längs med väggen.

Interviewer

00:01:17.66

Längs med?

Participant 44

00:01:18.43

Ja, jag försökte... Känna... Jag försökte känna väggen.

Interviewer

00:01:21.75

Ja, okej. Vad var... Varför försökte du känna väggen?

Participant 44

00:01:25.46

Nej, eller... I början så kanske jag gick... Bara... Tittade så här... Kom man väldigt långt ifrån så blev det ju bara helt svart. Och då hade jag ju ingenting att orientera mig efter.

Interviewer

00:01:37.52

Okej, så det var för...?

Participant 44

00:01:37.58

Så jag försökte hålla mig mot väggen, för att... Under dem passagera då som jag inte kunde se något ljus, så visste jag ju att jag fortsatte rakt framåt, i alla fall.

Interviewer

00:01:46.97

Okej. Var det... Du sade att du... Du... I vissa passager inte såg ljus. Kan du uppskatta hur långt ifrån en lampa du var när du började se den?

Participant 44

00:01:58.94

Jag är inte sådär jättebra på att...

Interviewer

00:02:02.09

Men när du stod vid en lampa, såg du nästa lampa?

Participant 44

00:02:04.80

Ibland kunde man ju göra det, men inte... Inte hela tiden. Så jag vet inte om det är olika... Ja.

Interviewer

00:02:10.76

Du var tvungen att förflytta dig lite?

Participant 44

00:02:11.62

Om det var olika mycket rök, eller om det var... Olika avstånd mellan lamporna. Men, ja, ibland så behövde jag gå lite innan jag såg nästa ljus.

Interviewer

00:02:23.33

Ja. Och du håller... Jag ser du håller en hand lite så, framför dig, kan du förklara vad...

Participant 44

00:02:27.81

Ja, det var, såhär, om jag ramlar så är jag beredd att ta emot.

Interviewer

00:02:30.80

Okej, så det var... Säkerhet? Ja?

Participant 44

00:02:33.28

Ja. Eller ibland så... Så var det ju, liksom, stack det ut saker från väggen. Eller att det hade, liksom, åkt inåt, och då... Ville jag inte gå in i väggen.

Interviewer

00:02:45.77

Hur upplevde du den här situationen?

Participant 44

00:02:48.30

Ja, det var ju lite ovant.

Interviewer

00:02:52.38

Var det skrämmande, eller kändes det okej, eller..?

Participant 44

00:02:56.97

Hade det varit på riktigt så hade det ju varit jätteskrämmande. Men eftersom att jag visste att det är, liksom... Jag får hjälp om jag behöver det, jag kommer inte att dö, så det var... Jag var lugn, ändå.

Interviewer

00:03:09.19

Ja, okej. Hur upplevde du underlaget som du gick på?

Participant 44

00:03:12.97

Ja, det var massa stenar, upp och ner, och grejer jag sparkade på och... Och så var det... Ja...

Interviewer

00:03:21.56

Var det samma under hela eller kände du att det ändrade sig någonting?

Participant 44

00:03:22.58

Nej, det var väl lite... Det var väl lite olika. Ja.

Interviewer

00:03:26.03

Nu pausade jag här. För nu kommer du ju fram till någonting som ser lite annorlunda ut. Jag vill att du tittar på det här och beskriver...

Participant 44

00:03:29.27

Ja. Det är väl den där dörren, som jag bara. Den skiter jag i. Jag fattade inte att det var en dörr. Jag bara... "Aha, här var en massa ljus". Finns det fler ljus? Ja, det finns fler ljus där fram. Då fortsätter jag mot ljuset.

Interviewer

00:03:43.59

Okej. Hur... Vad var... Vad tänkte du när du gick förbi de här ljusen? Alltså, var det någon tanke som slog dig?

Participant 44

00:03:47.80

Jag förstod inte att det var en dörr där.

Interviewer

00:03:50.65

Nej... Vad var det du associerade när du såg det här? Var det någon tolkning du gjorde av vad det var, eller..?

Participant 44

00:03:54.42

Alltså, jag trodde det var något stoppljus, eller någonting.

Interviewer

00:03:57.03

Något... Jaja, någonting. Ja, okej...

Participant 44

00:04:00.00

Men jag kunde inte se att det var någon dörr. Så jag bara "Jaha, nejnej, men...". Finns det fler ljus där framme? Ja, jo, men då fortsätter jag väl efter dem då.

Interviewer

00:04:07.78

Ja, och här när du då slutet, då?

Participant 44

00:04:07.94

Här är slutet... Ja. Där tog det stopp.

Interviewer

00:04:12.08

Där tog det stopp, och sedan blir du hjälpt ut?

Participant 44

00:04:13.00

Ja, då fnissade dem och så, ja... Stanna då.

Interviewer

00:04:16.88

Ja, okej. Ja, men det är fler som har gått så långt, så det är...

Participant 44

00:04:19.34

Ja, nej... Det är ingen fara.

Interviewer

00:04:21.93

Men, det du såg då, det var ljusen, när du gick förbi den här? Det här, då. Var det något mer du noterade, eller det var bara att det var ljust på *ohörbart*.

Participant 44

00:04:30.67

Nej, jag såg väl bara att det var... Att det var ljust där.

Interviewer

00:04:34.61

Ja. Kommer du ihåg hur många... Hur många ljuskällor du såg, och vilka färger de hade, och sådant där? Något du minns?

Participant 44

00:04:44.33

Vitt eller grönt var det säkert.

Interviewer

00:04:44.56

Vitt eller grönt, ja. Och din association, som du sade, det var främst att det var någonting... Någon installation i tunneln, så att säga?

Participant 44

00:04:50.81

Ja. Inte så mycket att jag kunde ta mig ut där.

Interviewer

00:04:55.02

Nej. Då tänkte jag också, vi har behandlat beteende och orsaken till beteende. Och... Du har... Också beskrivit hur du upplevde det, i... I tunneln. Och du har nämnt en del, du såg lampor, du såg... Lampor på väggarna också. Jag vet inte, såg du skyltar?

Participant 44

00:05:15.17

Ja, skyltarna som var under... Under lampan, ja.

Interviewer

00:05:16.92

Under? Ja. Okej, såg du någonting mer på den här skylten som... Förutom lampor och... Och att det pekade åt olika håll?

Participant 44

00:05:22.30

Ja, det stod ju hur långt det var till...

Interviewer

00:05:24.70

Hur långt det var också?

Participant 44

00:05:26.05

Ja... Fast sedan, typ, började jag väl skita i efter ett tag. Då var det mest såhär, bara nästa lampa.

Interviewer

00:05:31.66

Ja, okej. Varför? Fanns det någon orsak till att du... Du efter ett tag struntade i vad det stod, eller?

Participant 44

00:05:38.66

Nej, jag vet inte. Det är väl att det är, liksom, att man... Ja, ja... Jag vet inte riktigt. Varför man struntar i dem.

Interviewer

00:05:44.41

Nej. Men det var i början du tittade väldigt mycket, och så minskade det då, mot slutet?

Participant 44

00:05:47.85

Ja.

Interviewer

00:05:48.93

Förutom det här då, lamporna, som du såg, och... Både på sidan och då de här fyra... Var det någonting annat du såg, hörde eller kände i tunneln som du vill påpeka?

Participant 44

00:06:00.40

Nej, jag såg väl nästan ingenting, nej.

Interviewer

00:06:04.96

Nej. Inget du hörde, eller kände? Ja, du kände på tunnelväggen, det har vi ju nämnt också. Och underlaget har vi behandlat också, lite grand. Att du tyckte det var... Det fanns lite stenar att snubbla över, men det var förhållandevis jämnt.

Participant 44

00:06:19.64

Ja.

Interviewer

00:06:19.97

Baserat på det du precis har upplevt. Du har ju varit inne i en rökfylld tunnel, och du har... Sett hur du betedde dig också, är det någonting du vill tillägga? Någonting du vill ta upp ytterligare? Utifrån det du har upplevt?

Participant 44

00:06:33.73

Nej. Ja.

Interviewer

00:06:35.09

Ja, men då stoppar jag inspelningen.

Participant 44

00:06:37.90

Skönt att ha provat.

Interviewer

00:06:39.10

Ja, men det är väl bra.

Interviewer

00:00:00.15

Inspelningen. Redo att starta intervjun?

Participant 45

00:00:04.22

Ja.

Interviewer

00:00:04.67

Då inleder jag med att säga till diktafonen att jag gör en intervju med försöksperson nummer 45. Och... Ska jag starta filmen. Och här startar jag filmen. Det du ser nu i början, det är precis innan...

Participant 45

00:00:21.78

Ja, just det. På utsidan?

Interviewer

00:00:22.45

På utsidan, och sedan går du in med rökdykaren. Ska vi se, ni står fortfarande utanför. Det är ju porten du ser där. Och under den tiden så låter han kameran hänga ner, för han leder ju dig. Så att du kanske ser golvet och era fötter, och det jag är intresserad av det är när han då släpper dig inne i tunneln. Det är då du kan börja berätta vad du har gjort, eller vad du gjorde. Och varför, och hur du upplevde situationen. Så här ser man golvet, möjligen kan man se någon... Era fötter som rör sig ibland. Ja, men... Men du ser tydligt, när han tar ett steg bakåt så ser du dig själv i... I tunneln. Där!

Participant 45

00:00:58.14

Ja, där. Ja, det var ju först att... Leta, men jag tror jag såg väl någon lampa. Och då gick jag ju mot den lampan. Och sedan så fortsatte jag, och sedan dök nästa lampa upp. Och det var ju det... Det var... Min strategi. Och... Och, ju mer frekvent jag såg nästa lampa, desto fortare gick jag. Jag hade ju händerna lite åt sidan, såhär, ifall att... Delvis om jag skulle ramla, så skulle jag kunna ta emot mig själv liksom. Hade väl egentligen tänkt att ha lite mer böjda knän, i början, så att säga. Men alltså, sedan när jag såg lamporna rätt fort, så blev det ju hastigheten som var av mera vikt.

Interviewer

00:01:40.73

Ja. Hur långt ifrån väggen tror du... För här... Tagit du på vänsterväggen då?

Participant 45

00:01:44.75

Ja, precis. Det var... Jag fastnade direkt där på vänstersidan. Jag tror att jag kanske hade en meter till väggen, där jag gick. Det kändes hela tiden som att det var... Sikten till nästa lampa, att... Att ungefär som att tunneln gick såhär hela tiden. Fast, det var väl egentligen bara för att... På grund av röken kunde jag inte se dem, helt enkelt. Då var det, liksom, rökväggen. Och sedan mellan lamporna, då var det ett kort ögonblick då det var helt kolsvart bara, men... Eftersom det upprepade sig med samma intervall hela tiden så var det bara att fortsätta, istället för att tänka att oj, nu har jag tappat bort mig. Så där... Lite, ganska mycket upp, skyltarna. Och sedan märkte jag att... Att marken var såpass... Rak på, liksom. Det var... Det var inga stenar där ivägen, eller något sådant. Utan det var...

Interviewer

00:02:43.53

Mmm... Var det samma i hela, eller ändrade det sig någon gång?

Participant 45

00:02:45.29

Nej, det var... Det som ändrades, det var i slutet, när jag plötsligt var i en... När jag verkligen upplevde rökvägg, liksom. När det blev jättevitt. Men då var jag ju redan vid utgången, för där... Där kände jag en sekund, oj nu har de ökat svårighetsgraden här.

Interviewer

00:03:04.11

Nu kommer du till någonting här.

Participant 45

00:03:05.22

Ja, precis. För här blev det plötsligt jättevitt rök, liksom. Det... Jag kunde knappt se någonting. Men då såg jag plötsligt de här cirklarna, och såg att det var utgången. Så jag antog att det var den dörren jag skulle ut i. Ja, och då sade han ju att jag hade kommit fram.

Interviewer

00:03:17.68

Ja, att du hade kommit ut. Vad var det du såg då, du sade att du såg ljuset till en början?

Participant 45

00:03:22.98

Ja, ja precis. Alltså, jag såg ju en litet skimmer av en ljusfläck, liksom. Allra... Alltså, första två, tre stegen in i tunneln, såg jag ingenting. Jag hade ingen aning om vart jag skulle gå. Så... Så jag gick väl... Jag vet inte hur snabbt, eller... Jag gick väl åtminstone försiktigt. Och då såg jag det där, ena lampfläcken, eller ljusfläcken, och då gick jag mot den, och när jag då såg att det stod en ut... Nödutgångsskylt, då gick jag åt den... Det hållet *ohörbart*. Och så fortsatte jag bara det.

Interviewer

00:03:50.36

Ja. När du kom till utgången sedan, så sade du att du såg ett ljus... Ljus..?

Participant 45

00:03:53.22

Ja, innan... Innan jag kom till utgången, innan jag visste för... På de här skyltarna stod det ju... Har jag för mig att jag skulle gå betydligt längre. Jag var lite överraskad att det här kom, så jag hade inte räknat med att det skulle vara en dörr där. Och eftersom det blev plötsligt jätteljust, då trodde jag att jag hade kommit till ett ställe där det är mycket mer rök. För jag kan ju inte säga att jag lade märke till rök, fram till dörren. Det enda som jag lade märke till, gällande rök, det var ju att... Jag såg lite rök i samband med lamporna. Annars så... Utgick jag från att det bara var en helt nedsläckt tunnel. Det var den känslan det var. Men precis innan där, då... För då såg jag inte dörren, eller vad heter det... Lade märke till dörren, på grund av den här plötsligt vita röken, liksom. Så då... Där fanns ett litet potential till att bli stressad mer... Nu när jag... Eftersom jag då stod framför dörren... Så försökte jag... Ja... Ta ett steg längre åt den, men hade jag kanske varit mer åt andra hållet, så att jag bara hade fått ljuset från *ohörbart*, hade jag inte sett utgången.

Interviewer

00:04:52.26

Nej, nej. Och då såg du ljuset först, då, och sedan tog du ett steg. Ändrades det, såg du mer eller mindre, eller vad såg du mer när du då flyttade dig mot den här utgången?

Participant 45

00:05:02.96

Ja, alltså när jag lade märke till att det var en utgång, då gick jag ju mot den bara.

Interviewer

00:05:07.66

Ja. Vad var det du såg, vad var det som fick dig att inse att det var en utgång?

Participant 45

00:05:10.08

Jag tror det var mönstret av lampor? Att de var runda, så då visste jag att de är...

Interviewer

00:05:13.77

Okej, de runda... Där nere då eller?

Participant 45

00:05:14.69

Ja, alltså, jag såg ljuskällan, så att säga. Så då visste jag ju att det... Det är en vägg där, att ljus kommer därifrån. Så då gick jag närmare där, för att få någon information. Så det var den, liksom. Gå till ljuskällan hela tiden, ungefär.

Interviewer

00:05:29.46

Ja, okej. Hur upplevde du situationen, när du gick här i tunneln? Från... Från start och hela vägen bort?

Participant 45

00:05:35.72

Den blev ju lugnare och lugnare, fram till det här allra sista ögonblicket då. Men... Men det... Ressträckan, den var... Från att ha varit... Känna mig väldigt orienterad, eftersom att det var helt kolsvart, till jag fick första lampan... Såg att det fanns en skylt där, som fortsatte, så blev det lugnare och lugnare. Och kände att det gick fortare och fortare då också. Och jag... Jag upplevde inte någon obehag, vad gäller själva lukten eller såhär.

Interviewer

00:06:01.26

Mmm... Var det något som påverkade så att du kände dig lugnare och lugnare? Något som?

Participant 45

00:06:04.82

Ja, alltså... Jag såg ju att siffrorna på skylten... Jag kom ju närmare, de upprepade sig, liksom. Så... Så att det kändes som att jag var på rätt spår. Så det

var det som gjorde... Att det kändes, ja... Att jag var på rätt spår helt enkelt, så att jag inte... Gått vilse, eller... Inte alls kunde orientera mig. Och att det inte heller dök upp några oförutsedda föremål, eller såhär, i vägen. Så att, på så sätt kändes det som att det här... Nu har jag... Jag har hittat, liksom, spåret, som leder till gången. Så det är bara att fortsätta på det, även om jag inte riktigt ser...

Interviewer

00:06:38.57

Ja. Du har ju nämnt... Du har... Vi har gått igenom beteende och orsak till beteende, och du beskrev hur du upplevde det här... Och, du har nämnt lampor och skyltar och avstånd, lampor nere vid utgången, och ljuset då som du såg. Var det något mer du såg, hörde eller kände i tunneln som du vill påpeka?

Participant 45

00:06:55.59

Nej, *ohörbart* alls gjorde, det enda jag hörde, det var gruset från brandmannens steg. Men... Men de lade jag inte särskilt större vikt heller vid. Utan hörselmässigt så var det... Lade jag inte märke till någonting, eller registrerade alltså... Att jag gav någon uppmärksamhet åt det. Det var väldigt orienterat till de här lampgrejerna. Det var bara att beta av dem... Så att... Så att jag lade inte märke till något annat.

Interviewer

00:07:21.83

Mmm... Och underlaget det har vi beskrivit med... Men du kan ju... Får gärna beskriva igen hur du upplevde det.

Participant 45

00:07:27.54

Ja, underlaget kändes ju som... Som grusväg. Eller inte grusväg, utan som... Såhär skogsväg som var nertrampad jord, liksom. Ganska mjuk, och inte... Någon, ja... Inga stenar ivägen, liksom. Så jag behövde inte oro mig för... För att halka, eller ramla, eller sådär. Vilket jag också tror att... Det var därför jag gick fortare och fortare. För att då kunde jag ju... Då... Då... Hoppade jag över till nästa sträck, så att jag kunde se nästa lampa igen, snabbare. Och på så sätt vara bekräftad i att, typ... Det här har jag... Ja, risken är minimala att jag ska slå knäet i någon stenvägg, eller något sådant.

Interviewer

00:08:06.19

Ja. Och det var samma ungefär hela sträckningen i tunneln?

Participant 45

00:08:08.39

Ja, egentligen, alltså... Efter... Eftersom det... Alltså, från första till andra så var det ju... Kanske man inte var helt säker, men sedan när det var exakt samma sak som fungerade för att komma till tredje lampan, och till fjärde, så blev det ju, liksom, ingen... Ingen anledning att förändra strategin om den här fungerar.

Interviewer

00:08:26.49

Nej, nej. Baserat på det du nu har upplevt, du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, du har sett dig själv agera i en rökfylld tunnel, är det någonting du vill tillägga? Någonting du vill ta upp i intervjun?

Participant 45

00:08:39.03

Nej... Egentligen... Egentligen inte. Det gick ju... Ja, jag lade ju själv märke till att... Till vad... Det var ju inga större förändringar i någonting, utan det kändes som ganska rakt... Rakt på. Så på så sätt var det ju väldigt... Ja De här lamp... Upplysta distansskyltarna, eller vad man ska kalla dem, de fungerade väldigt bra.

Interviewer

00:09:00.61

Ja, men det är ju bra. Men då tackar jag dig så mycket... Så mycket för intervjun, och för att du var med i...

Interviewer

00:00:00.55

Och då sätter jag igång inspelningen, och du är redo att starta intervjun?

Participant 46

00:00:05.30

Ja.

Interviewer

00:00:06.66

Ska jag se här... Sådär, och då säger jag till diktafonen här att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 46, och nu ska jag sätta igång filmen, och där är filmen igång! Det du ser nu, det är att du står i lastbilen här, och så hoppar du ut. Det är du som syns på bilden. Och brandmannen kommer nu att leda dig in i tunneln, nu låter han kameran hänga rakt ner så att du ser golvet och möjligen fötterna, och det jag är intresserad av, det är från och med det att han släpper lös dig i tunneln och tar ett steg bak och filmar dig. Här ser du han filmar golvet, och du såg dina fötter så. Och när det är... När du då är själv där och ser dig på filmen så ber jag dig att beskriva din upplevelse, beteende, varför och hur du upplevde situationen. Vi ser, ni går in, nu stannar ni och sedan tar han ett steg bak och så kommer du att kunna se dig här. Så, varsegod.

Participant 46

00:01:03.99

Nej, det första jag tänkte på, jag hade ju den här bilden framför mig, som var från tunnelbanan. Bild som tittade, att jag vet att jag blir avsläppt och till vänster är nödutgången med trappen upp. Så det var det jag tänkte att jag ska gå mot vänster. Och sedan gjorde jag, såhär, att jag tog... Eftersom att jag är i en tunnel, för att veta vart jag är någonstans och att jag går framåt och åt rätt håll, så håller jag hela tiden i kontakt med väggen.

Interviewer

00:01:28.16

Okej, och det var... Anledningen var för att du..?

Participant 46

00:01:30.85

Bara för att jag ska veta, eftersom jag vet ju inte riktigt var jag går. Hur det ser ut, eller om det svänger eller något. Så att jag inte tappar bort mig själv här, så jag tänkte att... Tunneln går ju rakt fram, så att följer jag den... Ibland så stannar jag till för att jag visste inte var tog den vägen, men jag hade fokus på det, att hålla... Handen i väggen hela tiden. Kontakt med väggen. Men sedan vet jag att... Jag börjar krypa bara för att... Jag följde ju de här skyltarna, så tittade jag hela tiden att... Aha, åt rätt håll, jag går åt det hållet, det blir mindre till när jag går framåt, och bakåt. Men jag hade... Registrerade hela tiden de här siffrorna, bara för att peppa mig själv också att, jag går åt rätt håll. Sedan började jag krypa lite, för de vart ju lite lägre ner. Och det kom jag på sedan efteråt, varför kryper jag för? Det kom jag på när jag kom ut. Att tunnelbanan får ju plats här, så jag behöver inte krypa. Men jag vart det på grund av att de var så långt ner, men... Men jag tänkte, det är ju en bra sak. För hade det varit rökfyllt så då är det ju bättre luft ner. Men... Så där gick jag hela tiden.

Interviewer

00:02:28.93

Ja. Hur upplevde du underlaget nu när du gick i tunneln?

Participant 46

00:02:31.31

Det var ju grusigt. Så att det var ju smågrus hela tiden, men det var bra också. Men jag tog ju försiktiga steg ändå, för jag tänkte är jag på tunnel... Eller en tunnel. Så jag tänkte på hur jag gick, att jag lyfte på fötterna lite.

Interviewer

00:02:45.24

Ja. Upplevde du att det var samma eller ändrades underlaget någonstans i tunneln?

Participant 46

00:02:49.26

Det vart ju... Det vart som betong på vissa ställen, att då var det ingen grus. Så att det märkte jag, men...

Interviewer

00:02:54.63

Men det här gruset var ungefär samma när du gick på det?

Participant 46

00:02:58.22

Ja, det tycker jag. Det tycker jag att det var lika stort. Nej, för det enda... Det var bara det här och sedan när man såg att de här lamporna kommer, då visste jag att... Ja, där kommer den. Och så tittade jag liksom. Bra, neråt. Nu är det si och så många meter kvar.

Interviewer

00:03:11.61

Hur långt såg du? När... När upptäckte du lampan? Hur långt innan om du uppskattar?

Participant 46

00:03:16.00

Jag tror kanske två meter.

Interviewer

00:03:16.04

Två meter, ja, okej.

Participant 46

00:03:17.39

För att jag ville inte heller hålla blicken för långt borta, såhär. Jag hade att jag ville vara här. För att är jag där borta, så då... Tappar jag bort mig. Då hade jag mer känsla för väggen och var jag gick. Så därför begränsade jag mig själv också, att jag försökte inte titta framåt, för jag tänkte att det... Det hjälper inte mig.

Interviewer

00:03:33.55

Nej. Hur upplevde du situationen här inne?

Participant 46

00:03:36.69

Jag tyckte... Jag var, såhär, peppad av lamp... Eller av... När jag såg att det räknades ner, metrarna. Så vart jag, ja, ja! Kommer jag *ohörbart*, nu är det bara så lite kvar. Jaha, vänta nu och sedan vart det, ojdå, 80 och sedan när det gick neråt hela tiden. Så att, det är... Det peppade mig.

Interviewer

00:03:55.82

Ja, okej. Så det var... Okej. Det var betryggande då, kändes det?

Participant 46

00:03:58.18

Mmm, ja. För då visste jag att... Att jag är på rätt väg. Och så tänkte jag att det är ingen idé att stressa fram här, det är ändå bara... Håll kontakt med väggen hela tiden. Och sedan var det en... Det var ju någon kabel där, någon slang. Ström... Så den försökte jag att akta mig för, för jag tänkte att man är i tunnelbana, det är mycket ström, så att... Då... Den såg jag, så att jag försökte hålla mig nedanför. Så jag hade koll på den hela tiden också.

Interviewer

00:04:20.19

Mmm... Ändrade du beteende någon gång, eller var det ungefär samma hela tiden?

Participant 46

00:04:22.15

Jag hade samma, för jag tyckte det gick ju framåt. Och det är... Det var... Så att det var... Det fixade jag. Sedan känns det alltid skönt, ja, en lampa. Så då ställde jag mig upp lite och kollade metrarna, så att. Jag trodde det var två lampor, men det var bara en lampa. För den... Den lös så starkt. Skyltarna. Jag gick där och kröp, det var roligt. Det vet jag inte *ohörbart*... För hade de varit på samma höjd hela tiden, då hade jag inte krupit sådär. För då glömde jag bort att jag... Att jag var i en... Jag vet att det var en tunnel, men jag tänkte inte på att... Hur högt det var i tak. Så att jag följde de där skyltarna för att de var så lågt ner. Men jag gick... Jag höll ju samma hastighet hela tiden. Den där, att den gick in en stund, jag tänkte att, aja, stressa inte fram, känn var är väggen. Att tappa inte väggen. För då visste jag inte hur mörkt det skulle vara om jag kom ut här, eftersom jag hade lamporna så.

Interviewer

00:05:21.42

Ja. Såg du någonting annat när du gick här i tunneln? Du sade lamporna. Nu tar vi... Det var första filmen, och sedan fortsätter den här. Vi fortsätter film två nu. För du såg de här lamporna, såg du någonting annat du uppmärksammade på vägen? Du sade kablar, har du nämnt..?

Participant 46

00:05:36.83

Ja, kabeln... Kabeln såg jag, som gick där, därå, längs med. Och... Och sedan såg jag bara av bergväggen, men jag såg inte något annat. Det var då... Och det var det jag hade bara koll på det där. Hela tiden, kände att det räknade ner, att jag tittade. Att det går åt rätt håll, och sedan att det kommer en nödutgång närmre. Mera framåt.

Interviewer

00:05:58.90

Så nu har du räknat ner, och ner, och ner. Och sedan..?

Participant 46

00:06:00.77

Hela tiden, ja. Hela tiden, ja. Och sedan vart jag lite paff där när det var noll och pil rakt ner. Jag bara, jaha. Men är det hål i marken, eller var, eller är det någonting upp? Och det var det så himla konstigt.

Interviewer

00:06:10.57

Mmm, här..? Kanske det är?

Participant 46

00:06:11.66

Det är där, va?

Interviewer

00:06:15.53

Ska vi se nu.

Participant 46

00:06:15.85

Just det, ja precis! För jag höll på att kolla vad är det här nu, liksom, att.

Interviewer

00:06:19.24

Ja, hur uppfattade du det här när du såg noll meter där?

Participant 46

00:06:21.41

Noll, så bara gå tillbaka. Men vänta, så ville jag inte... Så gick jag där. Så gick jag fram till... Jag stannade upp, nej jag går tillbaka. Och sedan *ohörbart*, inte vänder mig. Så går jag tillbaka och kollar. Det var ju pil ner, är det någonting där nere, eller är det något trappsteg upp? För jag hade ju bilden framför mig, från... Filmen från tunnelbanan, för då var det de här trapporna upp. Och sedan var dörren så, så det var en sådan jag trodde att jag skulle möta på trappor. Fast tänkte, nej, men jag går fram. Men så tänkte jag att jag går inte fram för långt, för då kom jag fram till nästa skylt här. Och då bekräftade ju den bara att, nej, gå tillbaka.

Interviewer

00:06:58.64

Att du skulle... Ja, okej.

Participant 46

00:06:59.83

Ja, att nu... Och sedan bara, nej. Nej, då måste jag gå tillbaka.

Interviewer

00:07:11.48

Då vänder du här?

Participant 46

00:07:11.60

Det tog en liten stund, jag var inte snabb.

Interviewer

00:07:15.40

Och så känner du här på väggen då?

Participant 46

00:07:17.32

Hela tiden, för att jag ville ha den där, känna att om det är någonting. Men sedan tänkte jag att, nej... Okej, då måste jag gå tvärs över, om det inte finns någonting, att det var... Jag tänkte, jag kollar en gång till när jag fortfarande är här, att jag inte missar något. Så jag bara ställer mig med ryggen mot, sedan bara... Nej, för jag såg inte... Därifrån ser jag inte skyltarna... Såg inte jag nödutgången. Fast den lös ju väldigt bra när jag kom nära, men den syntes inte alls.

Interviewer

00:07:42.50

Så du vänder dig så småningom... Här, ja. Och så går du..? Kan du beskriva hur du... Vad du gör här när du går över? Du flyttar tillbaka?

Participant 46

00:07:48.92

Jag bara håller koll att jag fortfarande går rakt ut, och sedan tänker på att jag har spår och allting... Vad har jag... Där... För där var jag... Där var jag osäker, liksom. Att det var...

Interviewer

00:07:57.90

Och sedan... Hur upplevde du här, när du flyttade dig mot den? Vad såg du för något?

Participant 46

00:08:02.10

Sedan såg jag de här gröna och vita lamporna. Jag bara "Yes!". Först trodde jag att det var en tunnelbane... Det såg ut som tåget... En... En tunnelbanevagn från lamporna. Då trodde jag först att det är ett tåg, men jag tänkte "Jag går ju dit, för där är det i alla fall något som lyser". Och sedan såg jag nödutgången, och bara "Yes!". Och dörren.

Interviewer

00:08:19.78

Och sedan... Släppte du. Men du såg ljus, och sedan såg du de här...? Punkt... Ja..?

Participant 46

00:08:23.46

Strål... Jag trodde att det var strålkastare från tunnelbanevagnen. Att det såg ut som loket. Att det var det. Att jag först fattade att det var... Det var dem som lös upp gröna bitar där.

Interviewer

00:08:35.35

Såg du någonting annat när du närmar dig? På den här..?

Participant 46

00:08:38.48

Ja, den vita dörren, och sedan att det var nödutgång.

Interviewer

00:08:40.42

Skylt?

Participant 46

00:08:41.15

Ja, en stor skylt.

Interviewer

00:08:42.42

Skylt, ja. Var var den skylten placerad någonstans?

Participant 46

00:08:44.65

Såhär lågt, ganska lågt. I ögonhöjd, liksom, och neråt. Den satt inte högt upp, att jag tyckte den satt såhär, bara. Rakt på.

Interviewer

00:08:52.87

I ögonhöjd, och så en bit... En bit neråt? Och du visar ungefär en halvmeter, här på..?

Participant 46

00:08:57.30

Ja, ja. Så att det var en stor skylt, det var det.

Interviewer

00:09:01.15

Mmm... Och sedan, nu pausar vi här. För nu är det den andra, när du är på väg upp igen. Ja, du har ju nämnt några installationer som du... Som du såg i den här tunneln, lampor, du såg de här lamporna vid dörren och fyra, skylten och så vidare... Är det någonting annat du såg, hörde eller kände i tunneln som du vill påpeka?

Participant 46

00:09:21.66

Nej, jag gjorde inte det, för att nu när jag fyllde i där också, med rinnande ljus, eller kommentarer, eller blinkande ljus. Nej, det såg inte jag. Nej...

Interviewer

00:09:30.13

Nej, nej. Underlaget har vi ju behandlat lite grand, då. Redan, hur det kändes, och... Om det...

Participant 46

00:09:37.24

Och sedan märkte jag när jag kom till nödutgången. Då var det plant. Då var det som betong, att man gick på helt rent. Det var ingen grus där, jag antar att det var helt rent. Så då kände man ju att, nu är jag på någonting helt annat. Så att det var ju plant underlag.

Interviewer

00:09:50.04

Mmm... Baserat på det du nu har upplevt, du har ju varit nere i tunneln, och varit inne i en rökfylld miljö, och du har sett ditt eget beteende här. Baserat på dina erfarenheter, är det någonting du vill tillägga? Ta upp i intervjun?

Participant 46

00:10:04.04

Nej, det... Jag tycker att det var... Nej, det var jättebra övning, realistiskt, och jag är nöjd över... Öer hur jag själv tänkte, faktiskt. Att jag gjorde där, jag kände mig aldrig stressad, och jag tycker det var kanonbra med... Hade det bara varit nödutgång, nödutgång, men inte någon nedräkning, men just när de var de här siffrorna, hur långt det är, att det hela tiden få bekräftat att jag går åt rätt håll. Bra. Bra, och sedan ser jag bara att nu är det inte långt kvar, Yes, Yes, det tyckte jag var...

Interviewer

00:10:31.02

Det var betryggande?

Participant 46

00:10:32.60

Väldigt bra, med... Med meterantalet på den där, det tycker jag var verkligen bra. Och sedan just, aha, vänta, noll, och sedan pilen. Men det var den jag var förvillad över, pilen ner. Vadå? Är det ner i golvet här eller? Och jag förstår, hade den pekat rakt upp, då vet man att då är ju någonting där uppe. Men när det var långt ner, eller rakt ner, att den... Kunde vara mer tydligare, att den är tvärs över. Att den är tvärs över, att den... Den skylten, pilen var dålig. För det... Då... För det var ju, direkt jag trodde, jaha, den är ner i marken. Jaha, en lucka jag ska gå? Faktiskt. Så den var... Missvisande. Men ändå att det var... Men jag undrar, därför gick jag förbi den, för att jag tänkte att det var konstigt... Nej, jag går och kollar under. Jag trodde inte riktigt på den, fast jag vet att det stod siffran noll.

Interviewer

00:11:18.42

Ja, precis. Ja, nej, men då stänger jag av inspelningen.

Interviewer

00:00:01.70

Och du är redo att starta intervjun?

Participant 47

00:00:04.08

Ja.

Interviewer

00:00:04.65

Perfekt. Då säger jag till inspelningen att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 47. Och... Nu ska jag också starta filmen. Sådär, nu startar filmen. Nu... Nu... Det du ser nu, det är att ni är utanför tunneln, brandmannen går in och tar tag i dig, och ni går tillsammans genom tunneln. Under tiden här så hänger kameran ner, och pekar mot marken. Så nu i början ser du inte så mycket mer än marken, och möjligen era fötter.

Participant 47

00:00:34.62

Vad är det här för något?

Interviewer

00:00:34.96

Det är en temperaturskala. Men du ser dig själv då, mot tunnelväggen sedan. Och det jag vill veta då, det är när... När han släpper taget om dig, backar ett par steg och filmar dig. Från... Därifrån ska du beskriva dina upplevelser, beteende, varför och hur du upplevde situationen.

Interviewer

00:00:54.26

Så, varsegod!

Participant 47

00:00:55.30

Nu har han släppt mig där, ja. Ja, det första jag ser, då... Kollar på skylten där, och... Försöker få en uppfattning över hur... Vart jag ska gå för det första, och hur långt ungefär. Såg ju... Avståndet där, till närmaste utrymningsväg. Och... Ja, då följde jag bara belysningen där. Försökte att hålla mig så nära väggen som möjligt, men inte alltför nära. Och... Vid varje belysning så försökte jag läsa skyltarna, för att se... För att få en uppfattning hur långt det var kvar att gå.

Interviewer

00:01:44.09

Hur långt ifrån väggen uppskattar du att du gick? Eller röde du väggen, eller... Höll du dig en bit ifrån?

Participant 47

00:01:50.56

Nej. Jag trodde att jag var mycket längre än vad jag egentligen var, tror jag. För mig kändes det som att jag var åtminstone... Ja, det känns som att jag var åtminstone fyra meter från väggen, men jag tror... Jag tror nog att jag var närmare... Det kanske är svårt att se här, jag vet inte.

Interviewer

00:02:16.24

Jo, det är rätt så svårt att se här, kanske... Men... Men, om jag tänkte på... Såg... Såg du skyltarna? Till exempel, att vilket avstånd uppskattar du att du såg dem på?

Participant 47

00:02:28.41

Nej, jag var tvungen att gå en bit fram för att se... För att läsa avståndet.

Interviewer

00:02:32.76

Ja. Från en skylt till nästa då, och en bit fram för att... Eller?

Participant 47

00:02:35.55

Ja, du menar till nästa belysning.

Interviewer

00:02:36.73

Ja, till nästa.

Participant 47

00:02:37.65

Ja, okej, men då var jag tvungen att gå åtminstone två... Två meter till jag såg lite, lite sken. Tycker jag. Och då, ja, gick jag bara åt det hållet, kände jag, liksom. Då blev det bara starkare och starkare.

Interviewer

00:02:53.27

Ja, du håller händerna här framför dig. Kan du förklara?

Participant 47

00:02:56.82

Ja, det var mest för att jag var... Orolig över att... Ja, jag visste inte riktigt vad som kunde finnas där framme. Ja...

Interviewer

00:03:07.01

Mmm... Tittade du regelbundet på skyltarna, eller var det bara ibland, eller? För du... Du... Regel... Du sade att du tittade ibland här på..?

Participant 47

00:03:14.60

Nej, regelbundet. Ja.

Interviewer

00:03:16.59

Var det varje skylt, eller?

Participant 47

00:03:19.16

Ja, varannan ungefär. Då ser jag.

Interviewer

00:03:23.34

Ja, där ser man att du flyttar dig. Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Participant 47

00:03:29.71

Det var... Det jag frågade mig, eller om... Hur det skulle vara om... Om det skulle varit i verkligheten, hur... Om det skulle verkligen vara så här smärtfritt, om jag säger så. Och jag är nog ganska simpel, man följer bara belysningen. Men i verkligheten kan jag tänka mig att det är jävligt varmt, och det är... Ja, nu var jag ändå ganska säker på, jag hade ju en brandman, liksom, ett par meter ifrån, liksom. Och jag... Jag kände ju, liksom, i goda händer. Men i verkligheten så kan jag tänka mig att då är det en jävla stressmoment.

Interviewer

00:04:11.72

Mmm... Men hur kände du här då? I den här..?

Participant 47

00:04:14.23

Nej, här var jag ganska lugn kände jag. Mmm...

Interviewer

00:04:21.46

Mmm... Ändrade du beteendet någon gång i tunneln? Eller du gick på ungefär samma sätt?

Participant 47

00:04:27.07

Jag tror att jag tog upp mina händer lite längre in i tunneln. I början så gjorde jag nog inte det. Ja...

Interviewer

00:04:44.74

Mmm... Och du, som sagt, du sade att du hade koll hela tiden på att det blev vad det stod på skyltarna också?

Participant 47

00:04:55.48

Ja.

Interviewer

00:05:06.57

Vad tycker du om underlaget när du gick här inne i tunneln? Eller, har du någon uppfattning om..?

Participant 47

00:05:12.39

Ja, det var stenigt... Framförallt mot slutet, ganska stenigt...

Interviewer

00:05:20.23

Ja. Nu... Nu ska jag byta till nästa film, då. Och där sätter jag igång nästa film. Vad... Nu har du ändrat ditt beteende här, nu..? Du går tvärs igenom tunneln här, uppfattar jag det som? Kan du... Kan du beskriva det? Hur du..?

Participant 47

00:05:38.37

Ja, det var för... Ja, på den sista skylten så stod det att... Ja, närmaste utrymningsväg var noll meter. Och då började jag kika mig runtomkring, liksom. Sedan såg jag att, jag såg lite grönt sken och lite ljus, då gick jag bara mot det, och sedan såg jag... Till slut såg jag utrymningsskylten där uppe.

Interviewer

00:05:57.23

Okej, så du såg... Vad var det du såg först?

Participant 47

00:05:59.32

Det gröna, det lyser lite grönt.

Interviewer

00:06:02.26

Okej. All... Punkter eller allmänt?

Participant 47

00:06:06.24

Till en början var det... Lite allmänt, lite grönt. Men när jag gick lite närmare, så såg jag att det var två

Participant 47

00:06:06.27

Till en början var det väl... Lite allmänt, lite grönt. Men när jag gick närmare så såg jag att det var två punkter då.

Interviewer

00:06:14.66

Hur uppfattade du det när du såg det?

Participant 47

00:06:18.16

Först trodde jag att det var... Loket, trodde jag. Såg ju ut som det var ett lok, alltså... Framifrån, alltså. Trodde jag.

Interviewer

00:06:29.15

Ja. Och vad tänkte du då, när du såg det? Och hade den uppfattningen? Kan du utveckla?

Participant 47

00:06:35.01

Det jag tänkte... Det jag tänkte var väl "Fan, ska jag gå dit...?". Ja... Men ju... Ju... Jag gick... Ju längre... Närmare jag kom, så såg jag liksom den här utrymningsskylten där uppe. Då förstod jag, liksom, att det var en utrymningsväg där. Men min första uppfattning var att det var ett lok.

Interviewer

00:06:52.56

Mmm... Ja. Så, vad sade du? Då såg du grönt först, sedan lite tydligare gröna punkter.

Participant 47

00:06:59.84

Ja, och sedan var det vitt sken. Det var det som fick mig att tro att det var...

Interviewer

00:07:02.89

Det var lok?

Participant 47

00:07:03.50

Ja, lok, ja.

Interviewer

00:07:05.91

Och sedan gick du mot, och så såg du skylten?

Participant 47

00:07:07.48

Precis.

Interviewer

00:07:08.01

Och sedan, såg du någonting mer efter det? Något mer..?

Participant 47

00:07:14.12

Ja, dörren.

Interviewer

00:07:15.24

Dörren, sedan ja?

Participant 47

00:07:15.24

Precis. Ryckte till dörren där, sedan kom brandmannen och sade att försöket var över.

Interviewer

00:07:21.05

Ja, ja. Men det är ju bra. Då har jag fått en beskrivning av hur du upplevde det, lite om underlaget, lite om ditt beteende och orsaken till det, och du har även nämnt vissa installationer som du såg. Lampor, skyltar, avstånd, de här... Hela utrymningsvägen, då. Var det någonting mer som du såg, eller hörde, eller kände, som du vill påpeka? Utöver det du redan har sagt?

Participant 47

00:07:52.35

Nej. Inte som jag kommer på just nu, nej.

Interviewer

00:07:56.09

Nej. Baserat på det du har varit med om, du har ju varit inne i en rökfylld tunnel, och upplevt den miljön, och du har sett ditt eget beteende här, är det något du vill tillägga? Något du vill... Ytterligare du vill säga?

Participant 47

00:08:07.32

Det är att jag tyckte att det var väldigt nyttigt att se, att uppleva det faktiskt.

Interviewer

00:08:13.93

Ja. Ja, men då stoppar jag...

Interviewer

00:00:00.29

Där sätter jag igång inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 48

00:00:04.06

Jadå.

Interviewer

00:00:04.50

Ja. Jag säger till diktafonen nu, att då inleder jag intervjun med försöksperson nummer 48. Och nu ska jag sätta igång filmen. Och där är filmen igång. Det du ser nu, det är att du är... Ni är utanför tunneln, och du kommer snart att ledas in av brandmannen. I början nu så låter han kameran hänga ner, och den filmar golvet. Så du ser inte sådär jättemycket, utan det jag är intresserad av det är när du kommer in i tunneln, och släpps fri. Och då kommer du att se att han tar ett steg bakåt, och så filmar han dig. Nu ser du golvet, och ibland kan man skymta lite fötter som rör sig här. Men... Vi kan vänta till du syns...

Participant 48

00:00:44.52

Till jag kommer in i bilden?

Interviewer

00:00:44.89

Ja, till du kommer in i bilden, så... Nu någon gång kommer han att stanna upp, och där ser du dig! Nu kan du få börja.

Participant 48

00:00:57.70

Ja, jag såg en lampa. Och eftersom att jag är mörkerblind så är ju min första tanke att nu går jag till lampan, och sedan såg jag ju nödutgång, där. Och då så beslutade jag, ja, då går vi här. Och jag tänkte först huka mig ner för att... Ja, jag är lärd att rök går uppåt, och sedan minns jag att det är exakt lika mycket rök här nere som där uppe. Därför så reser jag mig upp nu. För först så hukar jag mig lite grand för att kolla, men sedan inser jag att nej, det är inte lönt. Nu håller jag i väggen för att jag vet, släpps jag lös, då kommer jag att bli helt förvirrad. Då kommer jag direkt... Och, då ser jag till att bara hålla handen mot, ja... Försök ha handen lite framför mig, för... Utifall det kommer någonting. Så jag försöker bara gå så fort som möjligt, för jag vet ju... Rök är ju... Ju längre jag är i den, desto större chans är det att du ska vara körd. Det finns några... Nu vet jag inte om man kan se... Ja, där kommer det. En av, tror jag, flyttar upp handen på kabeln. För jag inser att någon... Jag tror det är dörrar ni har där, eller någonting. Och då jag passerar dem så tappar jag väggen, och då känner jag själv hur jag glider bort från väggen, så vill jag... Då vill jag, liksom, ta tag i kabeln, eller något typ av... Ja, ta i kabeln, för den vet jag, den kommer inte försvinna från väggen så länge lamporna finns där. Och sedan så... Små korta steg, för jag ville inte falla.

Interviewer

00:02:17.50

Nej. Hur upplevde du underlaget?

Participant 48

00:02:19.89

Det... Det... Det skrev jag faktiskt i det också. Underlaget var... Alltså, jag har ju killskor på mig, så att det är ju, liksom, ganska lugnt. Men, hade man varit kvinna i högklackat, så tror jag att det hade varit ett rent helvete. För det... Det var ju något grus, av något slag, tjock grus som... Ja, som jag tror att det... Det skulle vara besvärligt att gå på.

Interviewer

00:02:42.51

Mmm... Var det samma underlag hela vägen, eller upplevde du att det ändrades?

Participant 48

00:02:46.88

Alltså, jag upplevde det mest... Ja, jag var ju så fokuserad på väggen, för att tappar jag väggen så är jag ju försvunnen. Så att... För mig var det bara att försöka gå så stadigt som möjligt, sedan så exakt vad det var för underlag, det vet jag inte. Hela vägen bort, men jag tror det var grus mer eller mindre hela. Det var endast det jag tänkte på i alla fall, det är grus.

Interviewer

00:03:07.32

Och här går du då... Och du... Du tittar på de här skyltarna? Med jämna mellanrum eller hela tiden?

Participant 48

00:03:13.32

Hela tiden. Bara för att vara helt säker på...

Interviewer

00:03:16.23

Ja, här stannar du till här. Kan du beskriva vad som händer här?

Participant 48

00:03:20.05

Ja, jag såg ju åtta meter. Kom ju fram till den skylten, och sedan så är det en pil neråt. Och... Jag tänkte som... Eftersom att jag är... Man är ju inte *ohörbart*, då gör man ju ett kolla ner. Det är ju det första man gör, eller det var i alla fall det jag gjorde. Kolla ner, sedan så inser jag ju... Ja, bakomför mig. Och då ser jag den här extremt upplysta dörren, som jag... Eftersom att jag var så fokuserad på väggen när jag gick in, så såg jag... Blev det aldrig, jag ville inte ens kolla ut i mörkret, för det är så...

Interviewer

00:03:47.35

Ja, okej, du var..?

Participant 48

00:03:49.27

Det var... Det var, liksom, bara, min säkra lina. Så då går jag efter den.

Interviewer

00:03:53.77

Och sedan... Vad var det du såg då, när du vände dig om?

Participant 48

00:03:56.62

Det jag såg då var en tunnelbanedörr. Eller... Det såg ut som en tunnelbanedörr, det var de här knapparna på sidorna. Jag tyckte att det var skitkonstigt att det var en sådan. Men så såg jag att det var ett vanligt dörrhandtag på den, så att jag tog för givet att... Eftersom att det står 0 meter, dörr bakomför mig, då måste det här vara nödutgången. Sedan så gick jag fram och försökte öppna dörren, och då kom killen i gasmask fram.

Interviewer

00:04:15.66

Vad... Vad var det du sa? Du beskrev något på sidorna. Vad var det du såg där?

Participant 48

00:04:16.97

Alltså, jag tyckte att jag såg... Det såg ut som en tunnelbanevagn, tyckte jag. Mer eller mindre. Det kan bara varit min hjärna som kopplar till en...

Interviewer

00:04:23.11

Alltså, från sidan då eller... Från?

Participant 48

00:04:25.86

Ja, från... Rakt där jag tittade. För då jag vände mig om. För det första jag tänkte var tunnelbanevagn.

Interviewer

00:04:29.88

Ja... Alltså, sett från vilken vinkel?

Participant 48

00:04:31.95

Alltså, nu sitter jag... Rakt emot dörren.

Interviewer

00:04:35.34

Ja. Men jag tänkte tunnelbanevagnen. Vilken del av tunnelbanevagnen var det du såg?

Participant 48

00:04:39.09

Jaha... Dörren! Alltså, exakt rakt från sidan.

Interviewer

00:04:41.91

Rakt från sidan, som när man står på perrongen och ska in i dörren?

Participant 48

00:04:43.45

Ja, precis. Det var det min hjärna i alla fall tänkte. Och sedan gick jag fram för att jag såg att det var en vanlig dörr, och då så...

Interviewer

00:04:49.35

Då tog du... Eller försökte öppna i alla fall?

Participant 48

00:04:53.22

Ja, mmm...

Interviewer

00:04:54.12

Vad såg du? Du såg de här..?

Participant 48

00:04:56.04

Jag... Jag vet inte om det bara var inbillning, men jag tyckte jag såg, såhär, lysande knappar på sidorna. Och då drog min hjärna direkt slutsatsen tunnelbanevagn.

Interviewer

00:05:05.21

Ja. Var det någon speciell färg på dem, som du minns?

Participant 48

00:05:08.60

Var de blå? Ja, alltså knapparna minns... Jag tror de lös grönt, eller någonting. Och sedan så har jag för mig att det var någon blå ram, men jag kan inte sätta fingret på det. Det är...

Interviewer

00:05:17.43

Nej. Men det var något som påminde dig om en tunnelbane... En dörr på en tunnelbana?

Participant 48

00:05:19.62

Ja, det kan bara ha varit scenariot också som sätter mig i den tanken. Men det är ändå det jag tänkte, att det här måste ju vara nödutgången. För det står ju noll meter, det... Jag har ju inte sett någon tunnelbane... Eller, ja...

Interviewer

00:05:28.88

Ja, jo, precis. Ja.

Participant 48

00:05:30.14

För de borde ju ha en massa varningsblinkers, även om de stannar, så att.

Interviewer

00:05:33.34

Ja. Såg du något annat? Du sade att du såg de var upplyst, och sedan såg du det här... Knapparna på sidan. Såg du någonting mer? Och sedan såg du handtaget också. Och dörren, sade du. Såg du någonting mer?

Participant 48

00:05:41.52

Dörren var vit! Det är... Nej, mitt fokus var bara... Spelar det någon roll vilken dörr det är? Bara jag får mig ut.

Interviewer

00:05:49.66

Ja, okej. Ja. Hur... Nu har vi ju gått igenom beteende och orsak till beteende, kan du beskriva din känsla när du gick här i tunneln? Eller hur du upplevde situationen?

Participant 48

00:06:00.88

Alltså, det är ju alldeles för... Alltså, det går ju inte att använda i en riktig situation. Det går ju inte att jämföra. För att till börja med så är man ju inte stressad. Man... Och man har ju ingen... Ingen press, man är själv också. För om man själv sitter i sitsen, då kommer det ju vara tio, femton, pers, alla mer eller mindre hysteriska. Och sedan så är det ju inge... Det är inte nog irriterande, för att, visst, jag såg ingenting. Men... Det kommer ju att vara riktigt, det också. Men det var ingen irritation, så att, hur lång tid det tar för mig att gå fyra hundra meter hukad, är ju mycket mindre än vad det tar för mig fyra hundra meter stående. Så att... Ja, alltså jag upplevde det som inget obehag alls. Det obehagligaste var att ta på sig gasmasken och gå ut, för det blir jobbigare att andas. Så att det... Ja, jag upplevde inget obehag överhuvudtaget. Det var, som sagt... Jag är mörkerblind, så jag är van vid att kuta

omkring i mörker.

Interviewer

00:06:50.38

Okej. Du... Du beskrev att du har sett vissa installationer. Såg... Förutom det du har nämnt redan. Såg, hörde eller kände du någonting annat som du vill påpeka? Du nämnde lampor, du nämnde den här utgången med alla... Allting som fanns på den.

Participant 48

00:07:02.57

Det enda jag tänkte att väggen kunde vara plattare. För att... Det var... En... Det var... Det fanns en del här i filmen, du såg jag började huka mig. Och det var för att jag ville se backen. För där jag ställer mig upp, då ser jag ju inte backen. Det var för att jag stötte in i en utstickande del av väggen, med benet. Och... Då tänkte jag att, ja, men jag vill inte falla. Så då böjde jag mig ner och började titta i backen. Det var väl det... Men jag upptäckte inget annat. Inga rinnande lysen, eller något sådant där. Jag var fullt fokuserad på min vägg.

Interviewer

00:07:38.22

Mmm... Du nämnde innan det här med mörkerblindhet. Kan du utveckla lite vad det är du..?

Participant 48

00:07:43.15

Mina ögon kan inte anpassa sig efter... Efter ljus. Alltså, de... Om jag går in i ett mörkt rum så är jag stenblind. Det är... När mina vänner börjar se saker, så ser ju jag fortfarande ingenting. Och folk har jätteroligt åt det...

Interviewer

00:07:59.13

Hur påverk... Hur tyckte du det påverkade här? Alltså, som du fick ju lampor med jämna mellanrum?

Participant 48

00:08:03.54

Ja, för mig var det ju... Jag tror *ohörbart* var bättre för mig, eftersom att jag är van att, såhär, ja, okej. Nu går jag blind. Det är kanske obekvämare för folk som inte har upplevt hur det känns att vara... Eftersom man... Jag tror jag kan vara lite lugnare där, för det är så bara, ja, jag ser ingenting. Det är ju som normalt. Och sedan så går jag bara efter väggen, och bara vet att... Ja, men så länge jag har väggen, då är det lugnt. Och bara glider vidare.

Interviewer

00:08:24.10

Ja. Men var det då att du upplevde det här mörkret mellan då... Någonstans, eller... Eller var det..?

Participant 48

00:08:30.66

Nej, det var bara generellt att om... Om det kommer någonting utstickande, och om det ligger en tunna, och om det ligger en person som kanske har svimmat eller vad som helst framför mig, där jag går där mellan de här mörka... Mörka partierna. Då kommer jag inte att se dem. Utan då måste jag böja ner för att kanske lyckas upptäcka dem. Men på andra sidan, hade det varit en riktig situation så hade jag böjt mig ner för då hade jag inte velat andas brandröken.

Interviewer

00:08:53.22

Ja. Baserat på det du har upplevt, du har ju varit nere i den här rökfyllda tunneln, du har sett dig själv gå i den rökfyllda tunneln. Baserat på den här erfarenheten, finns det något du vill tillägga? Någonting du vill ta upp mer på intervjun?

Participant 48

00:09:07.22

Nej... Inget som kommer... Inget som... Nej, nej.

Interviewer

00:09:10.67

Inget du kommer på direkt nu, nej? Nej men då stoppar jag inspelningen.

55

Interviewer

00:00:02.40

... inspelningen. Och du är redo för intervjun?

Participant 55

00:00:03.53

Absolut

Interviewer

00:00:04.86

Perfekt

Interviewer

00:00:06.02

Då börjar jag med att säga till diktafonen att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 55. Och nu ska jag starta filmen. Och här börjar...

Participant 55

00:00:06.02

Så redo som man kan bli.

Interviewer

00:00:16.47

Eh, det vi ser nu är innan du går in i tunneln. Detta är..

Participant 55

00:00:22.31

Utanför

Interviewer

00:00:22.31

Utanför här

Participant 55

00:00:24.79

Jag ser trädet där bakom.

Interviewer

00:00:25.47

Ja, precis. Och du ser han tittar in i lastbilen med jämna mellanrum. Men snart kommer du då ner och han tar tag i dig och leder in i tunneln och under tiden han går in så, så hänger kameran rakt ner så den filmar marken. Och möjligen kan du se fötterna som rör sig.

Participant 55

00:00:41.26

Ja, precis där ja.

Interviewer

00:00:41.30

Men sedan kommer han att släppa dig, ta några steg bakåt och filma dig. När han då släpper dig här i filmen så vill jag att du beskriver din upplevelse i tunneln.

Participant 55

00:00:46.94

Mmm, hela vägen?

Interviewer

00:00:47.81

Hela vägen, och jag ställer följdfrågor om det behövs.

Participant 55

00:00:54.63

Mmm, okej.

Interviewer

00:00:55.34

Så, ska vi se om han har stannat till.

Interviewer

00:00:56.55

Där!

Participant 55

00:00:57.24

Där ja! Jo. Ja, direkt när det börjar här så försökte jag hitta en orienteringspunkt, och det var ju snabbast att hitta lamporna.

Interviewer

00:01:05.02

Ja.

Participant 55

00:01:08.51

Så ganska snabbt så observerade jag skyltar som visade sträcka till närmsta nödutgång. Så kände jag att marken den kändes ganska stabil, jag hade förväntat mig att det skulle vara mycket mer instabilt. Så jag var ju, det vart lättare än vad jag trodde att gå. Så då kunde jag koncentrera mig mer på att orientera mig.

Interviewer

00:01:24.76

Hur upplevde du underlaget? Var det samma under hela eller ändrades det någon gång?

Participant 55

00:01:27.93

Det ändrade sig mot slutet, det var ju dessutom svårare att hålla balansen eftersom att dimman blev tätare. Det kommer vi att se snart, då kommer jag att titta nära på en skylt. Eh, stanna upp och titta för att se hur långt det är kvar för att också mäta hur tjock är röken; hur långt ser jag?

Participant 55

00:01:42.25

Du ser, nu börjar jag gå lite långsammare, svacka lite, för här börjar röken bli lite tjockare.

Interviewer

00:01:46.31

Hur upplevde du avståndet? Hur långt ifrån väggen höll du dig?

Participant 55

00:01:50.06

Eh, där tyckte jag att jag höll ungefär 1 meter. Sådär, kanske lite mer. Det svajade lite. Men sedan så kommer jag att använda en taktik där jag håller ut armen för att hålla ett jämnt avstånd mot väggen.

Interviewer

00:02:01.15

Jaha, det är här du börjar, ja.

Participant 55

00:02:03.93

Precis, för här är röken så pass tjock att jag har svårt att se var väggen börjar. Så att istället för att gå in i väggen, vilket jag faktiskt gör också vid ett tillfälle, så tänker jag att jag håller, så slipper jag, det minskar risken för att jag ramlar också. Genom att bara hålla ut armen lite grand, och släpa mot.. Hade jag haft en pinne hade jag tagit det hellre. För då kan man trycka lite hårdare och känna.

Interviewer

00:02:28.76

I vilken utsträckning tittar du nu på de här lamporna och skyltarna?

Participant 55

00:02:31.89

Eh, jag följer.. Lamporna följer jag hela tiden. Skyltarna behöver jag inte, för att.. Jag vet att.. Ja, där tittar jag efter hur långt det är kvar. Men sedan så tänkte jag att det är bara att gå tills... För jag vet att utgången är hitåt. Och det är inte så långt kvar, sådär... Och där börjar det bli lite svårt.

Participant 55

00:02:48.37

Det var ett tillfälle nämligen här när det vart så tjockt att jag trodde jag var framme, för det såg ut som en utgång, men det var bara jag som var förvirrad för det var en stenvägg. Men det var så rökigt, jag vart liksom lite desorienterad. Så jag stod där och tittade, nämen vänta det är ju stenväggar. Jag kände faktiskt inte det. ?? Jag vet inte riktigt... Hur man ska... Det såg ut som liksom en tvärtunnel som går upp så här, kan man säga. Fast det var bara stenväggen. Så att, sedan så tänkte jag vad dum jag är. Det är bara en stenvägg.

Participant 55

00:03:16.10

Så fortsatte jag. Här! Där! Tänkte, vad fan.. och sedan aha! Nu gick jag för nära och så puttade jag ifrån mig. Och sedan så var det bara att traska.

Participant 55

00:03:24.85

Här tror jag att underlaget var ojämnt. Jag snubblade till... Ska vi se.

Interviewer

00:03:31.85

Där tittar du på en skylt ja.

Interviewer

00:03:32.97

Och vad hände här, det blev mindre och mindre avstånd till utgång...

Participant 55

00:03:32.97

Mm...

Participant 55

00:03:39.82

Ja, och det blir också tjockare och tjockare rök tycker jag. Alltså... Ja, jag vet inte om jag kan beskriva, jag kände väl nästan att det bara är att trampa på. Förr eller senare så kommer man ju...

Participant 55

00:03:53.51

Där! Var det någonting... Precis, så att jag höll på att snubbla över det. Här kände jag att, vänta, det här känns som en dörr. Det var då... Då stannade jag upp och letade efter ett handtag. Och sedan så...

Interviewer

00:04:08.02

Och sedan stannades du av...?

Participant 55

00:04:09.92

Ja, och han sa åt mig att stanna. Men då trodde jag att jag hade gett signal först..

Interviewer

00:04:15.41

Ja! Hur... Du har ju beskrivit ditt beteende och också orsaken till beteendet. Hur upplevde du situationen när du gick i tunneln?

Participant 55

00:04:22.38

Ja... Jag upplevde... Alltså, det... Jag kan tänka mig att det... Jag tyckte man hade ganska bra sikt ändå, så att jag känner inte att det var speciellt obehagligt på något sätt och sådär. Utan det var mest... Det var nödutgångsskyltar, och jag kände med att jag litar på dem. Så jag blev inte orolig eller nervös, eller kände att situationen var farlig på något sätt. Utan jag upplevde den som ganska... Om jag fortsätter så blir det bra helt enkelt.

Interviewer

00:04:50.32

Kan du uppskatta sikten när du gick där inne? Alltså hur långt ifrån en lampa var du när du såg den?

Participant 55

00:04:57.44

I början så var det... Alltså då kunde jag stå två meter bort, jag kunde läsa texten. Sedan var det som ett slags, vad ska man säga, en... Ett trappsteg upp så att säga, så helt plötsligt var röken så pass tjock att man inte såg. Man var tvungen att gå nära, väldigt nära, och det kanske var en halvmeter.

Interviewer

00:05:15.41

Halvmeter? För att läsa då...?

Participant 55

00:05:18.59

Ja... Men jag kände att 1 meter var ganska koncist hela vägen, att man såg lampor och vägg och så där. Men, som sagt var...

Interviewer

00:05:24.42

Såg du något, såg du lampan innan också eller? Eller du var en meter, och sedan dök den upp?

Participant 55

00:05:28.79

Eh, alltså lampan tyckte jag såg... Man såg hela tiden att det var ljus. Och sedan försvann ju lampan, då vart det helt mörkt. Då visste jag att väggen är där, följer jag väggen kommer en lampa vid nästa... Och då svängde förmodligen tunneln... Eh, tänkte jag.

Interviewer

00:05:41.97

Du har ju nämnt några saker, du såg lampor, du såg skyltar med avstånd, och du tittade på en del av dem också, sa du. Var det något ytterligare utöver det du har nämnt som du såg, hörde eller kände som du vill påpeka?

Participant 55

00:05:57.03

Ärligt talat, jag såg faktiskt ingenting. Jag tyckte enkäten nämnde en del... Alltså saker som... Jag såg inga andra ljus, jag gav egentligen ingen som helst tid att undersöka andra sidan, för att... Det kan ju vara, man var inställd på att gå en bit, kanske. I verkligheten kanske man skulle ha tagit sig tid att utforska lite mer i början av miljön; hur brett är det? Är det tunnelbanespår på båda sidorna? Och så vidare... Men annars så tyckte jag, jag höll, jag såg bara egentligen lamporna och de här skyltarna. Jag såg ingen nödutgångsskylt i slutet till exempel, inga lampor... Så, inget sådant där.

Interviewer

00:06:37.79

Underlaget har du ju redan nämnt lite grand, så det går jag inte in på så mycket. Du sa då att det ändrades efter ett tag?

Participant 55

00:06:44.61

Mmm... Det vart grusigt efter ett tag, och ojämnt. Och sedan så vart det lite bättre, och sedan snubblade jag över den där maskinen eller vad det var. Trodde det var någon slags pressening först, en badanka... En gigantisk... Jag vet inte. Det var en suprise.

Interviewer

00:07:01.74

Nu ska vi se här... Och du har tagit hur du upplevde situationen, underlaget, och... Min sista fråga är nu: Du har ju upplevt den här miljön, du har varit nere i en rökfylld tunnel... Och känt på hur det är att vara. Du har sett hur du själv har agerat. Baserat på det här som du nu har upplevt, är det någonting du vill tillägga, något du vill ta upp på intervjun?

Participant 55

00:07:27.96

Mmm... Alltså. Det skulle ju vara värt kanske att nämna att eftersom det här ska användas, vara verklighetsbaserat, så att säga. Hur betar sig folk <??>? Jag tror att... För att jag var ganska lugn ändå, och jag... Men jag kände att det skulle nog vart lite högre stressfaktor om man faktiskt befann sig på en tunnelbana som stannade, och att det var rökfyllt då. Men å andra sidan, jag vet inte hur mycket tunnelbanemiljön skiljer sig från den här. Så jag har svårt att kommentera på det. Men, det skulle vara verklighetstrohetsfaktorn kanske. Det kan vara mer verklighetstroget. Det var lite för lugnt, sådär...

Interviewer

00:08:10.83

Ja, ja men det är ju jättebra, då...

56

Interviewer

00:00:00.81

Då sätter jag igång.

Interviewer

00:00:02.30

Är du redo att starta intervjun?

Participant 56

00:00:03.81

Japp.

Interviewer

00:00:05.23

Då säger jag, för inspelning, att detta är en intervju med försöksperson nummer... Nummer 56. Och, här ska jag starta filmen. Och, där sätter vi igång!

Interviewer

00:00:22.47

Det första här, det är att du leds in i tunneln. Det behöver du inte kommentera så mycket, för han filmar rakt ner, och du kanske ser fötter och sådant. Men det är först när du, när han släpper dig och tar ett steg bort, och du ser dig i tunneln, då vill jag att du beskriver ditt agerande.

Participant 56

00:00:40.64

Okej.

Interviewer

00:00:41.51

Så här ser ni er. Det är ju brandmannens fötter, och det är dina fötter.

Interviewer

00:00:48.46

Och sedan tar han då ett steg bakåt. Här någonstans stannar ni. Och nu kan du då se dig själv i tunneln.

Participant 56

00:00:59.11

Där ja. Exakt. Ena handen mot väggen också till höger där.

Interviewer

00:01:09.59

Hur betar du dig nu? Hur agerar du?

Participant 56

00:01:12.46

Jag håller ut en hand mot väggen för att kunna känna att jag går i rätt riktning och var jag är någonstans i tunneln. Sedan så... Här, där jag funderar på om man skulle huka sig ned i början också. Men, jag kände ingen irritation alls i ögonen eller i hals. Så det är bara att traska på, liksom.

Interviewer

00:01:28.32

Såg du någonting annat när du gick på det här viset i tunneln?

Participant 56

00:01:30.79

En vit kabel som hängde högre upp. Och, lamporna och utrymningsskyltarna. Det var väl det jag kände och såg.

Interviewer

00:01:42.11

Och hur gick, alltså, vad, vilket, hur gjorde du när du gick ut här? Var det bara väggen som var viktig för dig, eller var det någonting annat också?

Participant 56

00:01:49.24

Åh, det var bara väggen som jag tänkte på egentligen. Sedan tänkte jag på hur många meter det var kvar till utrymnings... Till exit.

Interviewer

00:01:57.57

Höll du koll på det när du gick i tunneln? Hur många meter som var kvar, eller det...?

Participant 56

00:02:05.00

Ja, exakt, exakt. Men sedan så antar jag att jag missade själva... Den där utgången senare också. Tänkte bara, nu jävlar ska jag ta mig rakt fram i 400 meter. Så då <??> vägen gick rakt fram.

Interviewer

00:02:17.71

Vilken information såg du på de här skyltarna då? Du såg lampan...?

Participant 56

00:02:20.21

Lampan, exakt! Sedan så hur många meter det var kvar.

Interviewer

00:02:25.72

Hur uppfattade du situationen när du gick här?

Participant 56

00:02:28.65

Rökig. Men jag trodde det skulle vara mycket värre också. Jag hade verkligen förväntat mig att det skulle vara ont i ögonen, och ont i, överallt. Och ligga ner på golvet och sprattla sig fram. Men det var ju... Jag var lite förvirrad av att det var så jäkla lätt att, liksom, titta.

Interviewer

00:02:47.63

Hur upplevde du underlaget?

Participant 56

00:02:49.88

Stenigt.

Interviewer

00:02:51.92

Var det samma i hela...?

Participant 56

00:02:53.25

Förutom längst bort i tunneln där det var blött.

Interviewer

00:03:00.28

Men annars var det ungefär samma typ av stenar, och sånt, genom hela...?

Participant 56

00:03:04.17

Exakt, ingen asfalt kände jag i alla fall, eller något sådant. Enda... Det är väl samma, fortfarande här, som för några minuter sedan.

Interviewer

00:03:13.29

När du gick här igenom så sa du att du såg lamporna på högersidan. Såg, hörde eller kände du någonting annat i tunneln?

Participant 56

00:03:20.80

Nej, inte som jag lade märke till i alla fall. Ingenting sådant.

Interviewer

00:03:30.41

Här börjar du använda två händer, var det någonting speciellt...?

Participant 56

00:03:32.30

Exakt, det var utbuktningar i väggarna, och liknande. Eller så tappade jag balansen.

Interviewer

00:03:39.42

Ja... Hände det att du tappade balansen?

Participant 56

00:03:41.66

Nej... Eller, kanske någon gång. När det var en inbuktning kanske. Och sådant, när man blev osäker. Lättare med två händer.

Interviewer

00:04:00.70

Ja, här följer du då väggen igenom tunneln. Vi har ju beskrivit lite grand ditt beteende, och orsaken till ditt beteende. Och här kommer du då till...

Participant 56

00:04:10.26

Lådor.

Interviewer

00:04:11.82

Lådor, ja. Precis. Och då kommer du till slutet av tunneln, och då kommer nog brandmannen fram till dig, skulle jag tro, och hjälper, för det är slutet på försöket.

Participant 56

00:04:20.94

Var det...? Jag frågade honom och fick inget svar. <?>.

Interviewer

00:04:25.22

Den tunneln slutar där. Så, och sedan blir det nog, kanske brandmännen tog hand om dig efter sedan.

Interviewer

00:04:34.98

Någonstans här.

Interviewer

00:04:38.55

För här är, här är då slutet på tunneln.

Interviewer

00:04:45.16

Jag har frågat lite om hur du upplevde underlaget, och hur du upplevde situationen. Hur... Baserat på det du nu har varit med om. Du har varit nere i en tunnel, upplevt den rökfyllda miljön, du har sett ditt eget beteende här inne. Är det någonting du har, utifrån dina erfarenheter nu, någonting du har som du vill lägga till eller ta upp på intervjun?

Participant 56

00:05:04.64

Menar du här, liksom?

Interviewer

00:05:06.22

Ja, allmänt som du kommer att tänka på, nu när du har upplevt den här situationen.

Participant 56

00:05:09.59

Jag tänkte väl, om man ska ta från punkt A till punkt B så är det bra att hålla i väggen och gå rakt fram. Men sedan när det väl stod noll och noll vid nödutgången, det måste vara någon, något, vad heter det... Dörr i närheten då, men det skiter jag i då.

Interviewer

00:05:24.39

Okej. Du observerade inte... Såg du noll meter när du gick där?

Participant 56

00:05:28.09

Jag såg att det stod noll och noll. Jag tänkte bara "men fuck it". Jag ska bara rakt fram och så... eller vidare och gick vidare.

Interviewer

00:05:35.16

Vad var anledningen till att du uppfattade det så? Att du gick vidare, liksom? Du struntade i att det stod noll noll.

Participant 56

00:05:44.25

Jag tänkte, för att jag ska komma ut så ska jag ju gå rakt fram. Tänkte... Om det hade brunnit så kanske jag hade varit lite mer "shit, det här, här

någonstans ska det vara". Nu tänkte jag, det står noll, men den hade inte rätt för jag hade inte gått fyra hundra meter heller. Så det är... Kanske bara är... Jag lade inte så mycket tyngd vid det. Tänkte bara "amen det är noll meter, men jag hittar ingen dörr när jag känner på väggen här, så det är skit i det, jag går framåt så kommer jag ut", liksom.

Interviewer

00:06:07.50

Mmm... Ja, amen det är ju. Tackar dig så mycket för att du var med i intervjun...

57

Interviewer

00:00:00.50

Då sätter jag igång inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 57

00:00:03.67

Ja.

Interviewer

00:00:04.44

Då säger jag till inspelningen här att vi inleder intervju med försöksperson nummer 57. Och här ska jag då starta filmen.

Interviewer

00:00:15.40

Där är filmen igång! Det du ser nu, det är precis innan du går in i tunneln. Här, han håller kameran men pekar neråt tror jag, och snart kommer han att ta tag i dig, brandmannen, och gå in i tunneln, och då låter han kameran hänga ned. Så nu filmar golvet, och man kan möjligen se ben ibland som rör sig.

Interviewer

00:00:34.47

Men det jag vill veta, det är, från det att han har släppt dig i tunneln och tar ett par steg bakåt och filmar dig. Från det så kan du förklara, eller beskriva, din upplevelse i tunneln. Och ser du, det är bara golvet han filmar, så det är helt... Ja, man ser inte så mycket.

Interviewer

00:00:58.70

Sedan efter ett tag så stannar han till. Och där, där tar han ett steg bakåt och så filmar han dig.

Interviewer

00:01:07.35

Kan du beskriva hur du går här?

Participant 57

00:01:09.03

Eh... Jag försökte följa väggen.

Interviewer

00:01:13.56

Hur gjorde du när du följde väggen? Gick du en bit ifrån, eller nära? Använde du händerna?

Participant 57

00:01:19.42

Jag höll väl ut högra handen så att jag inte skulle gå i väggen, men jag ville inte gå för nära, för att... Ja, tänkte där kan finnas någonting. Att det sticker ut, typ...

Interviewer

00:01:34.07

Såg du någonting speciellt när du gick där?

Participant 57

00:01:36.14

Nej... Jag såg ju lamporna. Så fanns det skyltar under lamporna, som visade hur långt det var kvar.

Interviewer

00:01:46.89

Tittade du på den information?

Participant 57

00:01:47.71

Ja.

Interviewer

00:01:48.87

Regelbundet eller bara ibland?

Participant 57

00:01:50.25

Ja, nästan varje gång. Och man började väl se lamporna... Nästa lampa kanske när man tagit några steg från den förra lampan. Eller jag gjorde det.

Interviewer

00:02:07.64

Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Participant 57

00:02:10.66

Hmm... Ja, det jobbigaste var väl underlaget. Stenarna.

Interviewer

00:02:17.99

Vad var det med det som...?

Participant 57

00:02:20.75

Nej, för man vet ju inte om det ligger någonting där. Och... Så då tog jag ändå ganska försiktiga steg, och... Dåligt underlag, så att man snubblade till ibland.

Interviewer

00:02:34.83

Ja, okej. Så det var att man snubblade på underlaget som var det besvärliga?

Participant 57

00:02:38.02

Nej... Ja, trampade snett kanske, eller mer... Inte snubblade.

Interviewer

00:02:42.43

Var det samma underlag i hela, kände du...? Eller ändrade det sig någonstans i tunneln?

Participant 57

00:02:48.16

När vi gick ut så var det ju inte sånt.

Interviewer

00:02:52.55

Men jag tänkte på vägen in här, upplevde du någon förändring eller var det ungefär samma?

Participant 57

00:02:55.89

Inte vad jag kan komma ihåg. Så tänkte jag nog att det var ungefär samma.

Interviewer

00:03:03.57

När du gick här i tunneln, och så sa du att du såg skyltarna, och du höll... Verkar hålla en hand vid väggen här. Var det någonting mer du såg, hörde eller kände?

Participant 57

00:03:14.21

Nej, ingenting.

Interviewer

00:03:15.44

Nej. Det var den informationen på den väggen då?

Participant 57

00:03:17.63

Det var lamporna och skyltarna, ja. Sedan såg jag inget. Det var väl det jag tittade efter också. Jag tittade inte åt några andra håll.

Interviewer

00:03:31.49

Där ser man att du går... Håller du då koll på avståndet hela tiden, här när du går?

Participant 57

00:03:37.03

Hur långt som är kvar?

Interviewer

00:03:37.18

Ja.

Participant 57

00:03:37.77

Ja. Det gör jag, väl.

Interviewer

00:03:47.06

Och vilken... Alltså, vilken... Hur upplevde du situationen här? Var den skrämmande eller inte skrämmande? Om man ska sätta en känsla på... På det.

Participant 57

00:03:59.76

Jag tyckte inte det var skrämmande eftersom jag visste att det var säkert. Så... Om jag hade vetat att det hade brunnit så hade det ju varit en helt annan sak. Men... Det... Jag upplevde det inte som skrämmande.

Interviewer

00:04:20.14

Ska se, vi ska följa dig här i ett tag. För här minskar ju avståndet hela tiden, på skyltarna. Så ska vi se här när du kommer en bit längre in i tunneln.

Interviewer

00:04:37.29

Här gör du någonting... Annorlunda?

Participant 57

00:04:38.66

Ja, där stod det att det var... Att jag hade kommit för långt. För jag såg ju innan att det stod noll där. Men så var det ingen dörr. Så såg jag sedan att det började om på nytt.

Interviewer

00:04:51.54

Ja, okej.

Participant 57

00:04:53.69

Det var lägre avstånd tillbaka.

Interviewer

00:04:56.90

Och då vände du?

Participant 57

00:04:57.09

Då vände jag, för jag tänkte "jag har kanske missat någon dörr". Men... Det fanns ju ingenting. Vad jag kunde se. Det var... Liksom en pil ner i marken. Så tänkte jag "ja... Är det en lucka här eller?".

Interviewer

00:05:10.44

Jaha... Okej. Och då valde du att gå...?

Participant 57

00:05:14.44

Ja, då valde jag att fortsätta gå, för att det var inte så långt till nästa. Så då tänkte jag "jag får ju testa nästa istället då".

Interviewer

00:05:21.85

Och här... Jag fortsätter på nästa film nu. Och där ser vi hur du fortsätter att gå, och sedan tittar du på skylten här igen.

Interviewer

00:05:37.18

Sedan så småningom så kommer du till slutet utav tunneln, då stoppas du av en brandman här.

Interviewer

00:05:45.46

Baserat på det du nu har upplevt. Du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, och du har sett ditt eget beteende här i filmen. Baserat på den här upplevelsen, är det någonting som du vill lägga till, eller ta upp i intervjun?

Participant 57

00:06:02.86

Hmm...

Participant 57

00:06:05.32

Nej, jag vet inte. Fanns där någon nödutgång som jag missade?

Interviewer

00:06:09.16

Ja, Ja, det fanns på andra sidan tunneln, mitt emot. Fanns en.

Participant 57

00:06:16.99

Alltså, andra sidan tunneln?

Interviewer

00:06:18.49

Ja, på... Du gick längs med högersidan, så fanns det en på vänstersidan.

Participant 57

00:06:22.35

Okej... Så det var det som det betydde, att pilen var nedåt?

Interviewer

00:06:25.99

Ja, det var det som... Ja. Och det är någonting som vi... Det är så det ser ut i tunnelbanan. Och vi försöker utvärdera för att se om det är lämpligt eller inte, att man gör så.

Participant 57

00:06:39.21

Okej, ja det kan vara bra att veta.

Interviewer

00:06:42.15

Något mer du vill tillägga, eller ta upp?

Participant 57

00:06:43.41

Eh... Nej.

Interviewer

00:06:44.18

Nej, då stoppar jag inspelningen.

58

Interviewer

00:00:00.00

... inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 58

00:00:03.76

Ja, kör på.

Interviewer

00:00:05.02

Ja. Då säger jag till diktafonen att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 58. Och sedan ska jag sätta igång filmen, och det gör jag där.

Interviewer

00:00:16.58

Det du ser nu, det är precis innan ni har gått in. Du såg fötter där, och nu tar han tag i dig snart och så låter han kameran hänga neråt så den filmar golvet och möjligen kan man se era fötter. Jag är framförallt intresserad av att veta hur du upplevde det här, från det att han tar ett par steg bakåt och börjar filma dig. Så nu är det brandmannens fötter man ser.

Interviewer

00:00:42.00

Ser att han stannar upp snart. Där! Och så tar han ett par steg bakåt och så börjar han filma dig. Så, varsågod.

Participant 58

00:00:51.55

Ja, jag kommer ju in där... Och, jag... Vad ska man säga, är spänd. Vet inte vad som ska hända. Men, när jag väl börjar gå där och ser att väggen är rätt så bra hjälpmedel, så släpper det och då känns det som att det är rätt gött. Ganska lätt, det är bara att följa väggen. Du kanske ser att jag håller handen, lite då och då, mot väggen. För att se att den är där, så att man inte kommer ut för mycket, för långt ut mot mitten eller så här.

Participant 58

00:01:29.96

Ja, det var den taktiken jag körde med typ hela tiden, och de här lamporna var också rätt så bra hjälpmedel tyckte jag.

Interviewer

00:01:37.49

Kan du beskriva varför de var bra?

Participant 58

00:01:40.19

De ingav någon tryggande känsla på något sätt. Det stod liksom... Forsätt ditåt, där är liksom räddningen, så att säga. Och sedan var det bara, var det bara, var det inga konstigheter liksom. Det var ju bara att följa... Ja, att kolla så att... Vara lite försiktig kanske, så att man inte trampar på något. Man visste inte liksom om det fanns något på vägen, eller sådär. Men det var... Det fanns ju inte så mycket, så att... Det var väl bara att köra på egentligen.

Interviewer

00:02:11.96

Hur upplevde du situationen i den här tunneln? När du gick?

Participant 58

00:02:19.45

Vad ska man säga...? Lite instängt på något sätt, ändå. Ändå inte så obehagligt som jag trodde det skulle vara, faktiskt. Vad ska man säga... Man kanske inte ska säga att det berodde på grund av röken, eller så här. Det var ju inte så jättemycket ättiksyra, så det påverkade ju inte så mycket. Men visst, det var lite realistiskt. Men, alltså jag var inte... Jag kände mig inte otrygg eller osäker, eller sådär du vet. Det gjorde jag faktiskt inte. Nej, jag... Lite instängt. Rökfyllt. Ja... jag vet inte riktigt.

Interviewer

00:03:05.76

Ändrade du ditt beteende någon gång, under tiden du gick? Eller var du ungefär samma?

Participant 58

00:03:11.48

Nej, jag skulle att det var ungefär samma faktiskt. Det var... Ibland så kunde man se liksom när man kom, så såg man... Man kunde nästan skymta, liksom, att det var raksträcka. Fast då, liksom, väggen som var något... Vet inte om det var något räck, eller något snöre. Något vitt som hängde hela tiden. Så det kunde man liksom orientera sig... Ja, här var liksom raksträcka. Men det är väl bara att kolla lite, så att man inte trampar snett eller något.

Interviewer

00:03:41.39

Kan du uppskatta hur långt du såg? När såg du en lampa till exempel?

Participant 58

00:03:44.08

Alltså, det var ganska frekvent. Jag skulle nog säga tio, femton meter, sådär. Kanske mindre till och med ibland.

Interviewer

00:03:51.15

Ja. Men, hur... När började du kunna se lampan?

Participant 58

00:03:59.87

Tre meter, kanske. Tre meter, två meter. Eventuellt lite mer kanske, om det var olika styrka på dem. Jag vet inte riktigt, kommer inte ihåg. Det var ändå ganska så... Inte speciellt tidigt, men ändå inte alldeles för sent heller.

Interviewer

00:04:15.42

Ja. Här rör du med den armen också. Kan du förklara?

Participant 58

00:04:20.98

Nej, alltså jag kände... Det kom. Fick någon tryggande känsla av bägge händerna uppe. Eller högra handen uppe så man, alltså... På vissa ställe så var det mindre, alltså mer rökfyllt kändes det som. Så såg man inte så långt, kändes det som i alla fall. Då kändes det lite säkrare att ha handen, liksom, som ett skydd, liksom. Ja, typ.

Interviewer

00:04:44.78

Jag vet inte... Kan du beskriva vad du gör där? Om du, eller du håller fortfarande på väggen där?

Participant 58

00:04:48.82

Mmm, jag tror jag håller nog fortfarande på väggen. Det var... Ja, tror nog det var mycket konstigheter.

Interviewer

00:05:07.71

Jag följer lite längre här i tunneln. Här kommer du till någonting. Och då ska vi flytta till nästa videofilm som jag startar där.

Interviewer

00:05:22.48

Kan du beskriva vad du gör här?

Participant 58

00:05:29.28

Typ... Tror det var något, när jag kom till något, typ... Det var något mjukt parti. Alltså väggarna var lite mjukare. Eller det var något parti i tunneln som var det i alla fall. Och då blev jag, typ, lite nyfiken kanske, eller något. Jag ville känna efter vad det var. Och, ja... Det var väl bara nyfikenhet, liksom.

Interviewer

00:05:47.36

Ja, uppfattade du vad det var för någonting du kom fram till?

Participant 58

00:05:50.71

Nej, jag tänkte... Jag uppfattade det som något, ja, som något mjukare material. En dyna eller något. Som omgav väggarna och marken. Det var något mjukare i alla fall, någonstans i något parti.

Interviewer

00:06:05.36

Mmm... Det var ju, du såg lite saker där. Hur uppfattade du det? Vad var det du såg när du kom till det stället?

Participant 58

00:06:14.82

Alltså det såg ju inte... Alltså, det jag uppfattade var att det var inte likadant som resten av väggen. Det var ju, liksom, andra sorts lampor har jag för mig.

Interviewer

00:06:28.05

Vad sa du, lampor som...?

Participant 58

00:06:31.05

Alltså, de såg annorlunda ut. Jag tror de var starkare eller om de var... Såg... Annan form på dem, eller om det var...? Ja, precis. Så det gjorde mig lite mer nyfiken, liksom. Var har jag kommit nu? Kan man gå här, liksom, eller? Är det något hinder eller så där?

Interviewer

00:06:50.80

När du gick här inne så... Du såg ju någon typ av lampa där, och sedan såg du lampor hela vägen. Var det någonting annat som du såg, hörde eller kände i tunneln som du vill påpeka?

Participant 58

00:07:02.09

Alltså, jag hörde ingenting. Om det skulle... Om det fanns något meddelande, eller sådär. Det hörde jag faktiskt inte. Eller så var det, liksom, så trängde jag undan det. Men jag hörde absolut ingenting. Något föremål, kanske något föremål på vägen dit som jag ignorerade, typ. Jag kommer inte ihåg vad det var, men det var något mörkare parti som hängde ner, typ. Men jag... Alltså, tänkte inte att det skulle liksom påverka min framfart, liksom. Att stanna.

Participant 58

00:07:30.06

Och så fanns det lite räcke och så här som man kunde med, men jag tyckte inte att de hjälpte så mycket. För de var ju lite längre ned. Det var ju nästan midjehöjd, så man ju tvungen att gå ner och ta tag i en i så fall. Så jag tyckte inte att det hjälpte så mycket.

Interviewer

00:07:44.64

Hur uppfattade du underlaget som du gick på i tunneln?

Participant 58

00:07:49.41

Alltså, det var hårt. Det var... Det var som att gå på något förråd eller så här, du vet. Det kändes... Stengolv var det nästan, kändes det som.

Interviewer

00:08:06.59

Var det... Hur var det att förflytta sig på, det här golvet?

Participant 58

00:08:11.78

Jag tyckte att det var ganska... Alltså, det var till största delen så var det väldigt lätt faktiskt. Det var något parti, eller några parti, när det svängde kanske. Att det blev som ett dike på kanten. Eller att en insjukning eller så här, så att man kunde trampa ner. Så det var lite olika där, upphöjningar och så där.

Interviewer

00:08:36.16

Lokalt då eller? Var det så att det var någonting på ena delen och någonting på andra, eller det var ungefär likadant över hela?

Participant 58

00:08:44.98

Det var nog på ett par ställen, det var det alltså. Annars var det ganska så lika på hela tror jag.

Interviewer

00:08:52.59

Baserat på det du nu har varit med om, du har ju varit nere i en rökfylld tunnel, du har sett ditt eget beteende i tunneln. Utifrån de erfarenheterna, är det någonting du vill ta upp i intervjun? Lägga till?

Participant 58

00:09:11.00

Ehm... Nej... Nej, inte vad jag kan komma på så här. Alltså, förbättring till er, eller vad menar du?

Interviewer

00:09:17.95

Ja, någonting som du... Som du kommer att tänka på. Kan vara egentligen vad som helst.

Participant 58

00:09:23.90

Alltså, något som man skulle tänka mig, skulle underlätta. Eller skulle göra det mer realistiskt var ifall ni placerade ut lite dockor och så här, som skulle kunna simulera medvetlösas människor och så här, du vet. På vägen dit, eller något form av sådant här.

Interviewer

00:09:37.30

För att öka realismen?

Participant 58

00:09:38.40

Ja, precis. Det tror jag skulle vara ganska bra alltså.

Interviewer

00:09:44.00

Då stänger jag av inspelningen, och så tackar jag så mycket för att du var med...

Interviewer

00:00:00.00

Spelar jag in. Du är redo att starta intervjun?

Participant 59

00:00:03.69

Ja.

Interviewer

00:00:05.50

Då inleder jag med att säga till diktafonen här att jag sätter igång med intervjun av försöksperson 59. Och nu ska jag starta filmen, och... Där sätter filmen igång. Det du ser nu i början det är utanför tunneln, där ser du tunneldörren, precis. Och, det som händer nu det är att brandmannen tar tag i dig och så går han med dig inne i tunneln, och det du ser, han filmar ner mot marken, så du kanske ser marken och så ser du hans, ja du ser hans fötter där. Men jag vill att du beskriver från det att du är själv, och då kommer han ta ett par steg bakåt och så filmar dig, och så ser du dig i tunneln.

Interviewer

00:00:43.22

Då kan du börja beskriva din upplevelse. Så, där ser du han stannar och så tar han ett par steg bak och så filmar han dig. Varsågod.

Participant 59

00:00:54.82

Här har jag lite svårt att orientera mig till att börja med. Jag vet inte riktigt var jag är på väg någonstans, men jag tror att jag har börjat se en lampa ungefär nu. Eller jag letar efter någonting som... Som jag ska, liksom, känna vägen då så att säga.

Participant 59

00:01:12.31

Och i och med att jag ser lamporna så ser jag också väggen. Min... Eftersom det är rökfyllt så vill jag krypa ihop, men samtidigt så är det inte, eftersom det inte är varmt, så liksom rätar jag nog på mig mer och mer efterhand.

Interviewer

00:01:30.44

Hur långt från väggen uppskattar du att du är? Rör du väggen eller är du en bit ifrån?

Participant 59

00:01:34.71

Inledningsvis så går jag ungefär två meter ifrån. Men vid något tillfälle, jag tror att det är ganska snart, så är det lite längre mellan lamporna. Det upplevs längre mellan lamporna, och då så försöker jag gå närmre väggen. Och jag går ganska sakta, med små korta steg, just för att jag tittar inte på marken eller fötter utan jag försöker hela tiden se efter nästa lampa. Så att jag tror man ser det när jag passerar lamporna så ser man att man stannar upp, för att då... Ja, eftersom jag då försöker se vart nästa lampa är, och det brukar... Det var väl i alla fall några meter innan nästa lampa började synas.

Participant 59

00:02:19.11

Nu tror jag att... Där tar jag väggen. Börjar jag försöka följa väggen, för det var... Vid ett tillfälle så var det någon, det var som om väggen förändrades. Eller väggen förändrades, den blev... Om den blev rund mer, eller slät, vilket jag reagerade på. Men sedan så fortsatte jag för då blev det mot, och då var det lamporna... Det var lamporna som siktade på hela tiden då.

Participant 59

00:02:51.51

Sista biten så följde jag väggen i princip hela tiden då. Jag försökte hela tiden kolla på skyltarna också, hur långt det var kvar, för att försöka skapa mig en uppfattning om vart jag var på väg någonstans då.

Interviewer

00:03:09.72

Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Interviewer

00:03:13.22

Vänta.. Vi kan vänta. Du kan beskriva ditt beteende här när du kommer till det här som syns här framme till vänster.

Participant 59

00:03:18.73

Då ska vi se... Här kommer jag då till den här nödutgången, och då försöker jag öppna dörren.

Interviewer

00:03:25.29

Och då blir du... Får du hjälp ut ja. Vad upplevde du när du var på väg mot den? Vad noterade du?

Participant 59

00:03:31.34

Först så ser man ju... Det blev ett ganska starkt sken, ljussken. En markant skillnad i ljusskenet. Och sedan så kom jag... Ju närmre jag kom desto... Så förstod jag att det var en dörr, men det tog en stund innan jag faktiskt förstod att det var utgången. Och det jag reagerade på framförallt var väl lamporna, alltså som var så pass starka då.

Interviewer

00:03:52.15

Ja... Vilka lampor?

Participant 59

00:03:54.20

Den höga lampan reagerade jag på. Sedan så var det helheten då, att det var så mycket lampor. När jag såg den gröna färgen förstod jag att det var en nödutgång.

Interviewer

00:04:03.80

Såg du någonting mer förutom en lampa som lös på, och... Du sa lampor där nere också?

Participant 59

00:04:09.64

Det satt någonting på dörren. En... Någon vit låda av något slag satt högst uppe på dörren. Annars noterade jag nog ingenting.

Interviewer

00:04:22.85

Om vi går tillbaka till min... Den fråga jag började med. Hur du upplevde det här i tunneln, när du gick igenom?

Participant 59

00:04:30.71

Jag upplevde... Det var svårt att orientera sig fullt ut. Det var eftersom jag gick en ganska, jag gick nog lite, ganska långt ifrån tunnelsidan. Så jag försökte föreställa mig att jag tänkte att det var där den här elskenan låg också. Men samtidigt så jag ville ändå hålla mig så nära tunnelväggen som möjligt eftersom annars försvinner man lätt ut i mörkret. Men... Så jag gick väl ungefär två meter ifrån. Det är ju lite obehagligt just för. Ja, nu stack det ju inte så mycket som jag trodde det skulle gjort, men ändå så blev det... Det är ju jobbigt. Lukten är ju jobbig framförallt. Man stänger näsan liksom, och sådär.

Interviewer

00:05:12.55

Du har nämnt några installationer som du såg. Förutom det du redan har nämnt, såg, hörde eller kände du någonting annat som du vill ta upp på intervjun?

Participant 59

00:05:22.68

Nej. Jag såg också på den där skrivna intervjun, liksom, förslag på olika saker jag kunde ha sett. Men det enda jag reagerade på var framförallt när texturen på tunneln ändrades, som att den blev slät. Annars tror jag inte att jag märkte någon installation. Och jag hörde... Framförallt hörde jag inga ljud. Jag hörde nog bara mina egna fotsteg egentligen, tror jag.

Interviewer

00:05:49.06

Och underlaget har vi diskuterat lite, men kan du beskriva hur du uppfattade underlaget?

Participant 59

00:05:53.98

Det var ju ganska jämnt. Men det var ju gropigt då och då, och då saktade jag ner farten. Men jag brydde mig inte om att titta neråt, jag såg ingenting neråt i alla fall. Det var bättre att fokusera på det jag visste... Eller eftersom det fanns lampor så var det det jag tittade efter hela tiden. Så att jag kände efter, men jag tog små korta steg just för att då skulle jag i alla fall minska risken för att ramla.

Interviewer

00:06:26.00

Baserat på det du nu har upplevt, du har ju varit nere i en rökfylld tunnel och du har sett dig själv gå igenom en rökfylld tunnel. Är det någonting du vill lägga till, någonting du vill ta upp på intervjun, som du kommer att tänka på?

Participant 59

00:06:37.06

Inte vad jag kan tänka på, nej.

Interviewer

00:06:40.45

Då stoppar jag inspelningen, och så tackar jag dig...

61

Interviewer

00:00:00.00

Så, och är du redo att starta intervjun?

Participant 61

00:00:03.50

Klar!

Interviewer

00:00:04.08

Ja. Då säger jag till diktafonen att jag inleder intervjun med försöksperson 61, och... Nu ska vi se. Nu kör jag igång filmen.

Interviewer

00:00:16.22

Det du ser nu i början är egentligen bara utanför tunneln och brandmannen han filmar nu, och sedan tar han tag i dig och han låter kameran hänga neråt och filmar ner i golvet, och du kanske ser möjligen hans fötter som rör sig här medan ni går in.

Interviewer

00:00:29.38

Men jag... Ja, här ser du hans fötter och dina fötter. Det jag framförallt är intresserad av, det är när han släpper dig i tunneln och låter dig gå själv. Så tar han ett par steg bak och så filmar dig, och från det så vill jag att du beskriver då din upplevelse i tunneln.

Participant 61

00:00:42.84

Mmm...

Interviewer

00:00:51.64

Så.

Participant 61

00:00:51.94

Där släpper han mig, och... Jag gick mot den vägg som jag såg som var närmast. Det vill säga vänstra väggen. Sedan blev det lite övningsmässigt här, liksom då, att jag visste ju hur långt jag hade gått. Så att, mitt... Min första... Vad ska jag säga? Intryck, åtgärd, var att... Tillbaks till där vi började. Sedan var han och hämtade mig och sa att "Nja... Det där var lite för enkelt." Och då såg jag även de här skyltarna en bit längre fram där det stod att det var tre gånger så långt tillbaka som det var framåt, nedåt, i tunneln.

Interviewer

00:01:36.57

Och här, här har du börjat följa väggen. Kan du beskriva hur du agerar här?

Participant 61

00:01:41.69

Ja. Sikten var ju minimal. Man ser ju möjligtvis då en och en halv lampa framåt, som fanns. Och... Min tanke var ju liksom att hålla efter en vägg, för att kunna orientera mig. Väggen var väldigt skrovlig, ibland hittade jag en kabel som jag kunde häkta tag i... Och, den följde jag. Marken som jag gick på var ganska slät, så att... Det var väl liksom inte något stort bekymmer att gå i sig.

Interviewer

00:02:15.42

Upplevdes den likadan genom hela tunneln, eller var det ändringar?

Participant 61

00:02:18.63

Inga stora förändringar.

Interviewer

00:02:24.88

Hur upp... Du sa, du såg... Du sa lite om det där med sikten. Hur långt uppskattar du att du såg en lampa?

Participant 61

00:02:33.68

Vid en lampa såg jag nästa lampa. Men det var ungefär max...

Interviewer

00:02:36.41

Det var ungefär sikten då, ja...

Participant 61

00:02:39.69

Så att rent hypotetiskt så hade det liksom gått och gått emellanåt. Ju längre ned man kom, kändes det som, så vart sikten klarare. Så att det, liksom, det gick att följa... Gå efter... Men man såg ingenting annat. Man såg väl liksom inte marken, man såg inte tak... Om det hängde ned någonting.

Interviewer

00:02:59.98

Du går även lite framåtböjd här.

Participant 61

00:03:02.80

Ja... Det var ju rökfullt. Man kände inte... Man visste inte, liksom, hur högt det är. Är det en tunnelbanetunnel så är det väl liksom då fyra, fem meter i tak i och för sig. Nu visste man ju inte hur högt det var här då. Hade det varit så att det hade varit varmt i två meters höjden, så hade jag väl hukat mig ännu mer. Hade det varit så att man kände att luften... Att man blev påverkad mer; det sved eller irriterade mer, hade man väl fått krypa ännu mer. Jag märkte liksom ingen skillnad på den höjden, men... Så att, jag vet inte varför jag går framåtböjd. Men någon form av försiktighetsåtgärd.

Interviewer

00:03:54.66

När du går här igenom, genom den här tunneln, hur upplevde du då situationen här?

Participant 61

00:04:06.62

Jag kan inte säga att jag var speciellt stressad. Ingen adrenalin eller något sådant. Utan, liksom... Det var inte den livsavgörande händelsen, som jag är säker på hade varit om det hade varit på fullt allvar. Nej, det kändes rätt bekvämt i sig.

Interviewer

00:04:34.99

Vilken typ av information noterade du när du var här? Du har ju nämnt skyltarna och så avstånden, men såg, hörde eller kände du någonting annat när du var i tunneln?

Participant 61

00:04:47.01

Om vi syftar på nöd... Nödmaterial så att säga, så... De här skyltarna, de satt med ett visst mellanrum, som innehöll information om hur långt det är till... Ja, åt olika håll. De hade ju en lampa ovanför sig, som ju liksom var det som var mest tydligt. Och, precis när vi kommer fram här till dörren, så där märkte man de här pulserande lamporna, och att dörren var rätt kraftigt upplyst.

Interviewer

00:05:24.62

Vi backar lite här, till 4.33, så får du beskriva ditt beteende här från... Här har du då en skylt och sedan så kommer du till utgången här.

Participant 61

00:05:34.41

Ja, efter en skylt så fick jag uppfattningen att nästa skylt är inte en vanlig skylt, utan det är någonting mer. Det lös kraftigare... Det stämde även med den informationen som fanns på skyltarna, att det var sexton meter, åtta meter, och så vidare. Och, dessutom de här, ovanför dörren, de här pulserande lamporna, gav bra ledning till utrymningsvägen.

Interviewer

00:05:59.34

Så det du såg det var pulserande lampor...

Participant 61

00:06:02.79

Och kraftigt upplyst...

Interviewer

00:06:04.88

Kraftigt upplyst, ja. Var det någonting mer du noterade på utgången?

Participant 61

00:06:08.27

Ja, det var ju ljus mot bakgrunden. Och kraftigt upplyst. Men nej, ingenting annat.

Interviewer

00:06:15.61

Nej, okej.

Interviewer

00:06:18.91

Vi har gått igenom lite grand hur du betedde dig, och orsaken till att du betedde dig på ett visst sätt. Hur du upplevde det här, lite vad du såg i tunneln. Var det någonting annat du såg, hörde eller kände, förutom det du redan har nämnt?

Participant 61

00:06:31.80

Nej. Röken naturligtvis då. Men det var inte speciellt irriterande, eller... Det var ingen påverkan av den, annat än att den tog bort sikten.

Interviewer

00:06:42.73

Och du nämnde då skyltar, och sånt på vänstersidan, och, och den här utgången...

Participant 61

00:06:46.90

Jag såg även motsvarande lampor på högersidan, så att jag fick en uppfattning om tunnelns bredd.

Interviewer

00:06:54.21

Jaha... Du kunde se, om du stod på vänstersidan, kunde du se dem på högersidan?

Participant 61

00:06:58.02

Framme vid... När, om jag befann mig precis mitt framför en lampa och en skylt, så kunde jag se motsvarande tvärs över. Däremot om man gick och var mittemellan två lampor på vänstersidan så såg man inte lamporna på högersidan. Annars ingenting annat. Inget ljud eller ljus, eller... Någonting annat som jag reflekterade över.

Interviewer

00:07:18.45

Baserat på det du nu har upplevt. Du har ju varit nere i den här tunneln med rök, och du har sett ditt eget beteende i den här. Vill du... Är det någonting du vill tillägga, någonting du vill ta upp ytterligare, baserat på din erfarenhet?

Participant 61

00:07:31.83

Nej, förutom att det var väldigt intressant att göra.

Interviewer

00:07:36.15

Okej, ja. Ja. Då stoppar jag inspelningen...

65

Interviewer

00:00:00.00

Igång det här... Och du är redo att starta?

Participant 65

00:00:03.03

Ja.

Interviewer

00:00:04.40

Då säger jag det här till diktafonen att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 65. Och, nu ska jag starta filmen. Och då kan du... Ska vi se här. Så. Så där.

Interviewer

00:00:18.97

Det du ser nu i början, det är utanför tunneln, innan du går in. Och du kommer då ledas in av brandmannen, han filmar ner i golvet här i början, möjligen ser du fötter och golvet. Och jag vill då att du börjar när, när han tar ett steg tillbaka och lämnar dig själv i tunneln, och du ska utrymma. Och här ser vi, du ser fötterna här, och hur ni går in så småningom.

Interviewer

00:00:44.42

Ja, där ser du fötterna på brandmannen. Så kommer han att stanna, och sedan när du ser dig själv så kan du börja berätta om din upplevelse.

Interviewer

00:01:03.59

Stannar han, och snart kommer du att se dig själv här i tunneln.

Interviewer

00:01:06.41

Där! Varsågod!

Participant 65

00:01:09.22

Där ser jag första skylten med hur långt det är åt två olika håll. Jag antar att jag inte ska gå tillbaka, för då hade jag gått ut i den dörr jag kom in i. Så att jag började gå fram, och så började jag leta efter om de fortsätter hela vägen ner. Faktiskt så gör jag så hela vägen. Så var det ju svårare och svårare, till slut såg man inte lamporna. Men då tog jag några steg framåt för att se, och så såg man förr eller senare lampan, och då var det bara att ruscha fram till nästa.

Interviewer

00:01:30.36

Hur uppskattar du vilken, hur långt, hur nära lampan behövde du komma innan du såg den?

Participant 65

00:01:35.27

Ja, i början behövde man ju inte komma jättenära. Sedan ser jag väldigt dåligt utan glasögon, så det var mer för att se hur många meter det var kvar. Här var jag lite tveksam till vart lampan är. Du ser att jag håller på och strosar, och där upptäcker jag lampan och pekar.

Interviewer

00:01:45.89

Där ja, okej, så går du lite snabbare där mot den, ja.

Participant 65

00:01:48.25

Sedan gör jag samma sak hela vägen egentligen.

Interviewer

00:01:50.23

Ja. Kan du uppskatta hur långt från väggen du gick?

Participant 65

00:01:54.78

Jag visste inte var jag hade väggen, så att jag försökte undvika för att inte slå i huvudet någonstans. Så att jag... Så att jag höll... Såg jag belysningen så försökte jag gå "så" mellan varje.

Interviewer

00:02:05.00

Du går lite hukad också?

Participant 65

00:02:06.70

Ja, ifall att det skulle bli... Jag vet inte om... Hur... Jag antar... I och med att jag hade hjälmen på så visste jag ju inte om det kunde vara så att man kunde slå i något i huvudet. Så det är ju nog mer för att krypa ihop, så att den inte ska bli...

Interviewer

00:02:17.04

Hur upplevde du underlaget medan du gick härinne?

Participant 65

00:02:18.95

Grövre sten, lite grövre sten. Som... Som Stockholms skärgård, eller något sådant där.

Interviewer

00:02:24.32

Ja. Hur var det att gå på det här underlaget?

Participant 65

00:02:26.03

Ja... Det rör sig ju i... Jag är gammal byggare, så för mig är det ju inga problem. Det är ju liksom... Det är ju sten... Grus.

Interviewer

00:02:32.00

Ja... Ändrades det någon gång, eller du tyckte det var samma ungefär i tunneln, eller?

Participant 65

00:02:37.53

Jag tänkte faktiskt inte på det. Det enda jag vet är att det var rörelser, som precis när man går på en sten, grus, sjö.. En strand. Jag tänkte faktiskt inte på underlaget.

Participant 65

00:02:47.69

Sedan är jag... Jo, men jag har frågor. Men det kan jag ju komma sedan.

Participant 65

00:02:51.31

Fanns det någon nödutgång på vägen? Den upptäckte jag aldrig.

Interviewer

00:02:54.91

Okej...

Participant 65

00:02:56.61

Om det inte är den som är i slutet, när jag kom ner ända ner. För då var det ju en nödutgång.

Interviewer

00:03:00.17

Så du upptäckte någonting i slutet på...?

Participant 65

00:03:00.85

Jaja, för det var ju de där blinkande lampan. Och den... Tittade vi upp på skylten, och sedan var det... Och då brandmannen kom till mig, och så gick vi tillbaka.

Participant 65

00:03:14.88

Precis, då var det ju faktiskt en nöds skylt. Jag skrev att jag inte såg någon nöds skylt... Okej, men det var ju en faktiskt där. Där, där den där sirenen var med lamp... Och sedan där den här rösten kom ifrån.

Interviewer

00:03:27.57

Hur upplevde du det här? Du går lite långsammare här. Var det när sikten blev...?

Participant 65

00:03:33.16

Ja, det blev ju sämre och sämre. Den vart klart sämre. Här var jag väldigt osäker på var belysningen dyker upp.

Participant 65

00:03:38.44

Ser ut som en fur när jag går...

Interviewer

00:03:41.58

Hur upplevde du den här situationen, i tunneln?

Participant 65

00:03:43.91

När jag kryssade i nu, vart du rädd? Nej. Därför jag skulle bara ta mig från ena platsen till andra. Så jag hann aldrig tänka så. Sedan är ju en sådan... Du vet, jag är i ett försök. Så det är ju svårt att lura sig själv att verkligen sätta sig in i ett... Det skulle varit... Åh, jag hade varit panikslagen eventuellt. Men jag hade nog kanske haft samma beteende om jag hade varit... Om det hade varit ett riktigt fall. Det var rätt intressant, jag skrev att jag har faktiskt åkt tunnelbana hela mitt liv, men jag har aldrig inte tänkt tanken på att någonting skulle hända. Så det är ju nyttigt tankeställare, skrev jag också på det pappret som ni fick.

Interviewer

00:04:12.32

Ja... När du gick här, såg eller hörde eller kände du någonting annat än det som du nu har nämnt med lampor, och...?

Participant 65

00:04:20.09

Ja, jag hörde den där rösten som sa att här finns det en utgång, eller...

Interviewer

00:04:24.02

Ja. Hur upplevde du den?

Participant 65

00:04:24.83

Åh, jag tyckte inte att... Den gav inte förrän man kom fram ända fram egentligen. Det som var för mig, det var de här lamporna. De kunde gärna sitta tätare med mätten. För det... Det var det jag gick på, helt... Till 95%. Rösten och blinket kom inte förrän man kommer fram till sista... Här.

Interviewer

00:04:42.14

Här... Om vi backar lite här. Jag pausar och så backar vi till 4.04 där. Så fortsätter vi därifrån, så får du beskriva hur du agerar här. För här har du varit, precis varit vid en lampa, och sedan... Vrider du dig lite? Vad kan du beskriva...?

Participant 65

00:05:04.06

Jag tittade nog på lampan, för det fanns ju lampor på vänster sida och höger sida. Jag följde ju de som var på höger sida. Och så ville jag bara guida mig över till vart någonstans... Och sedan såg jag lite ljus från dörren.

Interviewer

00:05:16.29

Okej, ja. Vad såg du när du, eller vad upplevde du när du gick närmre den här?

Participant 65

00:05:21.11

Nej, det var ju sirenen och så den där lampan och rösten. Då visste jag att jag hade nått fram.

Interviewer

00:05:27.45

Ja... Och du rörde dig framåt, så hade du hjälp av det här ljudet för att...?

Participant 65

00:05:31.89

Ja, sista metrarna kan jag säga. Och det här, både ljuset den här... Jag har för mig att det blixtrade till. Och sedan var det rösten. Och det låg precis ovanför... Den lät, då lät den. Men jag kan inte säga att jag guidade mig fram till den... Först som sista. För annars var det belysningen över mätten som var det som jag gick på.

Interviewer

00:05:46.20

Det var det som var det viktigaste?

Participant 65

00:05:47.33

Ja. Det var det enda, faktiskt egentligen som jag gick på.

Interviewer

00:05:49.83

Ja. Hur... Du sa att det blixtrade till. Var någonstans var det det blixtrade till?

Participant 65

00:05:54.14

Ja, det var väl precis ovanför där ljudet kommer ifrån. Den maskinen. Så tolkade jag det som.

Interviewer

00:05:56.07

Okej, den maskinen... Som blixtrade till, ja?

Participant 65

00:06:00.09

Ja, jag har för mig att det var ett riktigt ljussken.

Interviewer

00:06:03.37

Var det möjligt att se från långt avstånd, eller...?

Participant 65

00:06:07.01

Nej, jag tänkte nog aldrig på det. Jag var så fokuserad på att se de här skyltarna med måtten.

Interviewer

00:06:11.45

Förutom det du nu nämnt; du har nämnt den här högtalaren då som... Eller det där ljudet kom ifrån, och lampan på den och lamporna på högersidan. Var det någonting annat du såg? Och du nämnde även dem på vänstersidan, faktiskt ja. Var det något övrigt du såg, hörde eller kände som... Som du vill påpeka?

Participant 65

00:06:27.08

Nej, nej. Jag gjorde inte det.

Interviewer

00:06:31.29

Nu har vi behandlat beteende, och orsak till beteende. Hur du upplevde det. Underlaget har vi också behandlat. Och, om du upplevde någonting annat. Nu är jag intresserad av att veta, baserat på din erfarenhet nu, du har ju varit inne i den här rökfyllda tunneln, du har sett ditt eget beteende. Utifrån den erfarenheten finns det någonting du vill lägga till om det här? Alltså... ja, något du vill nämna här på intervjun som du kommer att tänka på?

Participant 65

00:06:56.66

Ja, vadå? Hur jag...? Hur man skulle kunna göra någonting bättre?

Interviewer

00:07:00.17

Det kan vara hur man gör någonting bättre, eller någonting annat.

Participant 65

00:07:04.01

Nej, jag tycker självklart... Jag har inte tänkt på det där med mått med tunneln. Men alltså, det var ju jättebra. Och där skulle jag, med belysningen, för det var ju så pass viktigt att man... Man gick, annars skulle man ju verkligen mätta ut, alltså med rök. Man kan fylla med rök och testa hur mycket, hur kompakt är det och hur tätt måste vi sätta lampor? För det är ju A och O, och jag tror många skulle följa. Det skulle vara rätt intressant att veta själv sedan. Den här studien kommer väl sedan ut antar jag.

Interviewer

00:07:24.87

Ja, det gör den.

Participant 65

00:07:25.82

För att jag tror att det är många som följer, som gör så... Men å andra sidan kanske man missar annat på vägen om man är väldigt fokuserad på det man letar efter...? Om det nu fanns...

Interviewer

00:07:36.50

Men det... Det fungerade för dig att följa?

Participant 65

00:07:38.74

Ja, jag kom fram dit ungefär... Så tyvärr.

Interviewer

00:07:41.50

Ja, ja. Då tackar jag så mycket för att du ville vara med och så stänger jag av inspelningen...

Interviewer

00:00:00.00

Inspelningen... Och du är redo att inleda intervjun?

Participant 66

00:00:05.96

Mmm...

Interviewer

00:00:07.37

Då säger jag till diktafonen att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 66. Och så ska jag starta filmen, och... Där startar jag filmen. Och det du ser här det är utanför tunneln. Du ser brandmannens fötter där, och han kommer snart att gå in med dig i tunneln och leda dig till platsen, och under tiden han gör det så filmar han nedåt. Och han filmar sina fötter, så att det är... Ja, det händer inte så mycket här. Men han, sedan tar han ett steg bakåt när han släpper dig och det är då jag vill att du beskriver dina upplevelser i tunneln.

Interviewer

00:00:40.02

Och än så länge så bara går ni in, han filmar golvet här.

Interviewer

00:00:47.25

Vi ska se om han stannar upp. Här, där! Varsågod!

Participant 66

00:00:51.33

Mmm.. Det första jag gjorde var att följa, eller försökte se de skyltar som fanns på högra sidan av väggen som var närmast mig. Och då såg jag att det stod utgång, eller vad det nu var, utgång och hur många meter det var. Så jag gick i den riktningen. Försökte följa väggen.

Interviewer

00:01:13.61

Ja, hur långt ifrån väggen ungefär uppskattar du att du var?

Participant 66

00:01:16.62

Ungefär en till två meter.

Participant 66

00:01:19.98

Som sagt, varje skylt så såg jag det, det är fortfarande samma riktning. Att det är så många meter kvar. Och sedan försökte jag även hitta till nästa skylt, och ta mig vidare från en skylt till en annan. Och då är det ljuset som jag, eller lyktan, eller lampan som jag försökte följa då.

Interviewer

00:01:43.78

Kan du uppskatta hur nära lampan du var innan du såg den?

Participant 66

00:01:48.41

Jag vet inte hur många meter det är ifrån varje lampa, till en annan. Men jag fick gå kanske ett par meter tills jag började se nästa, från den föregående. Så jag gick några meter utan att veta exakt, men som sagt, jag uppskattade det i samma riktning. Och sedan började jag se ljuset långt från, långt fram, så försökte jag följa. Ja, och det gjorde jag hela vägen.

Interviewer

00:02:22.10

Här verkar du ändra... Nej, du följer fortfarande här ja. Var det någonting annat du såg, hörde eller kände när du befann dig i tunneln? Förutom de här lamporna och skyltarna som du har nämnt.

Participant 66

00:02:33.03

Jag hörde ljudet från utgången. Men, som sagt, jag hörde det men jag lade inte så mycket märke till det, utan jag försökte följa lamporna. Och, det som... Som... Som var viktigt var ju att veta hur många meter jag hade kvar, och det stod ju. Och då visste jag "okej, jag är på rätt riktning, och det är inte så mycket kvar", det kändes lugnande, att veta det är kanske bara tjuo meter från det var etthundrafemtio eller vad det nu var. Och när jag var framme, kanske sexton till åtta meter, då visste jag att "okej, utången är ju väldigt nära", och då lyssnade jag på vad dem... Okej, vad är det ljudet säger? Och då hörde jag att okej, ljudet kommer från utgången.

Interviewer

00:03:20.20

Här ser man du vrider dig.

Participant 66

00:03:21.36

Precis, precis... Här försökte bara lyssna av. Jag hörde var ljudet kom från. Försökte orientera, sedan såg jag... Jag tror att det var, dörren hade någon stark lampa ovanpå den, vad det nu var. Men som sagt, försökte följa ljudet och sedan såg jag utgången.

Interviewer

00:03:37.99

Ja, du sa att du följde ljudet. Kan du beskriva hur det var att göra det?

Participant 66

00:03:43.06

Precis... Som sagt, de sista två skyltarna på den högra väggen. Den ena stod det sexton på, så kom jag till nästa och då stod det åtta på, och då visste jag ungefär att det är... Ungefär bara en skylt till, sedan är det utgången. Som sagt, sedan hörde jag att ljudet kom från vänstra sidan. Och då började jag gå sakta till vänster sida, och följa ljudet. Och precis då, efter ett par meter, så såg jag utgången.

Participant 66

00:04:15.91

Jag såg inte dörren, men jag såg... Jag tror det var... Kommer inte ihåg exakt hur det var, men det var starkt ljus, eller lampa. Och så följde jag det tills jag såg dörren.

Interviewer

00:04:27.79

Ja, du markerar... Du visade "här". Var den högt upp eller lågt ner?

Participant 66

00:04:32.15

Alltså, själva dörren var ju... Såg jag.

Interviewer

00:04:35.58

Jag tänkte lampan som du sa.

Participant 66

00:04:36.86

Lampan... Jag kommer faktiskt inte riktigt ihåg. Jag tror att... Jag vågar inte säga, men jag skulle gissa på att... Om jag kommer ihåg rätt så var det högt. Det är ju, som sagt, det... Jag försökte inte fokusera på var ljuset exakt kom från, utan jag såg att ljudet kom härifrån och det finns ljus där så jag gick åt det hållet. Och som sagt, sedan såg jag dörren. Och det var det jag såg.

Interviewer

00:05:04.02

Ja, och sedan fick du hjälp ut där?

Participant 66

00:05:05.86

Ja.

Interviewer

00:05:06.87

Du har nu beskrivit ditt beteende och anledningen, eller orsaken, till ditt beteende. Kan du beskriva också hur du upplevde det här, när du gick igenom tunneln?

Participant 66

00:05:20.02

Mmm... Det var inte så farligt som jag trodde. Jag trodde det skulle vara mer... Jag trodde det skulle vara mer spänd, eller mer nervös, men det var jag inte. För det var ganska tydligt och följa skyltarna och lamporna. Jag var lite försiktig när jag gick, för jag visste, jag såg inte vad det låg på marken. Så jag... Var rädd att kanske trampa på något, eller så. Så den biten var jag lite orolig för. Att jag kanske skulle ramla eller göra mig illa. Man såg inte så mycket framför sig, men just den biten var inte så skrämmande för min del i alla fall. Jag kände mig ganska lugn under hela försöket. Som sagt, jag visste att om jag följer skyltarna så hittar jag ut.

Interviewer

00:06:19.66

Du var inne lite grand på underlaget. Kan du beskriva mer hur du upplevde underlaget som du gick på?

Participant 66

00:06:27.36

Det var ganska slät... Det var inget speciellt som. Det var väldigt enkelt att gå på den. Inget hinder eller något på vägen, det var ingenting. Det var ju tydligen nerförsbacke, men det tänkte jag inte på när jag gick.

Interviewer

00:06:54.27

När du gick ner?

Participant 66

00:06:55.74

Ja, jag tänkte inte att det var nerförsbacke. Men det var det tydligen, när jag gick upp så märkte jag det. Lite små stenar på vägen märkte jag att jag gick på.

Interviewer

00:07:06.93

Tyckte du det ändrade sig någonting, eller var det samma hela tiden?

Participant 66

00:07:12.42

Jag tyckte att det var lite mer stenar närmare utgången. Det var mer stenigt där. Det var mer, det var inte lika mycket stenar vid början av försöket.

Interviewer

00:07:25.01

Ja... Vi har ju nämnt några saker som du då såg och hörde. Utöver det du redan har nämnt, var det något annat du såg, hörde eller kände i tunneln?

Participant 66

00:07:35.86

Såg gjorde jag inte så mycket. Jag såg ju att det fanns ju... Jag följde som sagt lamporna och skyltarna som fanns på högra sidan av tunneln, och det var ju, som sagt, de var ju närmare mig. Jag såg ju att det fanns ju skyltar och lyktor på vänster sida också. Jag gick inte dit och kollade på vad det var, men jag gissade på att det är exakt samma sak fast på andra sidan. Såg inte så mycket mer än det. Det var väldigt rökigt och väldigt mörkt.

Participant 66

00:08:01.08

Jag hörde ljudet från utgången.

Participant 66

00:08:14.15

Ja, jag kände inte så mycket mer än det jag beskrev i princip.

Interviewer

00:08:17.57

Du har ju varit inne i den här tunneln, och upplevt den rökfyllda miljön, och du har också sett dig själv här när du agerade, och berättat då vad du gjorde.

Interviewer

00:08:28.14

Utifrån dina erfarenheter nu, finns det något du vill tillägga i intervjun? Ta upp, och...?

Participant 66

00:08:34.81

Njæ, inget speciellt. Det var en rolig upplevelse. Just att det var i en säker miljö... När jag vet att det är ett försök.

Interviewer

00:08:46.16

Men då stänger jag av inspelningen... Och så tackar jag dig så mycket...

67

Interviewer

00:00:01.73

... jag igång inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 67

00:00:04.81

Mmm...

Interviewer

00:00:05.34

Då säger jag till diktafonen att vi inleder intervjun med försöksperson nummer 67. Och så ska jag starta din film...

Interviewer

00:00:22.68

Så, nu startar jag filmen. Det du ser nu i början är att du leds in i tunneln, och det då han filmar nedåt marken och så leder han dig in, så du ser mest golvet och möjligen hans fötter som rör sig här. Och det jag vill att du gör, det är att du beskriver hur du... Ja, dina upplevelser. Men du kan börja när du står själv i tunneln och han har tagit ett steg bakåt. Där ser du, man ser fötterna som rör sig här. Ni går inåt i tunneln, och du står väl nu på... Förmodligen på högersidan utav brandmannen.

Interviewer

00:00:58.83

Och nu snart så stannar ni till. Gick ett tag... Stannar till, och där ser du dig där. Och nu kommer han ta några steg bak och filma dig, så varsågod då och beskriv.

Participant 67

00:01:14.24

Ja, det första jag tänkte var att det måste ju finnas någon skylt någonstans. För jag tänkte om det är en tunnelbana, liksom, det måste ju finnas skyltar där. Så då drogs jag först till lamporna. Och så började jag titta igenom skyltarna, liksom. Då stod det så många meter framåt och många meter bakåt. Och då är självklart man ska gå framåt då, för bakåt var mycket längre. Så sedan följde jag, liksom, lamporna jag såg.

Interviewer

00:01:41.78

Hur nära väggen var du?

Participant 67

00:01:43.35

Jag försökte gå så nära som möjligt. För att jag tänkte att skulle det här vara en tunnelbana, det skulle lätt kunna komma en annan... Ett annat tåg, liksom. Så att, det är väl ganska bra om man går mot väggen, liksom.

Interviewer

00:01:59.42

Och du använde de här lamporna, sa du?

Participant 67

00:02:01.09

För att vägleda mig, ja.

Interviewer

00:02:03.41

Hur såg... Alltså hur nära en lampa var du tvungen att vara för att...?

Participant 67

00:02:08.39

Väldigt nära lampan för att kunna se någonting.

Interviewer

00:02:10.32

Okej... Alltså... Ungefär hur långt, om du kan uppskatta?

Participant 67

00:02:12.91

En meter, en och en halv... Ungefär.

Interviewer

00:02:19.08

Ändrade du ditt beteende någon gång, eller du gjorde ungefär samma?

Participant 67

00:02:22.44

Jag gjorde ungefär samma sak hela tiden, för att jag tänkte... Amen, nu ska jag komma fram liksom. Om jag fortsätter här så kommer jag ju att komma fram.

Participant 67

00:02:27.42

Sedan började jag höra att det var något ljud. Fast jag kunde inte, liksom, höra exakt vad den sa. Sedan ju närmare jag kom så fick jag ju höra, liksom, att det skulle vara en utgång där. Man skulle följa rösten. Och det tänkte jag för att, jag skulle nog fortsatt på samma ställe om inte jag hade hört rösten. Alltså, på den här sidan av tunneln, liksom. Inte gått över till andra sidan. För jag såg ju faktiskt inte, alltså jag kanske skulle ha sett den om jag, liksom, hade varit närmare. Då skulle jag väl ha sett dörren, men... Nja, jag såg inte den när jag hörde rösten, liksom.

Interviewer

00:03:06.54

Hur... Du sa att du tittade på de första skyltarna. Fortsatte du att titta på skyltarna sedan?

Participant 67

00:03:10.44

Ja, jag tittade på alla. Var och en. För jag tänkte, det kanske är något sådant här lurigt "att det står hundra meter här och sedan står det etthundratjugofyra meter längre fram". Men då kanske man skulle gå bakåt istället, eller någonting. Så jag tittade på alla.

Participant 67

00:03:26.34

Sedan var det lite jobbigt med de där stenarna att gå i.

Interviewer

00:03:27.90

Okej, så hur upplevde du underlaget? Det var...?

Participant 67

00:03:31.20

Ja, det var lite läskigt, för man visste ju, liksom, inte riktigt hur det skulle vara vid nästa steg.

Interviewer

00:03:35.01

Ja, okej. Det ändrades där då?

Participant 67

00:03:38.87

Ja... Men jag hade ju samma taktik, liksom. Håll dig nära väggen, när jag inte ser vad det står i skylten, liksom. Följ... Lamporna. Det var väl det...

Participant 67

00:03:53.91

Där har jag ju då ganska svårt att gå, för jag höjer ju knäna väldigt mycket. Då var det lite större stenar vid något tillfälle. Då kändes det lite jobbigt. För jag tänkte man kan ju lika gärna gå i högklackat, liksom. Man vet ju aldrig. Alltså, när olyckan inträffar så är det ju inte så att man är beredd på det, liksom.

Interviewer

00:04:16.03

Och du sa att du hörde det här ljudet... När ungefär?

Participant 67

00:04:21.79

Jag hade nog gått in en bit redan. Skulle inte säga hälften, men... Njae, jag börjar att höra ljudet någon gång där. Nära hälften kanske. Jag vet ju inte hur långt det var heller. För det kändes inte som särskilt långt att gå, men det kanske det var?

Participant 67

00:04:40.73

Och där försöker jag se dörren, för jag kunde ju inte se den, så att då försökte jag typ få bort lite rök. Därför jag viftar med händerna.

Interviewer

00:04:46.69

Ja. Hur... När... För du svängde någon gång, här då? Vet du var du svängde någonstans?

Participant 67

00:04:51.38

Ja, när jag hörde rösten så. Följ rösten hit, så kommer du att se dörren. Och då tänkte jag "ja, men då ska jag inte fortsätta på den här sidan, då ska jag ju gå mot rösten".

Interviewer

00:05:01.50

Ja... Gick det att höra varifrån det kom?

Participant 67

00:05:03.82

Ja, gud ja. Ja, det gick jättebra.

Interviewer

00:05:07.77

Vet du vilken skylt du befann dig vid, när du gick...? Vände och gick?

Participant 67

00:05:11.95

Det var väl egentligen fyrtio meter, sådär. Ungefär, sista skylten jag kommer ihåg att jag tittade på.

Interviewer

00:05:20.82

Ja... Du har ju beskrivit nu hur du betedde dig, och anledningen eller orsaken till ditt beteende. Hur upplevde du situationen i tunneln, när du gick här?

Participant 67

00:05:32.39

Det var lite... Lite stressigt var det. Det var, det var lite... Ja, man visste inte riktigt. Alltså, hjälp. Det kunde ju vara så att ni kunde haft något tåg, typ, eller något liknande, som skulle göra det... Eller något ljud bara, som skulle göra att man kände, liksom, att det var något där. Så att jag väntade ju på att något kanske skulle hända, liksom. Som tur är så hände ju inget mer.

Interviewer

00:05:55.24

Och du nämnde ju en del saker som du då hörde. Du hörde det här meddelandet till exempel, och du såg lamporna också. Var det någonting annat som du såg, hörde eller kände när du gick inne i tunneln?

Participant 67

00:06:07.07

Faktiskt inte. Jag tänkte ju det, när jag fyllde i enkäten nu, att jag såg inget räcke eller jag såg inget lysande, eller blixtrande lampor, eller någonting. Jag såg bara de här lamporna på väggen, och skyltarna. Och sedan rösten, liksom. Det var allt, allt jag upplevde där inne.

Interviewer

00:06:21.64

Ja, och det var på högersidan du såg de här lamporna, ja?

Participant 67

00:06:23.55

Ja. Men jag såg ju att det fanns lampor på andra sidan också, men jag gick ju redan där, så då kändes det, liksom, som att jag skulle gå den vägen.

Interviewer

00:06:34.18

Underlaget har vi ju diskuterat lite, du sa att det växlade till stenar. Hur... Hur upplevde du underlaget genom... Allteftersom?

Participant 67

00:06:42.16

Ja, i början var det inte så mycket sten. Det var lite mindre kanske. Så det kändes att det var lite svårt att gå, men ändå helt okej, liksom. Och sedan vid något tillfälle så började det bli lite större stenar, och då var det ju... Då var jag ju lite rädd för att, liksom, jag skulle kunna snubbla eller någonting... För att... Ja, det var lite, lite mer obehagligt, kan man väl säga.

Interviewer

00:07:01.74

Om vi tänker på den här biten från... Du beskrev det lite här när du... Du vände av från väggen och så gick du mot ljudet. När du då närmade dig den här utgången, som du sedan valde, vad såg du eller vad upplevde du när du gick närmre och närmre?

Participant 67

00:07:16.78

Ja, jag upplevde att jag såg inte dörren. Jag hörde ju bara rösten, och jag kunde inte se framåt, jag såg att det var något slags ljus, men jag såg inte

dörren, liksom, förrän jag verkligen var väldigt nära den. Så att, jag tänkte "vart är den någonstans?". Eller "ska det finnas några trappor? Ska jag uppför trappor?", eller, liksom, för jag tänkte ändå en tunnel, man måste väl upp, liksom, på något sätt. Så att, ja... Jag sökte nog efter trappor tror jag.

Interviewer

00:07:43.79

Men du hörde...? Det var ändå möjligt att...?

Participant 67

00:07:44.66

Ja, gud ja. Ja. Hade den inte varit där vet jag inte om jag hade kommit fram till dörren.

Interviewer

00:07:52.37

Baserat på... Nu har du ju varit inne i den här tunneln, och upplevt en rökfylld miljö. Du har sett ditt eget beteende på den här filmen, och förklarat hur du har betett dig och varför. Baserat nu på dina erfarenheter, finns det någonting du vill lägga till om, eller ta upp ytterligare i intervjun?

Participant 67

00:08:11.92

Ja... Vet inte. Nej, jag tycker jag behöll mig ganska lugn, liksom, och försökte ta mig ut ganska väl. Men... Sedan tänkte jag att "ja, är det verkligen så mörkt i en tunnelbanetunnel?". Alltså, jag tänkte lamporna lyser väl lite mer... Det var väldigt svagt belyst, så jag tänker att det är väl nog enklare i en riktig tunnel. Fast det kan ju också vara att ljuset går av, eller det är strömavbrott eller någonting. Då kommer det väl ändå att finnas sådana här ljus, nödljus, liksom. Och de kanske inte är lika starka. Så att... Ja, jag tänkte att det skulle vara bra med lite starkare ljus. För att kunna hitta ut. För det var lite svårt inom röken, liksom, att kunna se dem. Så det var väl det.

Interviewer

00:08:55.40

Ja. Då stoppar jag inspelningen, och tackar dig så mycket för att...

68

Interviewer

00:00:00.00

Och så sätter jag igång inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 68

00:00:05.42

Jajamän!

Interviewer

00:00:06.23

Då säger jag till diktafonen att jag inleder intervju med försöksperson nummer 68. Och här sätter jag igång videofilmen, och där startar den. Det du ser nu i början det är att du... Ni är utanför tunneln, du ser dig där och så går ni in. Och, han tar dig... Tag i dig då, och så leds du in, och kameran hänger på bröstet på brandmannen så nu filmar han ner mot golvet, och du ser golvet till en början, och möjligen fötter kanske, som rör sig. Ja, du ser fötterna här, och det är brandmannen och du till höger. Men nu kommer brandmannen att stanna, ta ett steg bakåt, och sedan filma dig, och det är från den tidpunkten som jag vill att du beskriver dina upplevelser.

Participant 68

00:00:48.91

Kan börja redan här. Jag trodde det skulle vara mer rök, svårare och jobbigare att andas, än vad det var.

Participant 68

00:00:57.18

Börjar gå neråt, jag känner mig efter... Känner mig fram, med handen mot väggen, så där. För att inte tappa bort mig. Jag gick nog sakta, eftersom jag inte såg var jag gick. Jag trodde jag skulle snubbla på någonting titt som tätt, men det var... Det var inte så mycket. Tittade lite på skyltarna.

Interviewer

00:01:23.64

Vad såg du där på de här skyltarna?

Participant 68

00:01:25.15

Under... Upplyst skylt, det stod nödutgång... En sträcka framåt och en bakåt. Det var kortare framåt än bakåt. Det var någon skylt var uppe på trehundra bakåt, och runt sextio framåt. Kortaste vägen var framåt.

Interviewer

00:01:43.16

Kollade du på alla skyltar, eller några stycken?

Participant 68

00:01:47.13

Jag kollade nog noggrant på de första skyltarna. Sedan tittade jag nog lite snabbt, och tittade på avstånden och funderade på om huruvida de stämde eller inte eftersom... Aja. Det är ju jättesvårt att uppskatta. Man går sakta, och korta steg. Så att man... Även om man går en kort bit så upplevs den som väldigt lång.

Interviewer

00:02:13.66

Hur upplevde du underlaget när du gick här inne?

Participant 68

00:02:16.62

Grovt grus. Singel eller större.

Interviewer

00:02:20.75

Var det samma i hela... Hela?

Participant 68

00:02:21.46

När vi gick upp, tillbaka, var det hårt underlag. Betong. På andra sidan.

Interviewer

00:02:26.19

Ja, men på vägen ner... Var det...?

Participant 68

00:02:29.08

Nej, det var nog... Jag tror det var lika samma grovlek jämn... Ganska jämn sluttning neråt.

Interviewer

00:02:37.15

När du gick här i tunneln, såg, hörde eller kände du någonting annat förutom de här skyltarna som du nyss nämnde?

Participant 68

00:02:43.20

Jag hörde ju ljud av... Först avlägset, så jag inte riktigt kunde utgöra vad det var. Sedan när jag väl... Jag vet inte om... Det kommer säkert strax. Men när jag började komma närmare, när det var högt nog att... Att försöka lyssna på det, då stannade jag upp, så att när jag gick i gruset, så... Det lät, så jag stannade upp och stod still så att jag hörde hela meddelandet. Sedan fortsatte jag gå till jag var... Fortsatte bara utefter högerkanten tills jag var jämte... Jämte dörren. Då bytte jag sida.

Participant 68

00:03:19.37

Där tror jag... Började stanna upp.

Interviewer

00:03:21.25

Stanna upp för att... för att höra då?

Participant 68

00:03:22.49

Men jag tror jag stannade en gång till, jag tror det där var att jag kom in lite mitt i meddelandet. Kände att det kanske var bättre att stanna lite senare.

Participant 68

00:03:28.05

Här stannar jag och lyssnar!

Interviewer

00:03:30.47

Vet du ungefär var det här var?

Participant 68

00:03:31.66

Två tredjedelar ner kanske.

Participant 68

00:03:35.85

Här ser du, nu stannar jag. Det ser ut som jag nickar...

Participant 68

00:03:48.94

Mmm... Det ser ut som man går och tittar, försöker se fötterna... Var jag sätter dem. Du ser jag går med huvudet neråt, ner mot fötterna, försöker se någonting.

Interviewer

00:04:00.10

Kan du uppskatta hur långt du såg här?

Participant 68

00:04:02.62

Hur långt jag såg?

Interviewer

00:04:03.12

Ja, när såg du en lampa till exempel? Hur långt ifrån var du?

Participant 68

00:04:06.16

Man såg att... Jag undrar om man inte såg lampa till lampa bara som en svag, bara som en svag ljusare...

Interviewer

00:04:13.68

Ja, och du såg lampor på högerväggen då?

Participant 68

00:04:16.88

Ja, eller jag såg att de var på vänster också. Men jag nöjde mig med att titta på mina på höger.

Interviewer

00:04:22.18

Och där, där ser du att du...

Participant 68

00:04:23.17

Där har jag...

Participant 68

00:04:27.58

Jag går tvärs över, tror jag är på väg... Tror jag ska gå in i någonting. Så jag håller ut en hand. Och... Går väl ut ännu lite långsammare och försiktigare... Kanske.

Interviewer

00:04:37.68

Kan du... Och där tar du i handtaget, där. Kan du beskriva det här när du går över, hur du upplever det, eller vad som hände där?

Participant 68

00:04:45.74

Det kändes som man klev ut lite mera... Mycket osäkrare på var... Det kändes ändå ganska enkelt att gå mot väggen och hålla väggen mot handen. Det kändes mer som att man skulle... Ja inte gå bort sig, eftersom man hade ljudet precis, men... Åh, jag var väl mest... Funderade om jag skulle gå in i något, liksom, som jag inte skulle se. Något hinder, någonting...

Interviewer

00:05:15.13

Hur... Jag tänkte, vad såg du när du då förflyttade dig mot det? För du följde ljudet?

Participant 68

00:05:22.56

Amen när jag kom nära så såg jag ju dörren som var upplyst också.

Interviewer

00:05:27.56

Ja, var det någonting annat eller det var en dörr?

Participant 68

00:05:30.33

Dörr, skylt ovanför. Så kommer jag ihåg det.

Interviewer

00:05:34.33

Det här ljudet du sa, du sa du följde det. Hur... Kan du beskriva hur det var att följa det? Var det svårt, lätt, eller...?

Participant 68

00:05:43.27

Medan jag gick neråt var det ju sakta, men säkert starkare och starkare. Sedan gick jag ner till jag... Till jag... Till det hördes som att det var bara på sidan på vänster örat.

Interviewer

00:05:56.98

Ja. Det gick att höra då, riktning ungefär?

Participant 68

00:05:59.22

Ja, absolut! Så då... När jag tyckte det var alldeles nära, då tittade jag... Tittade jag väl noggrannare och då såg jag också dörren. Och då... Gick jag över gången.

Interviewer

00:06:10.12

Vi har ju gått igenom hur du betedde dig och varför du betedde dig på ett visst sätt. Och jag undrar också hur du upplevde den här situationen i tunneln.

Participant 68

00:06:24.90

Jag drog en parallell till hur jag bor i Åre, vinter... På vintrarna då åker jag mycket skidor. Titt som tätt är det ruskigt dåligt väder, och man har nästan lika dålig sikt. Så jag tyckte att det kändes faktiskt som att åka skidor i dimma. För det är lite samma... Man åker jättesakta och försöker orientera sig. Så det var... Den... Så tyckte jag det kändes som det brukar göra när man åker i dimma.

Interviewer

00:06:50.95

Är det förknippat med någon känsla... Något speciellt, otäckt, eller...?

Participant 68

00:06:56.10

Njae... Inte otäckt... Men det är lite... Det är precis samma. Man saktar ner mycket mer, så sakta som man bara... Så att man vet. Så att man hinner reagera på om det skulle vara någonting framför, eller om jag skulle sparka i en balk där, så skulle jag... Så skulle jag ha känt det och stannat i steget, inte snubblat på den.

Interviewer

00:07:22.36

Ja, okej. Så man sänker hastigheten främst då?

Participant 68

00:07:23.55

Ja, försöker anpassa hastigheten för att kunna... Kunna gå in i någonting, eller komma fram därinne utan att bli helt överraskad.

Interviewer

00:07:32.14

Du har ju nu när du har förklarat här hur... Dina upplevelser, så har du ju nämnt vissa installationer. Du har sagt lampor och skyltar på vänstersidan, lampor på... Nej, på högersidan. Också lampor på vänster också...

Participant 68

00:07:42.77

Höger framförallt, och sedan vänster också...

Interviewer

00:07:45.04

Och sedan har du ljudet och utgången, och skylten ovanför. Var det någonting annat du såg eller hörde eller kände som du vill ta upp i intervjun?

Participant 68

00:07:54.62

Njae... När jag såg bara en vanlig tunnel. Jag har varit just på tunnlar på byggen förut, och... Amen det är lite sladdar och något rör, och... Men... Det var inget jag lade vikt vid. Jag höll handen mot bergväggen, eller... Väggerna i alla fall. Det kanske inte var berg, det brukar vara betong. Så, nej... Det var framförallt skyltarna och ljuset... Ljudet, jag koncentrerade mig på.

Interviewer

00:08:21.50

Nu så har du varit inne i den här tunneln med rök och du har också sett ditt eget beteende här. Utifrån din erfarenhet nu, vad... Är det någonting du vill tillägga, någonting du vill ta upp i intervjun, som du kommer på?

Participant 68

00:08:35.57

Nä... Inget nu. Det jag tänkte på... Det här är just när man satt, när jag fick se filmen med... När man kliver ur tunnelbanan. Då tänkte jag faktiskt på den här strömförande skenan som tågen får el från. Men... Men så var det inget, utan det var bara slätt i tunneln. Den hade jag nog försökt hålla mig ifrån i bäst... Största mån, om det hade funnits en sådan. För den skulle jag inte vilja kliva på om det inte... Förhoppningsvis är den ju inte strömförande. Jag vet inte hur det fungerar när man stannar ett tåg. För det känns som ska man utrymma det... Tunneln. Då borde man... Annars skulle ju folk bara gå och sparka i den och slå sig, och bli liggande.

Interviewer

00:09:28.60

Nämen, då stänger jag av inspelningen och så tackar...

Interviewer

00:00:00.00

Spelar jag in här... Och du är redo att starta intervjun?

Participant 69

00:00:03.68

Absolut!

Interviewer

00:00:05.00

Då säger jag till diktafonen här att jag inleder en intervju med försöksperson 69. Och, nu ska jag starta filmen. Och...

Interviewer

00:00:17.30

Där, är filmen igång. Det du ser nu, det är utanför tunneln. Och du kommer snart att hoppa ner, och där såg du då dina ben där, och sedan tar brandmannen tag om dig och leder in dig i tunneln. Och nu låter han filmkameran bara vila på, på bröstet, så han filmar neråt, och man ser golvet och möjligen då benen. Ja där såg du era ben där, när ni går. Det är hans ben, och så är du nog till höger tror jag om honom. Och sedan, det jag är intresserad av det är när han då släpper dig i tunneln och tar ett steg bakåt och filmar dig. Vad... Ja, att du beskriver då din upplevelse.

Interviewer

00:00:52.12

Och nu har han stannat, han tar några steg bakåt och... Varsågod!

Participant 69

00:00:55.23

Jag tyckte att det var ganska oväntat. Det blev en ganska... Jag vet inte, fick ett uppvaknande kan man säga. Jag var nog inte förberedd på att han bara... Att han inte skulle säga någonting och bara släppa mig. Men sedan så försökte jag orientera mig då... Vart lampor fanns någonstans. Och gå mot ljuset helt enkelt.

Interviewer

00:01:22.74

Vad såg du för någonting när du gick där?

Participant 69

00:01:25.86

Jag såg inte så mycket, och jag kollade faktiskt inte ens ner på marken, känner jag såhär när jag reflekterar i efterhand. Utan jag försökte bara kolla på lamporna och följa ljus... Jag tror att jag stannade några gånger, småstannade, eller saktade ner lite i alla fall, för att försöka hitta ljuspunkten.

Interviewer

00:01:42.78

Ja. Vad såg du då? Du såg ljus...? Är det de lamporna...?

Participant 69

00:01:45.48

Ja, precis. Jag såg de här nödutgångslamporna, och sedan att det även var... Jag försökte notera hur långt jag hade gått, i den meterangivelsen som fanns. Dels så att... Hur långt det var framåt, och hur långt det var bakåt. Men sedan någonstans halvvägs så blev det väldigt mycket mörkare. Och så då kände jag att då saktar jag nog ner mer, och då blev det svårare att fokusera på ljuset framför.

Interviewer

00:02:18.11

Hur långt ifrån ljuset var du innan du såg det, uppskattningsvis?

Participant 69

00:02:21.88

Ja... Alltså jag försökte nog när jag hade sett en lampa, och försöka hitta och identifiera nästa. Men såg den gjorde jag nog inte förrän jag hade börjat gått mot den. Jag försökte att hålla någon sorts riktning, så.

Interviewer

00:02:40.28

Ändrade du ditt beteende, eller du gjorde ungefär så här?

Participant 69

00:02:42.54

Jag gjorde nog ungefär sådär. Jag... Det kändes som att jag blev mer... Jag tog det lite lugnare i slutet. Och jag kom på i efterhand att det finns faktiskt ingenting som säger att det inte står någonting i vägen, så. Och sedan när den här ljudet började komma så blev jag faktiskt lite förvirrad, för då kände

jag... Jag visste inte om jag skulle gå på lamporna, eller om jag skulle gå på ljudet. Så att jag hörde att det var någon som pratade, men jag koncentrerade mig på ljuset. Vart ljuset fanns någonstans. Så att det var först när jag kom ganska nära ljudet som jag insåg att det kanske har någonting med saken att göra, så.

Interviewer

00:03:30.71

Hur långt ifrån väggen ungefär uppskattar du att du var?

Participant 69

00:03:34.35

Jag kanske var... När jag kom till lamporna kanske jag var en, två meter ifrån. Men sedan har jag faktiskt ingen uppfattning med tanke på att jag inte hade någon uppfattning om hur långt ifrån jag gick.

Interviewer

00:03:50.65

Där vred du dig såg du, kan du beskriva det?

Participant 69

00:03:52.59

Precis, det var då jag... Började uppfatta då att det var en människa som pratade och hade instruktioner, det gjorde jag faktiskt inte innan, utan jag hade nog om gått vidare, så att, tror jag. Mitt fulla fokus var på lamporna.

Interviewer

00:04:11.63

Och då hörde du det här, och sedan gick du mot...?

Participant 69

00:04:15.10

Ja, precis! Jag försökte för att jag... Om jag inte minns helt fel så var det en röst som sa att "följ denna ton för att komma till nödutgång". Men nödutgången såg jag inte förrän jag var väldigt nära.

Interviewer

00:04:29.72

Okej. Hur var det att gå mot den här, det här ljudet? Var det...?

Participant 69

00:04:33.41

Det var ganska konstigt måste jag säga. Det var svårt. Det var svårt att identifiera vart någonstans, och hur långt bort det var också. Jag märkte att det blev, blev högre och högre, men jag hade ingen avståndsbedömning överhuvudtaget.

Interviewer

00:04:50.79

Men det... Gick det att ta ut riktningen mot det, eller det var också svårt?

Participant 69

00:04:54.37

Ja, det var nog. För jag tror inte att jag gick så långt från sista lampan in mot utgången. Jag tror att det blev en ganska snäv sväng. Så att jag tog inte ut riktningen förrän jag var säker på att jag hörde, och kanske såg något lite tydligare.

Interviewer

00:05:14.09

Jag tänkte på... Det var ju två delar, det var ju signal och så var det talat då. Hur upplevde du de olika delarna i...?

Participant 69

00:05:21.82

Jag upplevde nog faktiskt inte att det ens var en signal. Jag hörde nog bara en människa...

Interviewer

00:05:24.15

Okej, du upp... Talet?

Participant 69

00:05:25.60

Ja, det var talet. Det var talet som tilltalade mig. Och fick mig att kanske reagera på att det var någonting jag skulle göra.

Interviewer

00:05:35.40

Vi har ju gått igenom väldigt mycket hur du har betett dig, och varför du gjorde som du gjorde. Jag är också intresserad av att veta hur du upplevde den här situationen när du befann dig i tunneln.

Participant 69

00:05:45.48

Jag upplevde den ganska... Jag skulle inte säga att jag kände mig ensam, men jag kände mig ganska liten, så. Och sedan kommer jag ihåg att jag tänkte på att det ju faktiskt komma saker i vägen, så. Så kändes det. Sedan var det ju alltid tryggt att man visste någon var där. Men jag kommer också ihåg att jag tänkte att jag vill inte börja vifta med armarna för mycket, så att de tror att jag vill avbryta.

Interviewer

00:06:17.09

Du har ju nämnt några installationer som du såg, och hörde, här. Bland annat lampor på högern av väggen, eller av tunneln, och ljudet också. Och sedan att du såg någon, alltså när du kom närmre, så såg du...?

Participant 69

00:06:32.94

Precis, jag har inte något minne av att jag såg någon nödutgångsskylt där, utan det var mest ljus från dörrspringan.

Interviewer

00:06:40.15

Under... Förutom de här systemen vi nu har nämnt. Lampor, och sedan ljud och sedan då ljuset på utgången, var det något annat du såg, hörde eller kände i tunneln som du vill påpeka eller som var viktigt?

Participant 69

00:06:52.81

Nej... Inte som jag känner sådär. Det var väl att det var lite grusigt stundtals. Men annars... Och att det blev mörkare då, ju längre ner jag kom.

Interviewer

00:07:05.94

Hur upplevde du underlaget som du gick på?

Participant 69

00:07:08.72

Det kändes ganska säkert, men samtidigt så var det ju som större stenar. Eller inte... Det var inte grus, utan det var lite större kross. Stenkross.

Interviewer

00:07:23.69

Var det samma igenom hela tunneln, eller det ändrades någon gång?

Participant 69

00:07:24.89

Nej, det upplevde jag det inte som. Jag upplevde det som att det var mer grus i början, eller stenkross i början, och sedan att det blev lite planare stundtals.

Interviewer

00:07:33.89

Längs...?

Participant 69

00:07:34.04

Ja, längre ner.

Interviewer

00:07:37.98

Nu har du ju varit med och... Inne i tunneln och upplevt den miljön, den rökfyllda miljön, och du har sett dig själv också när du utrymmer. Baserat på den här upplevelsen, eller den erfarenheten du har, är det någonting du vill tillägga i intervjun, något du vill ta upp ytterligare?

Participant 69

00:07:53.67

Nej, inte som jag känner. Jag tycker att det var bra. Det är ju jättebra att få vara med om sådan sak. Sedan tror jag att jag tyvärr kände mig lite för säker i att det var en säker miljö, med någon som... Med en brandman så. Jag tror att jag hade reagerat annorlunda genom att känna mig mer fram om det hade varit en verklig miljö.

Interviewer

00:08:18.69

Ja, ja men då stoppar jag inspelningen. Och så tackar jag...

70

Interviewer

00:00:00.00

Sådär, då sätter jag igång inspelningen. Du är redo för en intervju?

Participant 70

00:00:04.77

Ja.

Interviewer

00:00:05.54

Ja, bra. Då säger jag till diktafonen först att jag inleder intervjun med försöksperson nummer 70. Och... Nu sätter jag igång filmen, och där satt filmen igång. Det du ser nu i början det är att du är utanför tunneln, han filmar med IR-kameran. Sedan kommer... Du ser dörren öppnas, han kommer då att ta tag i dig och leda dig in, och under tiden han gör det så hänger kameran på bröstet på honom, och den filmar rakt ner. Så du ser lite fötter... Såg du där. Men jag är framförallt intresserad av din upplevelse då, när han släpper dig i tunneln, och tar ett steg bakåt och filmar dig. Så att när du ser dig själv här så kan du börja beskriva... Ska vi se, nu går ni fortfarande i tunneln, han filmar neråt någonstans på golvet.

Interviewer

00:00:53.76

Se, där! Varsågod!

Participant 70

00:00:55.21

Ja... Jag tittar runt mig och försöker orientera mig. Ser lampor till höger om mig, och... Jag går... Går fram, typ där ser jag en skylt att det är närmsta... Ingång. Eller nödutgång är framåt. Och jag går längs väggen och hela tiden har min högra hand längs väggen. Detta på grund av att jag inte ska komma för långt ut i gången, och tappa bort mig. Och fortsätter så följa lamporna neråt. Och jag ser att det fortsätter vara lampor hela vägen.

Interviewer

00:01:42.97

Hur långt uppskattar du att du är från en lampa när du ser den?

Participant 70

00:01:47.53

Kanske en tre... Tre, fyra meter. Så, vid... När man har gått förbi en lampa och kommer en bit, då blir det mörkt.

Interviewer

00:01:57.38

Okej.

Participant 70

00:01:57.96

Och sedan så efter en liten stund så ser man att det är någon ljuskälla, men... Man ser inte själva lampan förrän efter... Liksom, tre, fyra meter.

Participant 70

00:02:07.38

Precis i början missade den... Men jag hukade mig ner, för att se ifall röken var mindre tät.

Interviewer

00:02:15.62

Jaja, du gick ner på huk där ja?

Participant 70

00:02:16.60

Ja. Men, kunde inte se någonting så... Det var ingen visuell skillnad direkt.

Participant 70

00:02:25.86

Och fortsätter... Jag håller koll, liksom, framåt och neråt. Om det är någonting, liksom, framför fötterna. Men, hela tiden följer väggen. För jag funderade på om det är så att vi... I en tunnel med tågräls och sådant där, så är det bättre att följa en vägg än att snubbla längs räls och sådant där.

Participant 70

00:02:54.46

Stötte faktiskt inte på någonting direkt. Under den här vägen ner. Så jag bara fortsatte längs högerväggen och såg att det sakta blev mindre... Mindre avstånd på skyltarna.

Interviewer

00:03:17.65

När du gick i den här tunneln...?

Participant 70

00:03:21.66

Där! Stannade jag... För då började jag höra varningssignalen.

Interviewer

00:03:25.88

Okej.

Participant 70

00:03:26.59

Och först... Min första reaktion på varningssignalen, det var att "Okej, jag kanske inte ska närma mig.". Att det var en... Liksom, en varning för någonting. För, det var de här tre stötarna som var i signalen och sedan så hördes det var ett textmeddelande. Och min första reaktion på stötarna var att "Okej... Jag kanske inte ska gå åt det här hållet". Men sedan när jag väl hörde att det sa någonting, då ville jag gå fram för att höra vad de sa.

Interviewer

00:04:00.01

Hur mycket uppfattade du där när... Första gången du uppfattade det?

Participant 70

00:04:04.15

Inte mycket alls. Jag hörde att det var någon röst som... Alltså inspelad röst. Så mycket kunde jag känna igen. Men hörde inte vad de sa. Jag är ju också döv på vänster öra, så för mig...

Participant 70

00:04:16.83

Nu försöker jag stanna här för att se... Försöker lista ut vad det är för någonting. Vad de säger.

Participant 70

00:04:36.21

Ja, för att höra mer exakt vad det är de säger. Jag uppfattade ingenting... Alltså några hinder, eller någonting på min... Vänstra sidan.

Interviewer

00:04:36.21

Där stannar du också till, ja?

Interviewer

00:04:46.77

Där böjde du dig ner, och...?

Participant 70

00:04:48.70

Ja... För att titta på skylten en gång till. För nu börjar antal... Siffrorna gå neråt.

Participant 70

00:05:02.82

Och nu hör man inte så mycket annat heller. Utan nu börjar ju signalerna bli högre och högre.

Interviewer

00:05:14.12

Mmm... Du kan höra förändringar då? När du förflyttar dig mot?

Interviewer

00:05:17.61

Då ska vi se, då bytte vi videofilm. Och så startar jag den andra videofilmen. Så ser vi fortsättningen.

Participant 70

00:05:30.68

Där följer... Som sagt var, väggen hela tiden för att kunna orientera mig och inte komma undan. Och nu ser jag att det är noll kvar, och då hörde jag ljudet. Och... Jag böjer mig ner för att se om det är någon hinder, eller någonting. Och sedan ser jag skylten på dörren.

Interviewer

00:05:55.37

Okej... Alltså, rör du på handtaget där.

Interviewer

00:05:56.89

Hur... Den här... Jag tänkte på, du... Du hörde ju ett ljud, du sa det var en signal, och det var en röst. Hur var det att orientera sig efter här?

Participant 70

00:06:07.41

För mig hörde jag bara att det kom långt nerifrån tunneln. Och framåt. Det var ungefär... Eftersom jag har svårt att orientera mig eftersom jag är döv på ena örat så fick jag liksom... Ja, jag har lärt mig med åren att... Hur man orienterar sig efter ljud, men... Eftersom jag inte hör stereo. Men då körde jag att... Ja, jag hörde att det var långt bort och sedan så ju närmare jag kom desto högre blev signalen.

Interviewer

00:06:35.37

Ja. Hur fungerade det då när du var vid nollan, och... Kunde man använda det då, eller...?

Participant 70

00:06:40.98

Ja, vid nollan så tänkte jag att "Okej... Här är det stopp. Längre fram ska jag inte gå.". Men sedan när jag rör på mitt huvud så hör jag att signalen blir starkare när jag vrider huvudet. På det sättet kan jag orientera mig. Och sedan så hörde jag... Lokaliserat att jag var direkt över, alltså tvärs över. Och med skylten där så stod det noll, och sedan så pil nedåt. Så tänkte jag "Okej, andra sidan."

Interviewer

00:07:06.21

Och då var det möjligt... Vad var det som var lättast för dig då, var det signalen eller... Eller talet... Eller... Eller kanske lika?

Participant 70

00:07:13.79

Signalen var uppmärksam, men talet var väldigt informativ, att vid... Ja, vid rösten så finns det en nödutgång, liksom. Så, det var en bra informationskälla. Däremot signalen till en början lät mer som en varningssignal att...

Interviewer

00:07:31.56

Okej, innan du hörde?

Participant 70

00:07:32.73

Innan jag hörde vad det var rösten sae. Så det var mer, liksom, som en varning. Än att, liksom, hit ska du gå. Det var som... Min första uppfattning.

Interviewer

00:07:46.63

Vi har ju diskuterat väldigt mycket hur du betedde dig, och orsaken till att du betedde dig på ett visst sätt. Jag är även intresserad av att veta hur du upplevde den här situationen, när du gick i tunneln.

Participant 70

00:08:00.05

Ja... Inledande filmen så försökte jag sätta mig in i situationen. Och var lite... Liksom, spänd så. Men sedan så... Jag har väldigt mycket erfarenhet av andra tunnlar också. Har sprungit mycket i kulvertar, jobbat som vakt, och gått i kulvertar och gamla... Liksom, tunnlar och sådant där. Och därför körde jag också tekniken med att man alltid har någonting på sin högersida. Så jag har väl viss erfarenhet, så...

Participant 70

00:08:39.09

Däremot så funderade jag lite här nu att... Chansen att överleva sådant där, om det hade varit en riktig brand, med så mycket... Så pass mycket rök, så hade det varit extremt mycket jobbigare. Plus att den här långa sträckan, om det hade varit en väldigt kraftig rökutveckling kanske man inte hade hunnit ända fram.

Interviewer

00:09:03.98

Du har ju nämnt en del system. Du såg... Såg... Såg de här skyltarna och lamporna på högersidan. Du såg... Eller hörde det här ljudet, och sedan sa du såg dörren och skylten ovanför. Var det någonting annat du såg, hörde eller kände när du befann dig i tunneln?

Participant 70

00:09:21.58

Faktiskt inte. Eftersom jag mest hörde mina egna fotsteg, jag säger... Jag gick på grus, längs väggen. Och så... Sedan så upptäckte jag att det var ju asfalt, eller ja... Betong, och där kanske det inte hade låtit lika mycket om mina fötter. Så jag uppfattade inte så mycket på min vänstra sida eftersom jag är döv på vänster öra och jag hörde mest mitt grus... Gång, därå. Och... Jag kände ingenting heller, värme eller någonting sådant där. Så jag... När... Däremot när han ledde mig ut, så såg jag att det var vissa värmeelement och sådant där. Så jag tror att jag missade lite av, liksom, det ni har byggt upp, på grund av mitt sätt att orientera mig. Men... Förhoppningsvis är det någon hjälp...

Interviewer

00:10:11.81

Du nämnde underlaget nu också, hur uppfattade du underlaget?

Participant 70

00:10:16.20

Mmm... Ojämnt. Eftersom det är grus. Det var ju inte så farligt att gå, men det är... Ja, grus liksom. Och ganska stora stenar. Betongen var ju helt enkelt lättare att gå på. Men, jag ville inte gå i mitten utifall att det fanns hinder, och sådant. Och då var det enklare att i så fall gå längs väggen, där jag kunde ha någonting som jag alltid hade. Om man skulle sätta ett, typ räcke, som går längs väggen för folk som, typ, inte har lätt att gå. Äldre personer. Så skulle de kunna till exempel sätta något självlysande band eller någonting. Skulle det också vara en bra indikation.

Interviewer

00:11:00.36

Hur... Kände du att det var samma underlag i hela tunneln?

Participant 70

00:11:03.70

Ja. Det var grus hela vägen, förutom när jag gick över till dörren. Då kände jag att det var betonggolv, liksom.

Interviewer

00:11:12.61

Baserat på det du nu har upplevt. Du har ju varit inne i den här rökfyllda tunneln, du har sett dig själv agera i den rökfyllda tunneln... Baserat på de här erfarenheterna, finns det något du vill tillägga, någonting du vill ta upp på intervjun?

Participant 70

00:11:30.15

Nej... Inte just nu. Det har varit relativt bra verklighetsscenario. Det var det. Det var ju inte så... Man kände knappt någon ättika kvar. Så det var ju inte så stickande och så. Som jag trodde att det skulle vara. Jämfört med riktig brandrök. Så... Där var det lite... Det kunde varit lite mer ättiksprit i, för att få det lite mer verklighetstroget. Men sikten var ju verkligen bra gjord. Så att det var ett väldigt bra, liksom, simulering. Det var det.

Interviewer

00:12:11.28

Ja, nämen då gör jag så att jag...

71

Interviewer

00:00:00.00

Inspelningen... Och du är redo att starta intervjun?

Participant 71

00:00:03.25

Ja, absolut.

Interviewer

00:00:04.71

Och då säger jag först till diktafonen här, att detta är en intervju med försöksperson 71. Och nu ska jag starta filmen. Och här startar filmen. Det du ser nu, det är att ni är utanför tunneln, och brandmannen han kommer snart att ta tag i dig och leda dig in i tunneln. Och då har han... Han den här kameran hängande på bröstet, så han filmar ner mot golvet och ni ser möjligen benen då. Och det jag vill, det är att du då börjar beskriva när ni stannar, han tar ett par steg och börjar filma dig. Du kan se dig själv i tunneln.

Interviewer

00:00:40.94

Vi ska se... Han går fortfarande här, då. Ska vi se... Nu ser du dig!

Participant 71

00:00:47.17

Ja, nu ser jag mig här.

Participant 71

00:00:49.82

Jag var inte beredd på att det skulle gå neråt. Att det skulle vara nerförsbacke. Sedan trodde jag att det skulle vara mycket större grus, eller sten.

Participant 71

00:01:01.37

Där gick jag fram till en lampa för att... Jag såg ju att det lös, och så såg jag att det var en skylt under. Det var... Funderade på vad det stod där.

Interviewer

00:01:08.73

Ja. Tittade du vad det stod?

Participant 71

00:01:11.04

Ja. Jag såg att det var utrymningspilar åt olika håll där. Sedan försökte jag orientera mig efter lamporna, så <??> höger... Högerväggen bredvid mig. Jag är högerhänt så då blev det lättare tänkte jag.

Interviewer

00:01:24.44

Hur långt från väggen ungefär?

Participant 71

00:01:25.67

Jag försökte hålla mig några meter ifrån. Men sedan, ibland så... Den svängde ju, upptäckte jag efter ett tag, och då blev det lite svårare att hålla sig, liksom... Men jag var... Jag gick inte... Eftersom jag inte riktigt visste vad det var för någonting på väggen så ville jag inte gå med handen efter, eller så. Sedan... Just det, jag fick gå långsammare ibland, och snabbare ibland. Det är väl för att jag ser ljuset, eller när det blir ljust så vågar man gå på mer. Sedan blir det plötsligt mörkt, och...

Participant 71

00:01:56.87

Här blev jag väldigt... Här blev det väldigt mörkt kommer jag ihåg. Sedan så kom en lampa. Och så här tror jag att jag såg någonting som stod i mitten. Och sedan blev det mörkt, så då... Blev det ljust igen.

Interviewer

00:02:11.97

Kan du uppskatta hur långt det var till lampan här?

Participant 71

00:02:15.44

Ja... Alltså, det var väl lite olika. Ibland så kändes det som att lampan bara var en meter ifrån en.

Interviewer

00:02:21.48

När du såg den då, eller?

Participant 71

00:02:21.83

Ja, när jag såg den. Och ibland så kunde jag se den på långt håll.

Interviewer

00:02:25.85

Ja... Vad var långt håll då? Var det från en lampa till nästa, eller?

Participant 71

00:02:28.13

Ja. Ibland kunde jag ju se två lampor. Men... Sedan här någonstans tror jag att det måste varit, när jag började förstå att ljudet jag hörde riktades till mig och att... Att det inte bara var någonting någon helt annanstans. Jag hörde ju en röst och att det pep, men jag... Jag förstod inte riktigt att det var till mig. Utan att det... Att det inte var någonting utanför. Och då började jag också dras lite mer från väggen, lite mer. För jag hörde ju... Jag gick efter ljudet.

Interviewer

00:03:00.87

Okej, så du hörde var det kom ifrån?

Participant 71

00:03:02.48

Ja, jag hörde var det kom... Att det kom från vänster sida. Så då började jag röra mig mer mot vänster. Sedan så försökte jag räkna lamporna också som jag passerade, så att jag hade lite...

Interviewer

00:03:12.79

Såg du lampor nu på högersidan då, fortfarande?

Participant 71

00:03:15.97

Ja, jag såg hela tiden lampor på båda sidorna. Det gjorde jag.

Interviewer

00:03:20.88

När du gick här mellan, mitt i?

Participant 71

00:03:21.52

Ja.

Interviewer

00:03:25.21

Vad... Hur var det du upplevde då någon signal och ett meddelande, va?

Participant 71

00:03:30.36

Ja, precis.

Interviewer

00:03:31.81

Hur... Hur... Hur var det, eller vilken del var det som var lätt... Gjorde det möjligt att följa? Var det... Eller var det båda kanske?

Participant 71

00:03:39.77

Från början då förstod jag då inte att ljudet var riktat till mig, så då följer jag ju bara efter lampor. Och sedan så, när man hör att det finns ett slut, så blir man ju mer så här "Ja, men nu finns det mer som tyder på att det är hitåt.". Då struntade jag faktiskt lite i lamporna. När jag hörde ljudet, för att det var så lätt att följa.

Interviewer

00:03:59.83

Det var lätt. Var det talet som var lätt att följa, eller just signalen?

Participant 71

00:04:01.90

Ja... Talet framförallt. Det ekade lite sådär, så att...

Interviewer

00:04:10.98

Hur var det då med... Jag tänkte när du rörde dig mot det här, vad såg du allteftersom du rörde dig mot ljuset?

Participant 71

00:04:17.23

Jag... Jag såg bara ljuset. Och så rök. Sedan så... Sedan så var det ju någonting som i mitten ibland som man kunde se att det var lite rött. Men jag lade inte någon större vikt vid det.

Interviewer

00:04:26.61

Så du följde ljudet, och sedan såg du...?

Participant 71

00:04:28.02

Sedan såg jag dörren där, som upplyst och... Och så såg jag skylten, liksom. Att det stod att det var... Utgång.

Interviewer

00:04:36.27

Ja, nu har du ju beskrivit hur du betedde dig, eller vad du gjorde, och även orsaken till ditt beteende. Jag är även intresserad av att veta lite grand hur du... Hur du upplevde den här vistelsen i tunneln.

Participant 71

00:04:52.20

Alltså... Jag tycker bara det här var väldigt spännande. Och jag... Jag var mest såhär "Ja okej, nu ska vi ta oss ut härifrån.". Det var inte... Det... Alltså jag tror att, jag var rätt... Alltså jag hade på något sätt föreställt mig att det skulle vara mycket större sten, att det skulle vara svårare att ta sig fram, och att det kanske var räls också. Och då blev jag lite såhär "Amen okej, det här är ju...". då vågade jag ju gå på mer. När jag kände att det var, liksom... Sedan så gick man ju ibland i stenar och då blev det lite att man saktade in, och så... Men det... Jag, jag var... Jag var inte rädd eller så, liksom. Jag tyckte mest att "Okej, nu ska vi hitta ut härifrån.".

Interviewer

00:05:30.35

När du gick härinne så har du ju nämnt vissa installationer, du såg lampor till höger och till vänster. Du hörde ljudet och sedan såg du dörren och skylten. Var det någonting annat du såg eller hörde eller kände som du vill påpeka?

Participant 71

00:05:46.26

Alltså... Jag kände ju att marken jag gick på, den var lite blöt. Den var... Men att den var plan och så. Sedan så såg jag ju att det var i mitten, var det ju några röda linjer, liksom, sådär... Men, det var ju ingenting som jag... Ingenting mer liksom.

Interviewer

00:06:05.97

Och du har nämnt lite om underlaget. Kan du beskriva underlaget, som du gick på?

Participant 71

00:06:10.91

Alltså, jag skulle... Lite sten. Större sten, alltså fem gånger fem centimeter kunde de vara ibland, sådär. Och så lite blött, lite lera. Lite sådär. Men inte halt eller så.

Interviewer

00:06:23.19

Ändrade sig underlaget någon gång, medan du gick?

Participant 71

00:06:25.62

Ja, i början så kändes det ju som att det var först asfalt. Sedan så kom man in på lite grus. Ibland så blev det lite mer grus, och ibland lite mindre. Men... Men det var inga stora, sådär... Skillnader. Och så lutade det ju hela tiden neråt, ibland lite kraftigare, ibland lite planare.

Interviewer

00:06:45.78

Nu... Du har ju upplevt det här. Du har varit nere i tunneln i den rökfyllda miljön, du har... Har sett ditt beteende i den här filmen. Baserat nu på den här erfarenheten du har, finns det någonting du vill ta upp i intervjun? Någonting du vill lägga till?

Participant 71

00:06:59.07

Nej, jag tror inte det, faktiskt.

Interviewer

00:07:00.63

Nej, okej. Då gör jag så att jag st...

79

Interviewer

00:00:00.18

Inspelningen. Och du är redo för intervjun?

Participant 79

00:00:03.19

Ja.

Interviewer

00:00:03.69

Bra. Då säger jag till diktafonen här att jag inleder intervju med försöksperson nummer 79. Och nu ska jag starta filmen. Och... Och där startar filmen. Ser du okej, rätt inställt?

Participant 79

00:00:24.21

Ja.

Interviewer

00:00:24.82

Det du ser nu i början det är egentligen när du hoppar ur lastbilen, brandmannen tar tag i dig och han leder dig in, och under tiden här så har han kameran på bröstet och den filmar rakt ner i marken.

Participant 79

00:00:34.09

Och riktrad rakt ner... ja.

Interviewer

00:00:35.29

Ja, där såg du lite dörren och sådant. Sedan kommer ni att gå, och ibland så kan man se... Ja du ser fötterna där.

Participant 79

00:00:39.69

Ja, fötterna där ja.

Interviewer

00:00:39.93

Så det är du, det är brandmannen där och så du på högern. Men jag är framförallt intresserad av att du berättar när ni har kommit in i tunneln, han släpper dig och tar några steg bakåt, och du ser dig själv. Och då kan du börja beskriva...

Interviewer

00:01:09.83

Ska vi se, det är fortfarande... Så, där...

Participant 79

00:01:10.90

Jag är så kall att man inte syns...

Interviewer

00:01:13.48

Ja.

Participant 79

00:01:15.54

Där ja. Ja, fy... Jag var väldigt rädd innan jag gick in, för man vet ju inte vad som väntar riktigt och så där. Så jag var nog lite uppstressad, redan när jag började gå. Men sedan så såg man ju de där lamporna, med nödriktning... Pilarna på. Så då tänkte jag att jag följer ljuset helt enkelt. Och för att inte komma på avvägar så försökte jag hålla i väggen. Men den gick ju... Den var ju bucklig. Så ibland känns det som att jag måste gå himla försiktigt här, för annars kommer jag att välta in i väggen när det var skrevor in, och lite sådär. Det är därför jag stannar upp och känner lite "Att oj, gick väggen åt ett annat håll här?", eller någonting sådant. Och så försöker ta, så här, försiktiga steg.

Interviewer

00:02:00.49

Ja... Hur upplevde du underlaget när du gick här inne?

Participant 79

00:02:03.77

Ja, det var ju skrovligt, och ibland så upplevde jag att det sluttade neråt. Men det jag inte om det kan bara vara en känsla, just att man går i lite så här hukande, smygande ställning. Och sedan så var... Verkade det vara grusigare närmare väggen, tyckte jag. Att det var svårare att gå riktigt nära väggen, än en liten bit ut. Så det är därför också man går så här och hukar och håller ut ena armen mot väggen. Samtidigt som man försöker, liksom, ta försiktiga steg.

Interviewer

00:02:30.96

Kan du beskriva... Du säger att du hukar ner, vad... Vad var anledningen till att du gjorde det?

Participant 79

00:02:35.23

Jag tror, för att hålla bra balans. Att det är därför man liksom... Ja, för att sätta fötterna försiktigt fram så att man inte ramlar på någonting.

Interviewer

00:02:48.59

Ja. Du sa att du såg de här lamporna och skylten. Vad... Vad såg... Vad var det som du såg på dem?

Participant 79

00:02:53.14

Pil, åt vilket håll man skulle gå. Och sedan så stod det hur många meter det var kvar till närmaste... Till dörren, då. Och det var lite skönt för då visste man att snart, det närmar sig liksom.

Interviewer

00:03:06.07

På vilket sätt var det...? Du säger att det var skönt. Kan du utveckla vad du menar?

Participant 79

00:03:10.73

Det hade varit jobbigt om man plötsligt till en sådan där, och så stod det ingenting. Då så här... "Är jag på rätt spår eller är jag inte det?". Eller om det plötsligt kom upp någon annan angivelse, trehundra meter. Då hade man ju blivit stressad, att "Oj, men jag har ju gått jättelångt och ändå så är det så långt kvar till dörren.". Men, nu när du räknade ned hela tiden så känns det så här "Jag är på rätt väg.", liksom.

Interviewer

00:03:30.04

Tittade du regelbundet på de här skyltarna? Varje skylt eller varannan, eller...?

Participant 79

00:03:35.17

Ja, nej, jag tittade hela tiden. Det var... Det... Jag höll handen mot väggen, försökte följa den, och så fort jag såg ett sådant där ljus längs väggen, då hade jag bara fokus på det. Mot ljuset, mot ljuset, mot ljuset. Och sedan så, typ, titta på skylten, vad stod det här, och så vidare. Så det tog ett tag på slutet innan jag hörde den här rösten som pratade. För det trodde jag inte hörde till, liksom, försöket. Jag trodde det var någonting utifrån bara. Jag uppfattade inte vad hon sa först, för jag var så fokuserad på ljusen, de närmar sig.

Interviewer

00:04:10.82

När... Kan du uppskatta vad du... Vad det första du uppfattade av det här ljudet som du beskriver? Alltså hur... Hur blev du uppmärksam på det?

Participant 79

00:04:19.12

Ja, jag hörde ju ett ljud. Men det var mer som ett bakgrundsljud. Ja det här kommer utifrån, det kanske är någon... Inte vet jag, vägen här utanför, någon som pratar. Något som är på andra sidan väggen. Men jag uppfattade inte att det rörde mig först, utan det var först när jag kom närmare själva utgången som jag hörde. Ja, följ ljudet... Och då blev jag så här "Följ ljudet? Är det här ett trick nu? Kommer ljudet från ett annat håll? Så att de ska se om jag fortsätter följa inslagen väg, eller om jag börjar irra åt ett annat håll.". För det är ju svårt att... Var kom ljudet ifrån? Därifrån eller där, eller uppe? Man tänkte "Men nu har jag valt att jag ska gå längs den här, så nu gör jag det.". För jag måste ju komma ut, då också tänkte jag.

Interviewer

00:05:06.69

Hur upplevde du situationen när du gick här inne? Du har varit inne lite på det redan.

Participant 79

00:05:11.83

Alltså jag var ju uppstressad och lite nervös, så där innan jag gick in. Men det var nog bra. För att annars så hade det väl inte blivit så realistiskt kanske. Men sedan så... Och just när man kliver in och inte ser någonting, röken är tjock och så... Medan så hörde man ju ändå brandmannens... När han andades i den här masken, lite på håll. Och då kände jag så här "Det här är lugnt, jag... Jag kommer ju, liksom, inte svimma och ligga här inne, utan att någon hjälper mig.". Så att då... Då kände jag att nu kan jag fokusera på det jag ska göra... Ta mig ut. Istället för att gå och oroa mig för röken, eller att jag ska ramla eller komma bort, eller, liksom, sådana saker som jag vet att jag får hjälp med om det händer någonting...

Interviewer

00:05:28.61

Sätter jag igång andra filmen.

Interviewer

00:06:02.98

Hur ändras nu, när du... Du rörde dig, hur ändrades ljudet då? Du sa först var det svagt, och du trodde inte det var... Och sedan började du höra lite vad de sa.

Participant 79

00:06:13.56

Precis, ja, det blev ju starkare och starkare ju närmare utgången man kom. Men, jag hade ändå svårt att, liksom, säga, kommer det just från utgången, eller kommer det från andra sidan, liksom? Så att det var väldigt svårt att riktigt orientera var ljudet kom ifrån? Så det var därför jag valde att... Nej, jag går längs väggen och ljuset och pilarna. Som jag hade bestämt från början. Fortsatte det...

Participant 79

00:06:43.61

Men det blev ju ändå att man tänkte såhär "Följ...". När hon, rösten sa, följ ljudet så kommer du till en utgång. Vad... Ska jag följa ljudet eller ska jag följa det här? Är det...?

Interviewer

00:06:54.61

Här... Här kommer du till... Till...?

Participant 79

00:06:55.61

Till dörren, ja. Ja, just det.

Interviewer

00:06:59.64

Kan du beskriva vägen fram till dörren, vad du uppfattade på vägen dit? För du kom till en skylt, eller du följde ju skyltarna. Och sedan...?

Participant 79

00:07:10.32

Ja, det var väl liksom att... Nu är den här, eller... Det var...

Interviewer

00:07:15.73

Ja. Vad var det första du såg när du närmade dig?

Participant 79

00:07:17.91

Det var den här stora gröna skylten, och... Som lös ovanför dörren. Och den lös ju väldigt starkt, så den lös ju nästan upp dörren. Och dörren var ju dessutom vit. Mesta andra i tunneln var ju väldigt mörkt och... Bergsfärgat, eller vad man säger. Det var ju bergvägg. Jag såg också lite... Det var ju en vit ledning som gick längs väggen i tunneln. Den tittade jag också lite på, för den stod ju ut från väggen. Det syntes ju att det var ju någonting som reflekterade ljus. Så att...

Interviewer

00:07:50.16

Ja då har vi beskrivit lite beteende, och orsaken till beteende. Och vi har gått igenom hur du kände dig i tunneln. Och även underlaget har vi behandlat lite grand. En fråga nu... Du har ju nämnt en del, en del saker som du uppmärksammade, som lamporna och skyltarna, kablarna nämnde du, utgång och skylt ovanför, och sedan hörde du ju ljudet också. Var det någonting annat utöver det du har nämnt, som du såg, hörde eller kände, som du vill påpeka i intervjun?

Participant 79

00:08:18.39

Nej, det var det nog inte. Det var de sakerna jag registrerade.

Interviewer

00:08:27.43

Du har ju varit inne i den här tunneln nu och upplevt en rökfylld miljö, och du har även sett ditt eget beteende, när du gick i den här rökfyllda miljön. Baserat på din erfarenhet nu, finns det något du vill tillägga, något du vill ta upp i intervjun?

Participant 79

00:08:43.20

Nej, inte som jag kan komma på såhär på rak arm. Hade man tänkt att om det... Om man tänker på att något sådant här skulle hända på riktigt, då har jag svårt att se att jag skulle hålla mig så pass lugn som jag ändå gjorde. Att man kanske skulle försöka springa mer, men då å andra sidan kan man ju

ramla, så det är väldigt bra att ha gjort det här en gång för att... Ha i bakhuvudet. Följ skyltarna, det är det som gäller, liksom. Och sedan tänkte man att då kanske det skulle vara mer folk, och att det blir en helt annan, så här, panikartad situation, liksom.

Interviewer

00:09:16.26

Då stänger jag av inspelningen...

79_2

Interviewer

00:00:00.00

Ett tillägg om försöksperson nummer 79, som tillade efter intervjun att hon kunde se sikten mellan... Hon rörde sig från en lampa till en annan lampa och när hon kom i mitten så såg hon ingenting, och sedan när hon kom närmre en lampa så började hon se den igen. Så sikten uppskattningsvis, till en lampa, är tre... Tre, fyra meter.

81

Interviewer

00:00:00.00

Inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 81

00:00:05.13

Ja, jag är redo.

Interviewer

00:00:07.59

Då säger jag till diktafonen att vi inleder intervju med försöksperson nummer 81. Och nu ska jag starta filmen.

Interviewer

00:00:21.34

Och där är filmen igång. Det du ser nu, det är innan du går in i tunneln. Du ser in i en lastbil där, där står du och Håkan, och så ser du personer här. Och, det som händer nu är att brandmannen tar tag i dig och så går ni in tillsammans i tunneln. Det han gör då, medan ni går in, det är att den här kameran den hänger på bröstet och så filmar den rakt ner i marken. Så det är helt vitt här, ibland kan man se lite ben som rör sig.

Participant 81

00:00:43.99

Okej. Här var man ju jättenervös. I början. Speciellt när de bara öppnade dörren, och det kom ut massa rök.

Interviewer

00:00:52.21

Ja. Här ser du, här går du. Det är ju brandmannens ben, och så de är dina. Och det jag är intresserad... Eller vill att du gör, det är att när du... När han då släpper dig och tar ett par steg bakåt, så kommer du att se dig själv. Och att du då beskriver dina upplevelser. Men nu, du sa att du var, du var nervös.

Participant 81

00:01:06.92

Jag var jättenervös i början. Tänkte att jag skulle få ångest på en gång, men... Och sedan när man klev in så var det ju väldigt mörkt. Såg man ingenting. Så funderade jag hur jag skulle kunna orientera mig. Men sedan när han släppte.

Participant 81

00:01:19.13

Där! Då kunde man ju se skyltarna på sidorna. Som kändes att man kunde följa. Speciellt att man kunde följa meter... Försökte kolla rätt ner i meterantalet. Och hela tiden ser jag att, när man har kommit från den punkten, så behövde man inte gå så långt... Det var, typ, två, tre steg, där man kände att man gick i totalt mörker, innan man såg nästa.

Interviewer

00:01:38.47

Hur påverkade det dig? Du sa att man... Du nämnde att du var nervös?

Participant 81

00:01:43.06

Ja, men sedan när han släppte mig så blev jag lugn. Och så kände jag att det är ju lugnande att ha något sådant där. Att inte tänka på sin situation, utan man tänker att "Okej, jag ska följa de här skyltarna, jag ska kolla hur många meter den räknar ner, och sedan när jag har gått förbi den ena då ska jag kolla efter nästa."

Interviewer

00:01:57.41

Ja. Hur var det, kunde du... Alltså hur långt var det till en sådan här lampa när du började kunna se den? Kan du uppskatta det?

Participant 81

00:02:04.91

Tyckte man såg den ganska... Kanske gick några meter från att man gick ifrån den man såg, så gick man några meter sedan såg man nästa. Jag vet inte vad det var för avstånd mellan dem, det är svårt att avgöra.

Interviewer

00:02:16.55

Hur... Hur... Du går ju här, längs med väggen. Kan du uppskatta hur långt ifrån väggen du var?

Participant 81

00:02:20.45

Jag kanske var... Fyra meter från väggen. Skulle jag tro. Jag funderade om jag skulle gå närmare väggen, och följa... Och hålla handen längs med för att

följa. Men tyckte att det gick ganska bra som... Som det gjorde. Så att det... Jag fortsatte göra så.

Interviewer

00:02:41.61

När du gick... Ja där.

Participant 81

00:02:44.21

Där tror jag att jag gick in i en sten eller någonting. Vad heter det... Jag kände att jag gick på någonting.

Interviewer

00:02:48.86

Hur var underlaget här när du gick i tunneln? Hur upplevde du det?

Participant 81

00:02:51.78

Det var ganska platt, men sedan... Det lät som att brandmannen gick i massa grus. Jag upplevde inte så mycket grus. Men jag upplevde att det blev mörkare och dimmigare ju längre ner man kom.

Interviewer

00:03:04.03

Påverkade det ditt beteende på något sätt, att du...?

Participant 81

00:03:07.06

Ja, man blev lite mer... Sår, spänd. Men samtidigt som att det blev mörkare i tunneln, som man upplevde det, så hörde man ju den här rösten tydligare. Och den fick man ju ett lugn av att man hörde, sår... "Okej, det finns en plan bakom det hela, det finns en dörr där borta som jag ska till, och...".

Interviewer

00:03:26.27

Hur... Hur upplevde du det här ljudet som du hörde? Vad hörde du för någonting? Kan du beskriva?

Participant 81

00:03:31.02

Jag hörde någon... Den här inspelade rösten som pratade och sa att det finns en nöddörr här. Om... Ja, vet inte om hon sa något om meterantal, det kommer jag inte ihåg, men jag vet att hon sa i alla fall, att följ rösten så kommer du att hitta ut. Så det var det man kunde börja gå efter sedan.

Interviewer

00:03:49.52

Hur upplevde du... För du hörde ju den där. Hur ändrades det här ljudet, när du då flyttade dig mot...?

Participant 81

00:03:54.90

Det blev starkare när man kom närmare. I början var det ju svårt att verkligen orientera sig efter det, utan då orienterade jag mig efter lamporna i väggen. Men sedan när man kom närmare så...

Interviewer

00:04:04.51

Ja. Här börjar du närma dig någonting. Kan du beskriva beteendet här?

Participant 81

00:04:09.93

Ja, det var en dörr och man kände "Ja, jag vill dra i handtaget på en gång och kliva ut!". Men då kom de och sa "Nej, du får inte gå ut här."

Interviewer

00:04:16.37

Hur... Vad var det när du flyttade dig emot den här dörren då. Vad upplevde du på vägen dit? Du har ju nämnt ljudet då ju, men...

Participant 81

00:04:23.30

Mmm... Nä, sedan såg jag den här. Det var ju någon nöd... Nödutgångstavla. Det var väl den jag såg främst. Och det tillsammans med ljudet. Och då kände man sår "Usch... Skönt, framme!". Och så tänkte... Sitter jag och tänkte att det var ett bra system. Alltså att man blir uppfångad hela vägen med de här utrymnings... De här på vägen, som räknade ned och som man såg, och sedan dörren och hennes röst.

Interviewer

00:04:47.15

Jaja, det var kombinationen av de här två som gjorde det bra, ja?

Participant 81

00:04:49.58

Det var det som gjorde mig lugn också. För då känns det som att man har någonting att fokusera på, och det finns någon som har tänkt såhär... Hur man ska få hjälp.

Interviewer

00:05:02.76

Du har... Vi har nu gått igenom ditt beteende och orsaken till att du betedde dig på ett visst sätt. Och vi har även gått igenom lite hur du kände och upplevde situationen. Och en del av de här sakerna, vi har ju nämnt saker som du har sett. Du såg lampor och skyltar på vänstersidan, du såg skylten ovanför dörren, du hörde det här larmet också, rösten... Och... Och, utöver det vi nu har nämnt. Var det något du såg, hörde eller kände som du vill påpeka ytterligare?

Participant 81

00:05:31.50

Nej, man kunde ju se konturer av... Av grott... Ja, grottväggen eller vad man ska säga. Och det var väl också på ett sätt att man visste att man höll någon slags rät linje neråt. Annars... Nej, jag tänkte väl mest att det är ganska fascinerande att man kan gå, för att man såg ju ingenting framför sig. Förutom just det där ljuset. Att man kunde röra sig framåt och komma någonvart. Med hjälp av det.

Interviewer

00:06:01.44

Vi har ju varit inne lite grand på underlaget när du berättade. Men kan du beskriva underlaget, hur uppfattade du underlaget i tunneln?

Participant 81

00:06:08.37

Jag tyckte det var ganska fast och ganska jämnt. Men, mot slutet lite mer smårusigt. Och att det sluttade lite neråt.

Interviewer

00:06:18.51

Var det... När sluttade det neråt? Var det...?

Participant 81

00:06:20.96

Det kändes som att det sluttade neråt lite grand hela tiden. Men inte så att det var... Inte så att man var rädd för att ramla, eller sådär. Men det var en liten sluttning neråt.

Interviewer

00:06:32.60

Nu har ju du varit med om det här. Du har varit nere i tunneln, i en rökfylld miljö, du har sett ditt eget beteende i den här videosekvensen. Baserat på dina erfarenheter nu, finns det något du vill tillägga? Något du vill ta upp i intervjun?

Participant 81

00:06:45.15

Nej. Eller, ja... Jag vet inte, det var jättebra att ha provat på det, för att se hur det känns. Men man funderar ju på hur det skulle vara i en miljö, där man kliver av. Jag vet inte hur många pers man får plats i en tunnelbana. Hur man påverkas av det. Att det... En hop människor där kanske några får panik. Hur man skulle... Om man ändå skulle kunna följa.

Interviewer

00:07:07.86

Mmm... Men då stoppar jag inspelningen.

Interviewer

00:00:00.00

Då sätter jag igång inspelningen, och du är redo att starta intervjun?

Participant 82

00:00:03.77

Ja.

Interviewer

00:00:04.94

Då säger jag till diktafonen att detta är en intervju med försöksperson 82. Och nu ska jag starta filmen. Och nu sätter filmen igång. Det du ser nu det är att ni är... Brandmannen han står precis i öppningen till tunneln, och snart tar han tag i dig och så går ni in i tunneln, och under tiden då så låter han den här kameran hänga mot bröstet och han filmar ner i golvet, så att du ser... Ja där ser du hans ben som rör sig. Och du är då till höger här, om honom. Sedan efter ett tag så stannar ni, och han tar ett par steg bakåt och filmar dig. Och det är från den tidpunkten som jag vill att du börjar beskriva din upplevelse i tunneln. Du ser, där stannar han, och så tar han några kliv bakåt och tar upp kameran och filmar dig.

Interviewer

00:00:48.27

Så, varsågod!

Participant 82

00:00:50.09

Där är ju så mörkt i början, så jag... Så jag bara tänkte "Ja, jag måste ta mig mot en vägg.". För att hitta något. Och så såg jag skyltarna, eller jag tror jag missade första skylten gissar jag på. För jag stannade inte till där. Men jag såg... Jag såg andra skylten, kollade jag vad det stod. Där stod 142 meter, stod det. Då säger jag, ja då är det bara att följa det här ledet, och... Kolla vad det var.

Interviewer

00:01:13.52

Kan du beskriva hur du betedde dig?

Participant 82

00:01:15.36

Okej... Hitta först närmaste vägg, också följa den bara. <??>. Men, gå rakt fram, håll jämn takt.

Interviewer

00:01:23.48

Ja, jag ser du använder armarna lite grand. Kan du beskriva?

Participant 82

00:01:25.78

Ja, det var för att inte gå för långt ifrån väggen.

Interviewer

00:01:31.00

Hur långt ifrån var du, uppskattar...?

Participant 82

00:01:33.05

Två meter... En meter, två meter ibland. Ibland var jag jättenära. Men sedan så kom jag lite längre ifrån.

Interviewer

00:01:38.67

Ja. Rörde du väggen någonting?

Participant 82

00:01:41.48

Ja, någon gång. Några gånger. Men jag tänkte "Nu är jag ensam, så jag kunde lika gärna sprungit igenom hela.". Men om man är massa människor som utrymmer tillsammans, då kan man ju inte springa direkt upp. Och det är ju också ett kaos. Så... Måste ta det lugnt. Eller lugnt och lugnt, men tillräckligt fort så att alla hinner med.

Interviewer

00:01:59.08

Kan du uppskatta hur långt du såg? Hur... Hur långt var det innan du såg en lampa?

Participant 82

00:02:02.77

Alltså... Två till tre meter skulle jag säga. Men sedan ibland när det var mörkt, då såg jag ju nästan ingenting. Det är ju mellan lamporna, det tog ju ett bra tag.

Interviewer

00:02:14.80

Och här rör du dig neråt. Hur upplevde du situationen när du gick här?

Participant 82

00:02:19.49

Alltså, det var inget speciellt... Det var bara som att gå igenom en tunnel med lite rök i. Det var inte alls så farligt som jag trodde att det skulle vara. För jag förväntade mig att det skulle vara kolsvart och bara en massa rök, och att jag inte skulle kunna andas. Men det var inte...

Participant 82

00:02:36.98

Men så var jag förvirrad... Jag visste inte var jag var riktigt. Är jag framme redan? Fast... Sedan så insåg jag lite ljus... Lite ljus kommit lite fram, längre fram.

Interviewer

00:02:47.80

Hur använde du avstånd? Tittade du på varje skylt, eller var det...?

Participant 82

00:02:51.39

Ja, jag tittade på varje skylt, och hur långt det var kvar.

Interviewer

00:02:55.99

När du gick här i tunneln, var det något du hörde eller såg eller kände?

Participant 82

00:02:58.85

Jag hörde ju de där ljudet, gå mot... Ja, gå mot, och vad var det... Jag kommer inte ihåg vad det var hon sa. Gå mot det ljudet, eller... Något sådant där. Och så gick jag ditåt.

Interviewer

00:03:11.60

Ja, okej. Så du följde medvetet det här ljudet? Hur upplevde du då när du rörde dig mot det här ljudet? För att... Vad var det som ändrades, eller hur... Från det att du först hörde något till dess att du...?

Participant 82

00:03:21.57

Inget annat om, jaha... Det var det där med utgången skulle jag gissa på. Lite lycka kan man säga, men ändå... Det var inte... Inte speciellt...

Interviewer

00:03:32.70

Kan du beskriva nu. Nu... Nu ser du att du rör dig mot här... Jag pausade nu, ja, och sedan sätter jag igång den igen. Och så går du... Här, kan du beskriva då?

Participant 82

00:03:42.71

Nu väntar jag bara in brandmannen. För jag visste att jag var vid dörren.

Interviewer

00:03:47.15

Ja. När du då rörde dig mot den, vad var det som ändrades när du rörde dig mot den? Vad noterade du... När du...?

Participant 82

00:03:52.37

Jag är framme. Inget annat.

Interviewer

00:03:55.51

Vad var det du såg?

Participant 82

00:03:56.01

Jag såg dörren, och så var det exit-skylt härpå. Ljudet... En upplyst dörr.

Interviewer

00:04:04.08

Ja. Det var belyst, och så att du såg en skylt då. Den... Var var den skylt... Vilken... Eller...?

Participant 82

00:04:08.53

Den var över.

Interviewer

00:04:09.07

Över? Okej. En skylt ovanför, ja.

Participant 82

00:04:11.57

Ovan, ja. Lite högre upp på dörren tror jag att den var, jag kommer inte ihåg, så.

Interviewer

00:04:15.57

Okej, ja. Men lite högre i alla fall, än... Än...?

Interviewer

00:04:20.64

Okej. När du gick här på det här... Inne i tunneln, hur upplevde du underlaget som du gick på?

Participant 82

00:04:32.50

Ojämnt.

Interviewer

00:04:33.88

Ojämnt?

Participant 82

00:04:34.09

Ja, men det var ingen fara, alltså. Man kunde gå på det. Så det var inte riktigt som man skulle snubbla eller något sådant.

Interviewer

00:04:40.63

Hur menar du... Kan du...?

Participant 82

00:04:41.59

Att det var lite småstenar här och där, och... Det var inte så... Det var inte vanlig asfalt om man säger så. Man kände att det var små stenar, sådär.

Interviewer

00:04:53.20

Vi har ju tagit upp en del system som du har sett, och sagt de här skyltarna och lamporna på vänstersidan. Du hörde ljudet som då du förflyttade dig mot. Och sedan när du kom närmre utgången så såg du då dörren och en skylt. Utöver de system du nu redan har nämnt, var det något annat eller utöver det du har redan har nämnt, finns det något annat du såg, hörde eller kände när du befann dig i tunneln?

Participant 82

00:05:14.47

Alltså, det var kedjor längs vecken... Men, jag vet inte. Annars var det nog bara det.

Interviewer

00:05:22.63

Inget annat du?

Participant 82

00:05:22.69

Nej, inte vad jag lade märke till i alla fall.

Interviewer

00:05:26.46

Du har ju varit med om det här. Du har varit inne i en rökfylld tunnel, upplevt den miljön, du har sett ditt eget beteende här. Baserat på din erfarenhet

nu, är det något du vill tillägga, något du vill ta upp i intervjun?

Participant 82

00:05:37.39

Kanske ett räcke eller något för de som är lite äldre. Det kan ju vara jobbigt för dem att gå... Jag kände inte att det fattades något för mig, men... Jag kan ju inte prata för alla andra.

Interviewer

00:05:48.81

Nej, okej. Och ett räcke då, som du...? Var hade du placerat det?

Participant 82

00:05:51.94

Längs väggen.

Interviewer

00:05:52.40

Längs väggen, ja. Ja. Och det var ingenting du direkt kände att du behövde, men du kan tänka dig att andra... Att andra behöver det.

Participant 82

00:05:58.32

Nej, inte något som jag behövde.

Interviewer

00:06:02.40

Något annat? Nej? Då stoppar jag intervjun.

Participant 82

00:06:04.08

Nej.

83

Interviewer

00:00:00.00

Sådär, är du redo att starta intervjun?

Participant 83

00:00:03.48

Yes.

Interviewer

00:00:04.11

Ja. Ska vi se, så gör vi så. Och sedan ska jag hitta din... Så. Och nu sätter jag igång filmen. Och de här ser du, här är du utanför tunneln. Och... Brandmannen kommer nu att ta tag i dig och leda dig in i tunneln. Och han... Under tiden då så låter han den här kameran hänga på bröstet, och han filmar ner mot fötterna så du kan se golvet och möjligen fötterna. Och det är... Ja där ser du hans fötter. Och det jag vill att du... Du gör då, det är att du beskriver ditt beteende från det att han släpper dig i tunneln, tar ett steg bakåt och börjar filma dig.

Participant 83

00:00:43.41

Mmm... Ska jag berätta nu?

Interviewer

00:00:45.10

Ja, kan du göra.

Participant 83

00:00:46.22

När han släppte mig kändes lite obehagligt från början, faktiskt. Men sedan när jag såg de där skyltarna, då blev det bättre.

Interviewer

00:00:56.36

Okej, då ska vi se. Här har han släppt dig.

Participant 83

00:00:58.74

Ja.

Interviewer

00:01:02.27

Var såg du skyltarna någonstans?

Participant 83

00:01:04.55

Det var vänstersidan, såg jag... Där kände mig lite osäker, visste inte vad jag skulle göra, direkt. Du ser mig, jag är lite förvirrad.

Interviewer

00:01:15.24

Ja. Där ser du... En skylt då ja?

Participant 83

00:01:17.45

Ja.

Interviewer

00:01:22.25

Ja, det är svårt att höra vad han säger också, med... Så, ja...

Interviewer

00:01:30.87

Hur upplevde du den här situationen, när du var där?

Participant 83

00:01:33.18

Lite... Lite obehagligt faktiskt.

Interviewer

00:01:35.14

Ja. Såg du någonting när du stod där?

Participant 83

00:01:37.83

Lite grand. Jättelite. Det var mycket rök, var det.

Interviewer

00:01:46.37

Och där ser man att du vänder dig om.

Participant 83

00:01:47.57

Ja, lite förvirrad blev jag, sådär. För jag trodde någon skulle komma och hjälpa mig, sådär.

Interviewer

00:01:53.13

Okej, ja.

Participant 83

00:01:53.71

Därför stannade jag till... Ja.

Interviewer

00:01:56.72

Okej. Och du ser att du tittar lite grand på skylten?

Participant 83

00:01:58.18

Ja, precis, ja.

Interviewer

00:02:01.07

Och så börjar du röra lite grand på dig. Kan du beskriva ditt beteende här, hur du...? Hur du gör när du förflyttar dig?

Participant 83

00:02:11.06

Ja. Jag visste inte om någon skulle vara... Om någon var bakom mig, eller om någon skulle komma och hjälpa mig. Jag visste inte, jag var helt själv i hela... Området, kan man säga.

Interviewer

00:02:24.14

Ja, vad såg du här när du gick här?

Participant 83

00:02:26.44

Vad jag såg? Bara rök.

Interviewer

00:02:29.96

Såg du ingenting runtomkring dig?

Participant 83

00:02:32.60

Nej, inte sådär. Inte så mycket...

Interviewer

00:02:35.77

Du sa att du såg lampor i början...?

Participant 83

00:02:36.91

Lampor, ja... Det, det såg jag.

Interviewer

00:02:38.70

Men dem såg du?

Participant 83

00:02:38.81

Ja, det såg jag.

Interviewer

00:02:41.83

Vilka är... På vilken sida?

Participant 83

00:02:44.52

Det var vänster, och lite framåt också, då såg man lite ljus, faktiskt.

Interviewer

00:02:49.17

Okej. Hur långt ifrån väggen då, eller de här lamporna, var du?

Participant 83

00:02:51.88

Nä, inte så långt var det inte, kände... Jag var ändå nära.

Interviewer

00:02:56.95

Kan du uppskatta? Var det fyra meter, eller två, eller...?

Participant 83

00:02:59.50

Fyra meter... Kanske två, tre och en halv kanske?

Interviewer

00:03:02.68

Tre och en halv... Ja?

Interviewer

00:03:06.15

Hur upplevde du underlaget när du gick här?

Participant 83

00:03:09.57

Lite säker. Den var bra.

Interviewer

00:03:14.31

Ja. Var det ojämnt eller jämnt, eller...?

Participant 83

00:03:18.09

Det var som en upp... Nerförs...

Interviewer

00:03:20.37

Nerförs...?

Participant 83

00:03:20.62

Ja, precis. En backe var det. Det gick ner hela tiden. Ja, som du ser jag är lite... Måste vara säker hur jag går.

Interviewer

00:03:38.27

Hur upplevdes situationen nu? Du sa det var lite skrämmande och osäkerhet i början, har det...?

Participant 83

00:03:43.33

Ja, det var det. Fast när jag såg skyltarna, när jag började gå, då jag kände mig... Nu är det säkert, nu ska du bara hitta till utgångens... Dörren bara. Så kände jag mig.

Interviewer

00:03:55.52

Här ändrade du lite grand?

Participant 83

00:03:56.00

Ja, här ändrade jag. Där såg jag ingenting. Nästan på slutet. Det blir lite mörkare...

Interviewer

00:04:10.83

Såg du de här lamporna hela tiden, eller...?

Participant 83

00:04:11.82

Ja, det var det jag var koncentrerade mig mycket på. Det var bara lamporna, ingenting annat. Det var bara lamporna, fast jag... Jag... Jag skulle ändå... Ser du på hur jag går?

Interviewer

00:04:21.88

Ja.

Participant 83

00:04:22.73

Om det fanns någonting framför mig, eller någonting. Men det var lamporna mest jag var koncentrerad.

Interviewer

00:04:27.96

Såg du alltid en lampa när du gick?

Participant 83

00:04:28.25

Alltid, ja.

Interviewer

00:04:29.77

Alltid, ja.

Interviewer

00:04:31.95

Var det något annat som du såg, hörde eller kände i tunneln? Medan du gick...

Participant 83

00:04:38.06

Ja, ljudet hörde jag. När jag blev... Kom närmre den så hörde jag ljudet faktiskt.

Interviewer

00:04:42.47

Ja, vad var det första du hörde där? Kan du beskriva?

Participant 83

00:04:45.42

Första... När jag kom till ljudet?

Interviewer

00:04:47.78

Ja, när du först uppfattade det.

Participant 83

00:04:49.32

Att någon är där ute.

Interviewer

00:04:50.18

Okej...

Participant 83

00:04:50.36

Ja. Jag kände mig säker. Det är någon som står där utanför. Ja, så kände jag mig.

Interviewer

00:04:56.90

Hur ändrades det sedan när du flyttade dig... Förflyttade dig? Det här ljudet du... Du hörde först någonting, och det lät som om...?

Participant 83

00:05:02.00

Då gick jag framåt. Gick jag ändå framåt. Det finns någon där ute.

Interviewer

00:05:07.34

Okej. Och du gick mot det här?

Participant 83

00:05:08.85

Ja, mot det där, precis.

Interviewer

00:05:10.83

Okej. Hur ändras din uppfattning av det?

Participant 83

00:05:12.94

Det blev... Alltså jag fattar mig... Ens jättesäker. Från början var jag jätteosäker. Sedan blev jag mycket, mycket säkrare, när jag hörde ljudet faktiskt.

Interviewer

00:05:20.62

Nu sätter jag igång filmsekvens nummer 2 som är fortsättning. Här ser man att du kommer till någonting här, kan du beskriva vad som hände där? När du... Du tar i... Ja...?

Participant 83

00:05:31.01

I dörren, ja... Jag vill bara ut härifrån.

Interviewer

00:05:34.77

Ja. Vad var det du uppfattade? Du sa ljudet, och det flyttade du dig mot. Också... Och... Och vad hände på vägen hit mot den här dörren? Vad... Vad... Vad uppfattade du?

Participant 83

00:05:44.66

Att dem... Folk sa saker och ting. Där är utgångsdörren. Du ska bara gå mot, hörde jag.

Interviewer

00:05:51.47

Mmm... Såg du någonting när du flyttade dig mot den?

Participant 83

00:05:53.67

Ja, dörren såg jag bara. Och så handtaget. Det var tydligt och bra.

Interviewer

00:05:55.71

Dörren, ja. Okej. Var det någonting annat...? Eller det var en dörr du såg, som...?

Participant 83

00:05:59.35

Ja, en dörr. Och så sedan... Skylten såg jag självklart också.

Interviewer

00:06:02.75

Skylten...? Vilken...? Eller var den placerad någonstans?

Participant 83

00:06:06.25

Ovanpå.

Interviewer

00:06:06.45

Ovanför... Ovanför, ja okej.

Participant 83

00:06:06.48

Ja, var den. Annars... Ja.

Interviewer

00:06:12.36

Men då har vi beskrivit lite grand ditt beteende, och orsaken till ditt beteende. Vi har gått igenom lite hur du upplevde situationen. Och då var det här med att du upplevde osäkerhet, och senare kände du dig säkrare och säkrare, ju närmre du kom. Och sedan har vi nämnt några installationer då, du såg lampor på vänstersidan till exempel, du såg dörren, en skylt ovanför, du hörde ljudet. Var det någonting annat som du såg, hörde och kände i den där tunneln, som du vill påpeka?

Participant 83

00:06:42.05

Nej, inte sådär. Utan jag var mest... Koncentrerad på, som sagt, skyltarna. Och bara ljudet. Jag... Jag behövde bara få fram något ljud. För att se om någon är där ute. Eller någon som är i samma ställe. Jag ville vara säker på mig själv, om jag var själv där eller inte.

Interviewer

00:07:00.87

Och underlaget har vi också behandlat lite grand, hur du upplevde det. Nu har ju du varit inne i den här rökfyllda tunneln, och du har upplevt den miljön. Du har sett dig själv, och hur du betedde dig. Baserat nu på dina erfarenheter, är det någonting du vill tillägga, någonting du vill ta upp i intervjun?

Participant 83

00:07:15.97

Nej... Inte sådär. Jag har aldrig varit med om sådant där övning... Något liknande. Och jag åker tunnelbana varje dag. Och nu vet jag hur jag ska reagera nästa gång. Alltså, det är jätte, jätte, jättebra övning, måste jag säga. Jättebra övning. Plus, plus, plus. Jag måste säga.

Participant 83

00:07:34.64

Jag, som sagt, jag läser till sjukvård. Alltså, du har undersköterska. Så det är jättebra att veta sådana där grejer. Att kunna rädda. Så det var plus, måste jag säga, absolut.

Interviewer

00:07:44.29

Ja, men då pausar jag, eller stänger av...

Interviewer

00:00:00.00

Sätter jag igång, och så spelar jag in. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 84

00:00:03.83

Yes.

Interviewer

00:00:05.99

Ja, då säger jag till diktafonen att detta är en intervju med försöksperson 84. Och där sätter jag igång filmen, och där har den startat. Det du ser nu det är utanför tunneln. Brandmannen håller kameran här, han kommer snart att ta tag i dig och leda dig in i tunneln, och under tiden så...

Participant 84

00:00:23.32

Exakt som vi gjorde inne i...?

Interviewer

00:00:25.88

Ja, ja. Det är den filmen du ser, där. Från när du är inne i tunneln.

Participant 84

00:00:31.00

Jaha, det är jag där alltså?

Interviewer

00:00:32.12

Det är du ja.

Participant 84

00:00:32.29

Jaha, okej... Nu förstår jag.

Interviewer

00:00:34.26

Ja, så han... Han låter kameran nu hänga på bröstet, och så filmar han benen då. Och... Sedan när han har lett in dig i tunneln, ja du ser. Där är... Är han... Ja, nu ser man det knappt. Där var hans ben, och där var dina. Och sedan så släpper han dig i tunneln och så tar han några steg bakåt och så filmar han dig. Och det är från den tidpunkten som jag vill att du börjar beskriva din upplevelse. Så nu går ni fortfarande, och du ser golvet. Ja, du ser. Där har du dina fötter där. Och nu tar han några steg bakåt, och så filmar han dig. Så varsågod.

Interviewer

00:01:05.15

Kan du beskriva vad du gjorde...?

Participant 84

00:01:07.38

Det första jag gjorde var att kolla på lamporna. Det var det jag gjorde, försöka att gå så nära väggen som möjligt.

Interviewer

00:01:13.42

Hur långt ifrån väggen gick du, ungefär?

Participant 84

00:01:16.04

Åh, så nära som möjligt, att jag inte kommer för nära väggen där.

Interviewer

00:01:20.28

Ja. Var det en arm... Arms...?

Participant 84

00:01:21.17

Nja, en <??>... Men det är allt, jag försökte bara hitta ljuset, alltså.

Interviewer

00:01:28.48

Ja. Vad såg du för något? Du såg ljus, var det någonting annat du såg?

Participant 84

00:01:32.63

Ja, en vägg i alla fall. Det såg jag.

Interviewer

00:01:33.05

En vägg...?

Participant 84

00:01:33.14

Alltså, jag stannade upp ju. Så såg jag väggen där, så jag... Som du ser, som jag är ju ganska nära väggen hela tiden ju, så att. Och ljuset, då. Så nu...

Interviewer

00:01:42.96

Hur långt såg du det här ljuset, hur nära behövde du vara för att se något?

Participant 84

00:01:46.76

En meter ungefär.

Interviewer

00:01:47.08

En meter, och sedan såg du det?

Participant 84

00:01:49.13

Sedan såg jag det, ja.

Interviewer

00:01:49.30

Okej. Här förflyttar du dig framåt. Hur upplevde du underlaget när du gick här?

Participant 84

00:01:55.37

Ganska lugnt var det...

Interviewer

00:01:57.63

Ja. Var det jämnt underlag, eller knöggligt...?

Participant 84

00:02:00.73

Nja... Jag var ju lite rädd för att, kanske någon konstig grej som... Hamnade framför mig, men... Annars var det ganska lugnt. Jag såg, jag såg också från ljuset också, lite grand på marken. Så att det var ju ganska säkert när jag gick.

Interviewer

00:02:19.58

Ja, ja. Hörde du, eller kände eller såg du någonting annat när du gick här i tunneln? Förutom lamporna som du nämnde?

Participant 84

00:02:26.85

Det var svårt alltså, jag såg ingenting ju, så att.

Interviewer

00:02:28.77

Nej... Någonting annat du upplevde, hörde, kände...?

Participant 84

00:02:31.73

Ja... Det är svårt, alltså... Men ja, det... Ja, lite ljud i alla fall, lite längre fram alltså, så hörde jag lite ljud.

Interviewer

00:02:40.40

Ja, vilken typ av ljud var det du hörde?

Participant 84

00:02:42.14

Ja... Det var, typ, att jag skulle... Vet inte... Det var någon ljud i alla fall, hörde jag. Jag vet inte var det var ifrån, men det var... Ju närmare man kom ljudet, desto... Då var man på en nödutgångs... Dörren där... Det där ljudet som jag hörde var därifrån.

Interviewer

00:02:57.51

Okej, det var därifrån? Vi pausar här, för nu är du... I närheten av någonting som ser lite annorlunda ut här, vi får väl se vad du...

Participant 84

00:03:03.98

Ja, just det. Där var jag ju i slutet, det var säkert där.

Interviewer

00:03:09.31

Okej, och där står du och tittar. Vad är det du tittar på här?

Participant 84

00:03:14.01

Ja, jag kollar väl på dörren, och kollar om det... Vet inte om det var låst eller inte, men... Jag väntar bara på han komma till mig med någonting.

Interviewer

00:03:22.19

Ja, när du då rör dig mot den här dörren, här, vad ser du på vägen, eller vad upplever du på vägen? Du sa du hörde något ljud, sa du.

Participant 84

00:03:28.77

Ja, det gjorde jag.

Interviewer

00:03:29.22

Var var det ljudet någonstans? Var kom det ifrån, så att säga?

Participant 84

00:03:34.27

Uppifrån. Ovanför dörren, väl...

Interviewer

00:03:36.24

Ovanför dörren, ja okej. Var det någonting annat du upplevde när du gick mot den här?

Participant 84

00:03:42.72

Ja... Alltså jag...

Interviewer

00:03:43.67

Alltså, vad såg du till exempel?

Participant 84

00:03:45.65

Att jag var säker i alla fall. Att jag var på rätt väg. Det var det jag kände... Att jag var snart ute. Det var det jag kände, sådär.

Interviewer

00:03:55.79

Ja. Såg du någon... Alltså, du såg en dörr, det gjorde du...

Participant 84

00:03:57.40

Ja, alltså, en symbol såg jag väl också ovanför den här, med nödutgångssymbolen.

Interviewer

00:04:02.74

Okej, ja. Ovanför dörren?

Participant 84

00:04:04.06

Ja just det, ovanför, ja...

Interviewer

00:04:07.54

Vi har ju beskrivit lite grand ditt beteende i tunneln, och varför du betedde dig på ett visst sätt. Och sedan har vi diskuterat lite vad du såg då, på vägen också. Hur upplevde du den här situationen, när du gick i tunneln?

Participant 84

00:04:22.56

Lite obehaglig var det ju, så här. Lite jobbigt, men det är svårt att veta, typ om man inte... Om det inte är på riktigt, så att. Det var ju lite jobbigt, alltså. När man inte ser någonting, man har ingen kontroll ju. Så det var ju svårt att veta var man skulle gå någonstans.

Interviewer

00:04:39.92

Ja, och vi har ju nämnt en del saker som du då såg i tunneln. Man hörde någon typ av ljud då som du har beskrivit lite grand, var det någonting annat du såg, hörde eller kände som du vill påpeka medan du gick, som du inte redan har nämnt?

Participant 84

00:04:56.14

Alltså... Nej... Jag var ju ganska säker, så att jag blev ju bara... Jag... Tänkte inte på någonting annat, jag ville bara gå rakt fram och hitta en väg att komma ut. Det var det jag kände.

Interviewer

00:05:07.59

Ja. Hur använde du lamporna, använde du dem någonting när du gick?

Participant 84

00:05:12.00

Nej, jag bara följde efter dem bara, efter lamporna, så. Men det kändes som... Det tog aldrig slut, det bara framåt, framåt, framåt... Men till slut så hittade jag ju dörren då.

Interviewer

00:05:27.89

Nu har du ju varit inne i den här rökfyllda tunneln och upplevt den miljön, och du har sett dig själv i tunneln, och sett hur du beter dig. Baserat nu på din erfarenhet, är det någonting du vill lägga till, någonting du vill ta upp i intervjun?

Participant 84

00:05:41.61

Nej, alltså... Jag tror inte det. Kanske skulle vara lättare med, om det skulle vara blinkande lampor eller någonting.

Interviewer

00:05:47.08

Okej, kan du beskriva hur du hade velat ha ett sådant system, med blinkande lampor?

Participant 84

00:05:51.83

Ja, lampa... Man ser typ att man... Var man ska, kanske någon pil eller något sådant.

Interviewer

00:05:56.44

Ja, du menar längs vägen då till...?

Participant 84

00:05:58.32

Ja, någonstans, så att man ser var... Var man ska någonstans. Och sedan ljud också, så att... Kanske folk som är så här som inte kan höra någonting. Så blir det ju svårt för dem ju, för att... Veta vart man ska någonstans, jag vet inte... Så att, ja... Jag vet inte. Det var jag... Det var det jag tyckte, kände...

Interviewer

00:06:16.45

Ja, jo, men det är viktigt att... Att framföra, vad du tycker. För du har ju upplevt den här miljön, så du vet vad du hade behövt.

Participant 84

00:06:24.53

Jag tänker så att... På andra personer som kanske hamnar i samma situation. Om de inte hörde ljudet, de som inte hörs så himla bra, så skulle det vara svårt för dem att veta var dem skulle dra någonstans, kanske... Jag vet inte. Och sedan folk som ser dåligt också, då kanske om det blinkar, då kanske dem ser bättre... Ja...

Interviewer

00:06:47.73

Ja, men då stoppar jag inspelningen.

Interviewer

00:00:01.15

Är du redo att starta intervjun?

Participant 85

00:00:02.72

Ja.

Interviewer

00:00:04.31

Då säger jag till diktafonen här att jag inleder intervju med försöksperson nummer 85. Nu ska jag starta videon. Och, där är videon igång. Det du ser nu i början det är att ni är utanför... Du såg ben där på brandmannen. Och han tar nu snart tag i dig och leder dig in i tunneln. Under tiden så låter han filmkameran vila mot bröstet och han filmar ner... Ner i marken, så du ser inte sådär jättemycket. Men, det jag vill att du gör, det är att när han då släpper dig i tunneln och tar ett steg bakåt och börjar filma dig, då börjar du beskriva dina upplevelser i tunneln. Så än så länge... Nu tror jag att han står i... I öppningen, det är rätt så suddigt här ju.

Interviewer

00:00:54.18

Nu tror jag ni går. Ja... Du ser det är lite suddigt. Man ser dig tydligare sedan när han tar ett steg bakåt. Nu tror jag ni går in. Du ser... Där ser du hans fötter.

Participant 85

00:01:01.53

Ja, där ser man...

Interviewer

00:01:02.58

Och så är du till höger om honom. Och sedan... Där ser du hand... Handsken också. Och sedan efter ett tag så stannar han. Och släpper dig i tunneln. Och tar ett par steg bakåt och börjar filma dig, så nu har han stannat. Nu rör han sig bakåt och tar upp filmkameran...

Interviewer

00:01:24.97

Och där, varsågod!

Participant 85

00:01:26.70

Mmm... Där letade jag efter någon form av symbol. Och då såg jag en nödutgångsskylt, och så läste jag... Ja, åt vilket håll det var närmast att gå. Och så gick jag åt det hållet. Och där... Ja, jag letar ju hela tiden efter nästa skylt. I och med att jag ser... Eftersom det finns belysning.

Participant 85

00:01:50.33

Ja...

Interviewer

00:01:51.43

Kan du beskriva hur... Du går på ett visst sätt, kan du beskriva varför du går på det viset?

Participant 85

00:01:55.14

Det är nog för att jag är rädd att det ska finnas något hinder, vid fötterna. Och jag tänkte på det; "Jaha, ska jag springa eller ska jag gå?". Men, jag ville inte snubbla för att jag kanske skulle slå i huvudet eller någonting, eller att det skulle ske något allvarligt... Men just för att man inte ser där man sätter fötterna, så var jag lite orolig för att ta, liksom, nästa steg... Därför, så <?>, liksom, hackade mig fram, så.

Interviewer

00:02:19.15

Du sa att du tittade på de här skyltarna, eller lamporna. Vad... Hur... Hur långt kunde du se en sådan, uppskattningsvis?

Participant 85

00:02:28.20

Uppskattningsvis kanske en och en halv meter... Två meter framför mig, till nästa. Ibland såg jag inte alltid den kommande belysningen, liksom. Då fick man bara gå och sedan så dök den upp senare. Ja, där stannade jag...

Interviewer

00:02:43.72

Saktade du till lite mer...?

Participant 85

00:02:45.24

Ja, då fick jag nog för mig att det skulle komma något hinder vid fötterna...

Interviewer

00:02:51.19

Hur långt ifrån väggen uppskattar du att du var här?

Participant 85

00:02:53.17

Ungefär en meter. Det kommer att komma... Jag vet att jag stannade för att känna med handen mot väggen för att se avståndet däremellan.

Interviewer

00:03:03.74

Okej.

Participant 85

00:03:05.00

Men annars så följde jag bara... Ja, belysningen och de där nödutgångsskyltarna.

Interviewer

00:03:13.85

Ja... När du gick här inne, var det någonting du såg, hörde och kände, förutom de här skyltarna och lamporna?

Participant 85

00:03:17.62

Ja, jag såg... Det satt en vit rem, på... På väggen. Så att jag tittade lite efter den hela tiden. Och sedan så såg jag ju bergsväggen, men sedan så såg jag inte så mycket mer. Jag såg lite ner i golvet, men... Inte på långt håll.

Interviewer

00:03:35.10

Var det något du hörde eller kände?

Participant 85

00:03:39.21

Nej... Inte direkt. Jag hörde efter ett tag den här... Kvinnan som talade i högtalaren. Men det kom faktiskt efter ett tag. Jag lyssnade inte först och främst efter ljud, utan det var mer symboler som jag tittade efter.

Interviewer

00:03:55.19

Ja... Nu är du på väg mot någonting här, kan du beskriva vad du tittar...?

Participant 85

00:03:59.45

Jag är nog på väg mot en nödutgångsdörr där...

Interviewer

00:04:02.48

Okej.

Participant 85

00:04:02.75

Så jag tittar vad det står, och sedan så försöker jag rycka tag i den där öppnaren.

Interviewer

00:04:07.95

Ja. Vad upplevde du på vägen till den?

Participant 85

00:04:10.39

Att jag var framme, men att jag inte såg någonting. Så att jag... Det var... Det var ganska dålig belysning fram till man kom till dörren, men när jag väl kom till dörren då var det... Då var den starkt upplyst.

Interviewer

00:04:22.20

Ja. Hur långt ifrån uppskattar du att du var innan du såg någonting där?

Participant 85

00:04:26.91

Det kanske var en sträcka på fem meter.

Interviewer

00:04:28.85

Som du såg... Då alltså?

Participant 85

00:04:30.53

Ja, eller, som jag inte såg. Alltså där... Däremellan...

Interviewer

00:04:33.26

Mmm... Mellan skylten och... Och nödutgången?

Participant 85

00:04:34.05

Och dörren när jag kom till... Ja.

Interviewer

00:04:36.54

Och sedan dök den då...?

Participant 85

00:04:38.25

Sedan... Ja, precis. Sedan så... Sedan så dök den upp har jag för mig, att... Då var den liksom upplyst, och så stod det nödutgång, och sedan så såg jag ett handtag och försökte jag öppna.

Interviewer

00:04:49.42

Vi har ju beskrivit ditt beteende, och orsaken till beteendet. Jag skulle nog vilja att du beskriver hur du upplever den här situationen. När du gick in i tunneln. Och hela vägen igenom.

Participant 85

00:05:00.75

Det var inte speciellt mycket rädsla. Kan jag inte påstå... Men det... Alltså det är ju klart att det var ett visst obehag i och med att man inte ser någonting, och det finns rök. Jag vill ju komma ut så fort som möjligt, givetvis. Men... Jag försökte ändå inte stressa fram det, liksom. Jag tyckte inte att det var ett alternativ att springa till exempel. Andningen var... Okej. Man liksom vande sig. Till en början så kändes det lite... Amen, lite konstigt att andas in den röken. Men... Sedan var det mer fokus på, liksom, att bara hitta något tecken. Och sedan så... Det var ju... Det... I och med att det stod antalet meter fram till nödutgången så kändes det som en... Ändå lite som en trygghet. Och det var verkligen bra att det gjorde... Att det stod det. För då visste man ju även sedan vilken... Amen, åt vilket håll som var närmst.

Interviewer

00:06:05.52

Du... Vi har ju nämnt några saker som du... Du såg då i tunneln, du... Och hörde också det här ljudet, sa du. Och lamporna på vänstersidan är en sak du har nämnt. Och utgången då, med en skylt ovanför. Var det någonting annat du såg, hörde eller kände som du inte har tagit upp redan, som du vill ta upp?

Participant 85

00:06:24.14

Nej... Egentligen... Eller, jag vet inte om det var ett blinkande ljus precis... Alltså när jag var på väg mot... Mot utgången, liksom. Det fanns närmare där. Det var någonting som jag såg i periferin, men det var lite oklart vad... Det var liksom inte främst fokus på det.

Interviewer

00:06:41.01

Ja, okej. Var... Vet du om det var högt uppe eller lågt ner?

Participant 85

00:06:44.42

Det var nog ganska högt upp, tror jag...

Interviewer

00:06:45.55

Det var högt upp, ja... Okej.

Participant 85

00:06:54.61

Ja... Man kände ju en viss ovisshet, liksom, men... Ja, jag vet inte. Jag har ingen tidsuppfattning hur lång tid det tog alls. Det vet jag att... Man tappar det, liksom.

Interviewer

00:07:07.25

När det gäller underlaget som du gick på, hur upplevde du det... I tunneln?

Participant 85

00:07:14.28

Det var ganska plant, liksom. Inga... Inga speciella hinder, eller så. Varken hårt eller mjukt, faktiskt. Det... Det flöt på, liksom, att gå. Men... Ja, jag vet inte. Jag var orolig att det skulle finnas något hinder, det var därför... Som jag stakade mig. Men, ja... Jag vet inte. Ja, en blandning av hårt och mjukt.

Interviewer

00:07:38.93

Ja. Var det något som ändrades, eller det var ungefär...?

Participant 85

00:07:41.41

Inte... Nej, inte riktigt av vad jag kunde känna eller märka. Inget sådant som jag... Alltså, som jag uppmärksammade.

Interviewer

00:07:51.20

Du har ju varit inne i den här tunneln nu, och upplevt den här miljön. Du har sett ditt eget beteende här i filmen. Baserat på dina egna erfarenheter nu, finns det någonting du vill tillägga, någonting du vill ta upp i intervjun?

Participant 85

00:08:03.01

Nej, alltså. Det enda... Det skulle vara om det fanns någon... Någon belysning, liksom, ner mot marken. Typ i... Lifthöjd, liksom. Så att man ändå såg... Alltså så att man såg vad det var för underlag.

Interviewer

00:08:14.34

Ja, okej. Någonting som belyste underlaget då ja?

Participant 85

00:08:15.92

Ja, precis. Det... Nu var det som, var det ju mitt på väggen, liksom. Men någonting lite mer längre ner... Så att man ändå såg vad det var man gick på, liksom... Och visste vad som skulle komma. Det var väl det som jag egentligen saknade. Sedan så vet jag inte om det fanns något räcke, eller så. Men det skulle ju vara ett alternativ, om... Om man säger att man gjort illa sig, och inte, liksom... Kan ta sig fram, kanske man behöver stöd. Men ja... Ja, det är väl det.

Interviewer

00:08:44.04

Ja. Men då stoppar jag inspelningen. Och så tack...

91

Interviewer

00:00:00.00

Och du är redo att starta intervjun?

Participant 91

00:00:03.42

Mmm...

Interviewer

00:00:04.82

Då säger jag till diktafonen att jag inleder intervjustudien med försöksperson 91. Och nu ska jag starta filmen, ser du bra där?

Participant 91

00:00:14.05

Mmm...

Interviewer

00:00:15.38

Nu börjar den här filmen när ni är utanför tunneln. Du ser han filmar ingången här. Och jag är egentligen mest intresserad av att du beskriver ditt beteende när ni kommer in i tunneln. För brandmannen tar ju tag i dig, och så leder han dig in i tunneln. Och sedan kommer han att släppa dig och filma dig. Alltså ta några steg bakåt och filma dig. Och då vill jag att du beskriver dina upplevelser.

Participant 91

00:00:40.09

Samtidigt som jag kollar?

Interviewer

00:00:41.31

Samtidigt, ja. Och sedan gör vi så att vi pausar om det behövs. Om du vill förklara någonting. Och här... Nu... Nu hänger bara den här kameran ner på bröstet på... På brandmannen, och han filmar golvet och ibland kan man kanske se fötter. Men du ser sedan att han tar ett steg bakåt och så börjar han filma dig.

Participant 91

00:01:01.04

Okej.

Interviewer

00:01:02.39

Ska vi se här. Han har kommit en bit in i tunneln. Så, varsågod.

Participant 91

00:01:12.18

Okej. Alltså, när han släppte mig så var det ju lite såhär; "Vad jag ska göra nu?". Men, jag tror... Alltså, jag började följa lamporna. Det första jag gjorde. Och då upptäckte jag ju inte de här skyltarna, än, tror jag. Fast ganska snabbt. Och sedan så... Höll jag mig till väggen. Tror att det är det jag gör med armarna.

Interviewer

00:01:37.64

Alltså du rör... Rör vid väggen? Eller du...?

Participant 91

00:01:40.32

Ja, ibland. Och annars var det bara för att... Typ... Jag vet inte riktigt. Men, ja... Och så följde jag... Skyltarna.

Interviewer

00:01:51.66

Ja. Hur långt kan du uppskatta att du såg de här skylt... Eller de här lamporna, då?

Participant 91

00:01:56.43

Alltså, jag såg ju nästa lampa som kom. Fast en bit in så var det... Då var det liksom, om det var längre avstånd mellan lamporna, eller om... Det var mer rök, jag vet inte. Men då såg jag dem sämre. Men jag såg ändå... Alltså, i början var det att jag såg nästa lampa. Men jag såg ju bara att det lös lite. Och sedan... Sedan så fick jag nog gå ett par steg innan jag såg nästa lampa, eller... En bit längre in.

Participant 91

00:02:26.84
Och... Något...

Interviewer

00:02:29.71

Kan du beskriva nu när du går... Du går lite med armarna utsträckta, och...?

Participant 91

00:02:33.53

Ja... För att efter ett tag så... Alltså när det kom vissa lampor så var det tätare rök. Och jag vet inte om det kändes... Om det var så här att man försökte dölja, eller försökte... Det var som att det var någonting som man... Jag inte ville kroka i någonting så. Fast det var rök bara. Men, jag går ju lite så här försiktigt fram, ifall det skulle vara något.

Interviewer

00:02:57.96

Ja. Hur upplevde du underlaget när du gick här?

Participant 91

00:03:00.14

Det var ju... Hårt underlag, först. Och sedan så var det grus i kanten. Så först gick jag på hårt underlag, och sedan så började jag gå på gruset för att gå nära väggen. Sedan var jag lite lost... Tror jag. För jag följde skyltarna, och sedan så var det att jag såg att det kom en nödutgång. Ja, och då stod det noll meter. Och då... Först såg jag inte vad det var, och sedan såg jag att det var på andra sidan. Och då vet jag inte... Sedan fortsatte jag ändå. Om det var för att jag inte visste vad jag skulle göra... För att det var försök. Eller jag kanske skulle bli så stressad ändå. Det vet jag faktiskt inte.

Interviewer

00:03:40.11

Nej. Men du uppmärksammade då en...?

Participant 91

00:03:42.61

Ja.

Interviewer

00:03:43.45

Vad var det du såg på andra sidan, då?

Participant 91

00:03:44.66

Alltså, jag såg en nödutgångsskylt, då. Jag såg inte direkt en dörr. Men jag antog att där var under. Men jag vet inte varför jag inte gick dit.

Interviewer

00:03:57.48

Följde du... Du sa att du såg de här markeringarna. Följde du det regelbundet, det här? Eller tittade du på varje skylt, eller varannan, eller...?

Participant 91

00:04:03.88

Jag tittade på varje skylt.

Interviewer

00:04:05.03

Varje skylt, för att...? Ja, okej.

Participant 91

00:04:05.75

Mmm...

Interviewer

00:04:06.98

Hur upplevde du det med att du...? Att du såg avstånden, och tittade på varje skylt?

Participant 91

00:04:12.30

Det var skönt. Eller det var såhär, som att man... Om man vet hur lång tid... Eller långt det är till nästa, och hur långt det är till nästa nödutgång, och så här... Det tyckte jag var bra. Det tror jag... Jag vet inte om det är så i tunnelbanan, men det är...

Interviewer

00:04:29.28

Men det var något som var positivt tyckte du?

Participant 91

00:04:29.83

Ja, det var det. Man var lugn.

Participant 91

00:04:35.96

Ja...

Interviewer

00:04:38.08

Hur upplevde du situationen? Du beskrev lite att du var, då, skyltarna, och att du, då... Det var lugn. Men om man tar generellt i hela tunneln, hur varse... Hur kände... Alltså hur upplevde du den här situationen?

Participant 91

00:04:50.04

Alltså, lite stressad. Men... Inte så rädd, och inte så här... Panik. Det var inga sådana känslor heller. Men... Alltså, lite stressad för att jag inte visste vad jag skulle göra, riktigt. Och att man inte såg någonting. Men då var... Alltså, då var... Om det inte hade varit... För sedan i slutet så var... Det kanske är här nu?

Interviewer

00:05:11.29

Mmm...

Participant 91

00:05:12.15

Då kom jag ju in... Då var det ju helt mörkt.

Interviewer

00:05:16.66

Ja. Vi ska ju se här. Jag byter till nästa film nu, för den var indelad i två filmer.

Participant 91

00:05:25.63

Nej, det var inte riktigt ändå... Men... Men sedan var det ju väldigt mörkt, för jag skulle ju fortsätta, då för att lämna skyltarna. Och sedan... Ja, men det kanske är här. Så tar det ju helt stopp bara, och då var det såhär; "Jaha, oj... Vad ska jag göra nu?". Och sedan var det något äckligt underlag.

Interviewer

00:05:42.40

Okej. Ändrades underlaget på något sätt? Här kommer du mot slutet då, ja.

Participant 91

00:05:50.71

Ja, här framme. När jag kommer fram. Så är det lera. Och så i början tror jag att det var mer asfalt, eller vad det är. Jag vet inte riktigt vad det var. Men jag tror nog, kanske... Men sedan så var det... Jag tror... Jag kände bara grus. I mitten av tunneln ungefär. Men det kanske var för att jag gick intill väggen.

Interviewer

00:06:11.03

Hur... Du sa att du såg att det minskade och så gick det ner till noll. Fortsatte du titta på skyltarna sedan efteråt?

Participant 91

00:06:15.84

Mmm... Det gjorde jag.

Interviewer

00:06:17.50

Ja. Hur uppfattade du de skyltarna du såg sedan efter?

Participant 91

00:06:21.31

Likadant, fast jag var mer såhär; "Ska jag fortsätta, eller vad ska jag göra?". Lite mer...

Interviewer

00:06:26.51

Lite osäkerhet då, va?

Participant 91

00:06:27.25

Mmm...

Interviewer

00:06:28.62

Vi har gått igenom lite ditt beteende i tunneln, och orsaken till ditt beteende också. Och du beskrev också hur du upplevde den här situationen. Och du nämnde då att du såg skyltar på högersidan, med lampor också, och du sa att du såg en nödutgångsskylt på vänstersidan. Var det något annat i tunneln som du såg, hörde eller kände när du befann dig där?

Participant 91

00:06:56.73

Nej, det var det inte. Där mot slutet såg jag att det var massa grejer på... Marken. Men annars såg jag ingenting.

Participant 91

00:07:08.05

Jag såg sedan när vi gick tillbaka, så var det såhär, någonting mitt i tunneln, och lite såhär. Men det såg jag inte då.

Interviewer

00:07:15.88

Ja. Du såg belysning på högersidan. Såg du på vänstersidan också, eller det var bara högersidan?

Participant 91

00:07:19.61

Jo, jag såg att det fanns på vänstersidan, tror jag.

Interviewer

00:07:21.64

Under tiden du gick ner i...?

Participant 91

00:07:23.20

Ja, fast jag var inte så koncentrerad på den sidan. Jag tittade bara på väggen. Och så långt fram jag kunde på högersidan.

Interviewer

00:07:32.10

Och vi har diskuterat lite om underlaget också. Så min... Min fråga nu det är att, du har ju upplevt... Du har ju upplevt den här miljön, du har varit inne i en rökfylld tunnel. Och du har sett hur du själv betedde dig här inne. Baserat på din erfarenhet nu, är det något du vill lägga till, något du vill ta upp i intervjun?

Participant 91

00:07:52.71

Nej. Det tror jag inte.

Interviewer

00:07:55.47

Nej. Då stoppar jag inspelningen och så...

Interviewer

00:00:00.00

Sådär. Är du redo att starta intervjun?

Participant 92

00:00:05.17

Jadå.

Interviewer

00:00:09.13

Då säger jag till diktafonen att vi inleder intervjun med försöksperson 92. Och, där sätter filmen igång. Och där ser du att du hoppar ut ur den här lastbilen, och sedan leds du in i... I tunneln. Och... Och brandmannen tar tag i dig och så leder han dig in. Och under tiden du leds in så ser man inte så mycket för han har kameran hängande på bröstet och så filmar han neråt. Så man ser... Man ser golvet, och ibland kan man skymta lite fötter. Du ser där har han en fot där. Längst bort.

Interviewer

00:00:38.75

Men det jag vill veta då, det är hur du beter... Eller dina upplevelser från det att han släpper dig i tunneln, tar ett par steg bakåt, och så börjar filma dig. Så då kan du börja berätta. Men nu går ni fortfarande in i tunneln, och man ser inte sådär jättemycket.

Interviewer

00:00:53.53

Där, varsågod!

Participant 92

00:00:54.48

Nu, nu släppte han mig. Okej. Först tänker jag på att jag... Jag ser ju ingenting. Så då letar jag efter någonting. Något ljus eller någonting liknande. Så jag går och följer mot väggen. Och då ser jag då ljuset där, ser jag. Och så ser jag hur många meter det är kvar. Och sedan så fortsätter jag till nästa. Och så... Jag tänkte redan då att jag skulle hålla mig så nära väggen så möjligt, för så fort jag kom in mot mitten så var det helt mörkt. Och då var jag lite... Ja...

Interviewer

00:01:24.46

Hur långt ifrån väggen uppskattar du att du... Du höll dig?

Participant 92

00:01:27.44

Eller så fort jag kom till nästa så försökte jag bara hålla lite så här med handen. Så det blir kanske en halv meter från. Och så fortsatte jag.

Interviewer

00:01:37.07

Ja. Hur långt uppskattar du att du såg... De här lamporna, hur långt ifrån var de när du såg dem?

Participant 92

00:01:42.84

Någon... Två meter, kanske. Eller någonting sådant. Ja...

Interviewer

00:01:48.60

Så du fick gå ett tag från en lampa för att... Se nästa?

Participant 92

00:01:50.59

Ja, för att kunna se. Jag har dålig syn också, så att det var ännu... Lite svårare.

Participant 92

00:02:00.52

Jag tänkte väl mer på det. Att där så kände jag av...

Interviewer

00:02:03.24

Okej, så var du hade...?

Participant 92

00:02:05.34

Ja, exakt. Och så tänkte jag också... Jag hade sett filmen innan, och då tänkte jag kanske att, så hade jag sett såhär att det fanns som ett <?>. Och tänkte jag att det var nödutgång. Så jag trodde att... Själva dörren därå, skulle finnas på den här sidan väggen. Så tänkte jag då.

Interviewer

00:02:26.52

Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Participant 92

00:02:30.08

Lite... Det var lite obehagligt. För man såg ju ingenting. Jag kunde inte se fötterna, eller händerna. Men så, så fort jag såg lampan ändå, då kände jag ju att jag kunde se lite längre, liksom. Avståndet, därå. Och sedan så, det är någon gång jag börjar springa lite, såhär. Jag vet inte. Man känner liksom; "Nu vill jag komma fram.", på säkert sätt. Att man inte vill vara kvar... Där... Halvjobbiga. Men ja, jag kände mig ändå ganska lugn. För jag visste ju att det skulle komma lampa, liksom, hela tiden, ganska ofta. Att det inte var så långt avstånd mellan dem. Och så... Så tänkte jag, så länge jag håller mig till väggen så kommer jag inte, liksom, tappa bort mig, eller någonting. Och sedan så märkte jag ju att det gick ner meter hela tiden. Så jag förstod ju att jag skulle hitta.

Interviewer

00:03:23.25

Hur upplevde du underlaget som du gick på?

Participant 92

00:03:27.71

Guppigt, eller... Ja visst, man såg ju ingenting. Så jag var lite orolig ifall... Vad det var för någonting. Och så kom det någon sten här och där, och sådär. Så det var. Ändå lite obehagligt, att inte veta. Det är därför jag går lite konstigt, såhär. Verkligen tar såhär, lite större steg.

Interviewer

00:03:44.34

Ja. Hur... Hur var det. Var det samma i hela, eller ändrades det någonting, i tunneln? Underlaget?

Participant 92

00:03:49.84

Ja, det... Ja, det var ju någon gång jag kände att det var lite... Vad säger man.

Interviewer

00:03:56.76

Här ändrar du ditt beteende. Vad gjorde du?

Participant 92

00:03:58.52

Då märkte jag ju att jag... Jag kollade ner för jag tänkte att det kanske skulle finnas en... En belysning, liksom, åt marken. För det stod ju noll, och så stod det pil neråt. Och då tittade jag ner. För jag trodde att det skulle vara såhär... Men, och sedan så... Ja, så tittade jag bara upp, och så såg jag dörren direkt.

Interviewer

00:04:13.60

Ja. Vad var det du såg då när du tittade upp? Vad var det du noterade?

Participant 92

00:04:18.07

Att dörren var ganska, såhär. Det var belysning vid dörren tror jag.

Interviewer

00:04:22.09

Okej, den var belyst?

Participant 92

00:04:22.97

Ja. Det är det jag reagerade på. Annars hade jag inte sett den. För då hade jag bara sett rök, liksom. Så det tittade jag på.

Interviewer

00:04:29.46

Ja. Så det var att det var, någon upplyst dörr, då, som du såg, okej.

Participant 92

00:04:33.23

Men först så trodde jag, eftersom det var en pil neråt, så trodde jag att det skulle belysas på själva... På marken, och sedan så fattade jag ju att; "Nä, det kommer det inte att göra.". För det var ju så himla rökigt. Så... Ja, det var det jag tänkte på.

Interviewer

00:04:43.43

Ja. Och då såg du... Det var det där... Det att det var belyst, som var det viktiga.

Interviewer

00:04:50.17

Ja. Nu har vi... Du beskrivit lite grand beteende, och orsaken till, eller anledning till att du betedde dig på ett visst sätt. Och du har beskrivit hur du upplevde situationen i tunneln. Vi har också gått in lite grand på vilka... Ja, lite olika saker som du såg, som till exempel lampor och skyltar på högersidan. Du såg den här upplysta utgången på vänstersidan. Var det någonting annat som du såg, hörde eller kände i tunneln som du vill påpeka?

Participant 92

00:05:17.08

Nej, alltså, jag reagerade inte på att jag hörde någonting. Det kändes väldigt tyst. Det var nog... Nej, jag kan inte komma på någonting annat. Alltså, jag var ju fokuserad på att... På lamporna, så var det så att jag uteslöt lite resten då ja. Jag la inte... Så jag, jag tänkte mer att... För jag visste ju då att, ja... Ser jag lampan, då hittar jag skylten, och då tänkte jag mest på det.

Interviewer

00:05:43.33

Och underlaget har vi ju diskuterat lite grand. Nu... Du har ju varit inne i den här miljön. I en rökfylld tunnel. Du har sett dig själv, hur du betedde dig i den rökfyllda tunneln. Utifrån de här erfarenheterna, din erfarenhet här. Har... Är det någonting du vill tillägga, någonting du vill ta upp mer i intervjun, baserat på det du upplevt?

Participant 92

00:06:07.45

Nej. Nej, jag kände mig... Jag tyckte bara jag kände mig ganska säker. Jag kände inte jag fick någon sådan här panik, eller någonting, och sådär. Så det, det var häftigt.

Interviewer

00:06:20.68

Okej...

Participant 92

00:06:20.82

Skulle det hända någon gång så... Så vet jag hur jag skulle tänka, om det jag tänkte här, liksom. Så det var... Det var häftigt att göra.

Interviewer

00:06:29.34

Ja. Men då stänger jag av inspelningen.

93

Interviewer

00:00:00.00

Inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 93

00:00:02.88

Ja.

Interviewer

00:00:05.80

Då börjar jag med att säga till diktafonen att detta är en intervju med försöksperson nummer 93. Och vi ska starta filmen. Och, filmen startar jag nu. Det du ser nu det är utanför tunneln. Här ser du, det är brandmannen, det var hans ben där. Det här är porten. Och, det han gör nu, det är att han väntar på dig och när du kommer så tar han tag i dig och så går ni tillsammans in i tunneln. Under tiden så hänger den här kameran ner på bröstet på brandmannen och han filmar ner mot golvet, så att det blir helt vitt här och så möjligen kan man se lite fötter. Du såg lite fötter där. Men det jag vill att du gör det är att du beskriver dina upplevelser från det att han släpper dig i tunneln, och så tar ett par steg bakåt och så börjar filma dig. Och det kommer du ser här att han, att han snart gör.

Interviewer

00:00:59.80

Så, varsågod.

Participant 93

00:01:01.29

Ja, jag försökte hitta var jag var någonstans. Om... Och... Eller det kändes tryggt från början att jag bara kunde gå. Så då gjorde jag det, för jag såg två lampor, en på höger och en på vänster sida, och kände att jag är ungefär i mitten av dem. Så då gick jag bara rakt fram, och sedan gick lite till, så såg jag två till lampor. Så då tänkte jag "Men då går jag lite till, till jag kommer till dem.". Och då tänkte jag att den här taktiken, den kan jag köra på. Så länge det finns lampor.

Interviewer

00:01:34.12

Hur försökte du förhålla dig... Alltså hur gick du i förhållande till lamporna?

Participant 93

00:01:37.93

Jag ville vara i mitten. Av... Båda två, eller vad man ska säga. Så ha en på varje sida om mig, och inte vara närmare den ena eller den andra.

Interviewer

00:01:48.62

Ja, såg du då på båda sidor?

Participant 93

00:01:50.22

Ja, det gjorde jag.

Interviewer

00:01:50.62

Det gjorde du?

Participant 93

00:01:50.79

Ja. Då var... För jag var lite rädd för att gå in i saker. Som att det skulle ligga något på golvet. Och... Eller ja, jag ville inte nudda någonting. Jag ville inte nudda någonting vid väggen eller så heller. Så jag tänkte att då går jag i mitten.

Interviewer

00:02:06.89

Kan du... Varför ville du inte nudda någonting vid väggen? Var det någon speciell anledning?

Participant 93

00:02:09.83

Jag vet inte. Och där såg jag någonting i mitten som stod. Det var en ställning, så då tänkte jag; "Ja, ojdå".

Interviewer

00:02:13.21

Jaja, då som du undvek då, ja?

Participant 93

00:02:16.94

Men, då kändes det ändå bra att jag... Man ser ändå, lite grand i alla fall, tänkte jag. Så om jag skulle stöta på något så kommer jag att se det.

Interviewer

00:02:26.52

Hur upplevde du underlaget när du gick här inne?

Participant 93

00:02:30.00

Jag tyckte att det var ganska slätt. I början så... Jag kände någon kabel och sådär, ibland, som jag kunde följa lite med fötterna. Men samtidigt tänkte jag att; "Ja, att men då leder väl det till någonting som jag kan gå in i. Så då kanske jag inte ska gå så nära den." Så då... Ja, där kanske jag såg... Gick in i någonting. Så då försökte jag gå därifrån.

Interviewer

00:02:55.49

När... Du såg lampor på båda sidor. Såg du någonting mer än lampor?

Participant 93

00:02:59.32

Nej.

Interviewer

00:03:00.18

Utan det var ljuspunkter då, ja...?

Participant 93

00:03:01.49

Ja, jag såg bara ljuspunkter.

Interviewer

00:03:04.60

Och höll du dig hela tiden i mitten ungefär, eller ändrade du...?

Participant 93

00:03:07.54

Jag försökte göra det, det var bara av misstag en gång som jag kom närmare väggen. Och kände den. Men då försökte jag komma tillbaka till mitten igen.

Interviewer

00:03:30.76

Hur upplevde du situationen när du gick här inne?

Participant 93

00:03:33.11

Jag tyckte inte att det var läskigt, eller så. Det var... Mer som... Okej, ta mig framåt. Att det liksom är målet, att ta mig framåt. Så det var inte... Och sedan lite obehagligt, kanske. Jag blev lite illamående av lukten, och sådär. Det var rökigt. Och, ja lite obehagligt är det ju såklart när man inte riktigt kan se. Men, annars kände jag att det var ganska trygg situation.

Interviewer

00:04:08.90

Du har ju nämnt de här skyltar... Här. Händ...?

Participant 93

00:04:10.62

Ja, jag tror att jag gick in i väggen där. Försökte jag hitta mig tillbaka mot mitten.

Interviewer

00:04:18.54

Var det något... Du har ju nämnt de här lamporna. Var det någonting annat du såg, hörde eller kände i den här... Där du gick?

Participant 93

00:04:25.66

Det var... Två gånger såg jag i mitten att det stod sådan ställning. Man... Rektangulär grej, med ett rött ljus i. Det var det jag såg. Och sedan en gång trampade jag på någonting. Det var... Ungefär som... Jag vet inte hur... Det var en medelstor sak iallafall. Jag fastnade lite i. Jag kan inte säga vad det var för något. Men något ljud hörde jag inte.

Interviewer

00:04:57.95

Här. Här hände det någonting...?

Participant 93

00:04:59.38

Mmm... Sedan tänker jag; "Ja, där är ju utgångsdörren." . Så jag går mot den.

Interviewer

00:05:03.96

Vad var det du tänkte när du gick mot det här? Alltså, vad... Vad... Vad var det du såg, först och främst?

Participant 93

00:05:10.64

Jag såg, oj, där är det mer lampor än det brukar vara. Och de var i olika färger. Och sedan såg jag. Eller ja, ganska fort så såg jag den här klassiska skylten som nödutgång. Så då tänkte jag; "Ja, det måste vara där."

Interviewer

00:05:24.27

Ja. Var det någon... Hur... Hur tolkade du det här när du såg det först?

Participant 93

00:05:28.84

Jag tänkte inte att jag skulle dit, direkt. Utan... Det var mer att man. Jag har gått rakt fram så länge, så då tänkte jag att det är det jag ska göra. Men sedan så, ganska snabbt så tänkte jag att... I <??> på den där skylten så tänkte jag att, ja, men det måste ju vara dit som jag ska.

Interviewer

00:05:49.69

Ja. Och det var det här fasta, lysande skenet då från... Hur... Kan du beskriva hur det såg ut ungefär?

Participant 93

00:05:54.81

Det var som format som ett valv, ungefär, ljuset. I olika färger.

Interviewer

00:05:58.93

Minns du vilka färger?

Participant 93

00:06:01.03

Jag tror det var grönt... Kan... Inte blått. Kanske blått. Något som var lite ljusrosa, tror jag.

Interviewer

00:06:13.25

Och det var ett fast lyse på en...?

Participant 93

00:06:13.79

Ja.

Interviewer

00:06:20.13

Och du hade ingen speciell tolkning då, så att säga? Utan du såg det och så gick du mot det?

Participant 93

00:06:23.89

Ja, jag tänkte att... Det är dit jag ska. Om det är, liksom, jag ska hitta nödutgången, så är... Så ser det där ut som en utgång.

Interviewer

00:06:36.62

Förutom det du redan har nämnt här, var det något annat du såg, hörde eller kände i tunneln?

Participant 93

00:06:42.26

Nej.

Interviewer

00:06:45.36

Underlaget har vi ju beskrivit lite grand. Men kan du beskriva igen hur underlaget var?

Participant 93

00:06:51.16

Ja. Först kände jag att det var ganska fast. Eller, att jag insåg mig inte... Tänkte på att mina steg hördes eller sådär. Och sedan efter ett tag så blev det som, liksom, mer stenigt underlag. Inte grusigt, utan mer... Små stenar, eller ja, stenar, liksom. Så att då hördes det... Ja, var jag gick. Och det var lite mer obehagligt tyckte jag. För då var det mer som att, man... Jag kan snubbla, och sådär. Och jag tänker att om jag skulle, om det skulle vara på riktigt så skulle det vara jobbigare att springa, i det.

Interviewer

00:07:27.73

Du har varit inne i den här tunneln nu och upplevt röken. Och du har sett en film som visar hur du... Hur du själv betedde dig. Så, baserat på de här erfarenheterna, är det något du vill tillägga i den här intervjun? Något mer du vill ta upp?

Participant 93

00:07:41.77

Nej, det är bra.

Interviewer

00:07:42.55

Då stannar jag... Insp...

94

Interviewer

00:00:00.04

Börjar inspelningen, och så sätter vi igång intervjun. Och jag... För att förtydliga här så... För diktafonen, så är detta en intervju med försöksperson 94, och... Det var problem med inspelningen, så det registrerades ingen... Ingen filmfil, så vi gör den här intervjun utan filmfil. Om du går tillbaka till det här försöket, från det att du blev ledd in av brandmannen och han släppte dig i tunneln, kan du beskriva vad du gjorde? Hur... Hur... Ja, hur agerade du?

Participant 94

00:00:30.48

Alltså precis då han släppte mig?

Interviewer

00:00:31.89

Ja.

Participant 94

00:00:32.35

Det... Det första var, det var att känna väggen. Med ena handen.

Interviewer

00:00:37.55

Vilken sida var du...?

Participant 94

00:00:38.30

Hög... Jag svängde till vänster. Så det var med höger hand som jag höll väggen.

Interviewer

00:00:41.13

Så att, det var till höger hand du höll väggen och så rörde du dig...?

Participant 94

00:00:44.67

Nej, jag gick så. Alltså med bara ena handen. Och sedan så fick jag för mig, eventuellt, för att det skulle vara lågt i tak.

Interviewer

00:00:51.08

Okej... Ja. Som man böjde...?

Participant 94

00:00:54.79

Men... Ja, så följde jag bara skyltarna.

Interviewer

00:00:58.68

Ja. Vad... Vad såg du på de här skyltarna?

Participant 94

00:01:01.06

Det var en pil, dit man skulle gå. Och hur många meter det var kvar. Så det var det jag tänkte på, liksom, att... Ja...

Interviewer

00:01:09.44

Ja, och du såg... Vad såg du mer än själva skylten? Det var en skylt med...?

Participant 94

00:01:15.68

Med en pil, och meter...

Interviewer

00:01:18.78

Såg du någonting...?

Participant 94

00:01:19.67

Ja, det var med en lampa också.

Interviewer

00:01:21.39

Lampa... Ja, okej. Ja.

Participant 94

00:01:22.40

Ja, på... Vid varje sådan där grej. Och man... När man slutade... Alltså, när man gick förbi den lampan så var nästa lampa ganska nära.

Interviewer

00:01:32.29

Ja, okej. Var det så att du kunde se från en lampa till nästa?

Participant 94

00:01:35.28

Nja... På vissa. På de flesta gick det så, men inte på alla. Tror jag inte det var så, nej... Men sedan så var man så här mindre rädd, så då behövde man... Alltså jag släppte handen ganska fort och så gick jag bara.

Interviewer

00:01:49.65

Okej, ja. Och sedan beskrev du innan vi satte igång inspelningen här att du förflyttade dig neråt, och sedan kom du till ett ställe där det...? Kan du beskriva?

Participant 94

00:01:56.13

Alltså jag kände inte ens att det var nerförsbacke. Det sa han sedan när vi gick uppför uppförsbacken att jag hade gått ner, men jag kände inte det. Och då var det två skyltar som pekade mot varandra. Så då förstod jag att dörren var tvungen att vara där någonstans emellan. Men jag kände med handen, men jag hittade ju liksom ingen utgången där. Men jag antar att dörren var på andra sidan, bara att man inte först...

Interviewer

00:02:18.90

Tittade du över på den?

Participant 94

00:02:19.57

Nej, för att jag förstod inte att den skulle vara där. Alltså, i sådant borde det kanske finnas... Nej, jag vet inte. Något tecken på att man fattar att man ska titta upp åt det hållet, tror jag. För sedan när han drog i mig och overallen, tillbaka, så såg jag att det var en jättestor dörr med en massa lampor på. Men... Mer vet jag inte.

Interviewer

00:02:37.19

Ja, okej. Vad såg du på den när... När han ledde dig tillbaka? Vad...?

Participant 94

00:02:40.45

Alltså, det var ju... Det var väl så här lampor, så här glödlampor runt hela dörren. Alltså, man borde kanske ha sett det, men när jag gick där... Jag vet inte.

Interviewer

00:02:48.71

Ja, men det är ju lite vad man... Ja, vad man tittar efter och så...

Participant 94

00:02:49.55

Men jag tittade, liksom, inte alls åt det hållet. Jag följde bara de här...

Interviewer

00:02:52.41

Ja. Och hur gjorde du då när du upptäckte att du... Du... Det inte fanns någon dörr där?

Participant 94

00:02:57.46

Då fortsatte jag, för det stod att man kunde fortsätta gå åt... Framåt. Så att jag... Så då fortsatte jag bara gå.

Interviewer

00:03:05.84

Den här... Den här, jag tänkte på upplevelsen på vägen tillbaka där du såg... Säg den här utgången. Hur... Alltså... Vad var det... Du såg lampor runt omkring, hur... Var det någon tolkning av... Av den här? Eller... När du... Först när du såg den, vad var det du tänkte på?

Participant 94

00:03:25.42

Man förstod ju att det var en nödutgång. Den måste ju ha varit någon sådan här grön grej på den, eller någonting, så att man förstod att det var det. Men... Ja, jag tyckte att det var konstigt att jag inte såg den.

Interviewer

00:03:40.03

Ja. Var det... Men det var fast lysande sken då på den?

Participant 94

00:03:41.49

Ja, det var det. Fast lysande sken, full vita... Det var en massa lampor.

Interviewer

00:03:49.21

Ja, okej. Ja. Jamen det är... Det var ju synd att vi inte hade en video här, men jag stoppar inspelningen.

Interviewer

00:00:00.00

Sätta igång inspelningen. Och du är redo att starta intervjun?

Participant 95

00:00:03.24

Ja.

Interviewer

00:00:03.99

Då börjar jag att säga till diktafonen här att detta är en intervju med försöksperson 95. Och jag ska starta filmen, och det gör jag där. Det du ser nu det är... Kan vänta innan den har kommit igång här. Nu. Det du ser nu är när ni är utanför den här tunneln. Och, brandmannen kommer snart att ta tag i dig och leda dig in i tunneln. Och, det... Och han har då kameran utmed bröstet och filmar nedåt marken, så du ser möjligen ben då kanske. Men det jag är intresserad av det är att du börjar berätta när han... Tar ett steg bakåt och börjar filma dig och du är själv här inne i tunneln. Och det blir nog rätt så... Rätt så snart här.

Interviewer

00:00:50.35

Så, varsågod.

Participant 95

00:00:51.62

Ja. Det första jag tänkte var att det var inte fullt så rökfyllt som jag hade trott att det skulle vara. Men... Men man såg ju ändå väldigt lite. Antog att jag skulle framåt, liksom, det var först efter ett par lampor med skyltar som jag även såg att det fanns skyltar där. Och kunde se, liksom, hur långt det var åt... Åt utrymningsdörrarna. Så att... Då, ja... Då visste jag att jag var på rätt väg. Och sedan så...

Interviewer

00:01:21.81

Hur långt såg du ungefär, uppskattningsvis? Säg du från en lampa till nästa?

Participant 95

00:01:24.24

Knappt. Men jag såg från ena till nästa, men det var... Ja, ibland fick jag gå någon meter, liksom, till för att se nästa lampa. Annars så såg jag väl golvet lite, såhär vagt, när det var mörkt. Det kändes som att röken, visst den bidrog ju förstås till att... Till att sikten försämrades. Men mörkret gjorde ju ännu mer, också till...

Interviewer

00:01:50.83

Kan du beskriva, du går?

Participant 95

00:01:52.49

Lite hukat.

Interviewer

00:01:52.98

Ja.

Participant 95

00:01:53.79

Jo, precis. Att man ska hålla sig lågt liksom, för att röken stiger ju uppåt har man fått lära sig. Det kanske till och med hade varit ännu bättre att krypa fram om det var tjockare rök. Det kändes som en ganska ofarlig situation såhär.

Interviewer

00:02:08.35

Jag ser också att du... Du verkar sakta ner med jämna mellanrum också?

Participant 95

00:02:13.14

Mmm... Det är vid skyltarna, för att jag ska kunna läsa dem. Så tror jag att jag gick med armen utsträckt lite för att inte gå in i någon... Någon utskjutande vägg, något väggparti, eller så.

Interviewer

00:02:26.03

Ja. Hur långt ifrån väggen uppskattar du att du gick?

Participant 95

00:02:26.99

En och en halv meter kanske. Och sedan så kom jag väl närmre varje gång jag kom till en lampa, just för att hålla koll på hur långt det var kvar.

Interviewer

00:02:43.97

Och du förflyttar dig nu längre in i... I tunneln. Håller du hela tiden koll på... På lampor... Alltså, skyltarna och avstånden, eller är det?

Participant 95

00:02:50.58

Lamporna och skyltarna, eller främst lamporna. Avståndet håller jag inte jättemycket koll på. Jag läser på dem, liksom, så att... Men så kommer... Ja, framåt slutet sådär så var det väl att man; "Ja, nu ska jag ut!". Så då...

Interviewer

00:03:05.52

Och där... Där tittade du?

Participant 95

00:03:06.17

Ja, precis. Där kollade jag extra noga på sista lampan, och ser att; "Amen, här står det ju noll meter.". Ja, den här stora saken som lyser på andra sidan, det är där jag ska.

Interviewer

00:03:13.71

Okej. Vad var det du såg där på andra sidan? Kan du beskriva?

Participant 95

00:03:17.55

Punkt... Lysande punkter runt en öppning, liksom. Runt en dörr. Det var väl det. Jag tror jag registrerade det... Det ljusskenet lite innan, liksom. Men det var först när jag läste skylten som jag kopplade, liksom; "Okej, det är dit jag ska."

Interviewer

00:03:31.93

Hur tolkade du de här? Var det någon speciell... Alltså först när du såg det, vad var det första du tänkte?

Participant 95

00:03:37.06

Jag tror inte jag kollade så mycket på hur det var, liksom, konstruerat, mer än att det kändes som att det var en... En utgång, eller portal, liksom. Upplyst, som ett uppochnervänt U på något vis.

Interviewer

00:03:51.01

Och då var det... Alltså ljuspunkter... Kan du beskriva var och hur de var placerade?

Participant 95

00:03:56.19

Det tänkte jag inte riktigt på, så det minns jag inte.

Interviewer

00:04:00.71

Nej. Var det... Var det... Kan du beskriva ljuset? Var det ett fast sken, eller ett blinkande... Eller ett...?

Participant 95

00:04:06.35

Det var väl fast sken, och olika färger. Som jag minns det.

Interviewer

00:04:12.66

Ja, okej.

Interviewer

00:04:14.06

Det... Nu har du ju beskrivit ditt beteende, och även orsaken då, varför du gick på ett visst sätt. Jag undrar också hur du upplevde den här situationen, när du befann dig i tunneln?

Participant 95

00:04:28.02

I och med att det genomförs under så kontrollerade former så blir man ju... Hinner man ju inte, liksom, bli rädd eller så. Men... Ja, lite så här nervöst och osäkert kändes det ju förstås, liksom. För det... Det var ju väldigt mörkt, och rökigt och svart att se. Och lite sådär, att tänk så snubblar jag över någonting och ramlar och slår mig eller något sådant.

Interviewer

00:04:53.97

Hur upplevdes underlaget?

Participant 95

00:04:55.25

Ganska jämnt. Jag tänkte på det, så här i en tunnelbanetunnel är det nog mer, såhär, ojämnt och att det finns spår och syllar och sådant att trilla på. Men det var nog också därför jag höll mig till väggen, liksom, för att om det nu skulle funnits ett spår därinne så hade det funnits... Varit mer saker att trilla över.

Interviewer

00:05:13.96

Ja. Var det samma typ av underlag hela vägen, eller upplevde du att det ändrades någonting?

Participant 95

00:05:17.84

Lite grand ändrades det väl.

Interviewer

00:05:21.92

På vilket sätt, kan du beskriva?

Participant 95

00:05:25.33

Det var väl ett par ställen där det kändes lite jämnare, mindre grusigt, liksom. Ja...

Interviewer

00:05:33.81

Du har ju nämnt vissa saker som du såg här. Du såg... Du såg ljus och skyltar på högersidan i tunneln, du såg lampor, då, vid den här utgången, och du såg... Ja, några exempel här på det du såg. Var det ytterligare något som du såg, hörde eller kände som du vill påpeka som vi inte har tagit upp innan?

Participant 95

00:05:58.69

Nej.

Interviewer

00:06:00.81

Du har ju varit inne i den här rökfyllda tunneln, och upplevt den miljön. Och du har sett dig själv agera här i... I filmen. Baserat på din erfarenhet nu, är det någonting du vill lägga till? Någonting du vill ta upp ytterligare i intervjun?

Participant 95

00:06:12.71

Nej.

Interviewer

00:06:15.23

Nej. Nej, då stannar jag inspelningen och tackar dig...

96

Interviewer

00:00:00.00

Då sätter jag igång inspelningen. Är du redo att starta intervjun?

Participant 96

00:00:03.73

Ja.

Interviewer

00:00:04.37

Då inleder jag med att säga till diktafonen att jag ska intervjua person 96. Och nu sätter jag igång filmen. Och där startar filmen. Det du ser nu det är precis innan du går in, och nu ligger kameran då på lastbilsflaket och filmar utgången. Snart kommer brandmannen att ta upp den här kameran, och ni kommer att gå in tillsammans, i tunneln. Vi ska se, jag kan spola fram lite, det verkar...

Participant 96

00:00:32.50

Jag tror att vi filmade dem som stod där, utanför också.

Interviewer

00:00:37.53

Jaha, okej. Här, jaha, han filmar lite mer än... Här, nu ska vi se.

Interviewer

00:00:44.72

Där. Nu är han precis... Och det jag vill att du gör, det är att du beskriver nu, hur du agerar.

Participant 96

00:00:51.32

Ja, jag... Det började med att jag såg, jag såg en lampa på väggen. Då tänkte jag, då går jag mot väggen först och följer... Följer den. En... Hitills så tyckte jag inte att det var så obehagligt med röken, men... När jag hade kommit en bit så... Så kände jag att det... Ja... Det började irritera lite grand, liksom. Och det... Vid något tillfälle så... Började jag mig ner för att titta om... Om det eventuellt var mindre rök nära... Nära marken. Men... När jag inte... När jag ansåg att det inte var det så...

Interviewer

00:01:36.90

Sätter igång nästa film...

Participant 96

00:01:38.60

Så fortsatte jag... Ja, jag gick vidare. Det var väl viktigt att komma fram till ut... Nödutgången tyckte jag i alla fall.

Interviewer

00:01:46.98

Ja, kan du beskriva hur du går här?

Participant 96

00:01:50.76

Ja, jag har ju. I början... Jag har en hand på väggen, och drar den längs efter... Efter... Sedan när jag märkte att det var ganska ojämnt så började jag flytta handen längs väggen istället för att... Dra den längs väggen.

Interviewer

00:02:07.62

Okej, ja. Och... Och vad var orsaken till att du gjorde på det här viset?

Participant 96

00:02:10.12

Ja, jag... Jag tänkte, det var ju rätt o... Ojämn mark, så det var bra att ha någonting att stödja sig mot samtidigt som man gick där. Och... En tunnel har ju bara två utgångar, i princip... Nä, men... Man tar sig åt det ena eller det andra hållet i alla fall, och följer. Jag tittar ju på skyltarna på väggen också, och det... Ja, man får lite lite på att de pekar ut det hållet man ska gå åt.

Interviewer

00:02:41.10

Hur... Om du uppskattar sikten här. Kan du... Hur långt ifrån en lampa var du när du såg den?

Participant 96

00:02:45.14

Ja... Jag kunde väl ana nästa lampa, när jag var framme vid en lampa, så... Det kändes som att, ja... Så länge jag såg lamporna så var det bara... Då var det bara att fortsätta.

Interviewer

00:03:07.94

Hur upplevde du underlaget när du gick här inne?

Participant 96

00:03:10.97

Ja det var ju, som sagt, det var ju lite stenigt och så. Så, det var bra att ha en vägg att stödja sig mot.

Interviewer

00:03:18.82

Ja, var det samma typ hela tiden, eller ändrades det någonting?

Participant 96

00:03:21.37

Äh, jag skulle säga att det... Som man är van och se vid järnväg... Så att det är ju, liksom, kantiga stenar sådär. Så man... Man vill inte gärna gå ner på knä och krypa kanske, för då skulle det vara... Ja, göra ont. Det beror på om... Ja, hur... Hur röken... Hur pass irriterad man blir av röken, också. Men eftersom att jag inte... Jag tyckte inte att det verkade vara så mycket tunnare rök vid marken. Så då fortsatte jag, i alla fall.

Interviewer

00:04:00.86

Kan du beskriva hur du gör nu...? När du kommer hit.

Participant 96

00:04:04.18

Ja, då såg jag ju att det fanns ju ingen utgång precis där skylten tog slut. Så att... Men det var ju samtidigt en... Att det pekade mot... Mot andra sidan, då. Så att... Och då såg jag också lamporna på... Runt dörren.

Interviewer

00:04:23.63

Ja, kan du beskriva vad du såg?

Participant 96

00:04:26.35

Ja, jag såg... Två eller tre lampor på vardera sida. Jag la inte märke till så mycket egentligen, om det var... Om det stod att det var en nödutgång eller så, men... Det... Enligt skyltarna på andra väggen så var det ju ändå där jag var, liksom.

Interviewer

00:04:46.34

Kan du beskriva var de här... Du sa två eller tre lampor per sida, var de var placerade?

Participant 96

00:04:51.15

Ja, det var väl... En halvmeter och... En halvmeter upp från marken, och kanske en och... Två meter upp kanske. På vardera sida.

Interviewer

00:05:05.23

Ja, okej. Vilken typ av sken var det från dem? Någon färg, eller?

Participant 96

00:05:10.26

Det var mestadels vitt sken, men det kan ha varit någon grön lampa också.

Interviewer

00:05:14.95

Okej, ja... Var det fast lysande, eller blinkande, eller flimrande, eller...?

Participant 96

00:05:19.86

Det var fast lysande. Inget... Inget blink eller...

Interviewer

00:05:27.20

Ja, okej. Ja. Och det var framförallt det här... Det runtomkring du tittade... Eller du såg, eller var det någonting annat du såg också på?

Participant 96

00:05:34.32

Ja, alltså. Jag såg väl att dörren... Dörren var ju vit, i alla fall, när jag kom fram till den. Så... Då... Då tog jag tag i handtaget.

Interviewer

00:05:45.18

Och sedan avslutades försöket där ja.

Interviewer

00:05:50.32

Du har ju beskrivit ditt beteende och orsaken till ditt beteende, jag undrar också hur du upplevde den här situationen, när du var i tunneln.

Participant 96

00:05:58.29

Alltså... Eftersom att man var ändå, förberedd på vad man skulle ge sig in i, så... Var det väl inte så... Ja, stressande, eller läskigt som det säkert skulle ha varit om det varit på riktigt. Så det hade... Det hade ju säkert varit annorlunda om man inte hade blivit lika förberedd på det.

Interviewer

00:06:24.64

Okej, ja.

Interviewer

00:06:28.86

Men... Men när du gick i den här tunneln, då... Då... Du kände dig inte stressad eller du... Det var rätt så...?

Participant 96

00:06:36.10

Ja, det var... Jag tyckte det var rätt... Rätt lugnt.

Interviewer

00:06:40.26

Okej, ja.

Interviewer

00:06:43.32

Vi har ju nämnt några saker som du då såg. Du såg lampor på högernsida med... Med skyltar och avstånd. Du såg... Den här... Den här vid ut... Lampor vid utgången, och utgången. Var det något mer du såg, hörde eller kände förutom det du redan har nämnt?

Participant 96

00:07:00.31

Ja, jag hörde väl att det var någon som gick bredvid mig och... Men förutom... Förutom det så då var det inga... Inga direkta ljud. Röken var ju ändå så pass tjock så att man, ja... Man såg ingenting annat runtomkring.

Interviewer

00:07:27.37

Nu har du varit inne i den här rökfyllda tunneln och upplevt den här miljön. Du har också sett dig själv agera här i filmen. Baserat på din erfarenhet nu, finns det något du vill tillägga, något du vill ta upp i intervjun?

Participant 96

00:07:40.43

Åh, det är... Det är väl kanske... Jag vet inte riktigt, om man... Om man skulle göra det här... Igen, så... Så skulle man väl kanske inte ha förbereda de deltagande lika mycket, men samtidigt vet jag inte om... Om det skulle anses obehagligt att delta då, men... Det blir ändå som att man blir... Ja, det... Det blir mer verkligt om man inte blir lika... Förberedd på vad... Vad som kommer.

Interviewer

00:08:17.26

Mmm... Men då stoppar jag inspe...